

Енциклопедія РОСЛИН

Садові та кімнатні

Морфологія рослин

Типи жилкування

недосконало-перисте

досконало-перисте

дугонервове

черешкове

сидяче

стебло-обгортне

з прилистками

з розтрубом

Край листкової пластинки

цільний

пильчастий

подвійно-пильчастий

зубчастий

зубчато-колючий

виїмчастий

городчастий

звивистий (хвилястий)

Форми листкової пластинки

голчаста

гостра

лінійна

ланцетна

яйцеподібно-ланцетна

яйцеподібна

довгасто-ланцетоподібна

обернено-яйцеподібна

лопатева

округла

щитоподібна

ниркоподібна

серцеподібна

обернено-серцеподібна

ромбічна

трикутна

стрілоподібна

списоподібна

перисто-лопатева

пальчато-лопатева

трійчаста

пальчато-розсічена

стопоподібна

непарно периста

парно периста

двічі периста

з вусиками

Інвентар

Необхідні інструменти

Потрібна лійка з довгим і вузьким носиком, щоб ви змогли легко добратися до поставлених високо рослин або до горщиків, захованих за іншими. Крім того, лійка має містити досить велику кількість води.

Вам знадобляться й ножиці для підрізання міцних гілок кучерявих рослин або кущів.

У жарку пору року знадобиться розпилювач (пульверизатор). З його допомогою можна буде обприскувати рослини, особливо тропічні, оскільки їм потрібна висока вологість, щоб вони залишалися здоровими й свіжими. Купуйте розпилювач, струмінь якого нагадує пар: краплинні розпилювачі більше шкодять, аніж допомагають рослинам.

Для добрив знадобиться маленька лопаточка, сапкою добре перемішувати землю (грунт) у горщиках. Подібна операція потрібна для того, щоб на поверхні землі не з'явився мох.

Добрива й підпірки

Існують різні типи добрив: рідкі концентрати, які спочатку розчиняють у воді, а потім ними поливають; сухі, у порошку, що розчиняються у воді; і тверді добрива (у таблетках), які просто вводять у землю.

Коли рослини ростуть, ви зауважуєте, що багатьом із них, навіть якщо вони не кучеряві, потрібні підпірки. Для підпірок використовують різної довжини бамбукові палички, пофарбовані в зелений колір, щоб вони зливалися з листям. Рослину до підпірок підв'язуйте тоненькою мотузочкою, рафією або гнучким дротом. У деяких тропічних рослин з'являються повітряні корінці, які своїми кореневими волосками туго обмотують підпірки. Для цих рослин краще брати підпірки, обгорнені мохами, у них рослинам легше вкоренитися.

Пестициди

Якщо ви займаєтеся розведенням рослин, потрібно запаситися й пестицидами, щоб застосувати їх за перших ознак хвороби. Майже всі пестициди розводяться у воді, потім ними обприскують рослини, але можна знайти й уже розведені в аерозольному упакуванні. Переконайтеся в тому, що ви купили пестициди для домашніх рослин, а не для садових, тому що пестициди для садових рослин дуже токсичні і їх небезпечно застосовувати в замкнутому просторі.

Горщики для пересаджування

Маленькі рослини пересаджують у горщики діаметром до 7 см, середні – у горщики діаметром до 15 см, а великі – у горщики діаметром від 25 см.

У продажу є горщики різних форм, виконані з різних матеріалів. Найпоширеніший матеріал – глина. Безумовно, найкрасивіші – зроблені вручну. Існують різні форми глиняних ваз: класичний підрублений конус, плоскі площки, квадратні й прямокутні для невеликих кактусів тощо.

Зрозуміло, що під горщиком завжди має бути піддон, де можуть збиратися надлишки води, або ж його поміщають у спеціальне кашпо з кераміки або пластмаси. Оскільки вони непроникні для води, їх спокійно можна ставити на меблі або дерев'яну підлогу, не боячись, що на них з'являться мокрі плями.

Перевага пластикових горщиків, у яких рослини звичайно вирощують у всіх розсадниках, у тому, що вони недорогі, практичні та легкі легені, але з естетичної точки зору вони не підходять до жодної обстановки. Якщо ви все-таки вирішили використовувати їх, уникайте білих, які впадають в очі більше, ніж сама рослина, обирайте зелені й чорні, які майже непомітні. За необхідності їх можна пофарбувати в потрібний вам колір, що сполучається і з рослиною, і з навколишнім середовищем, або обгорнути жатим папером, або, нарешті, поставити у квіткарку. Пластмасовий горщик дуже легкий, що робить його нестійким та крихким. Крім того, у ньому, на відміну від глиняного горщика, корінню важко дихати, тому в них коріння частіше уражаються гнилизною; з'являються й інші неприємності, викликані застоєм води.

Скловолочно не таке легке, тому воно міцніше й довше живе. Але як і пластмаса, це холодний, не дуже гарний матеріал.

Останнім часом поширилася мода на вирощування деяких ампельних рослин у підвісних кошиках. Якщо й ви будете використовувати подібні вази, то не забувайте, що рослини потрібно частіше поливати. Якщо ви їх поставите високо, то переконайтеся, що зможете дістати до них лійкою або поливальним «шлангом».

Спеціальні горщики із запасом води ідеальні для тих, хто не може регулярно поливати рослини. У таких горщиках є місце для запасу води, що повільно надходить у землю, і коріння, коли їм це потрібно, поглинає її. Звичайно в них є й індикатор рівня води, що повідомляє, скільки рідини залишилося.

Енциклопедія РОСЛИН

садових та кімнатних

ГЛОРИЯ

«Глорія Трейд»

УДК 635.9(031)
ББК 42.374я2
Е64

Довідкове видання

Енциклопедія рослин садових та кімнатних

Укладач Ануфрієва Світлана Валеріївна

Головний редактор О. О. Єрошенко
Дизайн та верстка С. В. Ануфрієвої
Коректор Н. І. Гриценко

Авторські й видавничі права захищені Законом України «Про авторське право й суміжні права». Книга в цілому, а також будь-яка її частина, є об'єктом охорони авторського права. Передрук або відтворення будь-яким способом тягнуть за собою покарання до 50 000 мінімальних розмірів заробітної плати, згідно із законодавством України.

Енциклопедія рослин садових та кімнатних / уклад. Ануфрієва С. В. – Е64 Донецьк: ТОВ «Глорія Трейд», 2013. – 224 с.: іл.

ISBN 978-617-536-353-9

Книга містить інформацію про деякі види рослин, які можна вирощувати в кімнатних умовах та висаджувати у відкритий ґрунт.

На сторінках цієї книги ви знайдете кольорові фотографії, безліч корисних порад щодо вирощування, розмноження, лікування, поливання та підживлення рослин.

Наводяться й практичні рекомендації, як правильно доглядати й розміщувати рослини в домі, щоб вони створили затишок і принесли радість їх власникам.

Формат 84x108/16. Гарнітура Book Antiqua.
Ум. друк. арк. 23,52. Тираж 3 000 пр. Зам. № 0212706

Товариство з обмеженою відповідальністю «Глорія Трейд»
83023, м. Донецьк, пр. Павших Комунарів, 188
e-mail: gloriya.book@gmail.com
03047, м. Київ, пр. Перемоги, 50, оф. 265

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 3452 від 03.04.2009 р.

Віддруковано з готового оригінал-макету в ДВ «Преса України»,
03047, м. Київ, пр. Перемоги, 50

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 310 від 11.01.2001 р.

Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи № 05.03.02-04/104996 від 28.10.2011 р.

УДК 635.9(031)
ББК 42.374я2

ISBN 978-617-536-353-9

© ТОВ «Глорія Трейд», 2013

Зміст

Морфологія рослин	5
Освітлення	5
Поливання	6
Земляні суміші	7
Добрива	8
Хвороби й шкідники	9
Розмножування	10

Назва рослин
за алфавітом

Абелія – Abelia	24
Абутилон – Abutilon	25
Агапантус – Agapanthus	33
Агератум хоустона – Ageratum houstonianum	34
Аглаонема – Aglaonema	35
Аденіум товстий – Adenium obesum	29
Азалія – Azalea	57
Азистазія – Asystasia	55
Аихризон – Aichryson	36
Акаліфа – Acalypha	27
Акація – Acacia	26
Алламанда – Allamanda	37
Алоє – Aloe	39
Алоказія – Alocasia	38
Альпінія – Alpinia	40
Альсобія – Alsobia	41
Альстремерія – Alstroemeria	42
Альтернантера – Alternanthera	43
Амарантус – Amaranthus	44
Амариліс – Amaryllis	45
Антирринум великий – Antirrhinum	47
Антуріум – Anthurium	46
Аптенія – Aptenia	49
Аргиродерма – Argyroderm	50
Аспарагус – Asparagus	51
Аспидистра – Aspidistra	52
Аспленіум – Asplenium	53
Астильба – Astilbe	54
Аукуба – Aucuba	56
Афеландра – Aphelandra	48
Бальзамін – Impatiens	138

Бегонія – Begonia	12
Белопероне – Beloperone	58
Бертолонія – Bertolonia	59
Більбергія – Billbergia	60
Біофітум чутливий – Biophytum sensitivum	61
Бонсай – Bonsai	62
Братки – Viola wittrockiana	218
Бріофілум – Bryophyllum	66
Бровалія – Browallia	64
Брунфельсія – Brunfelsia	65
Бугінвілія – Bougainvillea	63
Валлота – Vallota	216
Вашингтонія – Washingtonia	220
Вельтгеймія капська – Veltheimia capensis	217
Волошка синя – Centaurea	76
Врезія – Vriesia	219
Гарденія – Gardenia	118
Гастерія – Gasteria	119
Гвоздика – Dianthus	100

Гептаплеурум – Heptapleurum	130
Герань – Pelargonium	14
Гинура – Gynura	124
Гіацинт – Hyacinthus	133
Гібіскус – Hibiscus	134
Гідрангея – Hydrangea	135
Гіпоестес – Hypoestes	136
Гіппеаструм – Hippeastrum hybrida	131
Глоксинія – Gloxinia	120
Годеція крупноквіткова – Godetia grandiflora	121
Гортензія – Hydrangea	135
Гревілея – Grevillea	122
Гуернія – Huernia	132
Гусманія – Guzmania	123
Дерево любові – Aichryson	36
Дзвіночок – Campanula	73
Дифенбахія – Dieffenbachia	101
Драцена – Dracaena	16
Евкалипт – Eucalyptus	104

Евпомачія лауріна – Eupomatia laurina	109
Екзакум – Eхacum	110
Еоніум – Aeonium	31
Еріка – Erica	102
Ерित्रіна – Erythrina	103
Есхінантус – Aeschynanthus	32
Еustoma – Lisianthus	147
Еухаріс – Eucharis	105
Ехмея – Aechmea	30
Живий камінь – Lithops	148
Жовтозілля – Senecio	195
Заміокулькас – Zamiokulkas	222
Зантедехія ефіопська – Zantedeschia aethiopica	223
Зебрина – Zebrina	224
Іберис зонтичний – Iberis umbrellata	137
Іпомея триколірна – Ipomoea tricolor	139
Ірезина – Iresine	140
Ірис – Iris	141
Кава – Coffea	89
Кактусові – Cactaceae	20
Каладіум – Caladium	68
Каланхое – Kalanchoe	142
Калатея – Calathea	69
Календула лікарська – Calendula officinalis	71
Калла – Zantedeschia aethiopica	223
Кальцеоларія – Calceolaria	70
Камелія – Camellia	72
Кислиця деппе – Oxalis deppei	163
Кларкія витончена – Clarkia	84
Клейєра – Cleveya	86
Клаєродендрон – Clerodendron	85
Клівія – Clivia	87
Кодієум – Codiaeum	88
Колерія – Kohleria	143
Колеус – Coleus	90
Колумнея – Columnea	91
Костенець – Asplenium	53

Зміст

Котиледон – <i>Cotyledon</i>	92
Красула – <i>Crassula</i>	93
Кринум – <i>Crinum</i>	94
Криптантус – <i>Cryptanthus</i>	97
Крокус – <i>Crocus</i>	95
Кросандра – <i>Crossandra</i>	96
Кротон – <i>Codiaeum</i>	88
Ктенанта – <i>Stenanthus</i>	98
Куфея – <i>Suphea</i>	99
Левкой сивий – <i>Matthiola incana</i>	151
Лепеха – <i>Acorus</i>	28
Лептоспермум – <i>Leptospermum</i>	144
Лизиантус – <i>Lisianthus</i>	147
Лимон – <i>Citrus limonium</i>	82

Лівістона – <i>Livistona</i>	149
Лікуала – <i>Licuala</i>	145
Літопс – <i>Lithops</i>	148
Ломикамінь – <i>Saxifraga</i>	188
Льон крупноквітковий – <i>Linum grandiflorum</i>	146
Маранта – <i>Maranta</i>	150
Мирт – <i>Myrtus</i>	157
Міканія – <i>Mikania</i>	153
Мікросорум – <i>Microsorium</i>	152
Міміза – <i>Mimosa</i>	154
Молодило – <i>Sempervivum</i>	194
Молочай декоративний – <i>Euphorbia milii</i>	106
Молочай пуансеттія – <i>Euphorbia pulcherrima</i>	107
Молочай сукулент – <i>Euphorbia tirucalli</i>	108
Монстера – <i>Monstera</i>	155
Незабудка приальпійська – <i>Myosotis alpestris</i>	156
Немеція зобоподібна – <i>Nemesia strumosa</i>	158
Неореґелія – <i>Neoregelia</i>	159
Нідуляріум – <i>Nidularium</i>	161
Орхідні – <i>Orchidaceae</i>	18

Османтус – <i>Osmanthus</i>	162
Очерет пониклий – <i>Scirpus cernus</i>	191
Очиток – <i>Sedum</i>	192
Павонія – <i>Pavonia</i>	167
Пассифлора – <i>Passiflora</i>	166
Пахіра – <i>Pachira</i>	164
Пахіфітум – <i>Pachyphytum</i>	165
Педілантус – <i>Pedilanthus</i>	168
Пеларгонія – <i>Pelargonium</i>	14
Пеллея – <i>Pellaea</i>	169
Пелліонія – <i>Pellionia</i>	170
Пентас – <i>Pentas</i>	171
Пеперомія – <i>Peperomia</i>	172
Перескія – <i>Pereskia</i>	173
Пламерія – <i>Plumeria</i>	176
Плющ – <i>Hedera</i>	129
Погонатерум – <i>Pogonatherum</i>	177
Примула – <i>Primula</i>	178
Псевдерантемум – <i>Pseuderanthemum</i>	179
Птерис – <i>Pteris</i>	180
Рапис – <i>Rhapis</i>	182
Рео – <i>Rhoeo</i>	184
Рехстейнерія – <i>Rechsteineria</i>	181
Рипсалідопсис – <i>Rhipsalidopsis</i>	183
Розрив-трава – <i>Impatiens</i>	138
Ротики – <i>Antirrhinum</i>	47
Рошея – <i>Rochea</i>	185
Руелія – <i>Ruellia</i>	187
Самшит – <i>Buxus</i>	67
Селагінела – <i>Selaginella</i>	193
Сенполія – <i>Saintpaulia</i>	22
Сеткреазія – <i>Setcreasea</i>	196
Сингоніум – <i>Syngonium</i>	205
Спарманія – <i>Sparmannia</i>	198
Спатифілум – <i>Spathiphyllum</i>	199
Стапелія – <i>Stapelia</i>	200
Стефанотис – <i>Stephanotis</i>	201
Стреліція – <i>Strelitzia</i>	202
Стрептокарпус – <i>Streptocarpus</i>	203

Строманта – <i>Stromanthe</i>	204
Сциндапсус – <i>Scindapsus</i>	190
Табернемонтана – <i>Tabernaemontana</i>	206
Такка – <i>Tacca</i>	207
Тетранема – <i>Tetranema</i>	208
Тилландсія – <i>Tillandsia</i>	211
Товстянка – <i>Crassula</i>	93
Толмія – <i>Tolmiea</i>	212
Торенія – <i>Torenia</i>	213
Традесканція – <i>Tradescantia</i>	215
Трахікарпус – <i>Trachycarpus</i>	214
Триплохаміс – <i>Pavonia</i>	167
Троянда – <i>Rosa</i>	186
Тунберґія – <i>Thunbergia</i>	209
Тунія – <i>Thunia</i>	210
Тютюн гібридний – <i>Nicotiana hybrida</i>	160
Фасикулярія – <i>Fascicularia</i>	111
Фаукарія – <i>Faucaria</i>	112
Фейхоа зеллова – <i>Feijoa sellowiana</i>	113
Феліція – <i>Felicia</i>	114
Фіалка гібридна – <i>Viola wittrockiana</i>	218
Фікус бенжаміна – <i>Ficus Benjamina</i>	115
Філодендрон – <i>Philodendron</i>	174
Флокс друммонда – <i>Phlox drummondii</i>	175
Фрезія – <i>Freesia</i>	116
Фуксія – <i>Fuchsia</i>	117
Хаворґія – <i>Haworthia</i>	127
Хамедорея – <i>Hamedorea</i>	126
Хебе – <i>Hebe</i>	128
Хедера – <i>Hedera</i>	129
Хемантус – <i>Haemanthus</i>	125
Хирита – <i>Chirita</i>	78
Хлорофітум – <i>Chlorophyllum</i>	79
Хризалідокарпус – <i>Chrisalidocarpus</i>	80
Хризантема – <i>Chrysanthemum</i>	81
Цеанотус – <i>Ceanothus</i>	74
Целозія – <i>Celosia</i>	75
Цеструм – <i>Cestrum</i>	77
Цитрус – <i>Citrus mitis</i>	83
Шефлера – <i>Schefflera</i>	189
Шлюмберґера – <i>Shlumbergera</i>	197
Юка – <i>Yucca</i>	221

Морфологія рослин

Основними органами рослини є коріння, стебло й листя, кожний з них виконує цілком певну функцію. Важливими органами, призначеними для розмноження, є квітки, плоди й насіння.

Коріння

У коріння дві основних функції: перша – жити рослину, друга – закріплювати її в ґрунті. Дійсно, коріння поглинає із землі воду й розчинені в ній мінеральні солі, у такий спосіб воно забезпечує постійне постачання рослини вологою, що необхідна як для її існування, так і для росту.

Як правило, коріння буває підземним, але зустрічаються водні й повітряні. Коріння навіть у рослин одного виду бувають самої різної довжини, що залежить від типу ґрунту й від кількості води, що міститься у ній.

Стебло

Основні функції стебла – підтримка надземної частини і зв'язок між кореневою системою та листям, при цьому стебло регулює рівномірний розподіл поживних речовин по всіх внутрішніх органах рослини. Залежно від щільності стебла рослини підрозділяються на: трав'янисті, у яких

ніжне, не здеревіле стебло; напівчагарникові, у яких стебло здерев'яніле тільки біля основи; чагарникові, у яких всі гілки здерев'яніли, гілкуються від самої основи; деревні, у яких стовбур повністю здерев'янілий, у нього є центральна вісь (власне, стовбур), що розгалужується тільки у верхній частині.

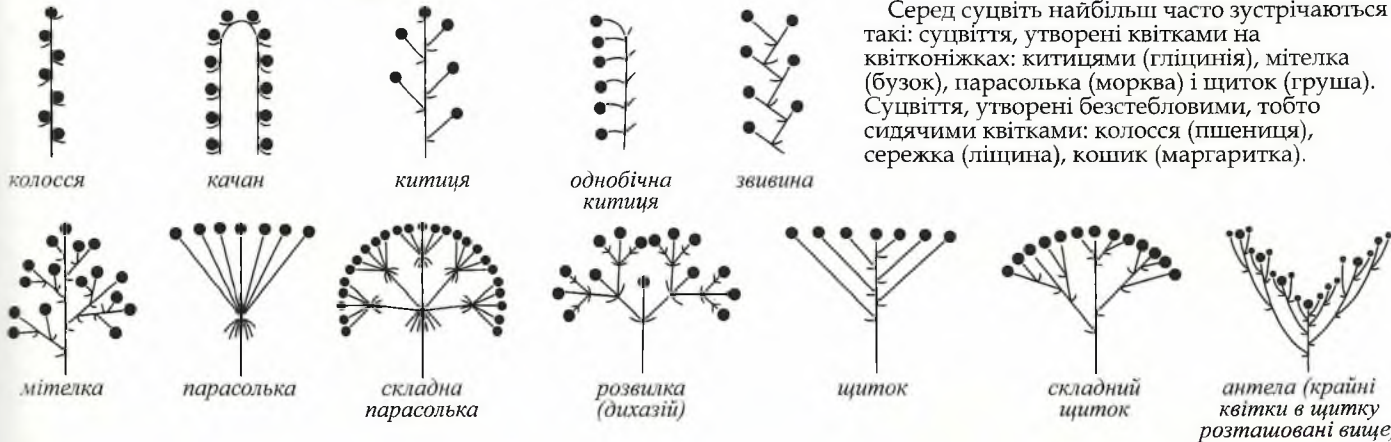
Листя

У листя багато різних функцій, головна – це фотосинтез. Звичайно лист складається із черешка, листової пластинки, більш-менш широкі, яку підтримують жилки, і прилистків. Черешок з'єднує листок із стеблом. Якщо черешка немає, то листя називаються сидячими. У середині листа знаходяться судинно-волокнисті пучки. Вони розміщені у листовій пластинці, розгалужуючись, утворюють густу сітку із жилок (нервацію), по яких циркулює сік рослини. Крім того, вони підтримують пластинку, надаючи їй міцності.

Квітки

Квітки на рослині можуть розташовуватися по одній, на верхівці або в пазухах гілок, але частіше вони об'єднуються у групи, так звані суцвіття.

Суцвіття

Освітлення

Якщо рослині не вистачає світла, вона не в змозі засвоїти ту кількість енергії, яка потрібна їй для росту. Тому вдома ніколи не тримайте рослини в повній темряві. Якщо ви розмістите рослини на світлі, вони будуть більш здоровими, листя й квітки будуть виглядати свіжо й правильно забарвленими. Якщо немає природного освітлення, скористайтеся штучним. Але рослинам залежно від їхнього виду потрібна різна кількість світла.

Досить легко з'ясувати, які місця у квартирі добре освітлені, а в яких світла обмаль. Якщо у вас немає спеціального солярію, то цілком природно, що найкраще освітлене підвіконня, але для деяких рослин буде досить

і світла біля вікон. Залишіть на підвіконнях або на балконах місця для тих рослин, яким потрібно багато світла.

Після того як ви виберете у своїй квартирі місце для рослини, вам увесь час доведеться повертати її до світла. Але будьте уважні: дуже часто сонце навіть крізь скло вікна може перегріти рослину, завдавши шкоди їй самій та її листю, тому рослину краще не тримати під прямими променями, якщо про це не говориться у її супровідній картці. Після того як ви придбали рослину, відразу не виставляйте її на яскраве світло, але поступово, принаймні тиждень, привчайте до умов своєї квартири. Якщо ваша квартира увесь час яскраво освітлена, слід приглушити світло сітчастими фіранками.

Серед різних операцій, необхідних для догляду за рослинами, можливо, найбільше проблем виникає з поливанням. Сама по собі це проста операція, але потрібен певний досвід, щоб правильно визначити, скільки води потрібно одній рослині та коли краще її поливати. Як не сумно про це говорити, але більшість домашніх рослин гине через надмірне поливання, а не через недостачу води. Насичена водою земля позбавляє коріння кисню, а в холодній і застоюній воді починається гниття коріння. Подібне відбувається тоді, коли рослини поливають щодня, не беручи до уваги температуру повітря і пору року.

Після того як ви якийсь час будете спостерігати за ростом рослини, то зможете визначити, коли саме потрібно її поливати. Це нескладна операція, досвід допоможе вам упоратися з нею. Але все-таки запам'ятайте і більша частина рослин «відпочиває», потрібно небагато води. Але якщо рослина перебуває в дуже жаркій кімнаті, її доведеться часто поливати. Якщо коріння рослини заповнило увесь горщик, її теж потрібно поливати частіше, ніж ту, у коріння якої є простір для росту. І тип землі у горщику визначає кількість води для поливання. Торф'яна земля, оскільки торф пористий і добре втримує воду, швидко не висихає. Навпаки, суміші зі звичайною землею не втримують воду й швидко висихають. Рослини в глиняних горщиках потрібно поливати у два рази частіше, ніж у горщиках із пластмаси, тому що обпалена глина поглинає вологу й вона випаровується через стінки горщика.

Рослини потрібно поливати вранці, коли температура підвищується. Якщо ви їх поллите ввечері, то вони будуть мокрими всю ніч. Навесні будіть рослини рясним поливом. Опускайте горщики у відро з теплою водою й тримайте, поки земля не стане вологою, потім витягніть і дайте воді стекти. Подібну операцію можна виконати й із засохлою рослиною.

Вода з-під крана

Більшу частину рослин можна поливати водою з-під крана, навіть якщо вона буде твердою й вапняною. Вода з-під крана має трохи постояти і набути температури навколишнього середовища. Якщо у вас є можливість

збирати дощову воду, то поливайте нею всі рослини. Якщо такої можливості немає, то рослини, що не переносять вапна, поливайте охолодженою кип'яченою водою. Якщо ви будете обприскувати рослини водою з-під крана, то побачите білі плями на листі. Ці вапняні відкладення можна видалити, протерши листя вологою м'якою ганчірочкою або губкою.

Вологість

Для багатьох рослин, особливо коли дуже жарко, повітря в квартирі має бути вологим. Для створення вологості можна щодня обприскувати розпилювачем (пульверизатором) листя рослин водою. Але цим можна займатися тільки тоді, коли рослини перебувають у тіні, тому що крапельки, що осаджуються на листі, діють як мініатюрні збільшувальні стекла, тому на листі можуть з'явитися некрасиві опіки.

Вологість можна створювати й по-іншому: поставте горщики на піддон або кашпо, на дні яких міститься галька або дрібні камінці у воді.

Нарешті, горщик можна помістити в горщик побільше й заповнити весь простір між стінками торфом, що має бути завжди просочений водою.

Коли ви не вдома

Є кілька простих способів, які допоможуть вам подбати про рослини під час вашої відсутності. Насамперед вам нема чого турбуватися про гідропонні культури, оскільки для них потрібно тільки підтримувати певний рівень води, тому, якщо ви будете відсутні тільки кілька тижнів, рослини візьмуть із навколишньої атмосфери стільки вологи, скільки їм потрібно.

Якщо вас не буде вдома 3–4 дні, можливо, буде досить рясно полити рослини перед від'їздом. Насамперед переконайтеся, що влітку вони захищені від занадто жаркого сонця, зніміть їх із підвіконня і частково прикрийте шторами вікна, що виходять на південь. А взимку рослини потрібно захистити від холоду. І в цьому разі не залишайте їх на підвіконні, де температура, особливо вночі, може сильно опускатися, а перенесіть у більш теплу кімнату.

Для рослини, яку потрібно рясно поливати, у продажу є «поширювачі води» у формі гриба. Його встромляють у землю і у голівку заливають воду, що поступово через пори в керамічній ніжці надходить у землю. Подібного ж результату можна досягти, наповнивши водою пляшку або банку й помістивши їх вище рослини, а горщик з рослиною й пляшку з'єднати товстою вовняною ниткою, застромивши її в землю. Також можна обгорнути горщики вологим торфом або вологим папером.

Поливання

Відпустка

Саме в цей час вашим рослинам особливо погано, тому що відпустка, як правило, припадає на найбільш жаркий період, коли поливання надзвичайно важливе. Якщо вас не буде вдома принаймні тижнів зо три, то можете скористатися системою самополивання, а якщо ви будете відсутні довше, то потрібно звернутися за допомогою до друга або сусіда.

Найпростіший спосіб – сполучений сифон. Для цього можете взяти по великій пляшці для кожної рослини або відро для двох-трьох горщиків, але не дуже великих. Пляшки або відро поміщають вище горщиків, принаймні на 10 см над землею, заповнюють їх водою і не закривають, щоб вода могла, випаровуючись, надходити в приміщення. Їх ставлять біля горщиків,

воду й землю з'єднують гнотами для свіч, смужками фільтруючої тканини або сплеченими товстими вовняними нитками. Природно, їхня довжина має бути такою, щоб вони ввійшли у землю горщика на глибину 2–3 см, а інший їхній кінець має знаходитися на дні пляшки або відра. Можна використовувати й пластикові трубочки. Після того, як один їхній кінець опустите у воду, викачайте з них повітря.

Якщо у вас є кілька великих рослин, вам потрібно обзавестися горщиками із запасом води. Це або горщики з подвійними стінками, або звичайні горщики з накопичувачами для води, у них зберігається вода для поливання, надходячи в землю по гноту або через пористу мембрану.

Земляні суміші

Грунтова суміш може виглядати як звичайна земля, але вона відрізняється від неї тим, що в неї входять речовини, збагачені мінеральними солями й органічними сполуками, які й утворюють ті поживні речовини, без яких рослина не могла б жити. Який би тип ґрунту ви не обрали, його потрібно використовувати відразу. Ґрунт, що зберігається у відкритому мішку, втрачає свої властивості через кілька місяців.

Ґрунт на основі гумусу

Гумус (чорнозем), або жирна земля, його називають також родючим перегноем, являє собою землю, багату органічними речовинами й змішану з листовим перегноем. Той, що використовується як основа ґрунтів для рослин у горщиках, спочатку очищається від шкідливих мікроорганізмів і змішується з торфом та піском. Усе збагачується невеликою кількістю добрив, що містять мінеральні солі, насамперед калій і фосфати.

Величезне значення має розподіл елементів у ґрунті. Гумус є основним елементом, що утворює основу ґрунту й відповідає за те, що живлення для рослин розчиняється у воді під час поливання. Торф добре, прямо як губка, утримує воду, тому коріння завжди добре зволожено. Пісок допомагає ґрунту швидко просихати, тому він не перенасичується водою, крім того, він дає змогу повітрю проникати до самого коріння.

Добрива збагачують «дієту», яка потрібна для того, щоб рослина росла здоровою. У ґрунті на основі гумусу добрива утримуються близько 12 тижнів, тому після пересаджування їх не потрібно підживлювати цілих 3 місяці.

Ґрунт на основі торфу

Ґрунт (торф'яна земля) на основі торфу – звичайно в ньому росте та рослина, що ви купуєте в магазині. Квіткарі ним користуються, оскільки він мало важить і дешево коштує, його легко простерилізувати. Як правило, у ньому немає бур'янів і збудників хвороб рослин.

Багато типів ґрунту на основі торфу являють собою просту суміш із торфу й добрив. Інші, названі напівсинтетичними (субстратами), складені з неорганічної речовини, звичайно вермикуліту, змішаного з торфом і добривами. Добриво надходить у рослину набагато швидше, ніж із земляних сумішей, тому через шість тижнів після пересаджування вам доведеться підживити рослину.

Основний недолік торф'яної землі полягає в тому, що вона повністю висихає, якщо ви забудете полити рослину в сильну жару, тому їй буває важко знову зробити вологою. Для торф'яної землі добре підходять пластмасові горщики, у них немає пор і вода не випаровується, тому суміш не висихає так швидко, як у глині.

Земляні суміші

Верхній шар

Термін «верхній шар» ми використовуємо для відновлення землі в горщику, коли знімається тільки верхній шар ґрунту, а рослина при цьому залишається у горщику. Видаляються тільки 3–5 см землі зверху й замінюють свіжою і родючою. Замінюйте цей верхній шар у горщику щоразу, коли він стане схожим на кірку.

Зволожувач

У продажу є спеціальний зволожувач, який можна додавати в компост, щоб той залишався вологим. Це синтетична гідрофільна смола в гранулах, які потрібно змішати із землею. Хоча він і не замінює воду, з ним не доведеться дуже часто поливати рослини.

Для гарного розвитку рослини одного поливання недостатньо, й за кілька тижнів придбана в магазині нормальна здорова рослина починає никнути, оскільки поживні речовини, що знаходилися в землі, майже вичерпані.

Добрива

Коли вдобрювати

Підживлюють рослини тільки під час активного росту, що зазвичай відбувається із квітня до вересня, в інший час варто обмежитися просто регулярним поливанням. Помилкою є й змушувати рослину рости в той час, коли вона відпочиває. Ваш результат – у рослини буде довге й тонке стебло з маленькими та блідими листочками. Дійсно, всі отримані поживні речовини відкладаються біля коріння, але не циркулюють так, як це потрібно, по всій рослині, тому й витягується стовбур, але в ширину він не росте.

Будь-яка рослина, недавно пересаджена у свіжий ґрунт, на певний час має достатній запас поживних елементів. Звичайно будь-яка суміш на основі землі залишається родючою понад 12 тижнів, а суміш на основі торфу втрачає свою родючість через 6–8 тижнів. Коли мине цей час, можете починати підживлювати добривами.

У кожному разі звертайте увагу на основні ознаки: якщо рослині не вистачає добрив, листя виростає маленьким та блідим, якщо в рослини строкате листя, ця строкатість зникає.

Зробіть правильний вибір

Ви не помилитеся, якщо будете користуватися вже готовими добривами. Це хімічна суміш поживних речовин для гарного росту рослин. Розчинені у воді добрива всмоктуються корінням рослини. Три основних добрива: азот, фосфор і калій (N, P та K). Поряд із такими основними трьома інгредієнтами для багатьох рослин не менш важливі й три інших – це кальцій, марганець і сірка. Є ще величезна кількість мікродобавок, мікродобрив, тому що їх потрібно зовсім небагато.

Крім того, є й природні добрива, які називають органічними. Це кісткове борошно, рибне борошно, роги й копита травоядних тварин, суха кров, морські водорості й так далі. Всі ці добрива діють повільно, тому що їхні хімічні компоненти до того, як їх поглине рослина, мають бути перетворені під впливом мікроорганізмів, що перебувають у землі. Безсумнівно, вони кращі за синтетичні, але щоб їх правильно застосовувати, потрібні час і певний досвід. Їхня перевага ще й у тому, що вони не завдають шкоди навколишньому середовищу й допомагають природному росту рослини.

Синтетичні добрива токсичні як для людини, так і для навколишнього середовища, однак з ними можна досягти результатів, немислимих для органічних добрив. По-перше, вони діють набагато швидше й коренева система рослини поглинає їх більш-менш безпосередньо. По-друге, ви можете придбати «прості» добрива, які складаються з одного або двох хімічних елементів, або ж особливі суміші та просто стандартні добрива, що складаються із збалансованої кількості елементів, корисних для рослини.

Читайте інструкції

У багатьох країнах виробники зобов'язані вказувати на етикетці свого товару три цифри індексу, які виглядають приблизно так: 6:10:6. Ці цифри відповідно позначають азот, фосфор і калій і завжди йдуть у такій послідовності. Кожна цифра позначає їхній відсотковий вміст, тому в нашому прикладі кількість азоту й калію дорівнює 6 %, а фосфору – 10 %. Знати цей індекс корисно, якщо вам добре відомий вплив кожного з елементів на ваші рослини. Наприклад, велика кількість фосфору корисна для тих рослин, яким потрібно рости, або для тих, що збираються розквітати; підвищений вміст калію життєво необхідний для розвитку квіток і плодів, він сприяє утворенню запасних тканин рослини. Нарешті, азот необхідний для росту й розвитку всіх рослин, особливо декоративно-листових, однак для кімнатних рослин це занадто сильно діючий елемент і його потрібно застосовувати дуже обережно, як правило, у співвідношенні 4:1:1.

Хвороби й шкідники

Коли ви оглядаєте захворілу рослину, насамперед постарайтеся не сплутати симптоми, викликані фізіологічними порушеннями, із хворобами рослинного походження (викликані грибами або бактеріями) або тваринного (викликані комахами, кліщами, хробаками). Правильний діагноз надзвичайно важливий, адже тоді і лікування буде відповідним.

Хвороби, які викликаються шкідниками

Зелена попелиця

Зелена попелиця, яку у просторіччі називають «трав'яною вошею», – це малюсінкі комахи чорного, жовтого, рожевого або зеленого кольору, які живуть численними колоніями і висмоктують сік рослин. Їх дуже часто можна побачити на нижніх верхівках рослин, але деякі види тлі вражають цибулини, бульби, кореневища й коріння. Коли їх цукристи і липкі виділення потрапляють на листя, то на ньому з'являється чорна цвіль, що надані знищує рослину. Уколи тлі не тільки призводять до зів'янення й засихання рослини, а й можуть заразити і вірусним захворюванням. У деяких випадках ушкодження може зумовити утворення м'ясистих наростів (галли), усередині яких знаходиться величезна кількість попелиць, змішаних з клейкою речовиною. Якщо попелиць не так уже й багато, їх легко знищити теплою водою, але якщо їх безліч, рослину потрібно обробити інсектицидом на основі піретруму або пірим-карбу.

Щитівки

Щитівки дуже часто нападають на домашні рослини, не щадять вони й багато видів сукулентів. Як і зелена попелиця, щитівка проколює рослину й ссе її сік, вона може заразити вірусами й сприяє розвитку цвілі й грибкових захворювань. Оскільки щитівка захищена твердим або восковим щитком, то її дуже важко знищити повністю, навіть якщо використовувати сильно діючі хімічні засоби. Звичайно для боротьби зі щитівкою застосовують активовані білі парафінові олії. Гарні результати дає й обприскування водою зі спиртом, головне – змочити всю рослину, навіть із нижнього боку листя і всі тріщинки в корі, де легко можуть сховатися комахи. Звичайно оброблюють рослини взимку, коли рослина відпочиває, щоб її не ушкодити та щоб оброблювана поверхня була якнайменшою. На жаль, узимку щитівка не так легко уражається. Невеликі дози інсектициду більш ефективно діють, коли з ячок з'являються личинки. Якщо на рослині дуже багато щитівок і вона не така вже й цінна, краще її знищити.

Білокрилки

Їх також називають білою мілью, ці малюсінкі комахи прекрасно себе почувають у жаркому й сухому кліматі, але вони можуть принести шкоду й у холодну пору року. Білокрилки відкладають свої яйця на нижню поверхню листя. Молоді особини, які щойно з'явилися, не наносять особливої шкоди, хоча й забруднюють листя. Справді, вони добре помітні та нагадують маленькі білі овальні лусочки. Дорослі особини завдають великої шкоди, оскільки для того, щоб яєчка прилипли до листя, вони, як і попелиця, виділяють солодку липку речовину, що сприяє поширенню страшного грибка, який дуже швидко знищує листя. Якщо на рослині дуже багато білокрилок, можна повісити шматки жовтого картону або пластику, намазавши їх клейкою речовиною, що повільно просихає, – результат буде непоганий. Комахи приваблює колір, і вони навечно приклеюються до цих шматочків.

Трипси

Поширенню цих маленьких комах з подовженим тільцем сприяють вологість і жара, тому їх буває дуже багато в парниках і теплицях, у яких вирощують домашні рослини. Звичайно вони накопичуються на нижній поверхні листя і викликають появу безбарвних або некротичних плям, сріблених плям, каліцтв або засихання. Крім цієї безпосередньої шкоди, укуси комах викликають вірусні інфекції або зараження бактеріями. Найчастіше уражаються: азалія, цикламен і хризантема. Для боротьби з ними найкраще підходять інсектициди на основі піретруму.

Жуки-ковалики

Цих комах легко розпізнати, оскільки у них твердий панцир і сильний жувальний апарат. Личинки деяких їх видів живуть у землі, харчуючись корінням, цибулинами та бульбами. Вони дуже шкідливі для деяких декоративних рослин (рододендрона, азалії, плюща, аралії, цикламена і т.д.). Їх буває дуже багато в саді і на терасах, у будинках вони зустрічаються рідше, але в кожному разі личинки, що перебувають у землі, можуть завдати великої шкоди. Дорослі особини цих жуків-коваликів удень ховаються в землі, але вночі виходять і обгризають листя, залишаючи на їх краях характерні напівкруглі сліди. Їх можна позбутися, прикривши землю тканиною й струшуючи вночі рослини, щоб комахи впали, або ж потрібно внести спеціальний інсектицид.

Хвороби й шкідники

Кліщі

Кліщі, або «червоні павучки», можуть завдати шкоди величезній кількості рослин, адже через їхні укуси листя жовтіє і обпадає. Оскільки вони дуже маленькі, то їх можна побачити неозброєним оком, тільки уважно оглянувши нижню поверхню листя, де, якщо кліщів дуже багато, біля місця прикріплення черешка до гілки з'являється дуже тоненька шовковиста тканина. Червоні павучки рясно розмножуються, коли стоїть жарка й суха погода, до того ж і на рослинах, раніше оброблених хімічними інсектицидами. Якщо листя дуже уражене, воно відмирає. Із червоним павучком можна боротися, використовуючи спеціальні хімічні препарати проти кліщів (акарициди), однак після декількох обробок вони перестають діяти і їх потрібно замінити на інші.

Хвороби, які викликаються грибками

Борошниста роса

Ця хвороба, яку називають також білі, проявляється на листі, іноді – на стеблах і квітах. Перша її ознака – це білий наліт на листі і пагонах. Спочатку уражена частина деформується, потім засихає. Хвороба розвивається й у сухому повітрі. Щоб попередити або зупинити борошністу росу, можна використовувати традиційну сірку або вдатися до більш ефективних хімічних протигрибкових препаратів, які легко купити.

Сіра цвіль, або ботритис

Коли ця хвороба вражає домашні рослини, то їх листя, стебла й бутони стають сіруватого кольору і здається, що вони покриті цвілью. Часто уражаються цибулини, бульби й кореневища. Спори швидко поширюються, коли йдуть

дощі та волога погода. Краще попередити цю хворобу, аніж боротися з нею: приміщення завжди має бути сухим і добре провітрюватися. Не залишайте на рослині шматочків черешка, слід знищити всі мертві квітки та всі черешки, обрізати рослину якнайближче до кореня або до цибулини. Потім обприскайте її відповідним протигрибковим препаратом.

Іржа

Іржа викликається різними патогенними збудниками й часто зустрічається на листі декоративних рослин, зазвичай на ньому з'являються характерні пустули оранжево-коричневого кольору. Звичайно іржа не дуже сильно шкодить рослині, з нею легко впоратися, застосовуючи системні протигрибкові препарати або препарати на основі цинку.

Розмножування

Існує багато способів розмноження хатніх рослин, але найчастіше застосовується вегетативне: черешки, відсаджування, розподіл куща.

Посів, тобто ставе розмножування, шпироко застосовуване для садових рослин, не так уже й просто здійснити, оскільки в магазинах важко знайти насіння хатніх рослин, а також тому, що квітучі в наших будинках рослини рідко приносять плоди, найчастіше це – стерильні сорти.

Посів

Коли й де сіяти

Більшу частину насіння сіють навесні, з березня по червень. У кожному разі, найбільше підходить для посіву пора року, зазначена на пакетуку. Можна купити вже готовий ґрунт для посівів або приготувати самим, змішавши одну частину дуже подрібненого торфу, одну частину піску й дві частини просіяної садової землі. Хоч би яку ємність ви використовували, у неї на дні обов'язково має бути отвір і дренаж. Заповніть горщички сумішшю на висоту до 1,5–2 см від краю, легко придавіть ґрунт, потім рівномірно й не дуже густо розподіліть насіння. Якщо його посіяти густо, то паростки вийдуть кволими й слабкими. Дрібне насіння не потрібно покривати землею, але слід злегка придавити плоским шматочком дерева.

Ретельно поливайте, використовуючи розпилювач або ліжку із частим «дощиком», а найкраще поставити горщик у низьку ємність із водою, нехай він там стоїть, поки суміш повністю не зволожиться. Потім закрийте ємність (горщик) склом і прозорим листом із пластмаси для того, щоб там підтримувалася потрібна вологість, і помістіть його у тепломісці, але не під прямими променями сонця.

Час проростання буває різним, від декількох днів до трьох тижнів, і залежить від виду рослини, свіжості насіння та умов навколишнього середовища. Тому через три-чотири дні після посіву починайте перевіряти горщики і, як тільки з'являться перші паростки, зніміть скляну або пластикову кришку. Якщо на ній скопилось занадто багато конденсату, це може призвести до загнивання. Перш ніж ви займетеся пікірвою, переставте в добре освітлене місце, але все-таки не під прямі сонячні промені.

Пікіровка

Коли у сходів з'являться перші справжні листочки й вони витягнуться настільки, що їх можна буде взяти в руки, можете пересадити їх в окремі горщики, де вони й будуть рости й розвиватися. Маленькою лопаточкою або старим ножем підніміть кілька рослин разом із грудочкою землі й дуже обережно розділіть їхні корінці.

Розмножування

Продовжуючи притримувати рослинки за листочки, у жодному разі не беріть їх за стеблинку, помістіть кожну в заздалегідь пророблені паличкою в землі отвори, потім легенько пальцями пригорніть землю, щоб вона добре покрила коріння. Обережно полийте. Тільки тоді, коли рослинки зміцніють і корінці повністю заповнять горщик, їх можна буде пересадити в горщик побільше.

Вегетативне розмножування

Черешок

Черешок – це частина рослини: шматочок стебла, пагін, що здерев'янів, бульба, кореневище, листок або корінь, для якої створюються такі умови, коли у неї утворюється своє коріння. Так з'являється рослина, повністю схожа на ту, від якої вона утворилася. Необхідно, щоб на шматочку стебла, бульби або кореневища була хоча б одна брунька, тому що саме від неї залежить можливість регенерації рослини.

Для того щоб зрізати черешок, візьміть дуже гострий ніж або бритву. Залежно від щільності стебла черешки розрізняються в такий спосіб: трав'янисті, напівздерев'янілі й здерев'янілі, але в кожному разі спосіб їхнього вкорінення загальною завжди однаковий.

Завжди вибирайте здорові гілки, краще, якщо на них немає ні плодів, ні квітів, і відріжте шматочки завдовжки 8–12 см. Видаліть всі листочки біля основи, щоб та частина, що піде під землю, залишилася голою, листочки, що залишилися, «прорідіть», щоб якнайбільше обмежити дихання. Зелені черешки дуже швидко збездводнюються, тому їм потрібно негайно створити такі умови, щоб вони швидко дали коріння. Зробивши гострою паличкою в землі ямки, посадіть черешки. Добре пригорніть землю пальцями, злегка її полийте.

Звичайно для вкорінення черешків підготовляють таку суміш: 4 частини піску змішують із 2 частинами подрібненого торфу та 1 частиною перегною. Успіх живцювання залежить насамперед від догляду в період укорінення. Дуже важливо, щоб ґрунт і навколишнє оточення постійно були вологими, тому, якщо у вас немає теплички, накрийте горщик із черешками прозорим пластиковим пакетом. Коли на черешках з'являться нові листочки, ви можете їх по одному пересадити в горщики більших розмірів.

Відсаджування

Розмноження відсаджуванням здійснюється в такий спосіб: згинають гнучку гілку або молодий паросток так, щоб вони торкалися землі. Поки в них не з'явиться коріння, їх не відокремлюють від материнської рослини. Так можна розмножувати кучеряві рослини або рослини, що никнуть, наприклад, цисус, хойя, сциндапус.

Найкраще розмножувати таким способом рослини у весняно-літній період. Виберіть молоді гілки й пагони, тому що вони вкорінюються швидше, ніж старі, і щоб прискорити вкорінення, гострим ножем злегка надріжте кору та ледь підніміть її на тій частині, що буде знаходитися під землею.

Помістіть цю гілку в горщик з вологим перегноем, що стоїть поруч, і міцно закріпіть його шматочком товстого дроту, зігнутого гачком або роздвоєною паличкою. Дуже важливо, щоб земля була постійно вологою й щоб гілочка завжди була на одному місці. Якщо шматочок гілки виходить із землі, підв'яжіть його до вертикальної палички.

Коріння з'являться через 6–12 місяців, тоді нову рослину можна відокремити від материнської рослини.

Повітряне відсаджування

Цей спосіб дуже зручний для тих рослин, гілки яких не можна пригнути до землі. Виберіть молоді гілки й зніміть тоненький шар шкіри або просто зробіть діагональний надріз, потім обгорніть надрізану частину мохом, сильно намочивши його. Обгорніть отриманий відсадок прозорим поліетиленом і зверху й унизу ретельно замотайте лишкою стрічкою. Тепер через прозору поліетиленову оболонку ви зможете побачити, коли з'являться корінці. Як тільки це відбудеться, зріжте гострим ножем відсадок, що пустив коріння, і посадіть його в горщик.

Спосіб розмноження відсаджуванням досить корисний і для омолодження багатьох домашніх рослин, наприклад, різних сортів фікуса, дифенбахії та філодендрона, у яких на нижніх гілках листя зазвичай опадає. За допомогою відсадок можна одержати нові рослини й замінити ними листя, яке втрагали, або омолодити занадто старі. Материнська рослина звичайно дає нові бічні пагони.

Розподіл куцця

Цей спосіб широко застосовується для розмноження великої кількості трав'янистих багатолітників і дає змогу досить швидко одержувати вже розвинені рослини. Він корисний і для відновлення тих рослин, які з часом втрагали свою свіжість і стали кволими. Найголовніше – переконатися, що в кожній ділянці є добре розвинені пагони й багато коріння. Звичайно центральна частина вже стара й виснажена, тому її краще викинути. Щоб розділити рослину невеликого розміру, потрібний добре заточений ніж. Виберіть розташовані по краях молоді частини й негайно пересадіть їх у горщик з хорошою землею. Горщик поставте в притінок, потім рясно полийте.

Одержати з малого багато

Усе насіння цитрусових (грейпфрут, апельсин, мандарин, лимон), проростаючи, стає невеликими рослинами із зеленими блискучими листочками та з білими квіточками, що ніжно пахнуть. Деяке насіння стерильне і не може прорости. Посадіть 5–6 насінин у горщик завширшки 7 см у землю для посіву, підтримуйте температуру 21 °C доти, доки рослинки не досягнуть довжини 7 см, потім знизьте температуру, хоча б переставивши горщик у більш прохолодну кімнату. Пересадіть кожну рослинку в новий ґрунт. Приміщення має бути світлим і добре провітрюватися, у період росту підживлюйте рослини спеціальним добривом кожні два тижні. Узимку захищайте рослину від холоду. Якщо вам повезе, через кілька років улітку з'являться чарівні білі квітки. Якщо хочете, можете їх обпилити за допомогою пензлика, але не думайте, що плоди будуть їстівними.

Begonia * Бегонія

Багаторічні рослини з великим розкидистим листям, прямостоячим або сланким стеблом, листками асиметричної форми, із цільними краями, іноді пальчасто-лопатовими, різноманітного оригінального забарвлення. Квітки різноманітної форми, кольору й розміру. Понад 120 видів використовуються в декоративному садівництві, більше десятка дуже популярні в кімнатному квітництві. Кількість гібридів і сортів налічує понад тисячу.

Всі види й сорти бегонії умовно підрозділяють на ті, що гарно квітнуть та декоративно-листові:

1 група. Бегонія вічноквітуча (*Begonia semperflorens*), бегонія елатіор (*Begonia elatior*), бегонія бульбова (*Begonia x tuberhybrida*);

2 група. Інші види та сортогрупи. Найбільш популярні з них: бегонія королівська (*Begonia Rex*) з її численними сортами й різновидами, бегонія металева (*Begonia metallica*), бегонія Месона (*Begonia masoniana*), бегонія коралова (*Begonia corallina*) та ін.

Бегонії використовують як листові рослини для світлих і теплих приміщень. Практично всі види вимагають високої вологості повітря, у межах 60 %. Температура взимку має бути на рівні 12-14 °С для субтропічних видів, 18-20 °С – для тропічних. Декоративно-листові форми вимагають притінення від прямого сонця. Квітучі види мають потребу у більшому освітленні, однак пряме сонце теж переносять погано.

Полив улітку рясний, взимку – помірний. За надмірно сирого й холодного утримання бегонія уражується галовою нематодою, борошнистою россою й кореневою гнилизною. Більшості видів корисне регулярне обприскування. Потрапляння на листя великих крапель води викликає їх плямистість.

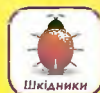
Підживлюють у весняно-літній період раз на 2 тижні, по можливості мінеральні добрива чергують з органічними.

Пересаджують навесні кожні 1-2 роки. Використовують ґрунтову суміш, що складається з листової землі, торфу, компосту, дернової землі й піску (1:1:1:0,5:1).

У кімнатних умовах розмножують стебловими черешками. Відрізки пагонів легко вкорінюються, навіть якщо просто поставити їх у воду. Укорінені черешки висаджують у горщики, заповнені сумішшю листової землі, торфу й піску (1:1:2). Крім цього, розмножуються розподілом бульб.

Попелиця, нематоди й павутинний кліщ.

Begonia elatior
Бегонія елатіор

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
коричневі пляшки на поверхні листя і стебел	цитівки	протирають мильною губкою, обприскують 0,15 % розчином актеліку
плями на листі, що не просвічуються	потрапляння прямих сонячних променів (улітку) або холодного повітря (взимку) на мокрий листок	створити рослині оптимальні умови
бутони не утворюються або їх мало	недотримання умов проходження періоду спокою	дотримувати співвідношення світла, тепла і поживних речовин для рослини
пожовтіння країв, сухі кінці листя	сухе повітря	потрібна висока вологість

Begonia Rex
Бегонія королівська

Begonia x tuberhybrida
Бегонія бульбова

Begonia semperflorens
Бегонія вічноквітуча

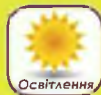
Begonia corallina
Бегонія коралова

Pelargonium * Пеларгонія (герань)

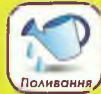

Пеларгонія – вічнозелений чагарник зі здерев'янілими стеблами, зубчастим по краю листям та квітками, зібраними у великі суцвіття – парасольки білого, рожевого, червоного, бузкового забарвлення, а також із цятками або смужками. Рід поєднує близько 280 видів однолітніх і багаторічних трав'янистих рослин, чагарників, напівчагарників.

Пеларгонія домашня (*Pelargonium x domesticum*) – результат схрещування декількох видів. Великі суцвіття – парасольки білого, рожевого, червоного, бузкового забарвлення, а також із цятками або смужками – повністю приховують листя. Пеларгонія кучерявенька (*Pelargonium crispum* 'Variegatum') має декоративне западне жовто-плямисте листя з фестончатими або кучерявенькими краями. Пеларгонія садова (*Pelargonium hortorum*) відрізняється червоною або коричневою облямівкою по краю листя. Пеларгонія запашна (*Pelargonium graveolens*) має опушене листя із сильним ароматом. Квітки невеликі, рожеві, зібрані в зонтичні суцвіття. Пеларгонія великоквіткова (*Pelargonium grandiflorum*) має велике листя, округлої форми, дрібнозубчасте, складчасте, без облямівки. Квітки великі, прості або махрові. Іноді її називають англійською. Пеларгонія щитоподібна (*Pelargonium peltatum*) має товсте, гладке, глянсувате, зелене, іноді червонувате по краю листя. Квітки на коротких квітконосах, прості або махрові, білі, рожеві, червоні, бузкові.

Рослина невибаглива. Віддає перевагу світлому, сонячному освітленню. Улітку рослину виносять на свіже повітря, але в тінисте місце. Пеларгонії розміщують узимку за температури 10-15 °С.

Поливання улітку рясне, узимку – обмежене. У всіх пеларгоній існує здатність накопичувати воду, тому вони вважаються посухостійкими. Зайве поливання просто згубне для рослини.

Рослину періодично підживлювати добривами, у яких вміст азоту менше, ніж фосфору й калію. Для одержання більш пишних кущиків рослини потрібно прищипувати.

Найчастіше пеларгонії вирощують зі стеблових черешків. Їх нарізають навесні або влітку з напівздерев'янілих пагонів під час обрізування дорослих рослин. Після зрізування черешки під'ялюють на повітрі протягом однієї-двох годин і укорінюють у суміші торфу з піском.

Грунт складається з рівних частин дернової (або компостної) землі, перегною, торфу й піску. Втім, вони можуть задовольнятися майже будь-яким «садово-городньо-луговим» ґрунтом, якщо земля не занадто щільна й не надмірно багата органікою.

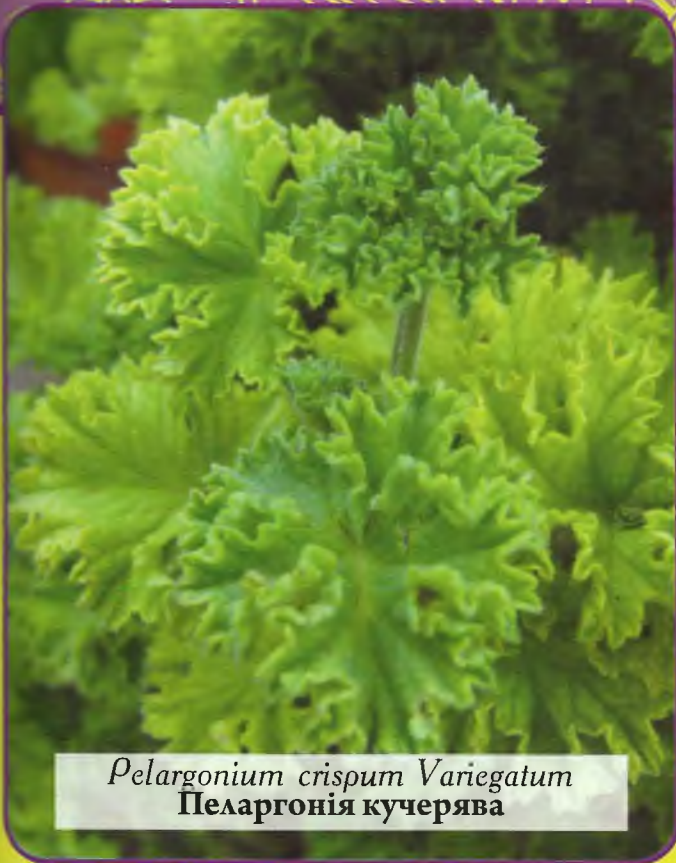

Білокрилка, тля, довгоносик.

Pelargonium grandiflorum
Пеларгонія великоквіткова

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослина не цвіте	занадто тепле повітря взимку	температура має бути не вище 15 °С
водянисті м'які подушечки на листі	незаразна хвороба, пов'язана з перезволоженням ґрунту	варто зменшити поливання
жовтіюче нижнє листя	недолік або надлишок вологи	урегулюйте поливання
сіра цвіль на листі	сіра гнилизна, перезволоження ґрунту	обробити системним фунгіцидом, зменшити поливання і краще провітрювати приміщення
оголені стебла, опадання листя	нестача світла	пеларгонії світлолюбні

Pelargonium crispum Variegatum
Пеларгонія кучерява

Pelargonium peltatum
Пеларгонія щитоподібна

Pelargonium graveolens
Пеларгонія запахна

Pelargonium hortorum
Пеларгонія садова

Dracaena * Драцена

Вічнозелена багаторічна рослина із здерев'янілим стовбуром і ланцетним або подовжено-овальним листям, що має різноманітне забарвлення. Родина включає близько 80 вічнозелених чагарників і дерев. Приблизно 40 видів можна вирощувати за оранжерейних умов, близько 10 видів вирощують у кімнатах.

Драцена деремська (*Dracaena deremensis*) заввишки до 3 м, із здерев'янілим, густо облиствленим стовбуром, що не гілкується. У міру росту старе листя відмирає і обпадає, залишаючи на стовбурі сліди. Листя завдовжки до 50 см. Цвіте дуже рідко. Драцена запашна (*Dracaena fragrans*) має більш широке дугасто-вигнуте листя, зібране у верхній частині стовбура. Квітки білі або жовтувато-зелені. Драцена годсефа (*Dracaena godseffiana*) із прямостоячим тростиноподібним стеблом, вкритим трикутними півчастими лусочками. Листя незвичайної для драцен овальної форми із численними білими або кремовими плямами у деяких сортів. Квітки зеленувато-жовті, запахні. Драцена сандера (*Dracaena sanderiana*) має сіро-зелене з білою облямівкою по краю листя, злегка перекошене. Драцена облямована (*Dracaena marginata*) має змієподібне стебло. Листя вузьке, червоне по краю. Форма має жовту смугу, яка розділяє зелену й червону.

Для розміщення підходить світле вікно, улітку захищене від прямих променів сонця, із зимовою температурою 15 °С. Кращі приміщення з високою вологістю повітря. Рослини краще ростуть за гарного освітлення, але переносять і півтінь, хоча форми, що мають барвисте листя, можуть при цьому зеленіти, втрачаючи характерне для сорту забарвлення листків.

Поливання регулярне, рівномірне протягом усього року. Не допускається як підсушування, так і перезволоження земляної грудки – ґрунт у контейнері має бути постійно ледь вологим. Обприскують влітку щодня, узимку – 1-2 рази на тиждень.

Підживлюють навесні й улітку раз на 2 тижні, по можливості із чергуванням органічних і мінеральних добрив.

Пересаджують навесні раз на 2 роки, молоді рослини до трирічного віку – щороку. Ґрунтова суміш: дернова земля, компост й пісок (1:1:1). У разі перевалювання старих рослин частку компосту збільшують.

Розмножують протягом усього року верхівковими черешками. Від старого стебла відрізають верхівку з пучком листя. Відрізані стебла вкорінюються або у воді, або в піску за температури 25 °С протягом 1-2 місяців. Ємність із черешком бажано накрити плівкою.

Павутинні кліщі, щитівки, борошнисті червці, трипси.

Dracaena fragrans
Драцена запашна

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
коричневі кінчики або край листя	сухе повітря, холодні протяги, недостатнє поливання	потрібна підвищена вологість
світлі сухі плями на листі	занадто багато сонця	притінити рослину від прямих променів сонця
листя викривлюється, сохне і обпадає	рослина уражена борошнистими червцями	рослину протирають мильною губкою і обмивають під теплим душем
коричневі плями на листі	недостатнє поливання	земляна грудка має бути увесь час вологою
м'яке скручене листя з коричневими краями	занадто низька температура	прибрати рослину з холодного вікна

Dracaena godseffiana
Драцена годсефа

Dracaena sanderiana
Драцена сандера

Dracaena deremensis
Драцена деремська

Dracaena marginata
Драцена оторочена

Orchidaceae * Орхідні

Жодна інша родина рослин не може похвалитися такою кількістю різновидів: зустрічаються й мініатюрні трав'янисті рослини заввишки не більше 5 см, і чотириметрові «дерева», і ліани. Орхідні нараховують не менше 20 тисяч видів, не враховуючи гібридних форм і сортів культурного походження.

Доглядати за кімнатними орхідеями нескладно, просто необхідно дотримуватися деяких умов: Поливають орхідеї, як правило, раз на тиждень, як субстрат використовують шматочки кори, пінопласту та інше «сміття», а як горщики – кошики, шматки дерев, сітки.

За способом життя кімнатні орхідеї поділяються на три групи:

Епіфітні – ті, що зростають над землею. Живлення епіфітні рослини одержують у вигляді дрібних часточок мінеральних і органічних речовин, що знаходяться у повітрі або накопичуються у тріщинах кори.

Літофітні – зростають на скелях, повалених деревах і замшлених каменях.

Наземні – рослини, що закріплюються корінням у ґрунті й одержують із нього поживні речовини й воду.

Сучасні квіткарі рідко обмежуються вирощуванням одного-двох видів простих у вирощуванні орхідей. Хоч би якими були примхливими багато представників цієї родини, їхня екзотична привабливість завжди варта затрачених зусиль. Пропонуємо розглянути деякі з найбільш популярних орхідей.

Aerides Орхідея аеридес

Складна для вирощування орхідея, епіфітна, потребує помірно теплої утримування.

Влітку рослина потребує помірного затінювання і рясного поливу. Може вирощуватися в контейнері, але краще висаджувати її в кошик. При цьому мати на увазі, що пересадку треба робити зрідка, оскільки рослина погано її витримує.

Як субстрат використовується суміш соснової кори, деревного вугілля, верхнього торфу, листової підстилки і піску (6:1:1:1) або кори і деревного вугілля (1:1).

Beallaria Орхідея беалара

Проста у вирощуванні орхідея, епіфітна, потребує помірно теплої місця для вирощування.

Для успішного вирощування більшості орхідей (беалара, лудізія, катлея, мільтонія, цимбідіум та ін.) необхідно, щоб нічна температура завжди була на 4 °С нижче, ніж денна.

Навесні й улітку має потребу в рясному поливанні, добре реагує на поливання гарячою (30–40 °С) водою.

Місце розташування для цього гібрида вибирають сонячне. Лише влітку, якщо температура перевищує 25 °С, беалару захищають від прямих сонячних променів.

Це одна з найбільш стійких до сухості повітря орхідей. Добре росте в контейнерах і кошиках, у субстраті із соснової кори й торфу (2:1), з додаванням пінопласту.

Aerides
Орхідея аеридес

Beallaria
Орхідея беалара

Vanda
Орхідея ванда

Vanda Орхідея ванда

Орхідея середньої складності у вирощуванні, епіфітна, звичайно потребує помірного місця для вирощування.

Потребують зазвичай температури 25–30 °С літню та 14–27 °С узимку. У зимовий час ванди мають потребу в додатковому освітленні.

До вологості повітря ванда не вимоглива, досить 50 %. Поливають рослини рясно, літню – раз на 1–2 дні, узимку – раз на 3 дні. Рослини, посаджені в кошики, краще використовувати, замочуючи коріння на 1–2 години в теплій воді.

Посадку проводять у кошики та блоки, у горщиках орхідеї цього роду ростуть погано. Субстрат для посадки: велика фракція кори, мох папороті, торф (2:1:1), підійде буль-який готовий субстрат для епіфітних орхідей.

Dendrobium Орхідея дендробіум

Орхідея середньої складності у вирощуванні, звичайно епіфітна, потребує помірного або прохолодного місця для вирощування.

Квітки діаметром близько 8 см зібрані в китицеподібні суцвіття. Одна із найбільш численних родин орхідей.

Дендробіуми мають потребу в яскравому розсіяному освітленні й свіжому повітрі, не переносять протягів. Вологість повітря в приміщенні має бути не нижче 60 %.

У період активного росту поливання має бути рясним, а в час згасання росту – мінімальним, дуже обережним.

Пересаджують дендробіуми в суміш із кори, перепрілого торфу, деревного вугілля й піску (2:2:2:1).

Zygopetalum Орхідея зигопеталум

Орхідея середньої складності у вирощуванні, епіфітна, потребує помірного місця для вирощування.

Досить великі орхідеї з ароматними квітками. Самі квітки часто дво-, триколірні. Культивують Зигопеталум на східних та відносно світлих північних вікнах.

Улітку рослини тримають за температури 15–30 °С, узимку температуру знижують до 10–20 °С.

Поливання має бути влітку рясне, узимку помірне, краще використовувати теплу воду. У проміжках між поливанням субстрат у контейнері має підсихати, але не повністю.

Для пересаджування використовуються горщики, контейнери й субстрат із суміші кори з торфом (2:1).

Dendrobium
Орхідея дендробіум

Zygopetalum
Орхідея зигопеталум

Cactaceae * Кактусові

Назва групи рослин говорить сама за себе. Кактуси пустельні віддають перевагу саме тим умовам, у яких вони виростають на батьківщині: бідний піщано-кам'янистий ґрунт, посушливу прохолодну зиму, тропічні зливи влітку, надлишок сонця й значні перепади денних і нічних температур.

Головне, що поєднує все це різноманіття видів, – наявність ареол, особливих утворень на стеблі кактуса, що нагадують малюсенькі подушечки, де розвиваються колбочки, волоски, квітки й пагони.

Виходячи з їх особливостей, пустельні кактуси можна розподілити на кілька груп:

Кактуси піщаних і кам'янистих пустель і напівпустель – Корифанта, Копьяпоа, Ехіноцереус, Лофофора, Матукана, Обрегонія, Ребуція, Турбішкарпус, Ферокактус, Еспостоа та ін.

Кактуси, що ростуть у трав'янистих степах і заростях жорстколистих чагарників – Акантокаліціум, Кохемія, Стенокактус, Цереус, Хагеоцереус, Ехінокактус, Ехінопсис, Гімнокаліціум і ін.

Кактуси, що ростуть на вапнякових ґрунтах – Астрофітум, Цефалоцереус, Білошерстя й Довгоколючкові мамілярії.

Кактуси, що ростуть у саванному рідколіссі, сухих або листопадних лісах – Опунція, Бразилопунція, Австроциліндропунція, Циліндропунція, Перескіопсис, Перескія.

Світлолюбні, вимагають яскравого світла. Кактусам потрібна холодна зимівля. Пустельні кактуси витримують досить низьку температуру – 2–5 °С, але оптимальним для зимівлі стане інтервал від 8–12 °С. За таких умов ці рослини мають зимувати без поливання.

У період активного росту й літнього цвітіння кактуси необхідно поливати в міру підсихання верхнього шару ґрунту. У жарку погоду на сонячному підвіконні може знадобитися щоденне поливання. У зимовий період за кімнатних умов поливання варто звести до мінімуму, але не припиняти повністю. За недостатньої освітленості кактуси краще не поливати зовсім.

Підживлювати кактуси треба рідко й тільки в період активного росту спеціалізованими добривами, розведеними в половинній концентрації. Ніколи не використовуйте добрива з більшим відсотковим вмістом азоту.

У більшості видів черешки легко вкорінюються навесні або влітку. Черешки підсушують протягом декількох днів перед висаджуванням у субстрат на торф'яній основі.

Потрібен бідний поживними речовинами ґрунт із обов'язковим додаванням піску, битої цегли (дрібного керамзиту), глини або суглинку. Пустельним кактусам потрібен тісний посуд.

Павутинний кліщ, нематоди.

Opuntia
Опунція

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
несвоєчасний ріст, деформація, слабкі витягнуті пагони	нестача світла за ясного поливання	поливання майже припиняють, якщо взимку рослину тримають у темному приміщенні
зморщений кінець стебла, унизу плями м'якої гнилизни	перезволоження ґрунту, особливо взимку	взимку потрібно припинити поливання
м'які коричневі плями	стеблова гнилизна	продезинфікуйте ґрунт розчином карбендазіму, поліпшіть умови догляду
плями бронзового кольору на шкірочці	павутинний кліщ	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Astrophytum
Астрофітум

Espostoa
Еспостоа

Echinocactus
Ехінокактус

Gymnocalycium
Гімнокаліціум

Saintpaulia * Сенполія

Вічнозелена трав'яниста рослина майже без стебла або з коротким стеблом із листям на довгих черешках, зібраним в розетку, і квітками різноманітного забарвлення, розташованих по кілька штук на коротких квітконосах. Сенполії розподіляють за чотирма основними ознаками. Забарвленню квіток – розрізняють дев'ять забарвлень. За типом листя – довголистові або павукоподібні, звичайні, плоскі прості, стьобані, назад-овальні, гофровані, торочкуваті, різнобарвні, строкаті, ложкоподібні, овальні, чашоподібні, загострені, гострі. За типом квіток – прості, махрові й напівмахрові, зіркоподібні, гофровані або торочкуваті. За розміром рослин – мініатюрні або майже мініатюрні, середні, стандартного розміру, дуже великі. До цього часу виведено безліч сортів сенполії, більшість із них є гібридами сенполії фіалкокріткової, а також міжвидовими гібридами.

Сорт «Diplotricha» має ложкоподібне, товсте, темно-зелене листя. Їх нижній бік пурпурово-фіолетовий. Краї листя злегка хвилясті. Рослина утворює рівну розетку з вінцем квіток від світло-синього до лілово-рожевого забарвлення. Сорт «Capri Chris» з простими, гофрованими квітками білого кольору з великими рожевими плямами на кожному із трьох нижніх пелюстків. Сорт «Літні сутінки» має великі, напівмахрові або махрові квіткі із хвилястими краями; пелюстки сині в центрі й білі по краях. Сорт «Sapphire Ice» з великими, простими або напівмахровими квітками, білі з гофрованими краями і ясно-синьою плямою на кожній пелюстці. Сорт «Startrick» має великі, напівмахрові, фіолетово-сині з рожевим плямами квіткі.

З весни до осені потребують яскравого розсіяного освітлення, узимку – прямого сонячного світла. Підходять північні, східні, західні вікна із зимовою температурою 17–20 °С. Сенполії віддають перевагу вологим приміщенням, наприклад, кухні.

Поливання помірне, але регулярне, без застою води. Бажано, щоб ґрунт у контейнері був постійно ледь вологий, але не сирий. Подивити рекомендується під розетку листя або в піддон, не зволожуючи листові пластинки, інакше на них з'являються темні плями. Узимку, у період відносного спокою, поливання скорочують. Обприскувати не можна. За тримання рослин на вікнах можна час від часу зволожувати повітря над рослинами із дрібного розпилювача, спрямовуючи його вгору.

Підживлюють кожні два тижні в теплому пору року повним комплексним добривом.

Листовими черешками. Лист відламують або зрізують у середній частині розетки, укорінюють у звичайній воді або сфагнумі та з появою корінців висаджують у горщик (суміш листової землі з піском у рівних пропорціях).

Пересаджують наприкінці квітня – на початку травня щорічно. Для посадки використовується ґрунтова суміш із листової землі, дернової землі, торфу, компосту, піску (2:1:3:1:1), бажано додавати 1 ст. ложку золи на 1 л ґрунтової суміші.

За сухого повітря може уражатися попелицею й червцем. Можлива також поява борошнистої роси, сірої гнилизни й загнивання коріння.

Capri Chris

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом
листя мляве, гниє середина розетки	гнилизна кореневої шишки, перезволоження ґрунту	рослину можна тільки знищити
сірий наліт на листі та квітках	сіра гнилизна або борошниста роса, що виникають, як правило, за порушення умов догляду	припинити обприскування, видалити уражені частини, обробити системним фунгіцидом

Diplotricha

Startrick

Sapphire Ice

Літні сутінки

Опис
Вічнозелений чагарник із червонуватими опушеними пагонами, глянсовим широким темно-зеленим листям. Воронкоподібні ароматні квітки завдовжки близько 4 см забарвлені в дуже інтенсивний рожевий колір.

Освітлення
Яскраве освітлення, але без потрапляння на рослину прямих променів сонця. Оптимальне розташування рослини – вікна на заході й сході.

Полівання
Улітку рясне, у зимовий час поливають обережно, стежачи, щоб верхній шар землі між поливанням підсохнув.

Удобрення
Весна–літо – 1 раз на 2 тижні мінеральними і органічними добривами, зима–осінь – без підживлення.

Пересаджування
Молоді рослини необхідно перевалювати 2 рази за літо. Рослини в діжках – 1 раз на 2–3 роки. Грунтова суміш із рівних частин перегною, піску, торфу, листової й дернової землі.

Розмножування
Розмножують улітку черешками за температури 20 °С. Розмножують насінням, зеленими й здеревілими черешками. Чагарник дає рясну кореневу поросль і утворює густі куртини.

Шкідники
Попелиця, павутинний кліщ.

Abelia * Абелия

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
обладання листя	різке зниження температури	не допускати різкого зниження температури до 15 °С
загнивання коріння	надлишок вологи	не зволожувати надмірно ґрунт, краще не долити, аніж перелити
зів'янення рослини, поганий розвиток	не виносить протягів	навіть за провітрювання приміщення виносити в іншу кімнату

Вічнозелений чагарник, що рясно гілкується. За характерну форму листя цю популярну кімнатну рослину часто називають кімнатним кленом. Квітки численні, червоні або жовті, звисають на довгих квітконіжках.

Абутилон – рослина світлолюбна, улітку вона може витримувати прямі сонячні промені; узимку його рекомендують додатково підсвічувати за допомогою люмінесцентних ламп.

Улітку поливання рясне, стежте, щоб ґрунт у горщику з абутилоном був увесь час вологий; надлишки води з піддону варто видаляти; узимку поливання помірне, його скорочують, але не припиняють зовсім.

Підживлювати рослину рекомендується з весни до осені, тобто в період найбільш інтенсивної вегетації, один раз на 2–3 тижні комплексними добривами.

Не в період цвітіння. Пересаджують рослину раз на 2–3 роки; діаметр нового горщика при цьому має бути в 1,5 рази більше попереднього. Для збільшення куцистості рослину можна істотно підрізати.

Черешками, рідше – насінням. Черешки укорінюють у тепличці з високою вологістю за температури 20–22 °С.

Попелиця, павутинний кліщ.

Abutilon * АБУТИЛОН

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя й пелюстки в'януть	нестача вологи	збільшити інтенсивність поливання
ясно-зелені крапки на листках і стеблах	попелиця – найбільш частий шкідник	обробити рослину розчином інсектициду
бутони й квітки опадають	нестача або надлишок вологи	змінити режим поливання
рослина витягується вгору	інтенсивне зростання	зробити обрізку
білуватий наліт на стеблах і листках	червоний павутинний кліщ	обробити рослину розчином акарициду

Рослина має маленькі листочки, які насправді являють собою черешки, що розрослися, і квітки в яскраво-жовтих маленьких голівках – суцвіттях. Нижні листочки акація складає на ніч.

Щорічно навесні й улітку проводять підживлення рідким комплексним добривом для кімнатних рослин.

Акація світлолюбна, зовсім не боїться прямих сонячних променів, тому її найкраще розташовувати в добре освітленому місці. Денна температура – 17–25 °С, нічна – не нижче 15 °С.

Пересаджування проводять після цвітіння раз на два роки. Ґрунт – легкий дерновий (3 частини), торф'яний (2 частини) і пісок (1 частина).

Напівздерев'янілими черешками влітку. Висаджене навесні за температури 20 °С насіння швидко проростає.

Рясне з весни до осені, дуже помірне узимку. Краще використовувати переважно дощову воду.

Павутинні кліщі, борошнисті хробаки, тля.

Асасія * Акація

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє і обпадає	температура в приміщенні занадто висока	відрегулювати температуру, не опускати нижче 10 °С
починає гнити коріння	занадто тепла й волога атмосфера взимку	не обприскуйте листя, якщо в кімнаті прохолодно
білясті плями на листках, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
липкий наліт на листі, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	икідників видалити, обприскати рослину інсектицидом

Рослина з листям яйцеподібної форми з характерними пильчастими краями. Це чагарники, що пишно розростаються, багато з них під час цвітіння покриті гарним довгим, звисаючим донизу суцвіттям.

Яскраве розсіяне. Якщо світло яскраве, листя має більш інтенсивне забарвлення. Улітку рослину рекомендується прикривати від прямого полуденного сонця.

Земля в горщику має бути увесь час вологою, але не занадто сирою. Узимку поливання трохи скорочують.

Підживлення здійснюють у період інтенсивного зростання раз на 2-3 тижні мінеральними й органічними добривами.

Рослини пересаджують раз на 2-3 роки, при цьому слід вкоротити пагони на половину їхньої довжини. Раз на кілька років рослини омолоджують, обрізаючи до висоти 20-30 см.

Черешками, рідше - насінням. Напівдерев'яні пагони листяно-декоративних видів добре вкорінюються в піску за 26 °С протягом усього року.

Щитівки, трипси, черві, попелиця.

Acalypha * Акаліфа

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє і обпадає	знижена вологість	збільшити частоту обприскування
листя в'яне і обпадає	знижена температура	створити більш теплі умови
рослина витягується вгору	не вистачає світла	поставити на краще освітлене місце
плями на листі	можливо, ураження грибком	обробити фунгіцидними препаратами
повільний ріст, листя бліде	нестача азоту в ґрунті	підживити рослину розчином сечовини

Рослина з вузьким шкірястим листям завдовжки до 40 см, зеленим або смугастим, що утворює віялоподібні пучки. Квіти – колосоподібні суцвіття завдовжки 5–10 см, за домашніх умов не цвіте.

Чергувати півтінь і сонце. Оптимальна температура – 15 °С, узимку має не опускатися нижче 0 °С.

Нижня частина горщика має бути у воді. У холодну пору року поливання скорочують до мінімуму, але земляна грудка має не висихати.

Підгодовують рослину із травня по вересень раз на місяць рідким добривом, багатим азотом.

Пересаджують кожні 2–3 роки, коли корінню стане тісно в горщику.

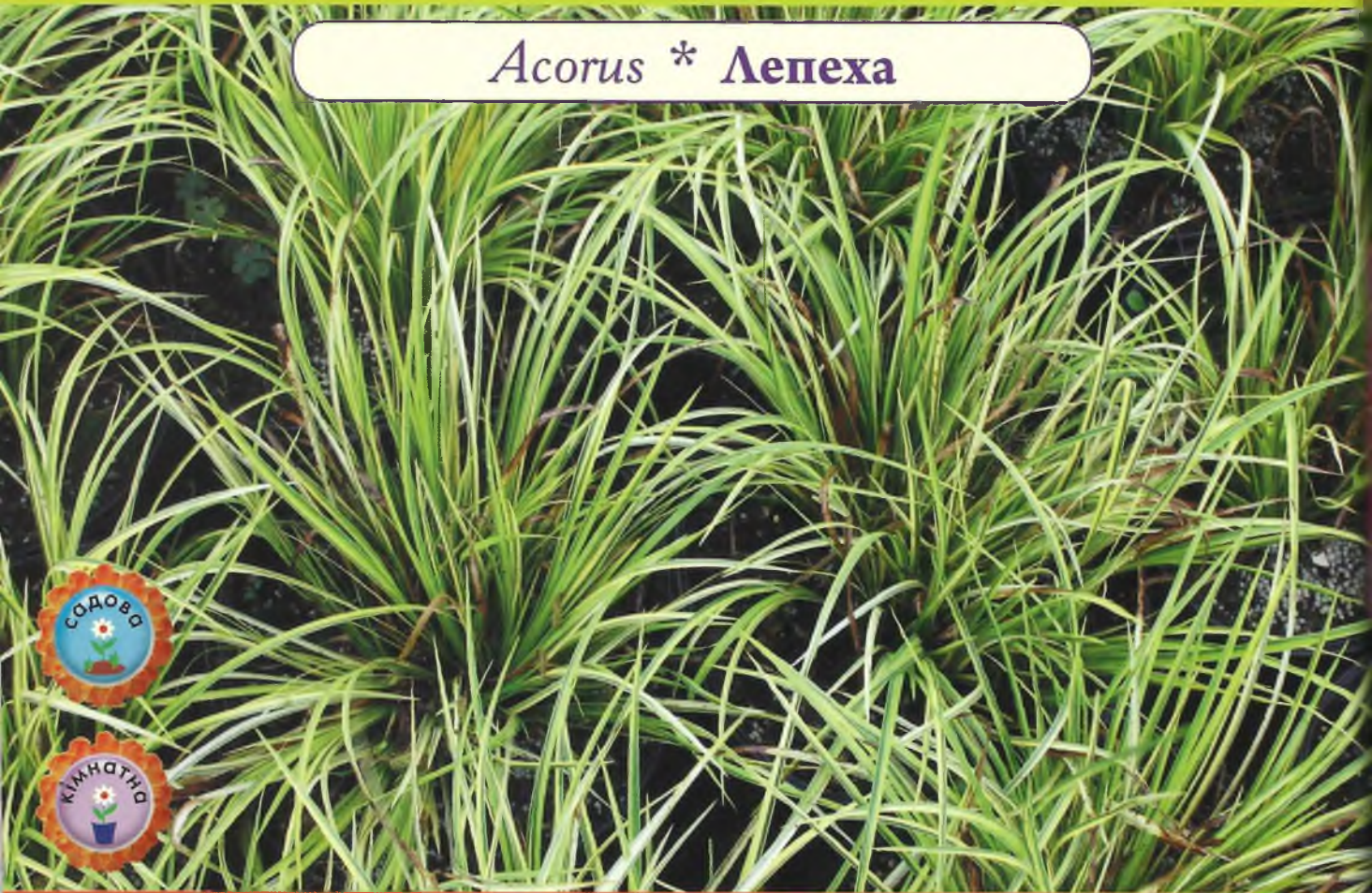

Восени або навесні розподілом кореневища.

Рідко піддається нападам шкідників.

Acorus * Лепеха

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
перестало рости листя	збідніння ґрунту	додати ґрунт, багатий азотом, у горщик з рослиною
коричневі кінці листя	занадто сухе повітря	зволожити повітря в приміщенні, розбризкувати вологу

Примхлива рослина, заввишки 30–35 см. Має стовпцене стебло, від якого відходять бічні, більш тонкі стебла. Листя лінійне, м'ясисте, покрите восковим нальотом. Квітки рожеві або червоні, до 7 см у діаметрі. Сік аденіуму отруйний. Цвіте наприкінці весни.

Рослина світлолюбна, але до яскравого сонця навесні варто привчати поступово. Теплолюбна, близько 25–27 °С улітку, узимку – не нижче 10 °С. Не переносить переохолодження кореневої системи.

Після опадання листя до утворення нових пагонів не поливають. Навесні й улітку поливають помірно, щоб ґрунт висихав між поливаннями. Рекомендуються часте обприскування.

З утворенням квіток і нового листя підгодовують спеціальними добривами для кактусів, додаючи їх у воду для поливання, не частіше одного разу на місяць.

Молоді рослини навесні щорічно, старше 3-х років пересаджують через рік, але щорічно замінюють верхній шар землі. Ґрунт має бути пухким і мати слабо-кислу реакцію. Дренаж обов'язковий.

Насінням, черешками, відсаджуванням. Насіння проростає за ґрунтового підігріву.

Борошнистий червець, кліщик.

Adenium obesum * Аденіум товстий

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загниває коріння	коренева гнилизна	припинити рясне поливання на певний час
до весни кінці верхніх пагонів можуть почорніти й стати твердими від нестачі вологи	звичайна картина під час спокою	узимку верхівки пагонів періодично обприскують теплою водою

Довгоквітуча теплолюбна рослина, зі сріблястим нальотом на листках, що утворений безліччю дрібних лусочок. Вони зникають у результаті дотику або за нестачі світла. Дрібні фіолетово-рожеві квітки оточені потужними рожевими приквітками.

Добре себе почуває на підвіконні вікна, що виходить на схід або захід; виносить пряме сонячне проміння вранці та ввечері, опівдні від прямого сонця рослину краще прикривати.

Ґрунт у горщику має бути увесь час злегка вологий. Воду варто брати м'яку, кімнатної температури, лити її рекомендується в пазухи крайнього листя. У зимовий період поливання скорочують.

Зазвичай здійснюють двічі на місяць із весни до осені сильно розведеними квітковими добривами або спеціальними добривами для бромелієвих рослин.

Після закінчення цвітіння й появи дочірніх розеток материнську рослину можна пересадити, відокремивши нові молоді екземпляри.

Дочірніми розетками і насінням.

Бромелієва щитівка.

Aechmea * Ехмея

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
дрібні плями на жовтіючих листках	ураження бромелієвою щитівкою	обприскати рослину розчином інсектициду
уповільнюється ріст, листя жовтіє	можливе ураження борошнистими червцями	обприскати рослину розчином інсектициду
білі плями на листі	ураження павутинними кліщами	протерти листя й обробити рослину акарицидними препаратами
листя стають коричневими	ураження грибами	обприскати рослину фунгіцидними препаратами

Засухостійка рослина, здатна добре виносити сухе повітря. Ця рослина нагадує невелике деревце. Її товсте листя знизу поступово відмирає, в результаті під розеткою листя утворюється голе стебло, що нагадує стовбур.

Еоніум світлолюбний, однак непогано росте й у півтіні; рослина здатна витримувати прямі сонячні промені. Форми з темним листям більш тіньовитривалі.

Помірне, у міру підсихання ґрунту. Погано реагує на надлишок вологи в ґрунті й на воду, що потрапила у розетки листя. У зимовий період рослину поливають не частіше одного разу на місяць.

Підживлення здійснюють у період росту, як правило, раз на місяць мінеральними й органічними добривами.

Сигнал до пересаджування – виступаюче з горщика коріння, що дуже розрослося; горщик має бути глибоким і не занадто широким, оскільки у рослини досить потужна коренева система.

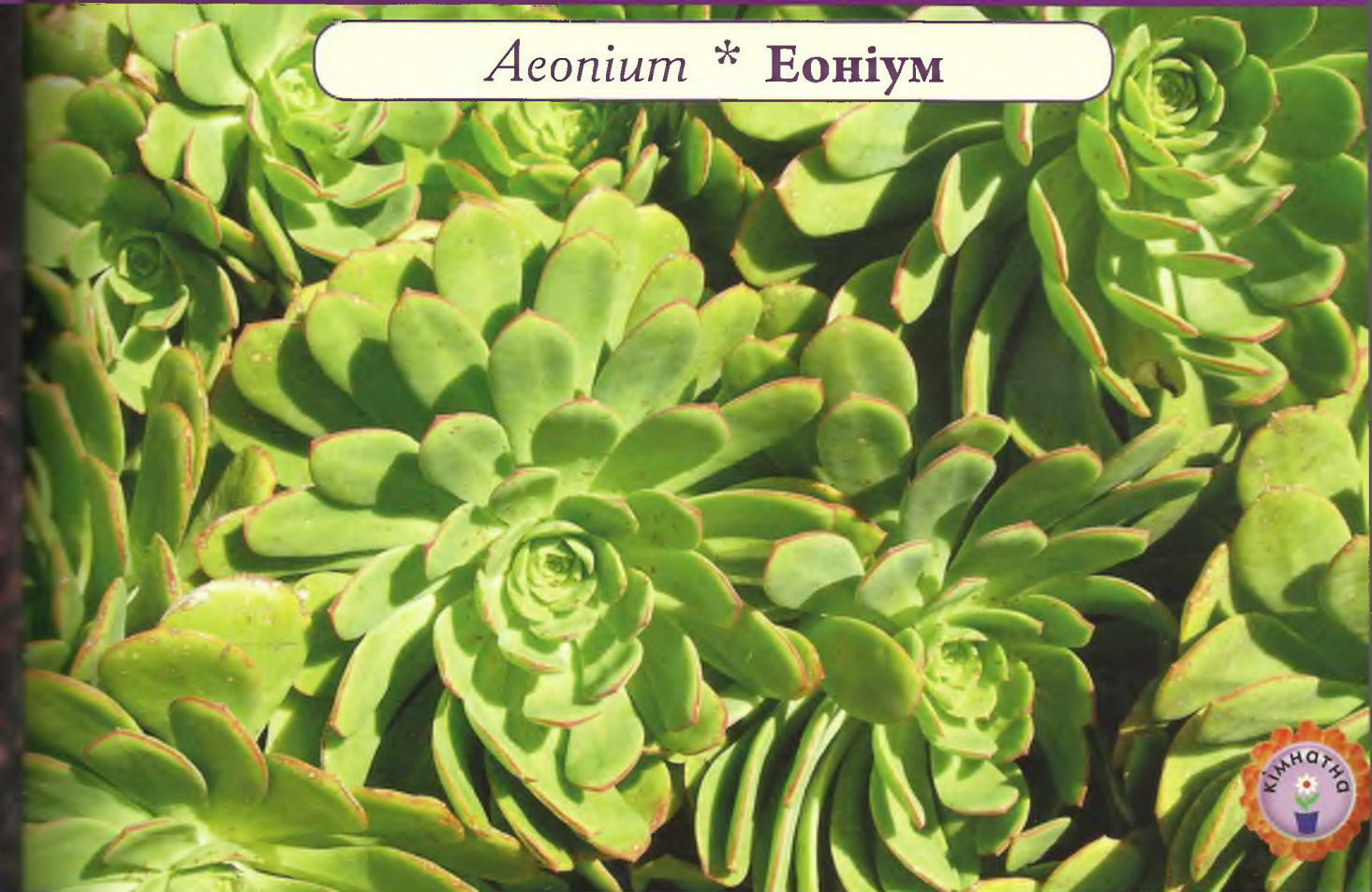

Черешками, верхівковими розетками, рідше – насінням. Перед посадкою черешки рекомендується трохи підсушити.

Еоніум рідко уражається шкідниками.

Аеопіум * Еоніум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя в'яне, жовтіє і відмирає	надлишок вологи в ґрунті за невисокої температури	зменшити поливання, підвищити температуру, видалити частини, що загнили
темні плями на листі	можливо, не вистачає світла	збільшити інтенсивність освітлення
жовті й коричневі плями на листі	грибкові захворювання	обробити рослину фунгіцидом
білі плями на листі	ураження павутинними кліщами	протерти листя й обробити рослину акарицидними препаратами

Опис

Вічнозелена повзуча рослина з довгими пагонами, що никнуть, м'ясистим шкірястим листям і гарними плямистими квітами. Зазвичай їх вирощують, поміщаючи в підвісні кошики й кашпо. Довжина стебел, що повисають, може досягати при цьому 70 см.

Освітлення

Рослина світлолюбна, однак від прямих сонячних променів її краще прикривати. Добре себе почувають рослини на «східних» або на «західних» вікнах.

Поливання

Ґрунт має бути ледь вологим, однак надлишок вологи шкідливий. Використовуйте для поливання м'яку відстояну воду з температурою 32–35 °С. Краплі води мають не потрапляти на квіткові трубки. Узимку полив скорочують.

Удобрення

Есхінантус рекомендується підживлювати під час вегетаційного періоду не рідше 2 разів на місяць. Використовують звичайно органічні й комплексні мінеральні добрива.

Пересаджування

Пересаджування можна проводити через 2–3 роки навесні, сполучаючи його з обрізанням довгих пагонів. Рослини з оголеним стеблом, що розрослися, згодом заміняють молодими вкоріненими черешками.

Размножування

Стебловими черешками на початку літа.

Шкідники

Щитівки, трипси, червці, попелиця, павутинні кліщі.

Aeschynanthus * Есхінантус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя обпадає узимку	занадто низька температура	температура має не опускатися нижче 16 °С
листя обпадає улітку	нестача вологи в ґрунті	тримаєть ґрунт постійно вологим
кінчики листя жовтіють і сохнуть	занадто жарко й сухо	знижити температуру, збільшити частоту обприскування
на листі світлі плями	надлишок світла	поставити рослину в півтінь, прикривати від полуденного сонця

Цибулинна рослина з красивими квітами та міцним листям, що утворює нібито стрічки. Квітки подібні до дзвоників. Забарвлення квіток міняється від ясно-синього до темно-синього, іноді з фіолетовим відтінком, зустрічаються й білі агапантуси.

Світлолюбна рослина, виносить напівтінисте місце розташування, але при цьому не буде цвісти. Для успішної зимівлі рослини необхідна досить низька температура – 6–8 °С. У період активного росту – близько 25 °С.

Поливання рясне у літній період, земля в жодному разі має не пересихати. Узимку поливання сильно скорочують, не допускаючи лише пересихання земляної грудки.

Підгодовують рослину двічі на місяць мінеральними й органічними добривами по черзі.

Пересаджують щороку навесні з березня по травень, дорослі рослини – через два-три роки.

Насінням й розподілом купця після цвітіння.

Павутинний кліщ, щитівка.

Agapanthus * Агапантус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину її місце, де вона стояла, інсектицидом
поява цвілі	застій води	не допускати надлишків води

Рослина із дрібними вузькотрубчастими квітками, зібраними в невеликі суцвіття-кошики, які, у свою чергу, зібрані в пухкі або щільні складні щиткоподібні суцвіття. Забарвлення квіток блакитне, бузково-блакитне, біле, рідко – рожеве. Після цвітіння їх потрібно обов'язково обрізати – це забезпечить подальше цвітіння рослини.

Світлолюбна рослина, краще розміщати її там, де кількість денного світла буде максимальною. Оптимальна температура – 25 °С.

У період цвітіння потребує регулярного, але помірної поливання.

Підгодовують рослини 2-3 рази за літо комплексними мінеральними добривами з розрахунку 20-30 г на 10 л води.

Пересаджують на постійне місце тільки готову розсаду. Ґрунт беруть легкий, пухкий й слабокислий, з досить гарною аерацією.

Насінням й черешками.

Павутинний кліщ, совки, білокрилка.

Ageratum houstonianum * Агератум хоустона

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан і актелік

Вічнозелені рослини з великим шкірястим блискучим листям, що сидить на коротких стеблах. Аглаонеми очищають і освіжають повітря в приміщенні й виділяють речовини, які вбивають мікробів.

Віддає перевагу півтіні, захищеній від прямих сонячних променів; рослини добре себе почувають на «північних» вікнах. Теплолюбні, повільно ростуть і не виносять диму і протягів.

Вологолюбна рослина, грудка землі в горщику має ніколи не пересихати. Узимку поливання помірне.

Підживлюють через 15–20 днів, чергуючи мінеральні й органічні добрива.

Молоді рослини пересаджують щороку в другій половині весни, старі пагони зрізують до висоти всього 1–2 см, присипаючи товченим деревним вугіллям.

Черешками, розподілом куща, рідше – насінням; використовують черешки завдовжки 8–10 см. У постійно вологому ґрунті коріння утворюється через місяць.

Павутинний кліщ, попелиця, білокрилка, борошнисті червці, трипси.

Аглаонета * Аглаонема

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя скручується	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні
листя зморщується	нестача вологи в повітрі	збільшити частоту обприскування
кінчики листя коричневі	занадто сухе повітря	збільшити вологість
на листках біло-жовті плями	опік прямими сонячними променями	поставити рослину в тінь
листки чорніють	результат переохолодження	збільшити температуру

Стебла прями, частково розгалужені, з ворсистим листям, що за формою нагадує серденько, за що рослину назвали «деревом любові». Цвіте влітку, випускаючи мітелки або щитки із зірчастими, жовтими або червоними квітками.

Рослина віддає перевагу яскравому розсіяному світлу. Краще місце розташування – вікна із західного або східного боку. Для рівномірного росту крони варто періодично повертати горщик із квіткою.

Необхідність поливання – здуття листя і пагонів рослини. Поливати рослину потрібно невеликими порціями: регулярно навесні-влітку й значно – рідше взимку.

Підживлюють через кожні два тижні навесні й улітку комплексними добривами для сукулентів з низьким вмістом азоту.

Пересаджують рослину в міру заповнення горщика коріннями. У зв'язку із дрібною кореневою системою рослини рекомендується використовувати неглибокі ємності або кашпо. Особливі вимоги до ґрунту відсутні.

Розмножують насінням або черешками. Висівають насіння в неглибокі площки, заповнені листовою землею (1 частина) і піском (0,5 частини).

Різні гнилизни.

Aichryson * Аихризон (дерево любові)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
зів'яле і зморщене листя	не вистачає вологи	збільшити поливання
дуже оголені пагони	надміру тепла зимівля	зрізати розетки або верхівку стебла, які потім укорінити.
стебла витягнулися	недостатнє освітлення	забезпечити доступ розсіяних сонячних променів

Рослина із блискучим темно-зеленим овальним листям, злегка хвилястим по краях. Яскраво-жовті дзвоникоподібні квітки з довгою трубкою з'являються протягом усього літа та осені й можуть досягати 10 см у діаметрі.

Любить яскраве, сонячне світло. Мінімальна температура взимку близько 10 °С, а в період росту – біля 24 °С.

Поливання рясне у літній період, земля в жодному разі має не пересихати. Узимку поливання помірне. Варто часто обприскувати листя водою без вапна та поставити горщик на піддон з вологою галькою. Вологість повітря має бути не менше 60 %.

Підживлюють рослину із весни до кінця літа розчином рідкого добрива.

Пересаджують щорічно навесні в горщик більшого розміру з одночасним обрізуванням пагонів для стимуляції цвітіння. Протягом вегетаційного періоду необхідно проводити очищувальне обрізування від слабких і загущених пагонів.

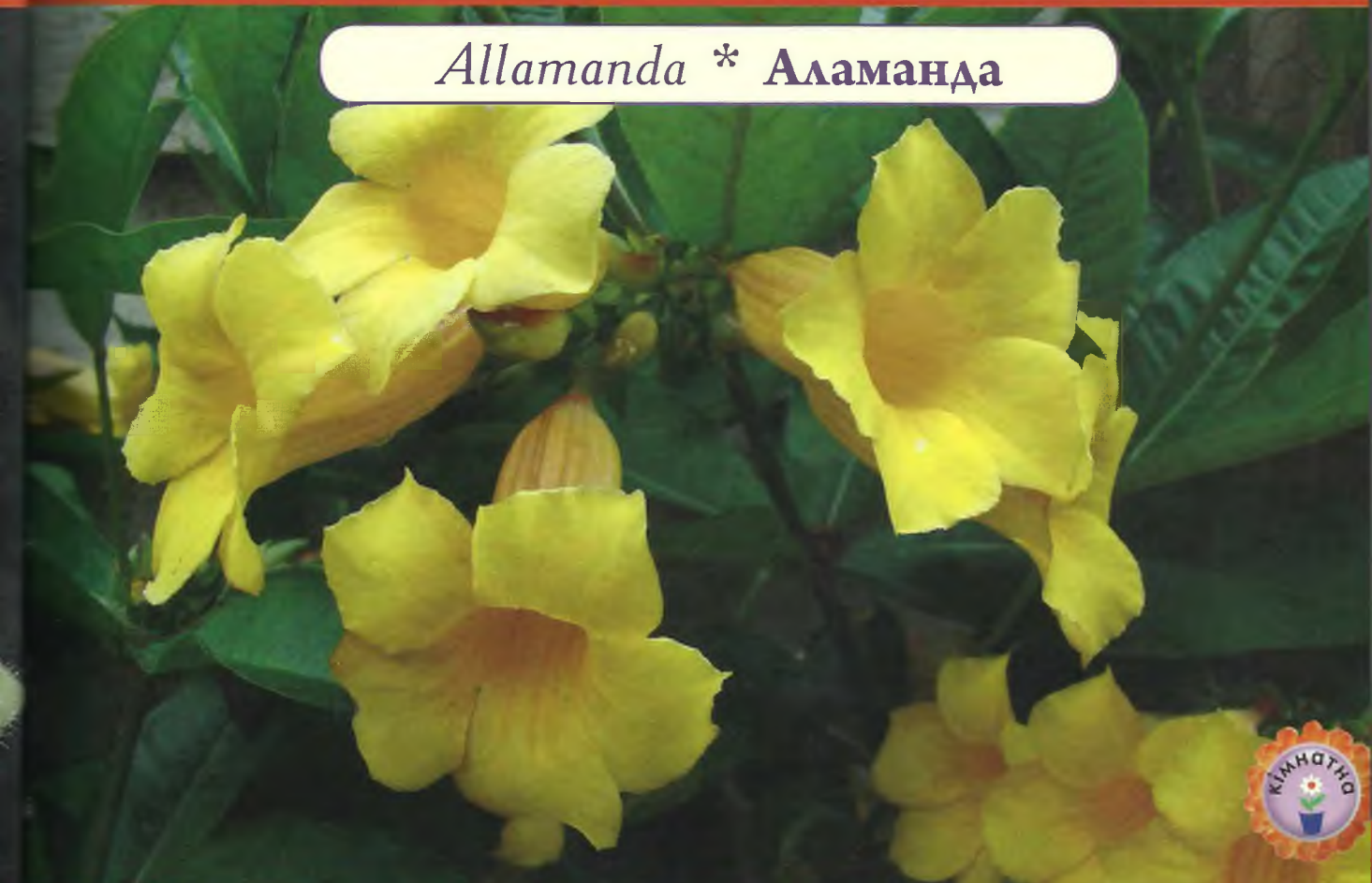

Улітку верхівковими черешками завдовжки 8–10 см, у міні-теплиці, з донним підігрівом для більш швидкого й надійного вкорінення.

Попелиця, щитівка.

Allamanda * Аламанда

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
недостатнє цвітіння	неправильне обрізування пагонів	варто обрізати рослину наприкінці листопада на половину висоти пагонів, над листовими вузлами
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Рослина з розкішним великим листям, довжина якого може досягати півметра. У деяких видів листя прикрашене світлим малюнком, що підкреслює розташування потужних жилок.

Підживлення здійснюють кожні 2 тижні в осінньо-літній період комплексними добривами; концентрацію рекомендується знизити вдвічі порівняно з рекомендаціями на етикетці.

Пересаджування рослин, що розрослися, можна поєднати з розмножуванням рослини, розділивши її бульбу на 2-3 частини.

Дочірніми бульбами й розподілом кореневищ. Роблять це зазвичай навесні; дочірні бульби непогано вкорінюються в теплому ґрунті й за великої вологості. Розмножування насінням практикують нечасто.

Попелиця, павутинні кліщі.

Рослина не витримує прямих сонячних променів і добре почуває себе в півтіні, однак у зимовий період потрібне підсвічування люмінесцентними лампами. Молоді рослини досить чутливі до протягів.

Земля в горщику з алоказією у жодному разі має не пересихати. Разом з тим вода в горщику має не застоюватися, тому потрібний гарний дренаж. Узимку поливання помірне.

Alocasia * Алоказія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя в'яне, відмирає	перезволоження ґрунту; занадто важкий ґрунт	поліпити дренаж, зробити ґрунт більш пухким
листя бліде	не вистачає світла	збільшити інтенсивність освітлення
на листі темні плями	результат переохолодження	збільшити температуру
на листі білуваті плями	ураження грибком	обробити рослину розчином фунгіциду

Великий рід включає кілька сотень видів сукулентних рослин. Висота досягає 30-100 см. Листя соковите, ланцетне, гладке, розташоване за висотою стебла спіралью. На зрілі листя тригранне, з характерними шипами по краях.

Рослина добре росте й у півтіні, і на яскравому сонці; навесні рослину рекомендується трохи притінювати, щоб вона встигла адаптуватися до прямих сонячних променів улітку.

Навесні й улітку поливання досить інтенсивне; між поливанням ґрунту треба дати підсохнути. Узимку поливання істотно скорочують. Вода має не потрапляти в пазухи листя – це може викликати загнивання тканин рослини.

Підживлюють влітку, щомісяця, цілком підійде добриво для кактусів.

Пересаджувати можна щороку або раз на два роки, звичайно навесні, однак старі екземпляри алоє можна не тривожити кілька років.

Черешками і відсаджуваннями, у будь-яку пору року. Зрізані черешки попередньо підсушують протягом кілька днів, а потім помішають у суміш землі з піском.

Філоксера, борошнисті червці.

Aloe * Алоє

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослина витягається вгору	нестача сонячного світла	збільшити інтенсивність освітлення
коріння й нижня частина стебла загнивають	надлишок вологи в ґрунті	зменшити поливання, інакше рослина загине
листя бліде, в'яне	надлишок вологи в ґрунті	зменшити інтенсивність поливання, дати ґрунту підсохнути
листя обпадає раптово	поливання холодною водою	поливайте рослину тільки теплою відстояною водою

Опис
Рослина з довгим горизонтальним дуже розгалуженим червоно-бурим кореневищем. З кожного розгалуження кореневища виходить по одному стеблу, так що добре розвинена рослина має 25-40 стебел, з яких тільки деякі несуть суцвіття.

Освітлення
Віддає перевагу яскравому світлу, але без прямих сонячних променів. У літню пору потрібне притінення.

Поливання
У період активного росту рясно поливати і постійно обприскувати. Узимку поливання скоротити й стежити, щоб між поливанням субстрат просихав.

Удобрення
Підживлюють рослину в період вегетації через кожні два тижні мінеральними і органічними добривами для кімнатних рослин.

Пересаджування
Пересаджують навесні в широкі, але не глибокі кошики. На дно кладуть гарний дренаж. Ґрунт готують із перегною, піску, торфу й листової землі в рівних кількостях.

Розмножування
Розмножують насінням або розподілом кореневища за пересаджування.

Шкідники
Попелиця.

Alpinia * Альпінія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
сухі коричневі кінчики листя	занадто сухе повітря в приміщенні, не вистачає поливання	необхідне обприскування й дотримання правил поливання
листя скручується й обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
рослина в'яне	не вистачає вологи	збільшити інтенсивність поливання

Наземні, повзучі рослини зі стежинами, які вкорінюються в землі подібно вусам суніці. Уздовж вусів розташовуються розетки, які самі по собі можуть вирости в окрему дорослу рослину. Листя зелене бархатисте з темними прожилками. Квітки великі білі з бахромою.

Варто уникати яскравого освітлення, тому рослину не слід розмішувати на південних вікнах. Тіньовитривала.

Неприпустимо перезволоження і пересушування земляної грудки. Під час поливання вода має не потрапляти на листочки рослини. У літній період поливають раз на 2 дні, у зимовий – у міру необхідності.

У період росту вдобрювати 2 рази на місяць слабкими квітковими добривами, узимку – період відпочинку.

Рослину пересаджують через рік у невисокі, але просторі горщики. Ґрунт має бути повітропроникний і добре пропускати вологу. Можна додати сфагнум і деревне вугілля. Ґрунт можна трохи підкислити.

Розмножується дочірніми розетками, які можна укорінювати, відрізвавши дочірню розетку від материнської рослини або не відрізаючи.

Кліщ, щитівки й псевдощитівки.

Alsobia * Альсобія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослина зупиняється в рості	недостатньо світла	збільшити освітлення й температуру, але без потрапляння прямих сонячних променів
листя м'яві й безжиттєві	низька температура	підтримувати температуру в приміщенні не нижче +18 °C
коричневі плями на листі	поливання холодною водою	використовувати для поливання ледь теплу воду

Висота рослини до 1 м. Стебла розкидисті, листя ланцетоподібне на коротких черешках. На одному пагоні розташовано від 2 до 14 квіток різноманітного забарвлення – від білого до темно-червоного, з переходами в жовті й жовтогарячі тони, бронзовими або коричневими смужками чи штрихами на верхніх двох пелюстках.

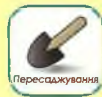
Віддає перевагу півтіні. У вегетаційний період температура має не опускатися нижче 5 °С.

Рясне поливання протягом усього вегетаційного періоду.

Чутлива на підживлення мінеральними й органічними добривами.

Коли коріння заповнить увесь простір у горщику, рослину пересаджують переважно навесні. Висаджують рослини в легкий, повітропроникний ґрунт.

Розподілом кореневищ після цвітіння, насінням.

Павутинний кліщ, білокрилка.

Alstroemeria * Альстремерія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
сіра гнилизна	надлишкова вологість повітря	під час посадки в ґрунт вносять фундозол
павутинка між листям та стеблом	павутинний кліщ	обробити спеціальними препаратами карбофос (0,3%) або антипро (0,2%)
білі або жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	білокрилка	обробити кілька разів інсектицидом

Опис

Багаторічна низькоросла рослина зі стеблами, що гілкуються від основи. Листя довгасто-овальне або вузькоеліптичне, знизу опушене. Забарвлення з поєднання зеленого, червоного і жовтогарячого кольорів. Квітки дрібні, півчаші, у мало декоративних щільних, сидячих суцвіттях на кінцях пагонів.

Освітлення

Рослина віддає перевагу яскравому, прямому сонячному світлу. Від інтенсивності світла прямо залежить забарвлення листя: чим яскравіше освітлення, тим воно більш насичене, інтенсивніше.

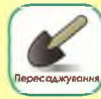
Полівання

Не можна допускати пересихання кореневої грудки, водночас надлишкове поливання викликає появу сірої цвіль. Обприскувати не обов'язково.

Удобрення

Підживлюють рослину у весняно-літній період 1 раз на 2 тижні мінеральними й органічними добривами. Зима-осінь – без підживлення.

Пересаджування

Пересаджують у разі необхідності навесні. Земляна суміш: дернова земля, листова земля й перегній (3:2:1).

Розмножування

Швидко розмножується живцопованням у теплиці за досить високої температури. Розмножують розподілом старих рослин або черешками, які можна відбирати протягом усього року.

Шкідники

Попелиця, павутинний кліщ.

Alternanthera * Альтернантера

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя втрачає строкате забарвлення, стає однотонним	надлишок азоту в ґрунті	підібрати добриво з меншим вмістом азоту, помістити рослину на яскраве сонячне світло
сіра цвіль	надлишок вологи	дуже уражені хворобою рослини видалити, обмежити поливання
листя блідне	не вистачає світла	переставити ближче до світла

Опис

Рослина з темно-червоними квітками у вигляді сережок і овальних листків. Улітку й восени з'являться довгі висячі китиці дрібних квітів. Сам куц, із червонуватими листям і стеблом, у міру старіння набуває бронзового кольору.

Освітлення

Пряме світло або легка тінь. Температура помірна, узимку не нижче 12 °С.

Поливання

Поливання рясне з весни до осені, помірне узимку. Рослину рекомендують обприскувати або ставити під душ.

Удобрення

Через 2 тижні після посадки розсаду бажано підживити повним комплексним добривом або розчином коров'яку.

Пересаджування

Пересаджують навесні в суміш, що складається з 3 частин дернового, 2 частин листового, 1 частини перегнійної ґрунту й 1 частини піску. Молоді рослини необхідно пересаджувати щороку, дорослі – один раз на два роки.

Розмножування

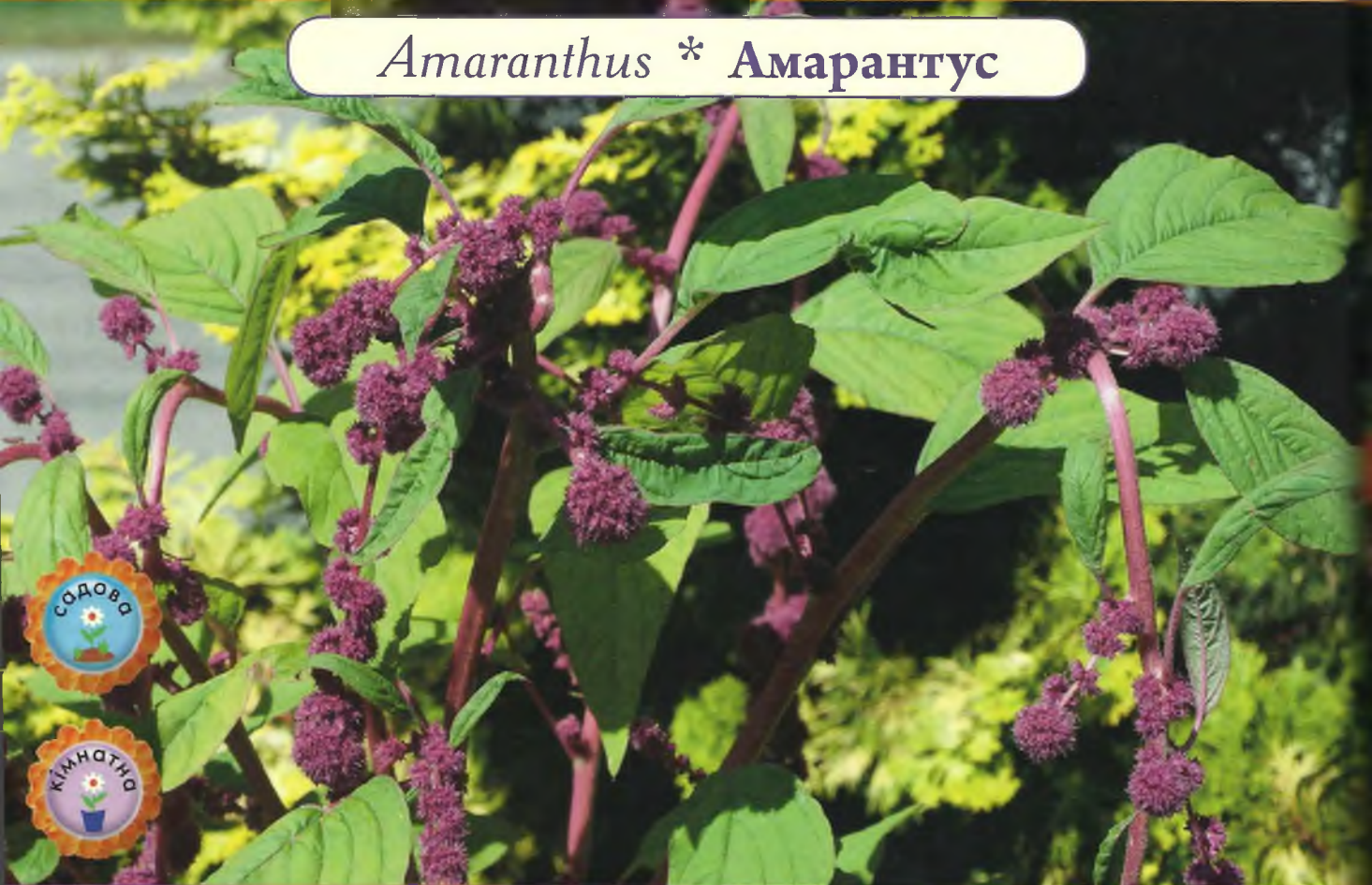
Стебловими черешками навесні. Для вкорінення застосовують фітогормони й нижній підігрів.

Шкідники

Білокрилка, тля, трипси.

Amaranthus * Амарантус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан і актелік
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
листя набуває білястого відтінку, листя темніє і обпадає	рослина уражена трипсами	уражену рослину необхідно ізолювати й обробити інсектицидом.

Листя суцільно розташоване, пасмоподібної форми, темно-зеленого кольору, завдовжки до 40 см, з'являється після цвітіння. Квітконіс одиночний, завдовжки до 50 см, суцвіття з 3-12 квіток.

Яскраве розсіяне світло. Після цвітіння необхідне повноцінне сонячне освітлення для розвитку й дозрівання цибулин. У період вегетації оптимальна температура - 17-23 °С. У період спокою цибулини зберігають за температури 10 °С.

Поливання рясне під час цвітіння - грунт увесь час має бути вологим. У період спокою амариліс тримають у сухості.

Підгодовують 1 раз на два тижні рідким добривом для квітучих кімнатних рослин. Підживлення починають, як тільки розпустяться бутони, а закінчують, коли листя почне в'янути.

Пересаджують раз на 3-4 роки, під час періоду спокою. Ґрунт із 2 частин глинясто-дернової, 1 частини листової землі, 1 частини перегною, 1 частини торфу й 1 частини піску.

Дочірніми цибулинками під час пересаджування, щоб третя частина висоти цибулини залишилася над поверхнею ґрунту.

Павутинний кліщ, щитівка.

Amaryllis * Амариліс

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квітки стали бліді	тривалий вплив прямого сонячного світла	затінюйте рослину від прямого сонячного світла
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Вічнозелені трав'янисті декоративно-листові й красиво квітучі рослини зі стовбуром або без стовбура, іноді кучеряві. Основна декоративна цінність квітки – красиво забарвлене покривало (видозмінений лист, що охоплює основу качана).

Освітлення має бути не занадто яскравим; рослини непогано переносять півтінь. Досить теплолюбні. Не виносять протягів.

Часте поливання, але не занадто рясне, ґрунт у горщику має бути постійно помірно вологий. Використовувати воду кімнатної температури.

Підживлюють зазвичай раз на 2–3 тижні рідким мінеральним добривом.

Пересаджують, як правило, навесні. У цей же час можна зробити й розподіл кореневища.

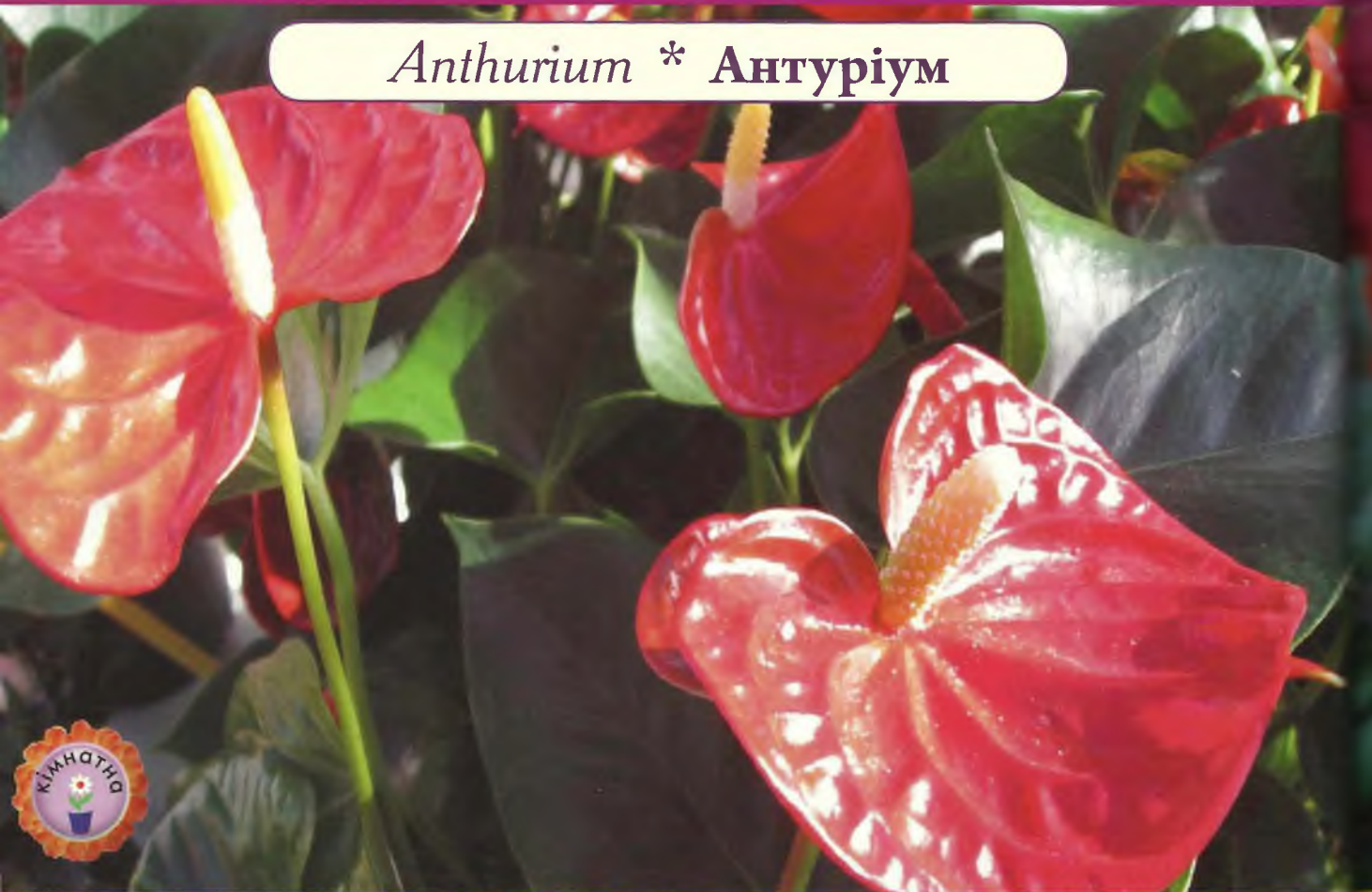

Розподілом кореневища, живцюванням стебел і укоріненням окремого листа. Виростити антуриуми з насіння можливо, хоча це не найпростіший спосіб розмноження.

Павутинні кліщі, тля.

Anthurium * Антуриум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя згортається в трубочки	занадто яскраве світло	перенести горщик у півтінь
чорні плями на квітках	результат потрапляння води	обприскувати рослину більш акуратно
стебла загнивають	надлишок вологи	зменшити поливання, дати грудці землі в горщику трохи підсохнути
темні плями на листі	надлишок вологи	зменшити поливання, дати землі в горщику трохи підсохнути
гулі на корінні	ушкодження корневими нематодами	рослину необхідно викинути, а горщик простерилізувати у духовці

Має численні мічні гіллясті пагони заввишки до 1 м. У сортів з темним забарвленням квіток листя темніше, із червоними жилками. Пагони закінчуються колосоподібними суцвіттями із щільно сидячих квіток. Квітки ароматні, оригінальної форми, великі, прості або махрові, різноманітного забарвлення.

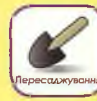
Світлолюбна рослина. Не засухостійка, але не виносить надлишку вологи, холодостійка. Ідеальна температура повітря – 15–20 °С.

Поливання помірне, якщо ґрунт сильно пересихає.

Підживлюють 2–3 рази до цвітіння слабким розчином повного мінерального добрива, 1 раз під час цвітіння. Видалення зів'ялих квіток обов'язкове.

У ґрунт висаджують у середині травня. Добре росте на будь-яких ґрунтах, але любить родючі, легкі. У пересадженні не має потреби.

Розмножувати антиринум переважно насінням, висівають із березня по квітень у теплиці. На постійне місце висаджують у травні. Розмножується важко.

Попелиця, білокрилка.

Antirrhinum * Антиринум великий (ротики)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослина дуже слабо росте	нестача мікроелемента бору	1 раз на два тижні вносити добрива з розрахунку 10–15 г на відро води
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан і актелік

Рослина має гарне листя з характерним рисунком жовтуватих жиллок. Восени протягом місяця афеландру прикрашають гарні шишкоподібні суцвіття, довжина яких досягає 10–20 см. Висота афеландри за кімнатних умов невелика – 30–50 см.

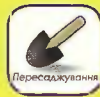
Досить світлолюбна рослина, але погано реагує на прямі сонячні промені; від полуденного сонця на південному вікні афеландру варто прикривати. Найкраще поставити горщик з афеландрою на вікно, що виходить на захід або схід.

Ґрунт у горщику з афеландрою варто тримати постійно вологим. Не допускається як надлишок вологи, так і пересихання земляної грудки. У піддон з водою можна покласти вологу гальку або керамзит.

Підживлення проводять у період вегетації, зазвичай раз на тиждень або два рази на місяць; оскільки афеландра вимоглива до багатого органікою ґрунту, окреме епізодичне підживлення можна проводити не тільки влітку.

Навряд чи афеландра розів'ється згодом у масштабну велику рослину, однак раз на 2–3 роки її все-таки варто пересадити хоча б для того, щоб добре слухнути ґрунт і оновити дренаж.

Черешками. *Кожний черешок повинен мати як мінімум пару листочків. Укорінюють навесні в тепличках з підвищеною вологістю за температури 21–24 °С.

Щитівки й псевдощитівки.

Aphelandra * Афеландра

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
кінчики листя сохнуть	низька вологість повітря	збільшити частоту обприскування
листя обпадає узимку	надмірне пересихання ґрунту	ґрунт має бути ледь вологий
листя обпадає улітку	результат сонячного опіку або сухого повітря	поставити рослину в півтінь, збільшити частоту обприскування
на листках уздовж жилок світлі крапки	щитівки або псевдощитівки	листя протерти мильною губкою й обприскати розчином інсектициду
загнивають основи стебел	надлишок вологи в ґрунті	дати ґрунту підсохнути, обробити рослину розчином фунгіциду

Вічнозелена сланка рослина з довгими пагонами. Листя покрите папілами. Глід – гігроскопічна коробочка із дрібним насінням. Цвіте досить рясно набором яскравих одиночних квіток на коротких квітконіжках.

Рослина віддає перевагу дуже гарному освітленню. Сонячні підвіконня, що мають південну орієнтацію, – оптимальний варіант.

Навесні й восени – поливання укрив помірно; у літні жаркі дні – у міру висихання верхнього шару ґрунту. У зимовий період субстрат час від часу лише злегка зволожують, за низьких температур рослині влаштовується суха зимівля.

Підживлюють рослину спеціальними добривами для кактусів не частіше 2–3 разів за весь період активної вегетації (весна–літо). Восени й узимку підживлення неприпустимі.

Пересаджують у міру необхідності, навесні, коли горщик заповнюється корінням.

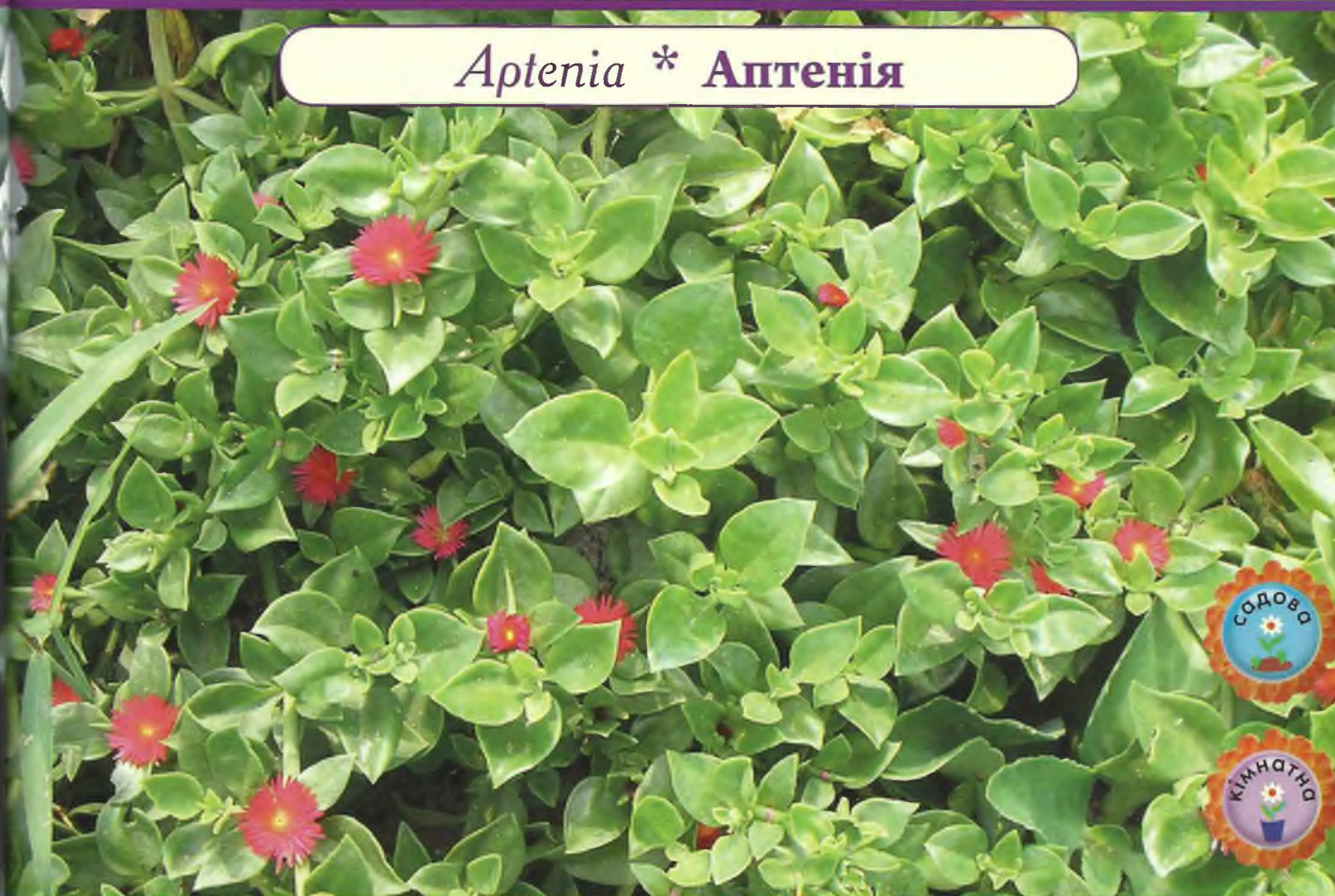

Розмножується як черешками (які легко й швидко дають корінь у скляночці з водою або в бідному піщаному субстраті), так і висіванням насіння.

Попелиця, борошнистий червець.

Artenia * Аптенія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
пагони витягаються	недостатнє освітлення	забезпечити яскраве світло
велике й тонке листя	надлишок добрив	обмежити підживлення добривами, особливо азотними
опадання нижнього листя	перезволоження або занадто тривале пересушування земляної грудки	відрегулювати поливання
листя набувають жовтуватого відтінку	палючі промені літнього сонця й недостатнє поливання	злегка притінити рослину або переставити її трохи далі від вікна

Належить до групи «живих каменів». Кожна розетка складається з 2 або 4 дуже м'ясистих листків, кожна пара з яких нагадує розрізане варене яйце. Листя срібlisto-зелене, звернене одне до одного плоскою поверхнею. Між парою листя з'являється бутон, що розкривається ближче до вечора.

Світлолюбна рослина. Її можна помістити на південні або східні вікна, але варто притемнити від пекучих променів сонця.

Поливання необхідне помірне, у зимовий період - рідке. Можна поливати через піддон, обов'язково зливаючи через пару годин воду, що залишилася в ньому.

Під час бутонізації й цвітіння рослину можна 1-2 рази підживлювати слабким розчином добрив для кактусів.

Пересаджують через 2-3 роки перед початком нового росту, у неглибокій ємності з гарним дренажем. Перед пересаджуванням та після рослину не поливають. Дренаж обов'язковий.

Легко виростають із насіння. Висівають насіння за температури ґрунту 20-25 °С, насіння не заглиблюють у ґрунт, а лише злегка присипають піском.

Червці.

Argyroderna * Аргиродерма

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
покриваються тріщинами	надлишок вологи	зменшити поливання, не допускати перезволоження
деформація листя, липкі цукристі відкладення	ураження червцями	забрати шкідників ватяним тампоном, обприскати спеціальним розчином
листя червоного або коричневого кольору	сонячний опік	відгородити від потрапляння прямих сонячних променів
листя починає в'янути	рясне поливання	не поливати рясно, краще збільшити вологість повітря

Має ажурні перисті «листя», які являють собою видозмінені листоподібні гілочки, самі ж листочки скорочені до малесеньких буруватих лусочок, ледь помітних неозброєним оком.

Добре реагує на яскраве сонячне світло; бажано тільки, щоб воно було розсіяним. Водночас добре росте в півтіні. Варто прикривати рослину від прямих сонячних променів.

Вологолюбна рослина, поливання рясне з весни до осені. Узимку поливання обмежують, земля в цей час має бути лише ледь вологою.

Під час періоду вегетації підживлення здійснюють зазвичай раз на тиждень розведеним рідким комплексним добривом.

Пересаджують, як правило, навесні й тільки коли горщик стає малим для коріння. Старі рослини пересаджують раз на 2-3 роки. Якщо коріння надмірно розрослося, частину їх можна просто обірвати руками.

Черешками, розподілом кореневища під час пересаджування, насінням.

Павутинний кліщ.

Asparagus * Аспарагус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листочки жовтіють і обсіпаються	занадто жарке, сухе повітря	збільшити вологість, знизити температуру
жовті на листі	можливо, наслідок сонячного опіку	переставити рослину в півтінь
краї листочків коричневі	надлишок світла або пересихання ґрунту	зменшити освітлення, збільшити інтенсивність поливання
листочкі бліді	нестача сонячного світла	збільшити інтенсивність освітлення
листя рослина в'яне й никне	можливе загнивання коріння через надлишок води в ґрунті	давати землі просохнути між поливанням

Пластинки листя широкі, шкірясті, темно-зелені, містять багато хлорофілу, черешки довгі. У деяких різновидів на листі є білі й жовті смуги. Квіти жовто-бурі, невеликі, зате маточки в них досить великі.

Із квітня по вересень через кожні два тижні підживлюють спеціальним рідким добривом для кімнатних рослин.

Улітку рослині потрібно притінення від прямих сонячних променів, легка півтінь. Узимку – гарне освітлення. Узимку потребує прохолоди, краще – не вище 15 °С, оптимальна температура – 10–12 °С, не нижче 5 °С.

Погано переносить пересаджування, тому пересаджують у разі необхідності – через 3–4 роки, навесні.

Навесні, розподілом куща під час пересаджування.

У весняно-літній період поливають рясно, однак земляна грудка має не бути надмірно перезволоженою, але й не пересушеною. В осінньо-зимовий період поливають помірно.

Червоний павутинний кліщ, щитівка.

Aspidistra * Аспидистра

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
уповільнений ріст рослини	нестача азоту в ґрунті	необхідно підживити рослину розчином сечовини (з розрахунку 1 г на літр води)
в'яне листя	пересушування або перезволоження земляної грудки	відрегулюйте поливання, замініть субстрат на більш пухкий
листя блідне	не вистачає світла	відрегулюйте освітленість
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Опис

На відміну від інших папоротей має велике, ніжне, цільне яскраво-зелене листя завдовжки до 75 см. Звичайно воно має мечоподібну форму, їхні краї часто хвилеподібно вигнуті. На тлі нижньої зеленої листової пластинки має красивий вигляд коричнювата середня жилка.

Освітлення

Не слід ставити рослини під прямі сонячні промені, у приміщенні потрібно підтримувати високу вологість повітря. Оптимальна температура для зимівлі - 10-12 °С.

Поливання

Рослину поливають 2-3 рази в тиждень, узимку поливання скорочують до одного разу на тиждень. Земля в горщику має увесь час залишатися вологою, водночас заливання ґрунту водою може призвести до загнивання коріння.

Удобрення

Підживлюють у період росту раз на два тижні; концентрацію рідких добрив для кімнатних квітів рекомендується знизити вдвічі порівняно з рекомендаціями на впакуванні.

Пересаджування

Якщо коріння рослини заповнило весь обсяг горщика, рекомендується пересадити в більш об'ємний горщик. Пересаджують зазвичай навесні. Молоді швидко зростаючі екземпляри можна пересаджувати щороку.

Розмножування

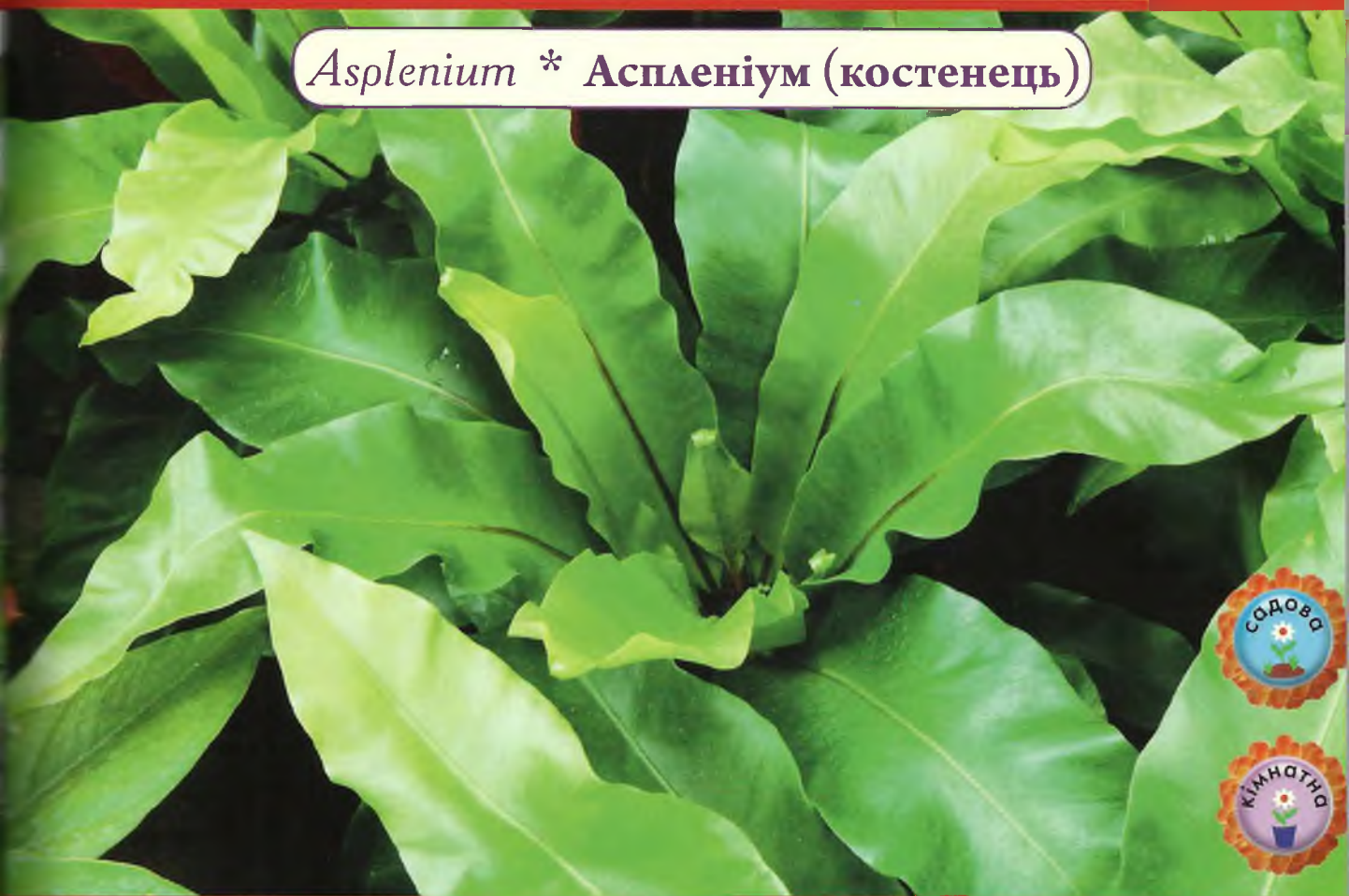
Найпростіше розділити куц папороті разом з кореневищем у разі пересаджування. Можна спробувати проростити спори, що утворюються на нижньому боці листя, однак це досить трудомісткий метод.

Шкідники

Павутинний кліщ, щитівка.

Asplenium * АСПЛЕНІУМ (КОСТЕНЕЦЬ)

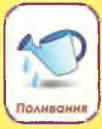
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя стають коричневими	нестача вологи	частіше поливайте рослину, сухе листя обріжте, збільшіть вологість
кінчики листя сохнуть	сухе повітря	частіше обприскуйте рослину
листя опускаються, але не сохнуть	знижена температура	перенесіть горщик у тепліше місце
листя блідне і втрачає блиск	занадто яскраве світло	поставте рослину в тінь, прикривайте від полуденного сонця
темні смужки на нижній поверхні листя	ознака дозрівання спор	нормальна стадія розвитку рослини

Багаторічні кореневищні трав'янисті рослини з надземною частиною, що відмирає на зиму. Стебла прямостоячі, висота – від 8 до 200 см. Дрібні квітки, білі, рожеві, бузкові, червоні або пурпурні, зібрані у верхівкові суцвіття-мітелки різної довжини.

Оптимальним місцем розташування для астильби є півтінь, тому що на яскравому світлі скорочується період цвітіння.

Поливання рясне з весни до осені, помірне узимку. Рослині потрібне часте обприскування.

Звичайно за сезон здійснюють 3 підживлення астильби. Перше роблять, коли рослина тільки починає просипатися, друге – під час активного росту листя, і третє – під час бутонізації.

Пересаджують рослину кожні 4–5 років навесні. Вибирають родючий, забезпечений вологою ґрунт. Корисно мульчувати ґрунт сухим компостом, деревною тріскою.

Насінням, що проростає, бруньками поновлення, розподілом кореневища.

Практично не ушкоджуються хворобами й шкідниками.

Astilbe * Астильба

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
поганий ріст рослини	сухий і бідний ґрунт	необхідно поміняти ґрунт на більш вологий і родючий, дотримувати регулярного поливання
період цвітіння зменшується	занадто яскраве світло	для гарного й тривалого цвітіння необхідна півтінь
рослина погано вкорінюється	нестача вологи	рослина має потребу в регулярному поливанні

Прямостоячі пагони заввишки до 1 м покриті листочками з дрібнозубчастими краями. Дзвоникоподібні бузкові, рожеві або білі квіти зібрані в гронаподібні суцвіття. Згодом стовбур дерев'яніє, і починає походити на дерево, що має пагони, які никнуть.

Рослина віддає перевагу яскравому, розсіяному світлу, добре переносить деяку кількість прямих сонячних променів.

Улітку поливання рясне, у зимовий час поливання скорочують, стежачи, щоб субстрат не пересихав, але й не був сильно перезволожений.

Підживлюють рослину в період активного поливання (весна-осінь) мінеральними й органічними добривами для кімнатних рослин звичайної концентрації.

Пересаджують навесні. Молоді рослини пересаджують щорічно, дорослі – у міру необхідності кожні 2-3 роки.

Розмножують пагонами, що залишилися після обрізки або верхівковими стебловими черешками.

Павутинний кліщ.

Asystasia * Азистазія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
скидання листя	різке зниження температури	не знижувати температуру утримання рослини нижче 12 °C
коричневі плями на листі	сонячний опік	привчати поступово до сонячних променів після осінньо-зимового періоду
погане цвітіння	не вистачає світла або добрив	у літній період забезпечити достатнє освітлення та підживлення, узимку – період спокою

Аукубу легко розпізнати за досить щільним глясовим листям, яке покрите характерними жовтуватими плямами. Заради цього гарного листя аукубу й вирощують у холах і офісах. У діжці цей вічнозелений чагарник виростає до 1,8 м.

Для вирощування аукуби бажана півтінь, захищена від прямих сонячних променів. Не ставте горщик з рослиною на вікно, що виходить на південний бік. Сорти з темно-зеленим листям більш тіньовитривалі.

Поливання має бути регулярним, при цьому не слід допускати надлишку води в горщику. Протягом зимового періоду поливання помірне.

З весни до осені раз на тиждень у ґрунт рекомендується додавати органічні добрива. Так само підійдуть комплексні добрива.

Намагайтеся не занадто часто тривожити аукубу пересаджуванням. Дорослі рослини «перевалюють» у новий горщик раз на кілька років. Пересаджуйте аукубу обережно, щоб не ушкодити її ламке коріння.

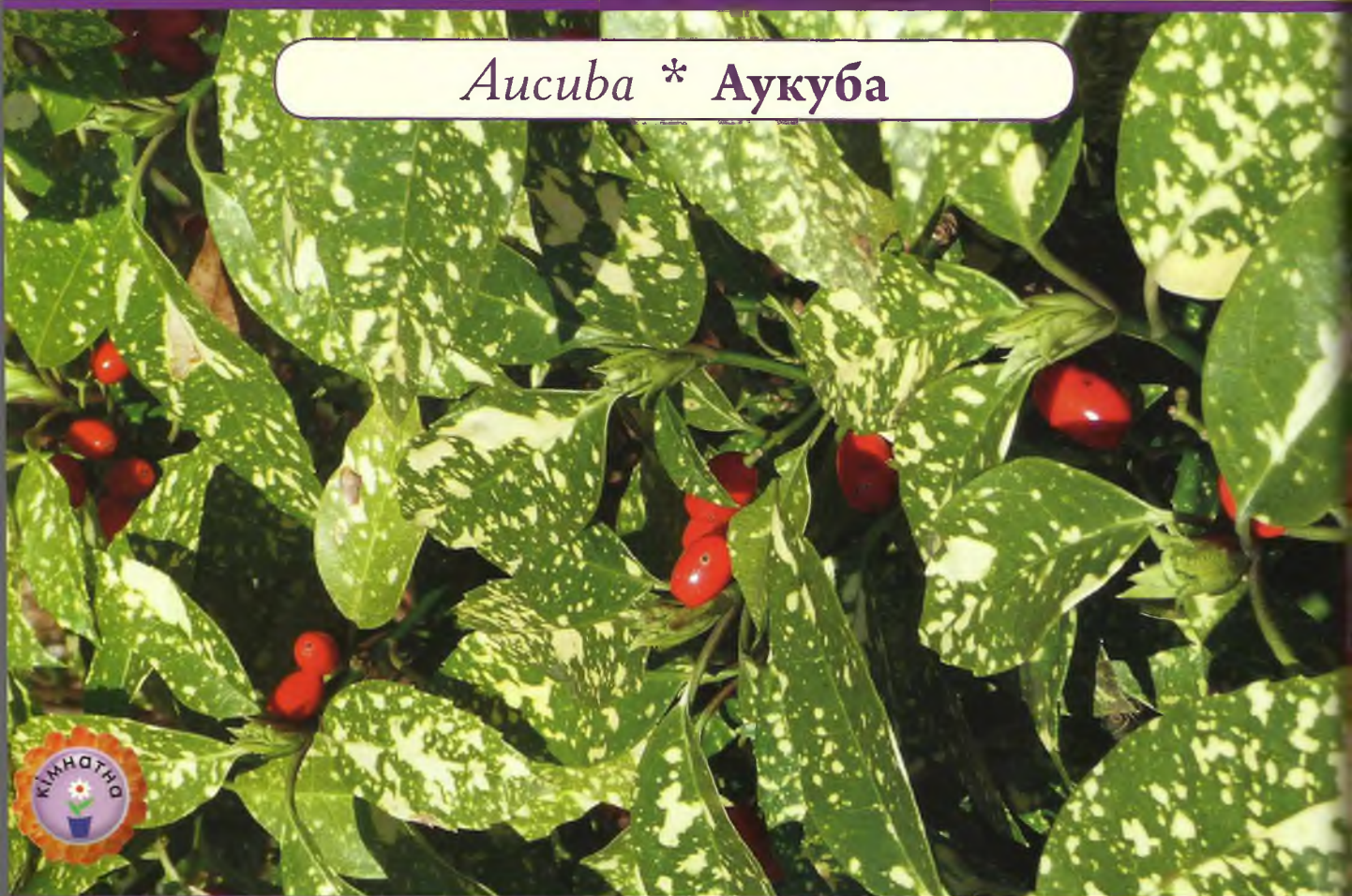

Розмножують зазвичай наприкінці літа черешками верхівкових пагонів; кожний такий пагін має містити як мінімум пару листя і бруньки, готові рушити в ріст.

Павутинні кліщі, трипси.

Aucuba * Аукуба

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
кількість жовтих плям на листках скорочується	можливо, не вистачає світла або живлення	підживлювати рослину й поставити на більш яскраво освітлене місце
чорні плями на листі	надлишок вологи в ґрунті	давати ґрунту краще просохати після поливання
листя блідне	занадто яскраве світло	зменшити інтенсивність освітлення
листя жовтіє і сохне	сухе повітря або недостатнє поливання	збільшити вологість і поливати частіше
нові пагони тонкі, повільний ріст	не вистачає живлення	підгодувати рослину мінеральними добривами

Опис

Листопадна рослина. Чагарник з маленьким яскраво-зеленим шкірястим листям. Яскраві великі квітки, махрові або прості, можуть бути найрізноманітніших кольорів і відтінків: від білого, рожевого, до насичено червоного, а також жовтогарячого й жовтого.

Освітлення

Любить яскраве світло, однак рослини мають бути захищені від прямих сонячних променів. Має бути висока вологість; приміщення слід добре провітрювати.

Поливання

Навесні та влітку ґрунт має залишатися помірно вологим. Улітку на певний час занурте горщик у воду кімнатної температури, потім дайте їй стекти. В осінньо-зимовий період поливання помірне.

Удобрення

Здійснюється з весни до осені один раз на 2-3 тижні комплексними добривами.

Пересаджування

Пересаджують звичайно раз на 2-3 роки. Діаметр нового горщика має бути разів у 1,5 більше попереднього.

Розмножування

Тільки черешками, які укорінюють у тепличці з високою вологістю.

Шкідники

Павутинний кліщ.

Azalea * Азалія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
жовтуватий відтінок листя	недостатньо кислий ґрунт	замінити ґрунт на більш кислий
листя не сохне, але обпадає	можливо, надмірне поливання	зменшити поливання, дати ґрунту трохи просохнути
листя сохне і обпадає	занадто сухе повітря	збільшити вологість, знизити температуру
жовті й коричневі плями на листі	грибкові захворювання	обробити рослину фунгіцидними препаратами

Опис

Вічнозелений чагарник, рясно гілкується. Заввишки до 1 м. Квітки в колосоподібному щільному верхівковому суцвітті, що никне, завдовжки до 20 см, білі, двогубі, сидять у пазухах великих, червонуватих, жовтих або жовтувато-зелених опушених приквітників, що їх прикривають.

Освітлення

Рослину тримають узимку за температури не нижче 16-18 °С. Улітку виставляють на відкрите повітря в півтні. Любить гарне освітлення.

Поливання

Поливання улітку рясне, узимку помірне, але пересихання земляної грудки не допускається. Час від часу корисно обприскувати.

Удобрення

Підживлюють у теплу пору року раз на 2 тижні мінеральними добривами. Узимку, якщо рослина стоїть у теплому приміщенні, її підживлюють раз на 1,5-2 місяці.

Пересаджування

Пересаджують белопероне навесні, використовуючи ґрунтову суміш із дернової землі, компосту й торфу (1:1:2).

Розмножування

Розмножують в основному нездеревілими черешками протягом усього року або насінням.

Шкідники

Попелиця, павутинний кліщ.

Beloperone * Белопероне

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
обпадає листя	дуже опалюється приміщення в зимовий період	переставити в приміщення з потрібною температурою
листя жовтіє	нестача світла, вологість	збільшити освітлення й відкоригувати вологість повітря
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Низькорослі трав'янисті рослини з білими, рожевими або червоними квітками, зібраними в зонтикоподібні суцвіття. Листя темно-зелене, серцеподібне, опушене.

Яскраве світло взимку, півтінь улітку. Не виносить прямих сонячних променів. Теплолюбна рослина, температура взимку – не нижче 16 °С. Не виносить протягів.

Поливання рясне у період росту, ґрунт має бути постійно вологим. Узимку поливання обмежують. Горщик має бути зануреним у вологий торф чи керамзит, або слід додатково підігрівати низу.

Підживлюють рослину з березня по вересень кожні 2 тижні квітковим добривом. Узимку рослину удобрюють рідко або не роблять цього взагалі.

Пересаджують бертолонію щороку навесні, використовуючи ґрунтову суміш із торфу, листової землі й піску (1:1:1).

Стебловими черешками навесні. Для вкорінення необхідні фітогормони й нижнє підігрівання.

Щитівка.

Bertolonia * Бертолонія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання листя	поливання холодною водою з високим вмістом вапна	використовуйте для поливання м'яку воду, намагайтеся, щоб вода не потрапляла на листя
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом
листя в'яне і покривається сірим нальотом	сіра гнилизна	під час поливання вода має не потрапляти на листочки

Багаторічні епіфітні рослини з лінійним листям і колосоподібним суцвіттям з яскраво забарвленими приквітками.

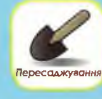
Рекомендується розміщати їх на світлих сонячних місцях. Температура в зимовий час підтримується в межах 17-20 °С, у літню пору – 20-26 °С.

Поливання у весняно-літній період рясне, узимку – помірне, у міру висихання земляної грудки. Рекомендується регулярне обприскування. Щоб більбергія розвивалася краще, під час поливання рослини наливають трохи води в пазухи листя.

Рослина потребує підживлення рідким добривом, у складі якого є гуано, один раз після періоду цвітіння.

Пересаджують раз на 3 роки в лютому-березні, використовуючи ґрунтову суміш із коріння осунди й сфагнуму (2:1) або з напіврозкладеної листової землі, сфагнуму, торфу й деревного вугілля, узятих у рівних частках.

Розмножують посівом щойно зібраного насіння або відділенням бічних пагонів, коли вони досягнуть 1/3 висоти материнської рослини і утворять власну кореневу систему.

Червці, павутинний кліщ.

Billbergia * Більбергія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання листя	порушення режиму поливання	відкоригуйте поливання
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Опис

Багаторічна трав'яниста рослина. Відрізняється наявністю крони з перистих листочків і стовбура заввишки всього 15 см. Цвіте незалежно від пори року. Називається чутливим, оскільки реагує на дотик складанням листя навколо середньої жилки.

Освітлення

Віддає перевагу яскравому розсіяному світлу. Від прямих сонячних променів рослину треба притінювати. В осінньо-зимовий період рекомендується додатково освітлювати рослину лампами денного світла.

Поливання

Поливання навесні й улітку потрібне рясне, восени й узимку поливання скорочують, щоб уникнути закисання ґрунту. Поливають тільки м'якою водою кімнатної температури.

Удобрення

Підживлюють рослину у вегетаційний період 1 раз на 2-3 тижні добривами, чергуючи мінеральні й органічні добрива.

Пересаджування

Пересаджують біофітум навесні в міру необхідності, раз на 2-3 роки.

Розмножування

Розмножується насінням навесні, перед посадкою його замочують на 10 хвилин у слабкому рожевому розчині марганцівки й висівають у пісок або пісок з торфом, зволожують.

Шкідники

Павутинний кліщ

Biohytum sensitivum * Біофітум чутливий

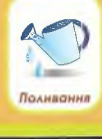
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
кінчики листя стають коричневого кольору і сохнуть	сухе повітря	регулярне обприскування, можна помістити горщик на піддон з вологим керамзитом або мохами
загнивання коріння	закисання ґрунту	не допускати перезволоження субстрату, поливати м'якою водою кімнатної температури
росте дуже слабко, майже непомітно	період спокою (з жовтня по лютий)	скоротити поливання, додатково освітлювати рослину лампами денного світла

Опис
Зовсім звичайні дерева, такі як бук, клен, сосна або ялина, які висаджують у горщики й протягом багатьох років надають їм певної форми. Для бонсаю підходять будь-які породи дерев, які мають дрібне листя й у яких після обрізування швидко відростають молоді пагони.

Освітлення
Більшості рослин потрібне яскраве світло, але не прямі сонячні промені. Всі бонсаї мають потребу в притінненні від яскравого сонячного світла влітку. Температура рекомендується помірною.

Полівання
Ґрунт має бути постійно вологий, але не перезволожений, рекомендується щоденне поливання.

Удотірення
Бонсаї починають підживлювати навесні, коли рослина рушає в ріст, і закінчують восени – перед періодом спокою. Підживлення проводять через три тижні. Узимку можна підживлювати тільки тропічні рослини, якщо є додаткове освітлення.

Пересаджування
Пересаджують раз на 2 роки навесні.

Розмножування
Відрізані пагони, отримані в результаті формування бонсаю, можна використовувати для живцювання. Нарізають черешки восени після листопаду, узимку або навесні до початку руху соку.

Шкідники
Білокрилки, павутинні кліщі, щитівки.

Bonsai * Бонсай

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
спрямоване убік вікна листя	нестача світла в літню пору	рослину необхідно через 2–4 тижні повертати на 180 °С
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан та актелік
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Чагарники або чагарникові ліани з колючими пагонами, що чіпляються або повзучі. Верхівкові квіткі зібрані по 1–3 штуки, оточені яскраво забарвленими приквітками: рожевими, ліловими, фіолетовими, червоними або жовтогарячими.

Бажана максимальна кількість світла. Тримати рослину треба на сонячних і жарких підвіконнях, краще відразу поставити на постійне місце. Узимку, у період спокою, оптимальна температура – 9–10 °С.

Вологолюбна рослина, в період активного росту ґрунт завжди має бути вологий. Узимку поливання скоротити, але не можна допускати пересихання субстрату. Улітку рекомендується обприскувати часто.

Навесні та влітку не рідше двох разів на місяць підживлюють повним мінеральним або рідким добривом. Узимку підживлювати не потрібно.

Пересаджують дорослі рослини раз на 2–3 роки навесні, молоді – щороку. Потрібно враховувати, що коріння у рослини дуже тендітне й легко ушкоджується. Ґрунтова суміш із дернової землі, компосту й листової землі (1:2:1).

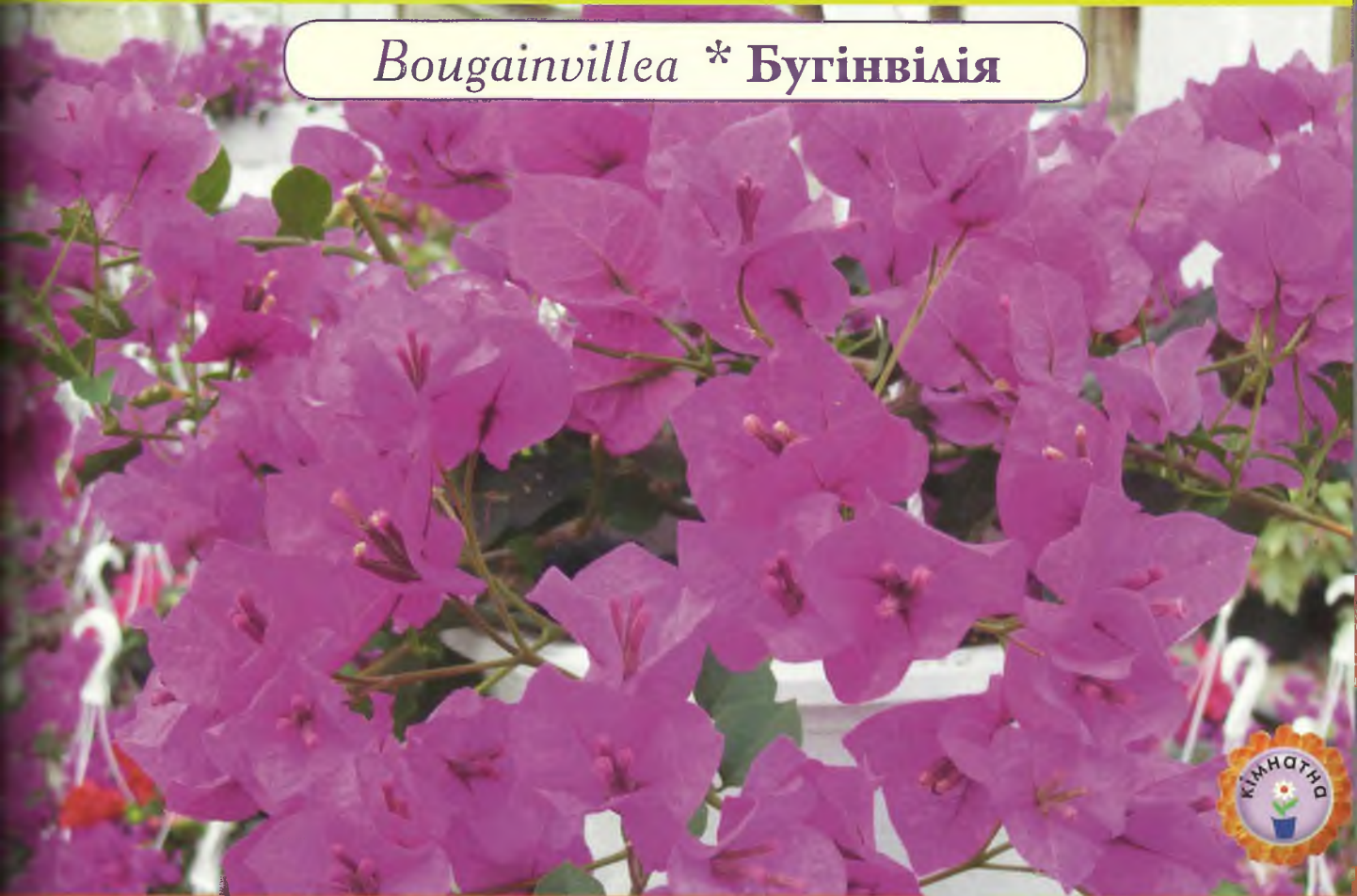

Навесні стебловими напівздерев'янілими черешками розміром 7–8 см.

Попелиця, борошнистий червець, червоний кліщ.

Bougainvillea * Бугінвілія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квітки не розкриваються, листя скручується, з'являється і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Опис
Однолітня рослина заввишки 30–40 см з густою кроною темно-зеленого листя до 6 см завдовжки. Пагони никнуть, гілкуються, з невеликим опушенням. Цвіте з липня по вересень. Квітки сині й фіолетові у вигляді відкритих на кінцях вузьких трубочок.

Освітлення
Має потребу в гарному освітленні. У холодний час температура в приміщенні має не опускатися нижче 15 °С. В інший час температура має бути помірною або прохолодною, бажано не вище 17 °С.

Поливання
Поливання у період цвітіння має бути рясним, щоб забезпечувати зволоження усієї земляної грудки. Для попередження опадання бутонів регулярно обприскуйте рослину м'якою водою.

Удобрення
Підживлення рослини в період цвітіння регулярне, з інтервалом 12–17 днів.

Пересаджування
Щорічно навесні бровалію висаджують заново. Ґрунтова суміш – 1 частина дернової, 1 частина перегнійної, 1 частина листової землі та 1 частина піску.

Розмножування
Насінням й черешками. Щоб бровалія цвіла взимку, посійте її насіння в горщики наприкінці літа.

Шкідники
Попелиця, білокрилка.

Browallia * Бровалія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє і сохне	занадто тепле приміщення	відрегулювати температуру
на листі, стеблах і квітах з'являється борошнистий або пилуватий наліт	занадто теплі й вологі умови, надлишок добрива	понизити температуру, відкоригувати вологу, не удобрювати якийсь час
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан і актелік

Опис

Вічнозелений чагарник, до 1,5 м заввишки. Листя чергово розташоване, сидить на коротких черешках, овальної форми, загострене на кінці, до 10 см завдовжки. Квітки невеликі, запахні, що поступово змінюють забарвлення від білого до лілового, зібрані у суцвіття у формі напівпарасольки.

Освітлення

Добре росте на яскравому розсіяному світлі, навесні й улітку - обов'язкове притінення від прямого полуденного сонця. Температура влітку помірна, бажано не вище 20 °С. Узимку розміщують за прохолодних умов, приблизно 12-14 °С.

Поливання

У період росту земля має бути увесь час вологою. Узимку поливання рідке. Вода для поливання використовується м'яка й тепла. Має потребу у високій вологості повітря, тому рослину регулярно обприскують, уникаючи потрапляння води на квітки.

Удобрення

Із травня по вересень підживлюють щотижня спеціальними рідкими добривами для квітучих кімнатних рослин.

ґрунт

Пересаджують щорічно в березні. ґрунтова суміш - 2 частини глинясто-дернової землі, 2 частини торфу, 1 частина перегнійної, 1 частина листової землі та 1 частина піску. Гарний дренаж обов'язковий.

Розмноження

Стебловими черешками в березні-квітні, насінням.

Шкідники

Павутинний кліщ, попелиця.

Brunfelsia * Брунфельсія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем, занадто сухе повітря в приміщенні	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
листя жовтіє, покривається коричневими плямами	сонячний опік	обов'язкове притінення від прямих сонячних променів у літню пору

Рослини з різноманітним листям. Воно може бути витягнутим та овальним, з рівним або зубчастим краями, матовим і блискучим. Забарвлення листя темно-зелене, іноді помітні червоно-коричневі плями. Квітки численні, дзвоникоподібні або трубчасті; червоні, рожеві або лілові, зібрані в волотисте суцвіття.

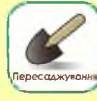
Переважає розсіяне сонячне освітлення. Температура в період спокою - 12-15 °С, у період активного росту - 16-24 °С.

Необхідне помірне поливання. Узимку майже не поливають, але якщо рослина перебуває в теплій кімнаті, потрібно регулярно перевіряти вологість ґрунтової грудки.

З весни й до кінця літа підживлюють квітковими добривами кожні два тижні.

За необхідності навесні рослину пересаджують у субстрат, що складається з листової, дернової землі й грубозернистого піску (1:1:0,5).

Розмножують листовими бруньками або черешками. Їх відокремлюють від материнської рослини й висаджують в інший горщик.

Попелиця, щитівка, борошнистий червець.

Bryophyllum * Бріюфілум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
<i>сіра гнилизна</i>	<i>у кімнаті дуже волого або холодно</i>	<i>відкоригувати температуру й вологість повітря</i>
<i>квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає</i>	<i>рослина уражена попелицею</i>	<i>шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом</i>
<i>жовті плями на листі, листя скручується й обпадає</i>	<i>ураження щитівками</i>	<i>видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом</i>

Вічнозелені чагарники й дерева. Листя – супротивне, від еліптичного до майже округлого, ціЛЬНОКРАЙНЕ, шкірясте. Квітки дрібні, одноставі, у пазушних суцвіттях, ароматні. Плід – тригніздна коробочка, що за дозрівання розтріскується й розкидає чорне блискуче насіння.

Яскраве розсіяне світло. Улітку буде потрібно притінення від прямого полуденного сонця. Узимку рекомендована температура – до 6 °С.

Поливання улітку досить рясне, узимку залежно від температури, більш помірне. Добре рослину періодично обприскувати вистояною водою.

Підживлювати рослину в період з березня по серпень, через кожні 2 тижні. Підійде добриво для азалій.

Пересаджують рослину щороку. Ґрунтова суміш із 1 частини хвойної землі, 2 частин листової землі, 1 частини піску (вермикуліту, перліту).

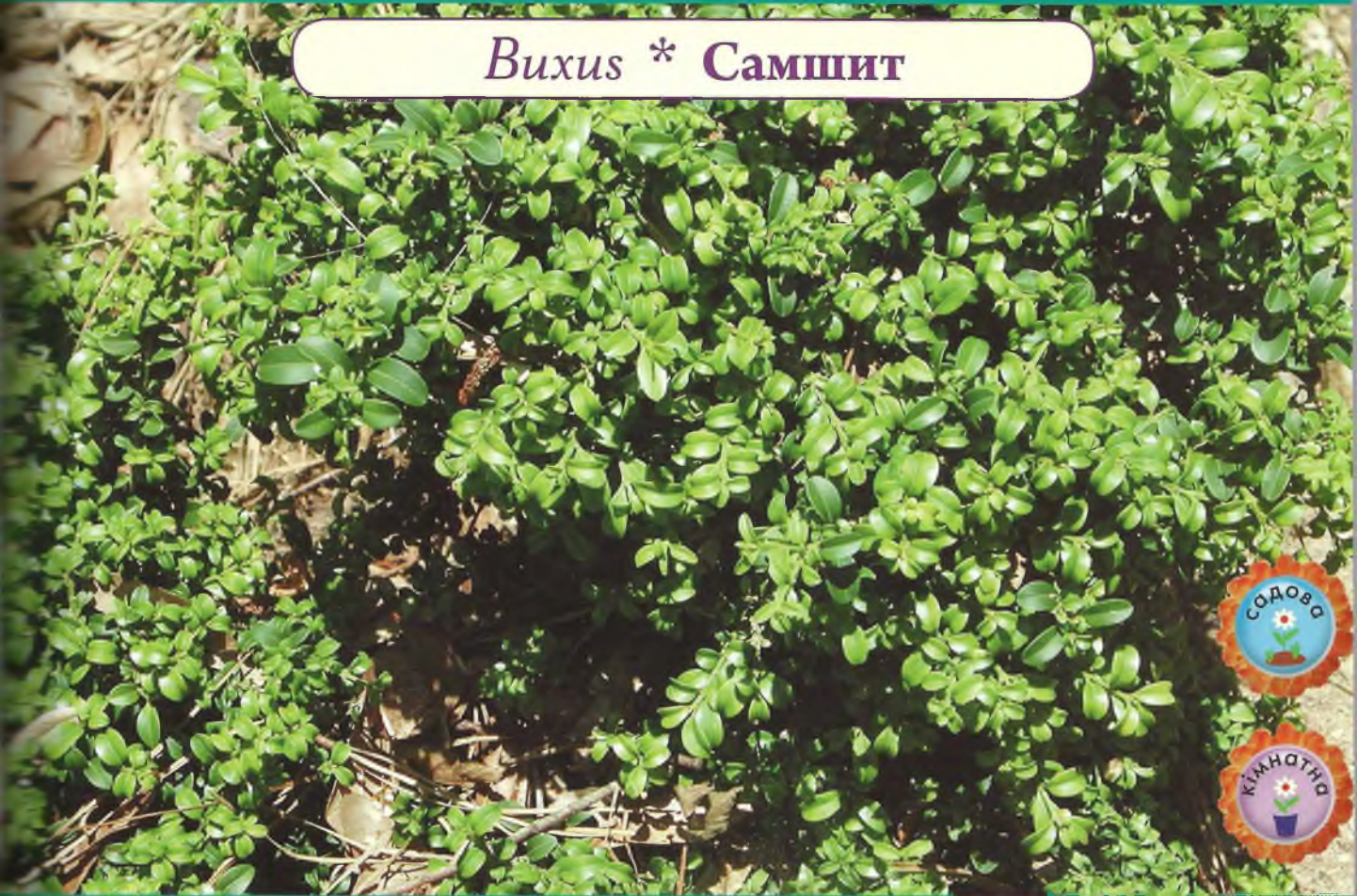

Вегетативно-літніми й осінніми черешками.

Павутинний кліщ, щитівка, борошнистий червець, листоблошка.

Buxus * Самшит

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя підсихає і скручується	занадто сухе повітря	регулярно обприскувати листя
коричневі пляшки на листках і гілках	ураження щитівкою	обріжте ушкоджені частини рослини до здорової деревини й спаліть хворі гілки
листя згорнуте в черепашку або деформоване іншим способом	ураження листоблошкою самшитовою	обробіть рослину підходящим інсектицидом
зів'янення рослини, листя небагато	гнилизна коріння	пересадіть рослину, використовуючи гарний дренаж

Булбова рослина, у якої дивовижно гарне й різноманітне за забарвленням та малюнком листя: тонке, стрілоподібне, завдовжки 20–40 см, на гнучких довгих черешках. Цвіте каладіум у вересні непоказними білястими квітками у формі різька.

Любить м'яке розсіяне світло. У приміщенні рекомендується підтримувати постійну температуру 20–25 °С.

Поливають навесні й на початку періоду росту помірно. Але в міру росту каладіуму поливання збільшують. Любить високу вологість повітря.

Підживлюють улітку кожні 2 тижня рідким добривом для кімнатних рослин, дозою наполовину меншою, ніж зазначена виробником.

Пересаджують рослини в березні в міру необхідності.

Розмножується дрібними дочірніми цибулинами або розподілом великих материнських цибулин восени.

Попелиця, павутинний кліщ.

Caladium * Каладіум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя починає гнити	під час поливання на листя потрапила вода	не допускайте застою води на листі рослини
листя засихає по краях	надлишкове сонячне освітлення	переставити в притінок, понизити температуру повітря в приміщенні
нижнє листя підсихає	недостатнє поливання	збільшити поливання
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Опис

Досить велика рослина з гарним овальним листям. Плями з різним ступенем пігментації утворюють на поверхні листової пластинки калатеї вигадливий та водночас геометрично правильний візерунок.

Освітлення

Освітлення яскраве, захищати від прямих сонячних променів. Може непогано рости й у півтіні.

Поливання

Поливання рясне протягом усього року, уникати застою води в горщику; ґрунт має бути постійно вологий. Поливати якою водою кімнатної температури.

Удобрення

Підживлюють кожні 15–20 днів комплексними добривами; урахуйте, що калатея погано реагує на надлишок у ґрунті кальцію й азоту.

Пересаджування

Молоді рослини пересаджують щороку в другій половині весни, великі екземпляри пересаджують кожні 3–5 років. Ґрунтова суміш із листової й дернової землі, торфу, компосту й піску (1:1:1:1).

Розмножування

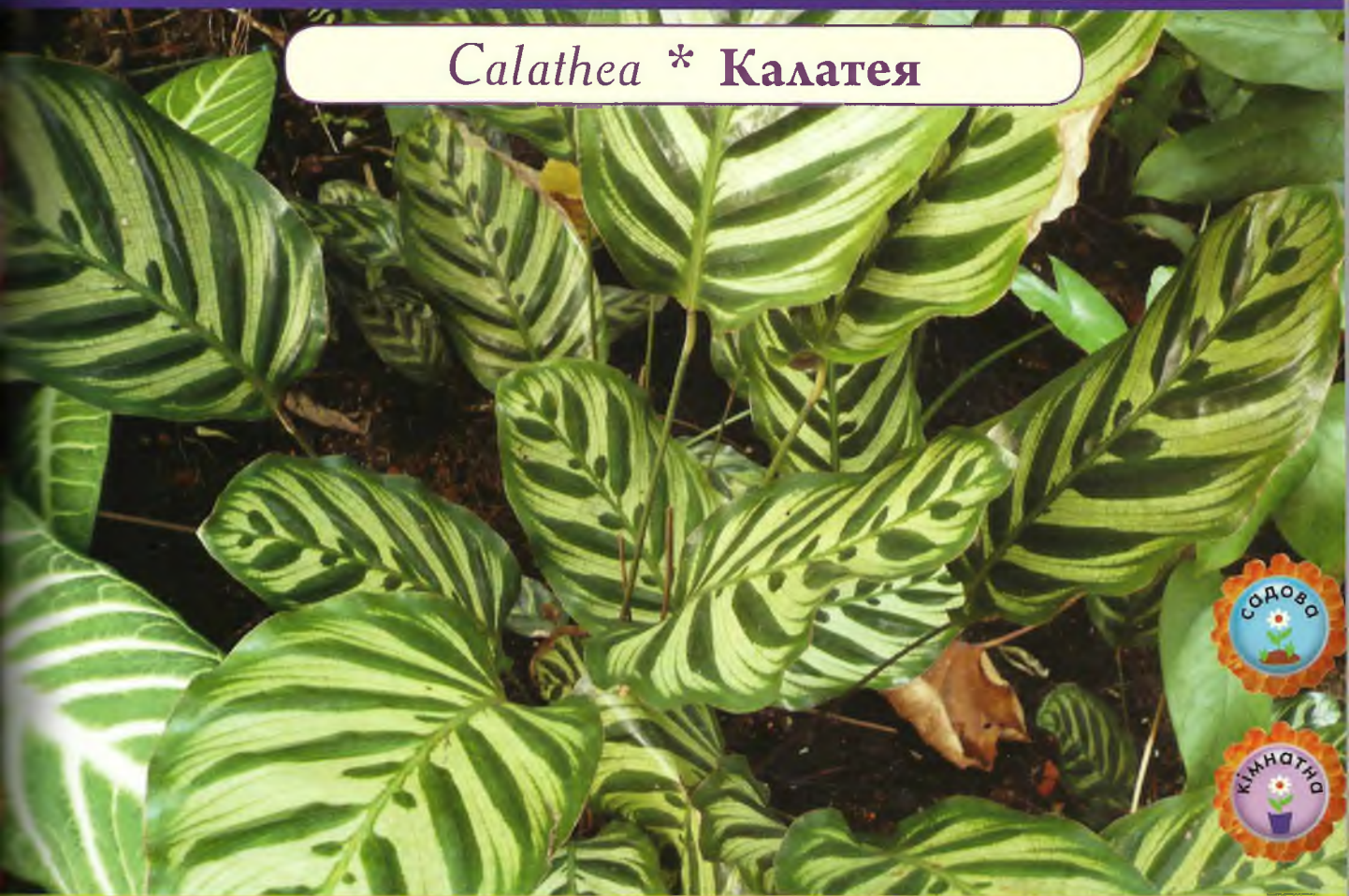
Розподілом кореневищ. Найпростіше розмножувати навесні під час пересаджування, при цьому кореневище акуратно ділять на дві-три частини, намагаючись не ушкодити коріння.

Шкідники

Павутинний кліщ.

Calathea * Калатея

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя никне, зморщується	нестача вологи в повітрі	збільшити частоту обприскування
листя стає м'яким, загниває	занадто низька температура або різкий перепад температур	збільшити температуру в приміщенні
кінчики листя темніють	занадто сухе повітря	збільшити вологість
на листках біло-жовті плями	опік прямими сонячними променями	поставити рослину в тінь
на листках темні плями	можливо, результат перезволоження	перевірити надійність дренажу, не давати воді застоюватися в горщику

Опис
Трав'яниста рясно квітуча рослина, яку у кімнатній культурі вирощують як однолітник або дворітник. Це рослина з ніжним ясно-зеленим листям і цікавими за будовою, оригінальними пухирчастими квітками різного забарвлення.

Освітлення
Рослину необхідно поставити на світле й сонячне місце, але без потрапляння прямих променів сонця. Температура для кальцеоларії має бути не вище 15 °С.

Поливання
Поливання потрібно рясне до кінця періоду цвітіння, але не надмірне – земля має бути постійно вологою.

Удобрення
Підживлюють кальцеоларію із квітня по вересень, 1 раз на тиждень, рідким добривом для кімнатних рослин.

Пересаджування
Відразу після придбання рослину висаджують у контейнер, використовуючи ґрунтову суміш із листової землі, торфу, компосту, дернової землі й піску (1:1:1:0,5:1). Після цвітіння кальцеоларію підрізують і пересаджують.

Розмножування
Розмножують живцюванням наприкінці літа та насінням в січні.

Шкідники
Білокрилка, тля, павутинний кліщ.

Calceolaria * Кальцеоларія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан і актелік
листя зав'яло, квіти обпали	занадто рясне поливання	скоротити поливання
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Опис

Трав'яниста рослина з великими жовтими або жовтогарячими квітами. Листя розташоване в черговому порядку, просте, овальне, подовжене. Суцвіття – оранжево-жовтий кошик, що розташовується на верхівках квітконосів по одному. Плід – серпоподібно вигнута сім'янка.

Освітлення

Для посадки варто обрати сонячне місце, переносить заморозки до -5 °С.

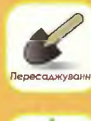
Поливання

Поливання помірне, під час підсихання ґрунту.

Удобрення

На бідних ґрунтах бажано підживлювати кожні 4 тижні, краще настоєм коров'яку. У цілому рослина невимоглива щодо догляду, відносно легко переносить різні несприятливі фактори.

Пересаджування

Для посадки на вбогих ґрунтах рекомендується восени внести 3–4 кг перегною та по 20 г калійних і фосфорних добрив.

Розмножування

Розмножується насінням. Строки посіву розтягнуті із квітня до листопада. Висівають відразу на постійне місце, на глибину 2–3 см.

Шкідники

Щитівка, попелиця.

Calendula officinalis * Календула лікарська

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
на листках утворюються коричневі або чорні плями	уражається чорною плямистістю (грибкове захворювання)	уражені рослини негайно видалити; уникати внесення надмірної кількості добрив

Квітки камелії розрізняють за формою, ступенем махровості й розмірами, а їхнє забарвлення буває білим, кремовим, від блідо- до насичено-рожевого, різних відтінків червоного й навіть рідко – жовтого. Розмір квіток коливається від 6 до 12 см у діаметрі.

Любить яскраве світло, рекомендована температура для рослини – 15 °С.

Поливання досить рясне й регулярне, винятково м'якою водою кімнатної температури – грунт має ніколи не пересихати. З кінця липня, коли починають зав'язуватися бутони, поливають трохи менше.

Підживлюють рослину 1 раз на місяць комплексними добривами.

Пересаджують раз на два роки. Використовують піщану ґрунтову суміш для азалій.

Верхівковими черешками, відрізаними в серпні.

Щитівки, попелиця, трипси.

Camellia * Камелія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання кореневої системи	зайва вологість ґрунту	скоротити поливання до помірного
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
Листя стає білястого відтінку, листя темніє і обпадає	рослина уражена трипсами	уражену рослину необхідно ізолювати й обробити інсектицидом

Це невисока рослина із дрібним ясно-зеленим листям на довгих гіллястих стеблах. Із середини літа до пізньої осені цвіте блакитними або білими квітками, що мають форму дзвіночка.

Віддає перевагу світлому, сонячному, добре провітрюваному приміщенню. Температура взимку – 8-10 °С.

У період цвітіння, у травні-жовтні, необхідне рясне поливання, особливо в жаркі дні. Узимку, у період спокою – обмежене.

Улітку раз на тиждень рослину підживлюють квітковими добривами.

Пересаджують рослину регулярно навесні. Ґрунти кращі добре дреновані, кам'янисті.

Розподілом куща, верхівковими черешками.

Павутинний кліщ, щитівка.

Campanula * Дзвіночок

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом
рослина гине, коріння гние	перезволоження ґрунту	скоротити поливання на деякий час

Декоративний чагарник із дрібним блискучим листям та щільними довгастими волотистими суцвіттями блакитного кольору.

Розміщують у добре освітлених приміщеннях із зимовою температурою не нижче 6-8 °С.

Поливання рясне, але в проміжках між поливанням ґрунт у контейнері має підсихати.

Підживлюють улітку раз на 2-3 тижні.

Пересаджують раз на 2-3 роки навесні. Контейнер має бути просторим, із широкими дренажними отворами. Ґрунтова суміш із компосту, дернової землі, торфу й піску (2:2:0,5:1).

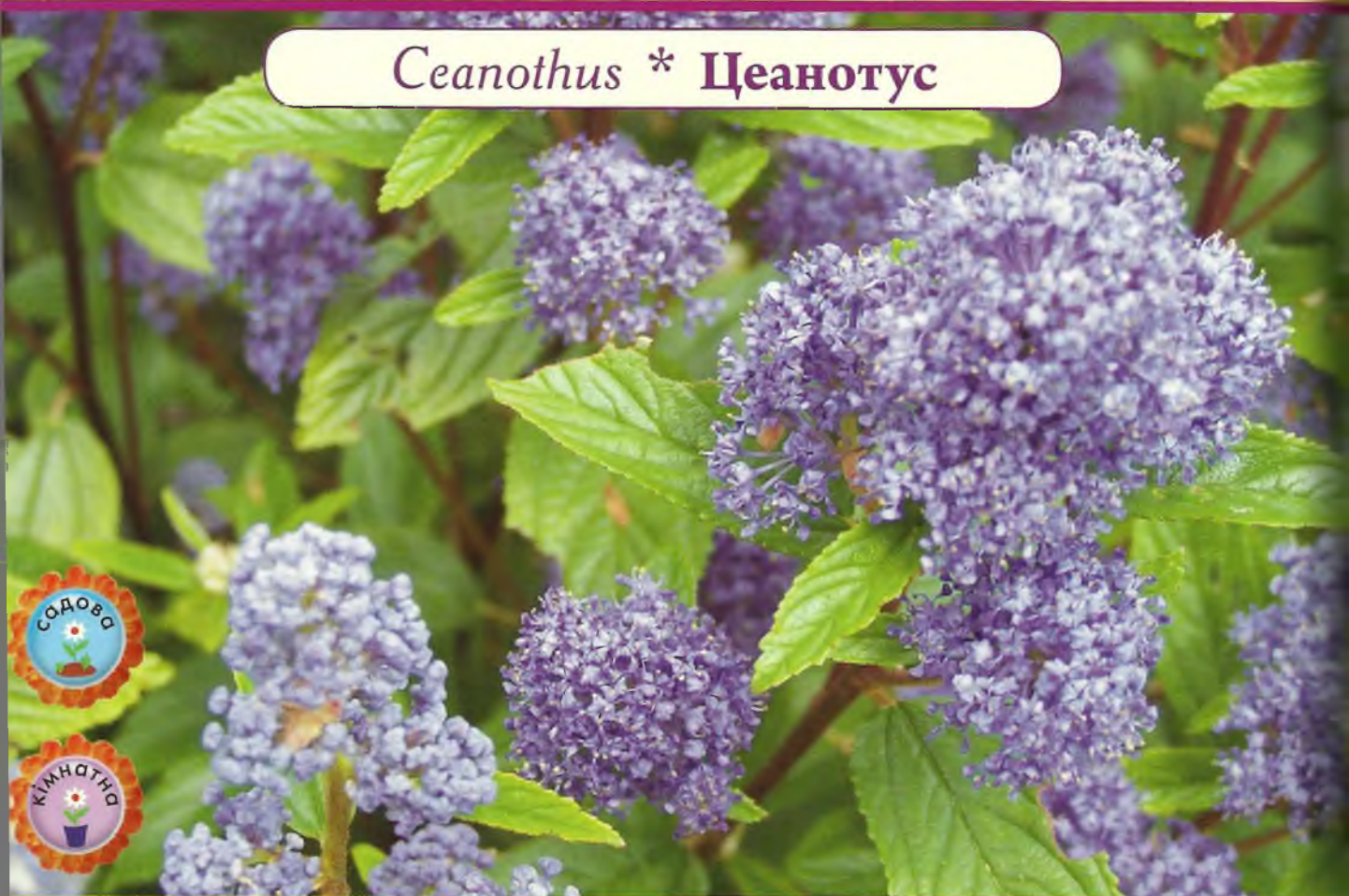

Черешками, насінням, відсаджуванням або розподілом куща за пересаджування.

Рідко уражається шкідниками.

Ceanothus * Цеанотус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослина вповільнюється в рості	не вистачає обрізування рослини	проведіть щорічне декоративне обрізування
листя засихає	рослина розташована на протязі	переставте рослину туди, де немає протягів
рослина не цвіте	не вистачає поживних речовин у ґрунті	підживити рослину мінеральними добривами

Трав'янисті рослини із прямими, соковитими, ребристими стеблами. Листя розташоване в черговому порядку, зелене, строкате або темно-пурпурове. Квітки дрібні, двостатеві, з яскраво забарвленими плівчастими приквітками, зібрані у великі, оригінальні гребінчасті або волотисті суцвіття. Плід – округла коробочка.

Краще яскраве світло. Добре реагує на прямі сонячні промені.

Поливання рясне, особливо в початковий період росту. Листя періодично обприскують, при цьому вода має не потрапляти на суцвіття.

Підживлюють раз на 10–15 днів мінеральними добривами з низьким вмістом азоту.

Пересаджують рослину навесні щорічно. Ґрунт бажано пухкий, слабокислий, добре дренований.

Насінням, живцюванням.

Попелиця, щитівка, борошнистий червець.

Celosia * Целозія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя в'яне і опускається, нових квіточок не утворюється	занадто пекуче й сухо	необхідне рясне поливання у жаркі дні
убоге цвітіння	нестача поживних речовин, погане освітлення	необхідно підживити рослину мінеральними добривами
формування листя і стебел на шкоду квіткам	великий вміст азоту в ґрунті	підживити добривами з невеликою кількістю азоту
липкий наліт на листках, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом

Багаторічна рослина з повзучим кореневищем. Листки м'які, утворюють прикореневу розетку. Суцвіття – кошик. Обгортка яйцеподібна, листочки обгортки трикутні, її зубчики в 2–3 рази довші облямівки. Крайові квітки воронкоподібні, великі, внутрішні (серединні) фіолетові. Плід – опушена сім'янка. Цвіте із травня по липень.

Найкраще себе почуває на яскравому сонячному місці. Недовго переносить і часткове затінення.

Помірне поливання. Необхідно, щоб ґрунт зберігав постійну вологість, однак у ньому має застоюватися волога.

Підживлюють рослину раз на 2–3 тижні.

Пересаджують щорічно навесні. Рослина має потребу в родючих, багатих гумусом ґрунтах, краще – нейтральних.

Насінням, яке висівають із квітня у відкритий ґрунт відразу на постійне місце – у квітник або у вазони.

Попелиця, павутинний кліщ.

Centaurea cyanus * Волошка синя

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
темні плями на листі	бактеріальне захворювання – фузаріоз	обробити рослину фундазолом або посипати золою

Вічнозелені або листопадні дерева й чагарники. Листя розташоване чергово, перисте, цільнокрайнє, на коротких черешках. Квітки зонтикоподібні або гроноподібні, пазушні або верхівкові, пурпурні або білувато-жовтуваті.

Яскраве розсіяне світло. Температура влітку – не вище 20 °С, узимку – 12-14 °С, мінімум 10 °С.

Улітку поливання рясне, узимку – помірне. Має потребу в періодичному обприскуванні.

Із травня по вересень щотижня підживлюють спеціальними рідкими добривами для квітучих кімнатних рослин.

Пересаджують щорічно в лютому-березні. Грунтова суміш – 2 частини глинясто-дернової, 1 частина перегнійної, 1 частина листової, 1 частина торф'яної землі й 1 частина піску. Гарний дренаж обов'язковий.

Черешками й насінням.

Білокрилка, тля.

Cestrum * Цеструм

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє	занадто сухе повітря	періодично обприскуйте рослину м'якою водою
листя блідне, квіток мало або цвітіння нетривале	нестача поживних речовин	потрібні щорічне пересаджування й підживлення
коричневі плями на листі	сонячний опік	рекомендовано яскраве розсіяне світло
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан і актелік

Рослина з великим, м'ясистим листям, зазвичай овальним, м'якоопушеним, розташованим на стеблі супротивно. Стебла соковиті, прямостоячі, можуть бути високими або вкороченими. Квітки дзвоноподібні з п'ятилопасним відгином.

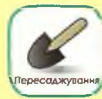
Розсіяне світло, захищати від потрапляння прямих сонячних променів. Може рости під штучним підсвічуванням. Температура під час активної вегетації – 23–26 °С, у період відносного спокою – не нижче 15 °С.

Регулярне у період активної вегетації, у період відносного спокою поливання обмежують, поливають помірно або рідко. Рослину не слід обприскувати.

У період вегетації комплексним мінеральним добривом раз на два тижні.

Молоді пересаджують щорічно, дорослі – раз на 2–3 роки. Ґрунтова суміш – 2 частини листової, 1 частина легкої дернової землі й 1/2 частина піску.

Насінням (однолітні види), листовими черешками, розподілом куща.

Борошнистий червець, павутинний кліщ, щитівка, білокрилка, трипси.

Chirita * Хирита

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання розетки або листя	під час поливання вода потрапляє на розетку	рекомендується піддонне поливання
на листках ясно-коричневі плями	під час поливання занадто холодна вода	температура води має бути 20 °С
сіра гнилизна	надлишок вологи	обмежити поливання
дрібні білі крапки на листках, тонка павутинка	павутинний кліщ	обприскувати рослину акреksom

Витривала, невибаглива кімнатна рослина з довгим вузьким листям. Квітки дрібні, білі, з'являються вони на довгих квітконосних пагонах.

Добре росте й за яскравого розсіяного світла, і в півтіні. Під прямі сонячні промені ставити рослину не варто. Сорти зі смугастим листям потребують більше світла.

Улітку рясне поливання, між поливанням земля має залишатися трохи вологою. Потрібний гарний дренаж. Узимку поливання скорочують, але не припиняють.

Підживлюють у період росту два рази на місяць мінеральними й органічними добривами. У період зимового спокою рослину можна не підживлювати.

Рекомендується пересаджувати раз на кілька років. При цьому кореневище можна розділити на 2-3 частини. Шишкоподібні здуття на коренях не є ознакою хвороби рослини. Молоді екземпляри можна пересаджувати щорічно.

Дочірніми розетками на кінцях пагонів. Їх укорінюють, притискаючи до землі до відділення від материнської рослини або поміщаючи в емності з водою, де вони швидко дають коріння.

Рідко уражається шкідниками.

Chlorophytum * Хлорофітум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
смуги на листках блякнуть	нестача світла	збільшити інтенсивність освітлення
кінчики листя коричневі	сухе повітря або нестача живлення	збільшити вологість, підживити рослину, кінчики, що засохли, обрізати
краї листя бурі, листя зморщується	нестача вологи	збільшити інтенсивність поливання
не утворюються квітконосні пагони	тісний горщик; рослина занадто молода	пересадити в більш об'ємний горщик
занадто повільний ріст	не вистачає живлення	пересадити рослину й підживити її

Куцоподібна пальма без центрального стовбура, що густо гілкується біля основи, заввишки 1,5–2 м. Листя перисте, його жовтуваті черешки нагадують стебла очерету. Завдяки тонко розсіченому листю і численним стеблам має пишну крону, здатну прикрасити будь-який інтер'єр.

Не слід ставити на місці, де пальма увесь час буде потрапляти під прямі сонячні промені. У півтіні ця рослина почуває себе цілком комфортно.

Регулярне. Бажано поливати м'якою водою, що не містить надлишку солей. Грунт має бути постійно помірно вологим.

Зазвичай підживлюють із березня по вересень раз на 2–3 тижні рідким добривом для кімнатних рослин або спеціальним добривом для пальм.

Пересаджують, коли коріння заповнить більшу частину обсягу горщика. Урахуйте, що пальми зазвичай негативно реагують на пересаджування. Горщик має бути не плоским, оскільки коріння цієї пальми тягнеться вниз.

Кореневими паростками у разі пересаджування й насінням. Насіння 2–3 доби замочують у воді за 30 °С, а потім висівають у тепличку з торф'яним ґрунтом з температурою 20–25 °С.

Червці, павутинні кліщі.

Chrisalidocarpus * Хризалідокарпус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
на листках червонуваті й буруваті плями	надлишок вологи; грибкове захворювання	не заливати ґрунт водою; обробити листя розчином фунгіциду
жовтіють листки	недостатнє поливання	збільшити інтенсивність поливання, стежачи за тим, щоб надлишок води стікав у піддон
кінчики листя коричневі	занадто сухе повітря	збільшити інтенсивність обприскування, у літній період частіше провітрювати
на листках світлі сухі плями	надлишок світла	переставте горщик у півтінь
листя темніє і в'яне	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні

Кущ заввишки 25–30 см. Листя цілнокрайне й розрізане, темно-зелене, квітки майже всі язичкові, зібрані в кошики. Квітки можуть бути прості та махрові, найрізноманітніших відтінків – червоного, рожевого, пурпурного, жовтуватого та яскраво-жовтого і білого.

Краще яскраве розсіяне світло. Температура під час вирощування – близько 15–18 °С.

Поливання рясне – ґрунт має бути увесь час вологим, але не занадто сирым. Періодичне обприскування.

Підживлюють щотижня в період активної вегетації комплексним квітковим добривом.

Пересаджують молоді рослини – щорічно, старі – через кілька років.

Черешками, насінням й розподілом куща.

Попелиця, трипси, червоний павутинний кліщ.

Chrysanthemum * Хризантема

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
сірувато-білий борошністий наліт	борошніста роса, підвищена вологість повітря	обприскування фунгіцидом, для профілактики проводити запилення сіркою 3–4 рази за літо
попелясто-сірий, пухнатий наліт на листках і стеблах	сіра гнилизна, підвищена вологість	регулярне провітрювання, гарне освітлення, обприскування розчином топсина-М, фундазолом
темно-бурі плями на листі, листя обпадає	септоріоз	видалення й спалювання хворого листя, обробка системним фунгіцидом, зменшення поливання
блідо-жовте забарвлення листя, листя передчасно обпадає	червоний павутинний кліщ, сухе повітря в приміщенні	обприскування дерисом або системним інсектицидом (фітовермом, фуфаном, актеліком)

Опис

Рослина з еліптичним листям, яку уже давно вирощують за кімнатних умов. Вічнозелене лимонне деревце нескладно виростити зі звичайної лимонної кісточки, однак смачні плоди визрівають тільки у сортів, які звичайно купують у магазинах.

Освітлення

Рослина світлолюбна, екземпляри, що розрослися, добре переносять прямі сонячні промені. Прикривати від прямого сонця треба тільки молоді рослини.

Поливання

Улітку поливання регулярне, але помірне. Не варто заливати лимон водою, рослина погано реагує на заболочений ґрунт; водночас ґрунт у горщику між поливанням має не повністю висихати. У зимовий період поливання скорочують.

Удобрення

Улітку лимонне деревце підживлюють комплексними добривами двічі на місяць. Починаючи із середини осені підживлення припиняють.

Пересаджування

Не рекомендується пересаджувати молоді рослини відразу в дуже об'ємний горщик. Бажано, щоб за пересаджування діаметр нового горщика був більше попереднього на 5-6 см.

Размножування

Черешки нарізають навесні й укорінюють у тепличках з підвищеною температурою й вологістю.

Шкідники

Павутинні кліщі, білокрилка, тля, щитівки, червці.

Citrus limonium * ЛИМОН

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листки ясно-зелені, бліді	нестача світла або поживних речовин у ґрунті	збільшити освітлення, підживити
обпадає листя й бутони	нестача вологи	збільшити частоту обприскування, не давати ґрунту пересихати
кінчики листя коричневі	сухе повітря або недостатнє поливання	збільшити вологість і поливати частіше
цвітіння не починається	занадто тісний горщик	пересадити рослину й підживити її
нові пагони тонкі, листя дрібне	нестача світла або живлення	збільшити інтенсивність освітлення

Вічнозелені чагарники заввишки 1,5 м. Листя яйцеподібне або ланцетне, щільне, майже шкірясте, із внутрішніми залозами, що просвічуються, у яких міститься ефірна олія із сильним ароматом. Квітки білі або рожеві, із приємним ароматом, одиночні або зібрані по кільку. Плід - маленький (до 4 см), гіркий.

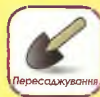
Яскраве розсіяне світло. Температура помірна, в осінньо-зимовий період - близько 10 °С.

У весняно-літній період поливання рясне, після того як верхній шар субстрату підсохне. В осінньо-зимовий - помірне. Якщо температура повітря вище 25 °С, необхідно обприскувати.

За кожного поливання, використовуючи 0,2 % розчин мінеральних добрив. Підживлюють у період активного росту пагонів, тобто з березня до жовтня. Застосовувати посипання субстрату гнойовим перегноем.

Пересаджують щорічно в другій половині лютого - початку березня. Грунтова суміш - із двох частин дернової, листяної землі, садового компосту й по одній частині гнойового перегною й річкового піску.

Насінням, черешками, щепленням.

Павутинний кліщ, попелиця й щитівка.

Citrus mitis * Цитрус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослини погано ростуть і розвиваються	нестача азоту й фосфору	проводити регулярні підгодівлі рослин мінеральними добривами
листя поступово блідне	нестача заліза	проводити регулярне підживлення
опадання листя, квітів і зав'язі	недостатнє освітлення, надмірні підгодівлі добривами	регулярно підживлювати й поливати рослину, не повинно бути як дефіциту, так і надлишку води й добрив; підтримувати оптимальне освітлення

Описание
Дуже ошатна й витончена однолітня рослина із тривалим цвітінням. Дуже ефектні напівмахрові й махрові квітки, розташовані на стеблі, нагадують трояндочки. Рослина дуже гілкується, заввишки 30–70 см, з темно-зеленим листям. Забарвлення квіток має різні відтінки: білі, рожеві, бузкові, червоні, лілові та ін.

Освітлення
Рослини досить світлолюбні й холодостійкі. Вимагають відкритих сонячних місць.

Полив
Помірне поливання у посушливу погоду. Не переносить застою води.

Удобрення
Підживлюють рослину кожні два тижні повним мінеральним добривом. Старі квітки й зав'язі видаляють, що істотно продовжує цвітіння.

Пересадка
Пересаджують рослину раз на рік за необхідності.

Размноження
Розмножують насінням, яке висівають у квітні у відкритий ґрунт.

Вредители
Попелиця, щитівка.

Clarkia elegans * Кларкція витончена

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом
рослина припинила ріст і не цвіте	нестача поживних речовин у ґрунті	необхідно внести в ґрунт мінеральні добрива, рослина рясно цвіте на родючих, пухких ґрунтах

Опис

Рослина має гарні квітки незвичайної форми, що нагадують маленькі китайські ліхтарики. З білих або кремових чашолистків згодом з'являються червоні або малинові бархатисті пелюстки, між якими розташовані довгі вигнуті тичинки й не менш довга маточка.

Освітлення

Освітлення яскраве, навесні й улітку захищати від прямих сонячних променів.

Полівання

У літній період рослину приблизно раз на тиждень рясно поливають, а потім дають верхньому шару ґрунту підсохнути. У період зимового спокою поливання рідке і обережне.

Удобрення

Навесні й улітку рослину підживлюють щотижня органічними й мінеральними добривами. Рекомендується також внести добрива в ґрунт відразу після обрізування стебел.

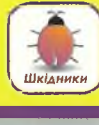
Пересаджування

Дорослу рослину після обрізування гілок можна пересадити в трохи більший горщик.

Розмножування

Укоріненням черешків або насінням. Напівздерев'янілі пагони клеродендрону добре вкорінюються в суміші ґрунту й піску й швидко дають коріння просто у воді.

Шкідники

Павутинні кліщі.

Clerodendron * Клеродендрон

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє, повисає і обпадає	занадто сухий ґрунт	полити рослину теплою водою й обприскати листя
частина листя узимку обпадає	природна фаза розвитку в період зимового періоду спокою	спеціальні заходи не потрібні, навесні листя знову відросте
рослина не цвіте	відсутність прохолодної зимівлі	забезпечити прохолодну зимівлю за скороченого поливання
стебла витягнулися, нове листя дрібне	нестача освітлення або живлення	збільшити інтенсивність освітлення, зробити підживлення

Ця рідкісна вічнозелена рослина належить до родини чайних. Серед сортів клейери, крім форм із глянсувато-зеленим листям, є й барвистолісті: з білими краями, рожевим відтінком або із золотаво-жовтими плямами. Є сорти з листям темно-зеленим по краях і кремово-білою серединою.

Любить яскраве, розсіяне освітлення. Улітку бажано розмістити рослину на відкритому повітрі, а взимку – за температури 10-12 °С.

Потрібне помірне поливання. Узимку поливання скорочують.

Кожні два тижні в ґрунт треба вносити добрива, що не містять вапна.

Пересаджують за необхідності навесні.

Розмножують раннім літом верхівковими пагонами, які укорінюють під ковпаком із плівки, що охороняє від випарювання.

Попелиця.

Cleyera * Клейєра

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
рослина повільно росте	природна стадія розвитку рослини	не забувайте підживлювати рослину кожні два тижні мінеральними добривами
загниває коріння	надмірне поливання у зимовий час	у зимовий час поливання рослини скорочують

Над розеткою з гарного довгого паскоподібного листя прямо догори піднімається потужний квітконіс, що гордовито несе на своїй вершині кілька розкішних квіток кіноварного відтінку, які своєю формою нагадують лілії.

Розсіяне сонячне світло, непогано почуває себе й у півтіні.

Поливання помірне, під час цвітіння рясне, а в період зимового спокою його зводять до мінімуму.

Застосування органічних добрив до цвітіння стимулює його інтенсивність. У період спокою рослину не підживлюють.

Клівія погано реагує на пересаджування, тому пересаджувати треба тільки рослини, коріння яких буквально вже вилазять із горщика.

Паростками й насінням. Паростки відокремлюють від старих рослин за пересаджування й укорінюють у піску за 16-18 °С.

Борошнисті червці, щитівки.

Clivia * КЛІВІЯ

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загниває основа стебла й корінь	надмірне поливання	зменшити інтенсивність поливання
обпадають квіти, що вже розпустилися	може бути наслідком переміщення горщика	не торкайте горщик під час цвітіння
цвітіння не настає	наслідок зимівлі за теплих умов або нестачі світла	забезпечте рослині прохолодну зимівлю й більш яскраве освітлення
світлі плями на листі	наслідок сонячного опіку	прикривайте рослину від прямих сонячних променів

Опис
Вічнозелені трав'янисті рослини. Листя довгасто-ланцетне, широкояйцеподібне, тупе або загострене, шкірясте, цілюкрайне, вим'ясте, кручене, перетягнене; зелене й різнобарвне, із черешками. Квітки зібрані в китиці, що виходять із пазух верхнього листя.

Освітлення
Любить яскраве розсіяне світло. Температура взимку – 16–18 °С.

Поливання
У період активного росту, з весни до осені, земля у горщику має бути вологою, але перенасичення водою треба уникати. За низьких температур поливання скорочують.

Удобрення
Підживлюють у період вегетації кожні два тижні органічним або повним мінеральним добривом. Узимку рослини не підживлюють.

Пересаджування
Молоді рослини пересаджують щорічно, дорослі – через рік.

Розмножування
Насінням і черешками.

Шкідники
Червоний павутинний кліщ, щитівка.

Codiaeum * Кротон (кодіеум)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя блідне	недостатньо світла	перенести рослини в більш освітлене місце
обпадання нижнього листя	повітря або ґрунт занадто сухі	збільшити поливання
коричневі краї листя	занадто низька температура	збільшити температуру
листя втрачає забарвлення	недостатньо світла	додати освітлення для рослини
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Опис

За кімнатних умов кущоподібне аравійське кавове дерево виростає до 1,5 м у висоту. При цьому гілки, що відходять від стовбура, розташовані на рівних відстанях одна від одної, утворюють своєрідні яруси, що дає змогу легко формувати дерево.

Освітлення

Яскраве освітлення, але не на прямому сонці. Узимку бажане додаткове освітлення, але не слід дуже подовжувати світловий день. Температура взимку підтримується на рівні 13–17 °С і забезпечується висока вологість повітря.

Поливання

Поливання теплою водою, улітку рясне, узимку поливання помірне.

Удобрення

Кавове дерево підживлюють 1 раз на 10 днів із середини до кінця травня, по черзі комплексними мінеральними й органічними добривами.

Пересаджування

Якщо ви вирощуєте кавове дерево з насіння, у перші роки життя його можна пересаджувати щорічно. Дорослі екземпляри краще без зайвої необхідності не тривожити.

Размножування

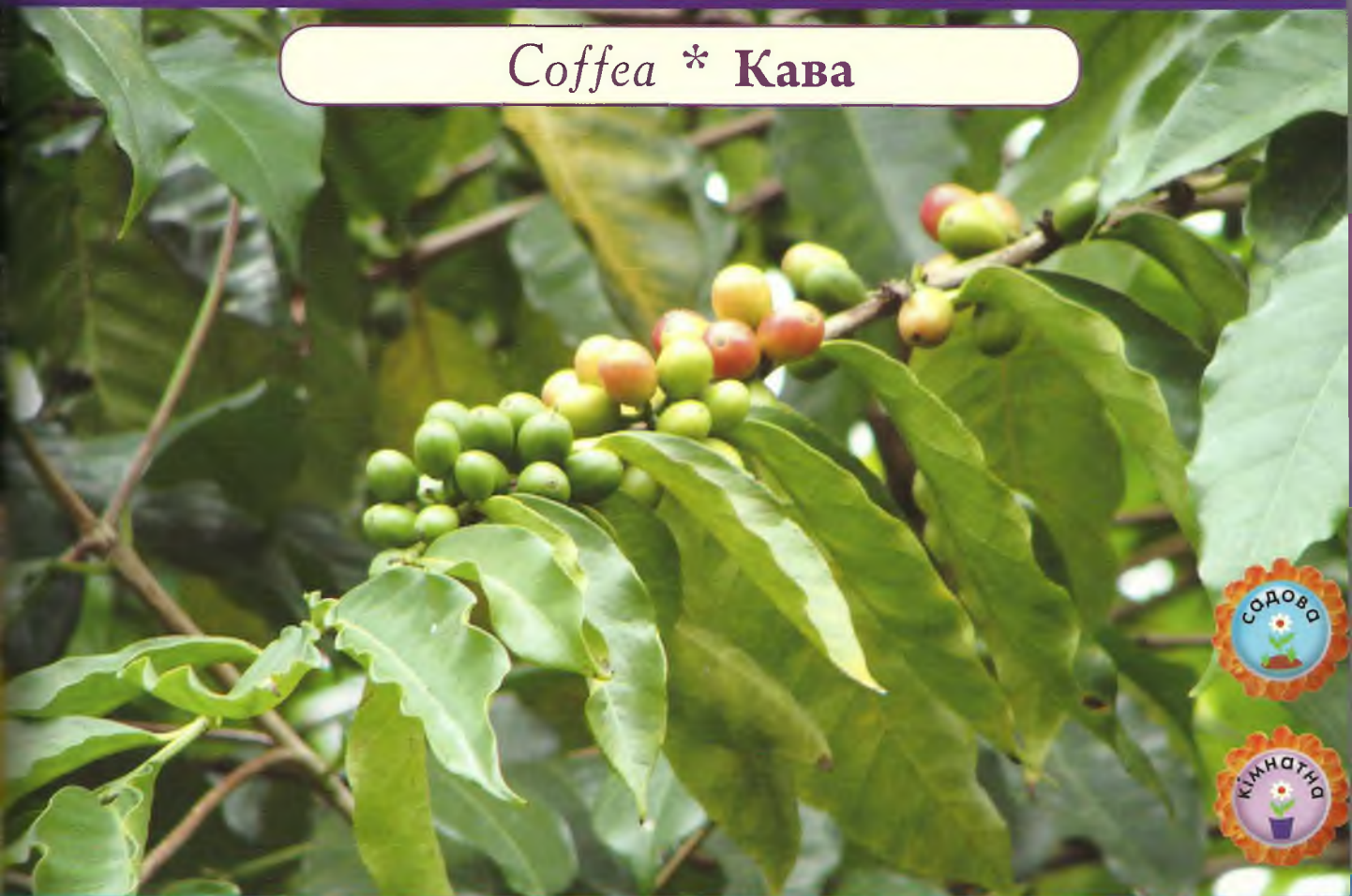
Насінням й напівдерев'яними черешками. Насіння очищають від м'якоті, висаджують на початку травня в неглибокі ємності з вологим піском на глибину 1,5–2 см. Черешки укорінюють у тепличках за підвищеної температури й вологості.

Шкідники

Павутинні кліщі.

Coffea * Кава

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
узимку обпадає листя	нестача світла	збільшити інтенсивність освітлення
повільний ріст, листя блідо-зелене	нестача азоту в ґрунті	удобрювати сечовиною в концентрації 1 г/л
листя зморщується, покривається жовтими плямами, бутони чорніють	нестача у ґрунті калію	додати в ґрунт сірчано-кислий хлористий калій у концентрації 1,0–1,5 г/л
повільний ріст, на листі фіолетові або бурі плями	нестача у ґрунті фосфору	використовувати як добриво простий або подвійний суперфосфат у концентрації 5,0 і 2,5 г/л

Багаторічна невибаглива трав'яниста рослина зі строкато забарвленим листям. Листя супротивне, овальне, бархатисто-опушене, іноді хвилясте по краю, барвисте з різноманітним малюнком. Квітки дрібні, синювато-білі, зібрані у верхівкові китицеподібні або колосоподібні суцвіття.

Рослина світлолюбна, але має потребу у затінюванні від яскравого сонячного світла. Узимку температура має підтримуватися на рівні 12-15 °С.

Поливають улітку рясно, узимку помірно, підсушування земляної грудки не допускається. У жарку погоду необхідні провітрювання й обприскування.

Підживлюють у період інтенсивного зростання один раз на тиждень органічними або мінеральними добривами.

Якщо колеус вирощується як однолітник, рослину можна не пересаджувати; інакше пересаджують раз на 2-3 роки.

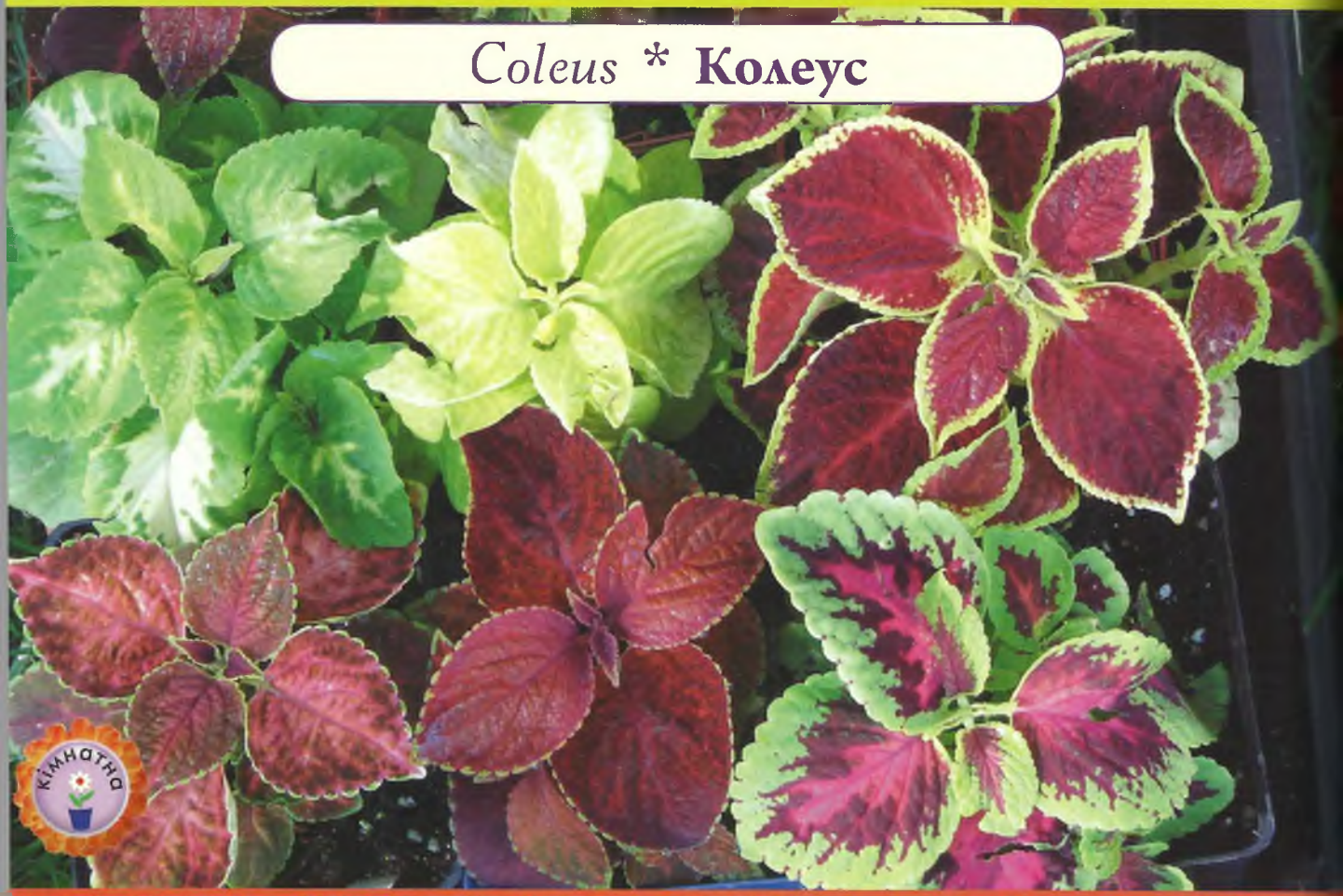

Насінням або вкоріненням черешків. Насіння висівають у квітні-травні. Стеблові черешки легко вкорінюються у вологому піску, не менш легко вони дають корінці просто у воді.

Попелиця.

Coleus * Колеус

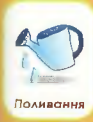
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
нижні частини стебел загнивають	надлишок вологи в ґрунті	зменшити поливання, забезпечити надійний дренаж
кінчики листя коричневі	сухе повітря, недостатнє поливання	збільшити вологість і поливати частіше
обпадає листя	різкий перепад температури	стежити за температурним режимом
на листках світлі плями	надлишок світла	прикривати від полуденного сонця
листя блякле	не вистачає світла	збільшити інтенсивність освітлення

Вічнозелені багаторічні рослини з повзучими ампельними пагонами, покритими овальним м'ясистим листям і пазушними трубчастими квітками червоного або жовтого кольору.

Потрібна підвищена освітленість, особливо в період півдня, але із притіненням від прямих сонячних променів. У період росту температура має не опускатися нижче 18–20 °С, узимку – не нижче 16 °С.

Поливання помірне, не заливати й не пересушувати земляну грудку. Узимку поливають рідше, ніж улітку.

Підживлюють рослину в період активного росту (березень-жовтень) раз на 7–10 днів, використовуючи спеціальні добрива для квітучих кімнатних рослин.

Пересаджують колумнею раз на один-два роки, у міру росту. Пересаджують навесні або влітку.

Черешками або посівом насіння навесні.

Щитівка, борошнистий червець, павутинний кліщ.

Columnea * Колумнея

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
опадання листя	протяги або сухе повітря	перенесіть рослину в більш сприятливі умови
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом

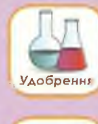
Вічнозелені рослини з листям із червоним або білим нальотом. Не потрібно торкатися листя, щоб не стерти наліт, що охороняє від надлишкового випарювання. Іноді в дорослих екземплярів виникають червонясто-жовті, що мають фігуру дзвіночка, квіти, які розміщуються у великій кількості на довгому квітконосі.

Необхідне світле місце, захищене від прямих сонячних променів. Температура влітку кімнатна, узимку – не нижче 10 °С і не вище 18 °С. Улітку бажано висаджувати рослину у відкритий ґрунт на захищене місце.

Улітку поливання помірне, узимку кількість поливів необхідно значно скоротити, але не можна допускати надмірного пересихання земляної грудки.

Підживлюють рослину з весни до осені, не частіше одного разу на місяць, спеціальними добривами для кактусів.

Молоді рослини пересаджують щороку, дорослі – кожні 3-4 роки. Кращий час для пересаджування – лютий.

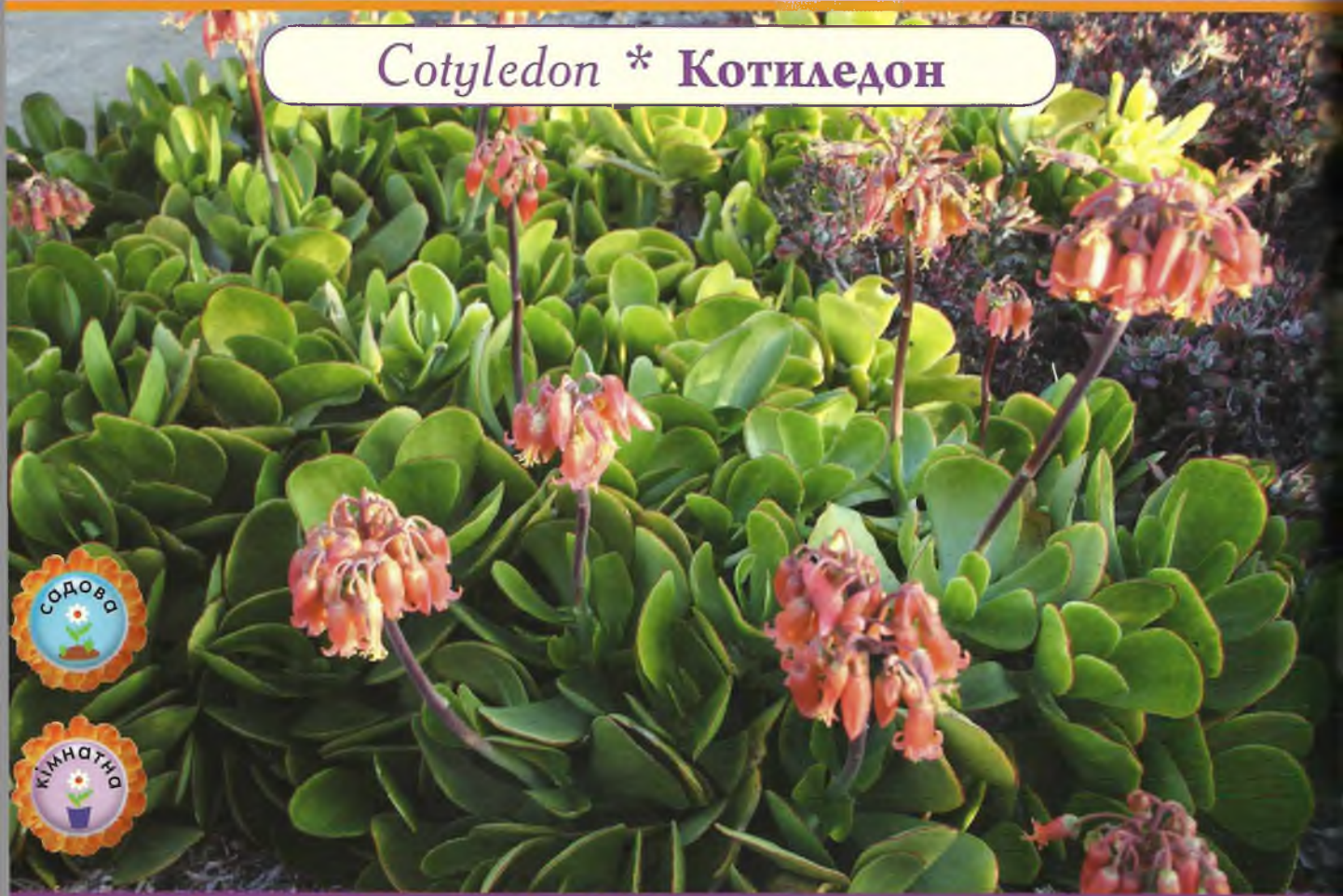

Розмножують насінням, черешками.

Попелиця, павутинний кліщ.

Cotyledon * Котиледон

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
липкий наліт, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
загнивання коріння, рослина гине	надмірне поливання	не виносить надмірного поливання, скоротити поливання на якийсь час
темні плями на листі	ушкодження гнилизною	обробити фунгіцидами, обприскати квітку й полити кілька разів ґрунт

Сукулентні рослини із соковитим листям і дрібними квітками, зібраними в напівзонтикоподібні суцвіття. Може досягати висоти 1,2 м.

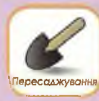
Яскраве інтенсивне освітлення, із прямими сонячними променями. Товстянки люблять багато світла й сонця взимку та влітку. Температура у весняно-літній період – 20–25 °С, узимку – 10–15 °С.

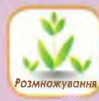
Поливання помірне навесні й улітку, з осені скорочується, узимку практично не поливають.

З кінця весни до середини літа підживлюють спеціальним добривом для кактусів та інших сукулентів один раз на місяць.

Пересаджуються молоді рослини щорічно, старі – через рік. Ґрунтова суміш – 1 частина дернової, 1 частина листової, 1 частина торф'яної землі, 1 частина піску й цегельна крихта.

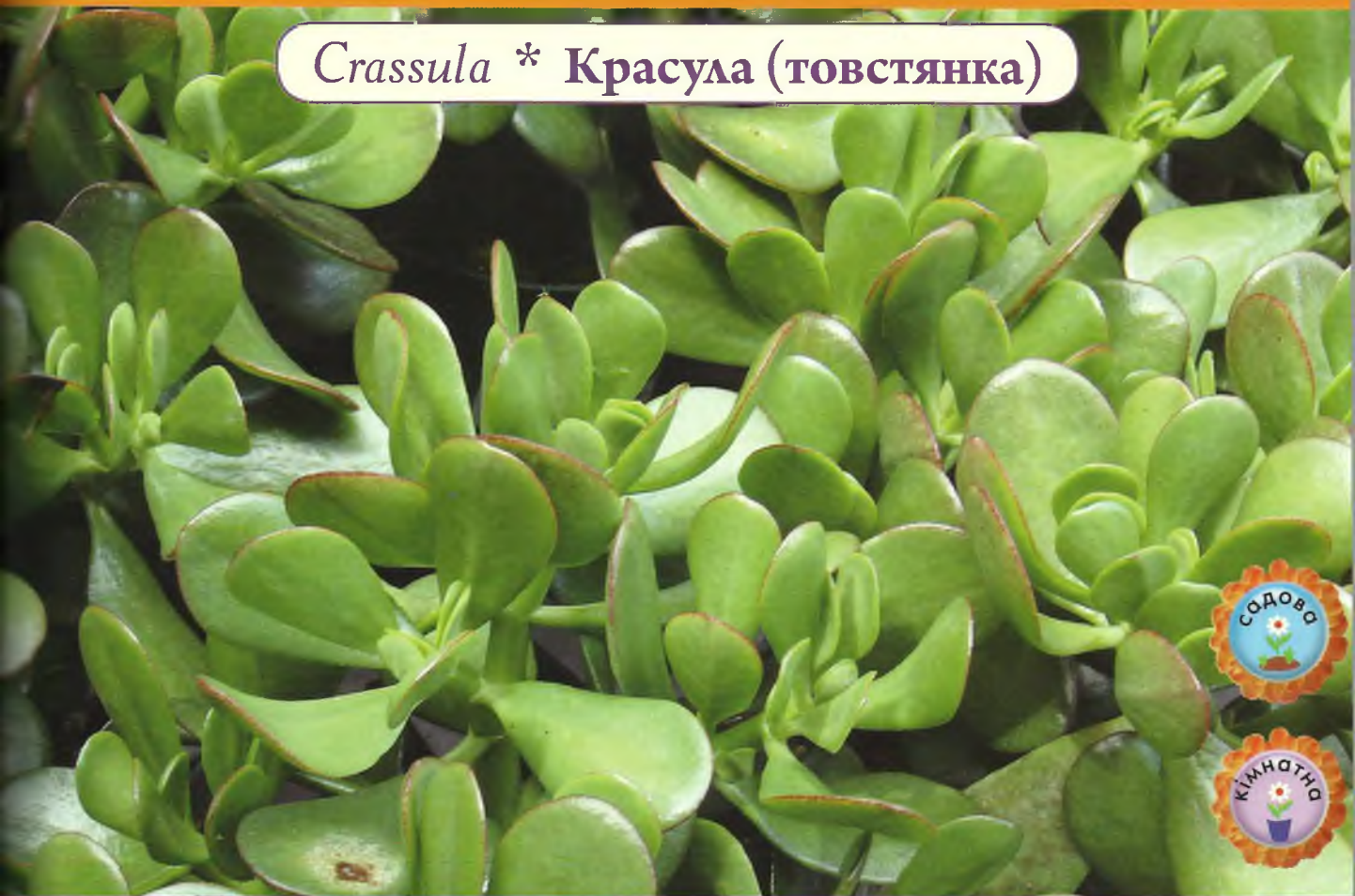

Листям й стебловими черешками.

Щитівка, павутинний кліщ.

Crassula * Красула (товстянка)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
темні плями на листі	ушкодження гнилизною	підгнилі частини обрізати, зрізи присипати деревним вугіллям, обробити фунгіцидами, обприскати квітку та полити кілька разів ґрунт
втрачає листя	зимівля в теплому місці	узимку необхідно підтримувати температуру 10–15 °С
загнивання кореня та основи стовбура	зайве поливання	поливання має бути помірне, не поливати, поки ґрунт не просохне
різні плями на листі, поява павутинки	павутинний кліщ	застосувати акарицид

У цієї прекрасної рослини все неймовірних розмірів: цибулина – до 15 см діаметром, товстий кольоровий квітконіс із багатою парасолькою воронкоподібних квіток – до 1 м заввишки. Квіток у парасольці від 12 до 30 штук, крайові доплати віночків вузько-ланцетні й відігнуті. Листя вічнозелене, широке, поникле в усі боки.

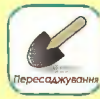
Місце розташування дуже світле, з деякою кількістю прямого сонячного світла. Температура взимку не нижче 8–10 °С.

Улітку необхідне рясне поливання, обприскування, узимку, у період спокою, поливання різко скорочують, але пересушування земляної грудки не допускають.

У період росту необхідне підживлення 1 раз на місяць.

Дорослі екземпляри пересаджують через 2–3 роки в суміш, що складається з 2 частин дернової, по 1 частині листової, перегнійної землі й піску.

Цибулинами, дитинками й насінням.

Борошнистий червець, павутинний кліщ.

Crinum * Кринум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання коріння	надлишкове зволоження землі в період спокою	скоротити поливання
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом
листя червоніє, потім стає коричневого кольору	сонячний опік	не можна залишати рослину під прямими сонячними променями більше трьох годин на день
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Невисока цибулинна рослина, вузьке листя росте прямо із бульбової цибулини разом із трубчастими квітами. Квітка крокусу з яскравою віночкоподібною оцвітиною. Усередині квітів ховаються рильця із трьома тичинками, яскраво забарвленими в жовтий, жовтогарячий, червоний кольори.

Любить яскраве розсіяне світло. Температура влітку 18–20 °С, узимку – 5–10 °С.

Улітку необхідне рясне поливання, узимку поливання скорочують або зовсім припиняють.

Підживлення рослин у весняно-літній сезон 1 раз на 2 тижні мінеральними й органічними добривами. Узимку й восени рослину не удобрюють.

Пересаджують щорічно навесні. Грунтова суміш із дернової землі, листової землі й піску (1:1:1).

Дитинками – дочірніми цибулинками, які утворюються із бруньок, що сидять у пазухах луски.

Попелиця, павутинний кліщ.

Crocus * Крокус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
жовтіє листя	протяг, мало світла	перемістити рослину в більш сонячне місце
уповільнений ріст	недостатній період спокою, недостатнє поливання	збільшити поливання
деформовані квіти	висока температура	понижити температуру
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Опис
Рослина із блискучим, зеленим листям і яскраво-жовтогарячими, тарічастими квітками, зібраними у високі суцвіття. Відрізняється тривалим цвітінням. Кросандра зацвітає у віці декількох місяців і цвіте з весни до осені.

Удобрення
Підживлюють навесні й улітку 1 раз на 2 тижні мінеральними й органічними добривами. Узимку й восени – без підживлення.

Освітлення
Любить освітлення від світлого до напівзатіненого, але влітку захищене від сонця. Узимку температура повітря й ґрунту має бути не нижче 18 °С.

Пересаджування
Пересаджують у разі необхідності навесні, не частіше ніж раз на два роки.

Поливання
Поливання рясне у період вегетації, узимку – помірне.

Розмножування
Розмножують зеленими черешками.

Шкідники
Білокрилка, павутинний кліщ, попелиця.

Crossandra * Кросандра

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
не з'являються нові бутони	неправильний догляд	необхідно видаляти старі суцвіття, щоб з'явилися нові бутони
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фофан та актелік
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом

Невеликі трав'янисті рослини, що утворюють розетку із дрібного ланцетоподібного листя з різноманітним малюнком. Існує безліч форм із одноколірним та смугастим листям різних відтінків зеленого, червоного, коричневого й жовтого кольорів.

Світлолюбна рослина, але не любить прямих сонячних променів. Хоча може рости за будь-якого освітлення, крім повної тіні.

Воду в процесі поливання наливають у середину розетки, ґрунт поливають тільки в міру висихання.

Підживлюють раз на 2 тижні органічними добривами. Підживлюють позакореневим способом.

Пересаджують раз на 2-3 роки, використовуючи ґрунтову суміш із торфу, листової землі, піску й компосту (1:2:1:1).

Розмножується пагонами, що утворюються в основі рослини, які у віці декількох місяців пересаджують у легкий субстрат і до вкорінення тримають у теплі.

Щитівка, борошнистий червець.

Cryptanthus * Криптантус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом
загнивання кореня та основи стовбура	зайве поливання	поливання має бути помірним, не поливати, поки ґрунт не просохне

Багаторічні трав'янисті рослини з довгастим листям і квітками, зібраними у велике колосся. Листя рослини покриті геометрично правильним візерунком, що складається із трикутників, ромбів, витягнутих штрихів, овалів.

Розсіяне світло. Досить тьшовитривала рослина. Температура має бути постійною протягом усього року 22–25 °С, взимку – не нижче 18 °С. Не переносить холодних протягів.

Рясне протягом усього року. Поливати треба м'якою водою кімнатної температури.

Підживлюють кожні 15–20 днів комплексними добривами; урахуйте, що ктенанта погано реагує на надлишок у ґрунті кальцію й азоту.

Молоді рослини пересаджують щороку в другій половині весни, великі екземпляри пересаджують кожні 3–5 років.

Розподілом кореневища навесні за пересаджування й розетками нового листа.

Павутинні кліщі, щитівки.

Stenanthus * Ктенанта

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя никне, зморщується	нестача вологи в повітрі	збільшити частоту обприскування
листя стає м'яким, загниває	занадто низька температура або різкий перепад температур	збільшити температуру в приміщенні
кінчики листя темніють	занадто сухе повітря	збільшити вологість
на листках біло-жовті плями	опік прямими сонячними променями	поставити рослину в тінь
на листках темні плями	можливо, результат перезволоження	перевірити надійність дренажу, не давати воді застоюватися в горщику

Опис

Кущ заввишки до 35 см. Ростає швидко, виростає до максимальної висоти за один сезон. Цвіте з весни до осені сигароподібними квітками, рясно розсипаними серед гладкого вузького листя.

Освітлення

Потребує світла, деякої кількості прямого сонця. Температура влітку 20–25 °С, взимку – 15–18 °С.

Поливання

Улітку кустею поливають рясно, восени поливання скорочують, а взимку поливають помірно, не допускаючи тільки повного пересушування земляної грудки.

Удобрення

Регулярно із квітня по серпень підживлюють розчином мінеральних добрив для квітучих кімнатних рослин. Підживлюють через 2 тижні.

Пересаджування

Кущики кустеї ростуть досить швидко, їх необхідно регулярно прищипувати, обрізати й пересаджувати, інакше декоративність рослин значно знижується. Пересаджують щорічно навесні.

Розмножування

Навесні або наприкінці літа напівдерев'янілими черешками, а також насінням.

Шкідники

Павутинний кліщ.

Cuphea * Кустея

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання коріння	надлишкове зволоження ґрунту в період спокою	скоротити поливання
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
загнивання кореня та основи стовбура	зайве поливання	поливання має бути помірним, не поливати, поки ґрунт не просохне
рослина втрачає свою декоративність	природний процес росту	необхідно регулярно прищипувати й обрізати рослину, формуючи її крону

Рослина з лінійним або лінійно-ланцетним листям. Чашечка квітки трубчаста, зростає, має п'ять зубців. Пелюстки з горизонтальною пластинкою (біла, рожева, червона, рідше – лавандове й жовте забарвлення), на зовнішньому краї зубчаста або торочкувата. У культурі є форми з напівмахровими й махровими квітками.

Любить пряме сонячне або яскраве розсіяне світло. Температура взимку – 5-6 °С, улітку – 15-18 °С.

Улітку поливання рясне, час від часу рослину необхідно обприскувати. Узимку поливання помірне.

Підживлюють рослину у весняно-літній період 1 раз на 2 тижні мінеральними й органічними добривами. Узимку й восени рослину не удобряють.

Звичайно після цвітіння рослину викидають.

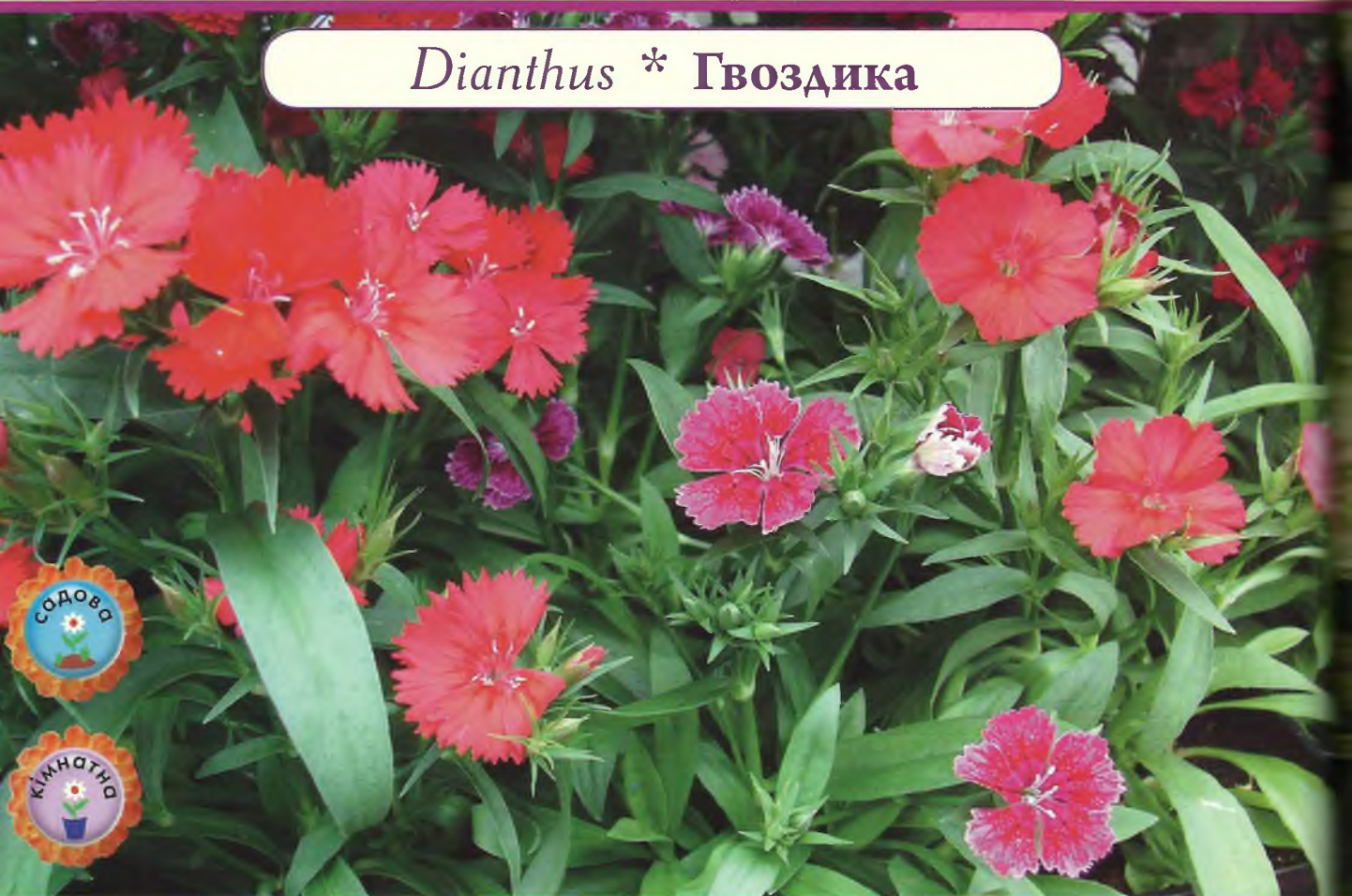

У лютому-березні – насінням, навесні – розподілом.

Червоний павутинний кліщ, попелиця.

Dianthus * Гвоздика

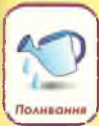
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя сохне, з'являються плями	підвищені вологість і температура	зменшити температуру й відкоригувати вологість
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом

Багаторічні рослини заввишки від 50 до 150 см з яйцеподібно-загостреним листям та міцним стеблом. Згодом дифенбахія витягається догори, набуваючи форму пальми. Цвіте за кімнатних умов рідко.

Освітлення залежить від кількості білих плям на листках, які не містять хлорофілу. Чим їх більше, тим більше рослині необхідно світла. Добре росте в півтіні, її необхідно захищати від прямих сонячних променів.

Поливання рясне. Грудка землі має ніколи не пересихати. Узимку поливання обмежують, але не припиняють.

Підживлюють дифенбахію в період вегетації (осінньо-літній період) звичайно один раз на тиждень органічними добривами, що містять азот.

Пересаджують звичайно раз на 2-3 роки навесні або на початку літа; новий горщик має бути трохи ширшим за попередній.

Розмножувати можна шматочками стебел завдовжки 5-7 см; такі відрізки мають нести 1-2 бруньки. Їх укорінюють у домашніх парничках, що містять суміш торфу й піску.

Павутинні кліщі, щитівки, борошнисті червці, попелиці, трипси.

Dieffenbachia * Дифенбахія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє	можливо, перезволоження ґрунту	перевірте надійність дренажу, дайте можливість воді після поливання стікати в піддон
основа стебла загниває	перезволоження ґрунту за зниженої температури	підвищити температуру, скоротити поливання
буріють кінчики листя	поливання занадто твердою водою	поливати тільки м'якою, відстояною водою
обпадають тільки нижні листки	природна стадія розвитку	підріжте верхівку рослини, не даючи їй занадто витягатися вгору
обпадає листя	недостатня вологість	збільшити частоту обприскування рослини

Опис

Вічнозелений гіллястий чагарник до 60 см заввишки. Гілки густо облиствені, піднімаються дугоподібно. Листя супротивне, голкоподібне, до 2,5 см завдовжки. Квітки дрібні, дзвоникоподібні. Суцвіття великі, волотисті, розташовані на верхівках пагонів. Квітки рожеві або червоні, рідко – білі. Плід – чотиригранна коробочка.

Освітлення

Віддає перевагу яскравому світлу. Температура влітку близько 18 °С, узимку – 5–13 °С.

Поливання

Поливання рясне, м'якою водою. Потрібне регулярне обприскування.

Удобрення

Підживлюють рослину у весняно-літній період 1 раз на 2 тижні мінеральними й органічними добривами. Зима-осінь – без підживлення.

Пересаджування

Пересаджувати щорічно, після цвітіння. Земляна суміш із хвойної землі, торфу й піску (1:1:0,2). Кислотність ґрунту рН 3,5–4,5.

Розмножування

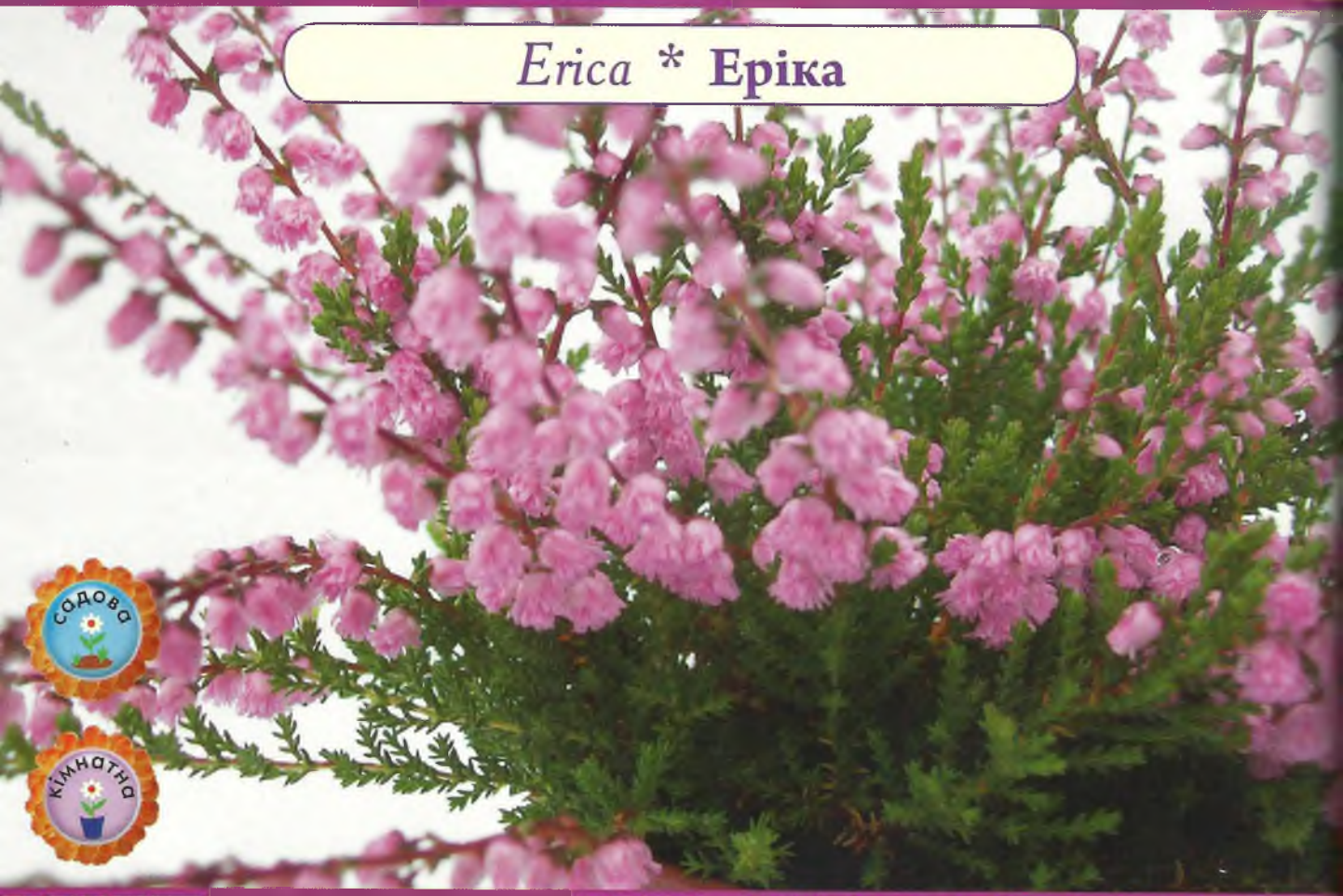
Черешками, насінням, розподілом куща.

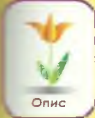
Шкідники

Павутинний кліщ, попелиця, червці.

Erica * Еріка

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квітки бліднуть, а кількість їх помітно зменшується	нестача світла	поставте рослину на місце з яскравим освітленням
подовження гілок, цвітіння немає	занадто тепло узимку	узимку температура має не підніматися вище 13 °С
голки обсыдаються	занадто сухо	дотримуватися режиму поливання, регулярно обприскувати
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Декоративна рослина, що довго квітне. Із червоними квітами вигадливих форм у великих ошатних суцвіттях, за що її прозвали кораловим деревом. Гілки й черешки листя часто покриті великими сплюсненими шипами. Має гарні яскраві неїстівні плоди.

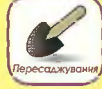
Світлолюбна рослина. У період росту розміщують на теплом, захищеному від протягів, світлому сонячному місці. Але взимку також підійде прохолодне підвіконня.

Рясне поливання улітку. Необхідне вологе повітря або часте обприскування.

У період активного росту двічі на місяць підживлюють повним комплексом мінеральних добрив. Підживлення припиняють наприкінці літа, щоб рослина скинула листя й підготувалася до періоду спокою.

Пересаджують рослину наприкінці зими або на початку весни.

Розмножується насінням, яке розм'якшують, замочуючи у воді. Молодими напівдерев'янілими черешками розмножується, але дуже важко.

Павутинний кліщ.

Erythrina * Ерітрина

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання коріння, зів'яле листя	надлишкова волога в ґрунті	урегулювати поливання, не допускати застою вологи в ґрунті
поводження гілузок	не вистачає світла	забезпечити достатній доступ світла
в'януть квіти, жовтіє листя	недостатнє поливання	рясно поливати в період росту

Вічнозелені рослини. Листя прости, цільнокрайне, ланцетне, довгасте, округле, яйцеподібне, з різним жилкуванням, тверде, зелене, сизе, у численних залозках, що містять ефірну олію. Квітки зібрані зонтикоподібно або щіткоподібно та у вигляді мітелки.

Розміщують у добре освітленому приміщенні. Улітку рослину розміщують на повітрі в сонячному, злегка притіненому місці. Узимку необхідне світло й температура повітря 12-15 °С.

Поливання помірне, обов'язково м'якою водою, не слід допускати пересихання коріння, тому що зів'яле листя не відновлюється.

Підживлюють із квітня по серпень комплексним мінеральним добривом для кімнатних квітів через кожні два тижні.

Пересаджують раз на 2-3 роки. Для посадки використовується ґрунтова суміш, що складається з дернової землі, компосту, торфу й піску (2:1:1:1).

Насінням й напівдерев'янілими черешками.

Червці, мідяниці.

Eucalyptus * Евкаліпт

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
стебла витягуються, листя дрібнішає і втрачає забарвлення	недостатнє освітлення	розмістити рослину на яскравому місці
на листі з'являються опіки	занадто інтенсивне освітлення	до яскравого світла рослину варто привчати поступово
листя взимку швидко опадає	занадто тепло й мало світла, занадто вологий ґрунт	перенесіть рослину у світле прохолодне приміщення, обмежте поливання

Цибулинна рослина з білосніжними, зібраними в парасольку запашними квітами, що нагадують нарцис. Тичинки утворюють корону, вставлену в оправу із шести широких листочків оцвітини. Листя велике, красиво вигнуте, темно-зелене, широкоовальне, з довгими черешками.

Яскраве розсіяне світло або півтінь, не терпить прямих сонячних променів. У період росту температура має не опускатися нижче 18 °С.

Поливання рясне під час цвітіння. В інший час – помірне. Улітку необхідно регулярно обприскувати.

Навесні й улітку, до кінця цвітіння підживлюють через 2 тижні спеціальними рідкими добривами для квітучих кімнатних рослин.

Пересаджують не раніше аніж раз на 3–4 роки, під час періоду спокою (найкраще в березні). Грунт: волокнисто-дерновий з домішкою листової й торф'яної землі, а також перепрілого коров'яку й піску.

Дочірніми цибулинами й насінням.

Щитівки, трипси.

Eucharis * Еухаріс

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квітки дрібні	сильні перепади температур	під час росту температура має не опускатися нижче 18 °С
коричневі пляшки на поверхні листя і стебел	ураження щитівками	протерти мильним розчином, обприскати 0,15 % розчином актеліку
на верхньому боці листя з'являються світлі крапки	трипси, висока температура й низька вологість повітря	обприскувати неодноразово інсектицидами (фітоверм, децис, актелік, інтавір)

Молочай (Euphorbia) – рослини від трав'янистих однолітників до сукулентів і невеликих дерев, всі органи яких містять отруйний молочний сік. Euphorbia milii – колючий чагарник, стебло покрите довгими колючками. Листя чергове, овальне, яскраво-зелене. Квітки дрібні, жовті, у щіткоподібних суцвіттях з яскравим червоним покривним листям.

Віддає перевагу світлому, теплому, сонячному місцю. Улітку можна винести на свіже повітря, але захистити від вітру й дощу. Узимку необхідне світле місце розташування. Оптимальна температура взимку – 10–12 °С.

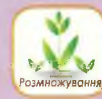
Улітку поливання рясне, у перервах між поливанням верхній шар ґрунту має підсихати. Узимку поливання рідке, обережне. Внаслідок надлишку або нестачі вологи взимку або від занадто низької температури в приміщенні можливе опадання листя.

Підживлюють у теплу пору року раз на 2 тижні, бажано використовувати добрива для кактусів.

Пересаджують раз на 1–5 років залежно від швидкості росту й віку рослини. Ґрунтова суміш із дернової й листової землі, піску (1:1:1). Під час пересаджування контейнер на 1/3 заповнюють дренажним матеріалом.

Верхівковими черешками, які виділяють молочний сік. Його необхідно змити теплою водою, зріз злегка підсушити й присипати товченим вугіллям, а потім помістити в субстрат для вкорінення.

Попелиця, щитівки, борошнистий червець.

Euphorbia milii * Молочай декоративний

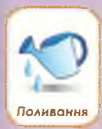
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
пожовтіння кінців листя	надлишок кальцію в ґрунті, суха земляна грудка	дотримувати режиму поливання м'якою водою
поява павутини, листя стає млявим і обпадає	павутинний кліщ, занадто сухе повітря	протирають мильною губкою, для профілактики варто регулярно обприскувати
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Молочай (Euphorbia) – рослини різних життєвих форм – від трав'янистих однолітників до сукулентів і невеликих дерев, всі органи яких містять отруйний молочний сік. Квітки пуансеттії досить непоказні. Барвистий вид суцвіттю надають яскраво забарвлені приквітки – листки, що оточують квітки.

Для стимуляції цвітіння рослину у вересні ввечері накривають непроникним для світла ковпаком і знімають його вранці. Час повного затінення має становити 14 годин на добу протягом 8 тижнів.

Регулярне, рясне у міру підсихання ґрунту. Зимку поливання більш помірно.

Після пересаджування рослину починають підживлювати кожні два тижні повним мінеральним добривом, розведеним до звичайної концентрації.

Після прохолодної зими пуансеттію рекомендується пересадити та обрізати рослину. ґрунтова суміш із дернової землі, листової землі, торфу й піску в співвідношенні 3:3:1:1. Необхідний гарний дренаж.

Укоріненням черешка, який має складатися з молодого пагона разом із частиною здерев'ялого стебла. Його попередньо вимочують 20 хвилин у теплій воді, щоб змити молочний сік. Черешки укорінюють у суміші рівних частин торфу й піску протягом двох-трьох тижнів.

Павутинний кліщ, трипси, щитівки, попелиця.

Euphorbia pulcherrima * Молочай пуансеттія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя в'яне	нестача вологи	збільшити інтенсивність поливання
листя в'яне і обпадає	можливо, надлишок вологи в ґрунті	поливати тільки після просихання землі
суцвіття обпадає	занадто сухе повітря	збільшити вологість і частіше обприскуйте листя
листя раптово обпадає	переохолодження або результат протягу	збільшити температуру, позбудьтеся протягів у кімнаті
листя обпадає поступово	недостатнє освітлення	зробіть світловий режим більш інтенсивним

Молочай (Euphorbia) – рослини від трав'янистих однолітників до сукулентів і невеликих дерев, всі органи яких містять отруйний молочний сік. Euphorbia tirucalli – великі чагарники або дерева з густою кроною й виделкоподібно розгалуженими гілками.

Віддає перевагу світлому, теплому, сонячному місцю. Улітку можна винести на свіже повітря. Оптимальна температура взимку – 10–12 °С.

Улітку поливання рясне, у перервах між поливанням верхній шар ґрунту має підсихати. Узимку поливання рідке, обережне.

Підживлюють у теплому пору року раз на 2 тижні, бажано використовувати добрива для кактусів.

Пересаджують раз на 1–5 років залежно від швидкості росту й віку рослини. ґрунтова суміш із дернової й листової землі, піску (1:1:1). Під час пересаджування контейнер на 1/3 заповнюють дренажним матеріалом.

Верхівковими черешками, які виділяють молочний сік. Його необхідно змити теплою водою, зріз злегка підсушити й присипати товченим вугіллям, а потім помістити в субстрат для вкорінення.

Попелиця, щитівки, борошнистий червець.

Euphorbia tirucalli * Молочай сукулент

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
пожовтіння кінців листя	надлишок кальцію в ґрунті, суха земляна грудка	дотримуватися режиму поливання м'якою водою
поява павутини, листя стає млявим і обпадає	павутинний кліщ, занадто сухе повітря	протирають мильною губкою, для профілактики варто регулярно обприскувати
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Опис

Вічнозелений розкидистий чагарник із гнучкими пагонами, зі шкірястим, еліптичним, подовженим, зеленим, на коротких черешках, що переходять у прожилки, і з гарним шовковистим відливом листям. Цвіте дрібними білими квітами.

Освітлення

Світлолюбна рослина. Приміщення, у якому її розміщують, має бути помірно теплим. Підходять західні й східні вікна. Узимку температура має не опускатися нижче 17 °С.

Поливання

Поливання помірне протягом усього року. У жаркі дні необхідне обприскування.

Удобрення

Підживлюють рослину навесні повним комплексом мінеральних добрив.

Пересаджування

Пересаджують один раз на два роки наприкінці зими або на початку весни. Земляна суміш: листова, дернова й перегнійна земля з додаванням піску (1:1:1:0,5).

Розмножування

Розмножують рослину зеленими черешками.

Шкідники

Рідко уражується шкідниками.

Euromatia laurina * Евпомація лауріна

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
зів'янення листя	не вистачає вологи	не допускати пересушування земляної грудки
коричневі плями на листі	сонячний опік	притіняти від прямих сонячних променів
листя втрачають забарвлення	недостатнє освітлення	перемістити на яскраве розсіяне світло

Рослина швидко росте, може досягати 20–30 см заввишки. Листя овальне, блискуче. Квітки п'ятипелюсткові, запахні з жовтою серединкою, прості й махрові: білого, блідо-лілового або блакитного кольору.

Яскраве світло з невеликою кількістю прямих сонячних променів. Температура помірна – 16–18 °С, зимовий мінімум – 8 °С.

Поливання рясне з весни до осені, ґрунт має увесь час бути ледь вологим. Узимку поливання помірне. Регулярне обприскування.

Підживлюють рослину щотижня спеціальним добривом для декоративно-квітух рослин. Починають через місяць після висаджування сіянців у постійні горщики.

Пересаджують щорічно навесні. Ґрунтова суміш із 1 частини дернової, 1 частини перегнійної, 1 частини листової землі та 1 частини піску.

Черешками, насінням.

Повстяті, попелиця, щитівка, білокрилка, червоний павутинний кліщ.

Ехасит * Екзакум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квітки бліднуть	занадто інтенсивне освітлення	у полуденні години оберігати від прямого сонячного проміння
жовте листя	відсутній дренаж	саджайте екзакум тільки у водонепроникний ґрунт
зів'янення квіток	не вистачає вологи, повітря в приміщенні занадто сухе	регулярно поливайте рослину, а в теплі дні обприскуйте
білі пухнаті грудочки на листках і стеблах рослини	повстяті	видалити шкідників за допомогою косметичної палички, змоченої в рідкому інсектициді

Опис

Має трав'янисте стебло, а також закриту, тверду розетку листя. У центрі розетки знаходяться блідо-блакитні квітки, оточені кремовими приквітками із зазубреними краями. Листя довге, шпильасте, завдовжки понад 50 см, зелене.

Освітлення

Для фасикулярії переважніше розміщення в півтіні.

Поливання

Рясне поливання з весни по осінь, у зимовий період – помірне. Перезволоження неприпустиме.

Удобрення

Підживлюють рослину у весняний період, у квітні-травні, рідкими мінеральними добривами.

Пересаджування

Пересаджувати немає необхідності. Рекомендується в ґрунт додавати велику кількість напівперегнилих органічних залишків і сфагнового моху, шматочків кори і деревної потерті. Дренаж необхідний.

Розмножування

Розмножують пагонами з весни до початку літа за температури 27 °С. Коренева система розвивається повільно.

Шкідники

Борошнистий червець.

Fascicularia * Фасикулярія

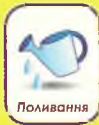
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
втрата декоративності суцвіть	різкі перепади температури	не допускати різкої зміни температурного режиму
жовтіє листя	низька вологість повітря	підтримувати помірну вологість, обприскати або обтерти листя вологою ганчіркою чи губкою
в'яне листя, квітка втрачає красу	перезволоження ґрунту	обмежити поливання, не допускати вогкості

Рослина має вкорочене стебло, короткий м'ясистий корінь, олизько трьох пар товстих соковитих листків, розташованих, як правило, хрестоподібно. Має горбки або довгі волосоподібні зубці по краю листя. Цвіте досить великими квітками різних відтінків жовтого кольору.

Повноцінне сонячне освітлення увесь час. Температура помірна, узимку не менше 4 °С, і не вище 10 °С.

Поливання помірне у період вегетації. У період спокою поливання припиняють зовсім.

Підживлюють рослину тільки в тому разі, якщо її не пересаджували. Добрива беруть у дозі у два рази менше від рекомендованої виробником і вносять із водою для поливання 1 раз на місяць.

Пересаджують рослину через 2-3 роки. Ґрунтова суміш із 1 частини листової землі, 1 частини річкового піску, 1/2 частини глини.

Насінням, підсушеними черешками.

Павутинний кліщ, кореневий або борошнистий червці.

Faucaria * Фаукарія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
стебла витягнулися, листя бліде	нестача освітлення, занадто тепло узимку	рослина повинна мати доступ до повноцінного сонячного світла увесь час
листя чорніють і зморщуються	загнивання коріння, зайва вологість ґрунту	поливання має бути помірним
рослина не росте, листя дрібне й бліде, зморщується	нестача живлення, занадто сухо	восени й узимку – природний процес, навесні й улітку – рослина потребує або пересаджування, або підживлення, або частішого поливання

Опис

Листя овальної форми, щільне й шкірясте, супротивно розташоване. З верхнього боку сіро-зелене, зі зворотного – срібliste. Квітки на довгих квітконіжках або одиночні, або зібрані в рідкі пазушні суцвіття, близько 3–4 см у діаметрі. Плід – ягода зеленого кольору.

Освітлення

Світлолюбна рослина, добре росте на західних і східних вікнах. На південному вікні влітку знадобиться притінення.

Поливання

Поливання рясне з весни до осені, але уникайте зайвої вогкості. Узимку поливають так, щоб ґрунт тільки не пересихав. Під час поливання краще використовувати теплу м'яку воду.

Удобрення

З березня по серпень фейхоа підживлюють комплексним добривом для кімнатних рослин. Підживлюють кожні два тижні.

Пересаджування

Молоді рослини пересаджують щороку. Дорослі бажано не пересаджувати, а перевалювати (зберігати, не руйнуючи земляну грудку) у міру необхідності кожні 4–5 років.

Розмножування

Розмножують черешками й насінням. Напівздерев'янілі черешки зрізують наприкінці весни або на початку літа, укорінюються вони дуже важко, бажане використання фітогормонів.

Шкідники

Павутинний кліщ, псевдоцитівка.

Feijoa sellowiana * Фейхоа зеллова

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
коричневі плями на листі	сонячний опік	не допускати потрапляння прямих сонячних променів, забезпечити притінення
скидання листя, відмирання гілок і частини коріння	пересушування земляної грудки	забезпечити поливання, обприскувати
обпадає листя	не вистачає світла	забезпечити яскраве освітлення, але без прямих сонячних променів

Опис

Невисока до 25 см рослина із дрібним, сизувато-зеленим листям. Численні суцвіття-кошики, як зірочки, розкидані по м'якій подушці з листків. Язичкові квітки вузькі, як промінчики, забарвлення блакитне зі слабким бузковим відтінком. Трубочасті квітки в центрі кошика жовті.

Освітлення

Краще яскраве світло. Затінювати від полуденних сонячних променів. Температура помірна, приблизно 20-22 °C улітку, узимку - не нижче 12 °C.

Поливання

Помірне регулярне поливання. Час від часу потрібно обприскувати листя.

Удобрення

Підживлюють рослину мінеральним добривом раз на два тижні в період росту.

Пересаджування

Пересаджують щорічно навесні. Грунтова суміш із 1 частини дернової землі, 1 частини листової землі, 1 частини перегною, 1 частини торфу, 1 частини піску.

Розмножування

Насінням, верхівковими черешками.

Шкідники

Попелиця.

Felicia * Феліція

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
сіро-білий наліт на пагонах, плями збільшуються в розмірах і буріють	борошниста роса, підвищена вологість повітря	обприскати фунгіцидом з повторною обробкою через 5-7 днів, провітрювати приміщення
стебла надмірно витягаються, квітки маленькі, убогі	нестача освітлення й поживних речовин у ґрунті	переставити на сонячне місце, підживлювати раз на два тижні
липкий наліт на листках, стеблах і квітках	ураження рослини попелицею	видалити шкідників, обприскати рослину системним інсектицидом

Рослина з невеликими листочками й пагонами, що никнуть. Крона звичайно досить правильної форми, виглядає як компактне деревце, за густим листям якого майже не видно стовбура. Завдяки цій особливості добре піддається обрізуванню й формуванню крони.

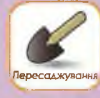
Інтенсивність освітлення залежить від забарвлення листя. У форм із барвистим листям міститься менше хлорофілу, тому вони більш вимогливі до світла. Від прямих сонячних променів рослину краще прикривати.

Ґрунт у горщику або в діжці з фікусом варто тримати постійно злегка вологим. Як надлишок, так і нестача вологи може стати причиною скидання листя. У літній період фікус бенжаміна добре реагує на теплий душ.

Улітку фікус бенжаміна підживлюють двічі на місяць, по черзі додаючи в ґрунт мінеральні та органічні добрива.

Молоді екземпляри можна пересаджувати щорічно навесні. Діаметр нового горщика має бути на 3–4 см більше попереднього. Якщо ви хочете обмежити ріст фікуса, слід проводити обрізування його пагонів кожні 3–4 роки.

Стебловими черешками. Черешки добре вкорінюються у воді. Через 3–4 тижні молоді рослини висаджують у горщики діаметром близько 10 см.

Щитівки, псевдощитівки, борошнисті червці.

Ficus Benjamina * Фікус бенжаміна

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошністим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом
нове листя дрібніше, старе жовтіє і обпадає	недостатньо поживних речовин	пересадити рослину в поживний ґрунт

Опис

Рослина 50–60 см заввишки, з вузьким лінійним листям. Суцвіття на довгому квітконосі несе біля десятка квіток. Квітки воронкоподібної форми, дуже запашні. Забарвлення квіток різноманітне: усіх відтінків жовтого, червоного, бузкового, фіолетового, білого.

Освітлення

Яскраве сонячне світло, притінення не потрібне. Температура в період вегетації в межах 20–25 °С.

Поливання

Поливання рясне під час цвітіння й помірне у момент пророщення цибулин. Потрібне регулярне обприскування, особливо в жаркі дні літку.

Удобрення

Підживлюють рослину в період росту, бутонізації й цвітіння через кожні два тижні розчином мінеральних добрив.

Пересаджування

Пересаджують щороку навесні. Використовують суміш для цибулинних, або готують з рівних частин листової та перегнійної землі, торфу й піску. Дренаж на дно обов'язковий.

Розмножування

Насінням й цибулинами.

Шкідники

Попелиця, павутинний кліщ.

Freesia * Фрезія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя й квітконоси повисають і ламаються	без підтримки вони не можуть зберігати вертикальне положення	потрібне підв'язування до опори
на листках з'являються ясно-жовті плями й жовті краї, сухі ділянки	сонячний опік	освітлення має не бути інтенсивним
тонка біляста павутина, жовті плями на листі	павутинний кліщ	протріть листя вологою губкою, скористайтеся підходящим інсектицидом

Опис

Серед численних сортів фуксій існують напівмахрові й махрові гібриди, що відрізняються кількістю пелюсток віночка. Забарвлення чашолистків і пелюсток варіює від чисто білого до фіолетово-бордового. Квітки нагадують дзвіночок або оригінальний плафон.

Освітлення

Фуксія добре реагує на досить яскраве світло, непогано росте в півтіні й легкій тіні, від прямих сонячних променів цій рослині необхідний захист.

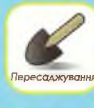
Поливання

З весни до осені поливати фуксію треба досить рясно, ґрунт у горщику має увесь час залишатися ледве вологим, узимку поливання помірне.

Удобрення

Фуксію не слід підживлювати в період зимового спокою, під час росту й цвітіння підживлюють двічі на місяць комплексними добривами.

Пересаджування

Навесні фуксію рекомендується пересадити в новий, трохи більший горщик і одночасно підрізати пагони на третину довжини.

Розмножування

Укоріненням черешків і насінням. Черешки завдовжки 5-8 см можна вкорінити у воді або в піску. Через тиждень-другий черешки з коріннями розсаджують у невеликі горщики.

Шкідники

Попелиця, павутинні кліщі, білокрилка.

Fuchsia * Фуксія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
обпадають бутони	можливо, рослину потривожили	під час цвітіння не змінюйте положення горщика
в'яне і обпадає листя	нестача вологи в ґрунті, занадто сухе повітря	збільшити інтенсивність поливання й обприскування
сірі або коричневі плями на листі	ураження грибком	зменшити інтенсивність обприскування, обробити рослину розчином фунгіциду
пагони витягуються, цвітіння не починається	нестача світла	збільшити інтенсивність освітлення

Опис
Рослина із блискучим, немов полакованим листям, великими біло-кремовими квітками, бутони яких нагадують закручені свічки. Цвіте з липня по жовтень. Квітки видають приємний аромат. Є сорти з махровими квітками.

Освітлення
Гарденія добре себе почуває за яскравого, але розсіяного світла, не слід ставити горщик з рослиною на місце, де вона подовгу буде перебувати під прямими сонячними променями.

Поливання
Під час росту, навесні та влітку, гарденії потрібно багато вологи, стежте однак, щоб вода при цьому не застоювалася в горщику. Поливайте рослину тільки м'якою водою кімнатної температури. У зимовий період поливання помірне.

Удобрення
Підживлюють у весняно-літній період комплексними добривами, однак їхня концентрація має бути точно вивірена згідно з прикладеною інструкцією.

Пересаджування
Гарденія – рослина достатньо примхлива, здатна скинути бутони навіть внаслідок повороту горщика на підвіконні; тому пересаджуйте рослину тільки в тому разі, якщо горщик став для неї явно малим.

Розмножування
Розмножується вкоріненням черешків, їх укорінюють у тепличках з підвищеною вологістю за температури 22–25 °С. Кращий час для вкорінення – весна.

Шкідники
Борошнисті червці, павутинні кліщі, трипси, тля.

Gardenia * Гарденія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
обпадають квітки й бутони	можливо, занадто різкі перепади температури	забезпечте більш спокійний температурний режим
листя жовтіє	можливо, занадто кислий ґрунт	кислотність ґрунту має не перевищувати 5,0
листя жовтіє	результат поливання холодною й твердою водою	поливайте рослину тільки м'якою, теплою, відстояною водою
краї листя темніють і сохнуть	надлишкове або недостатнє поливання, можливо, сухе повітря	забезпечте рослині більш сприятливий режим культивування

Рослина з характерним язикоподібним м'ясистим листям в білу цяточку, що розміщене у два ряди або утворює розетку. Навесні й улітку гастерія цвіте маленькими червонуватими квітками на довгих стеблах.

Підживлюють у період активного росту, із травня по вересень, 1 раз на 1-2 тижні. Використовуються комплексні добрива для кактусів і сукулентів у половинній концентрації. В осінньо-зимовий період рослину не підживлюють.

Гастерія любить багато світла, але розсіяного, не прямого. Температура влітку 18-20 °С, узимку - 10-14 °С.

Бажано пересаджувати щорічно перевалюванням зі збереженням грудки землі в трохи більший за діаметром горщик.

Рослина погано переносить надлишок вологи, тому її поливають у міру висихання верхнього шару ґрунту. Узимку не частіше одного разу на місяць.

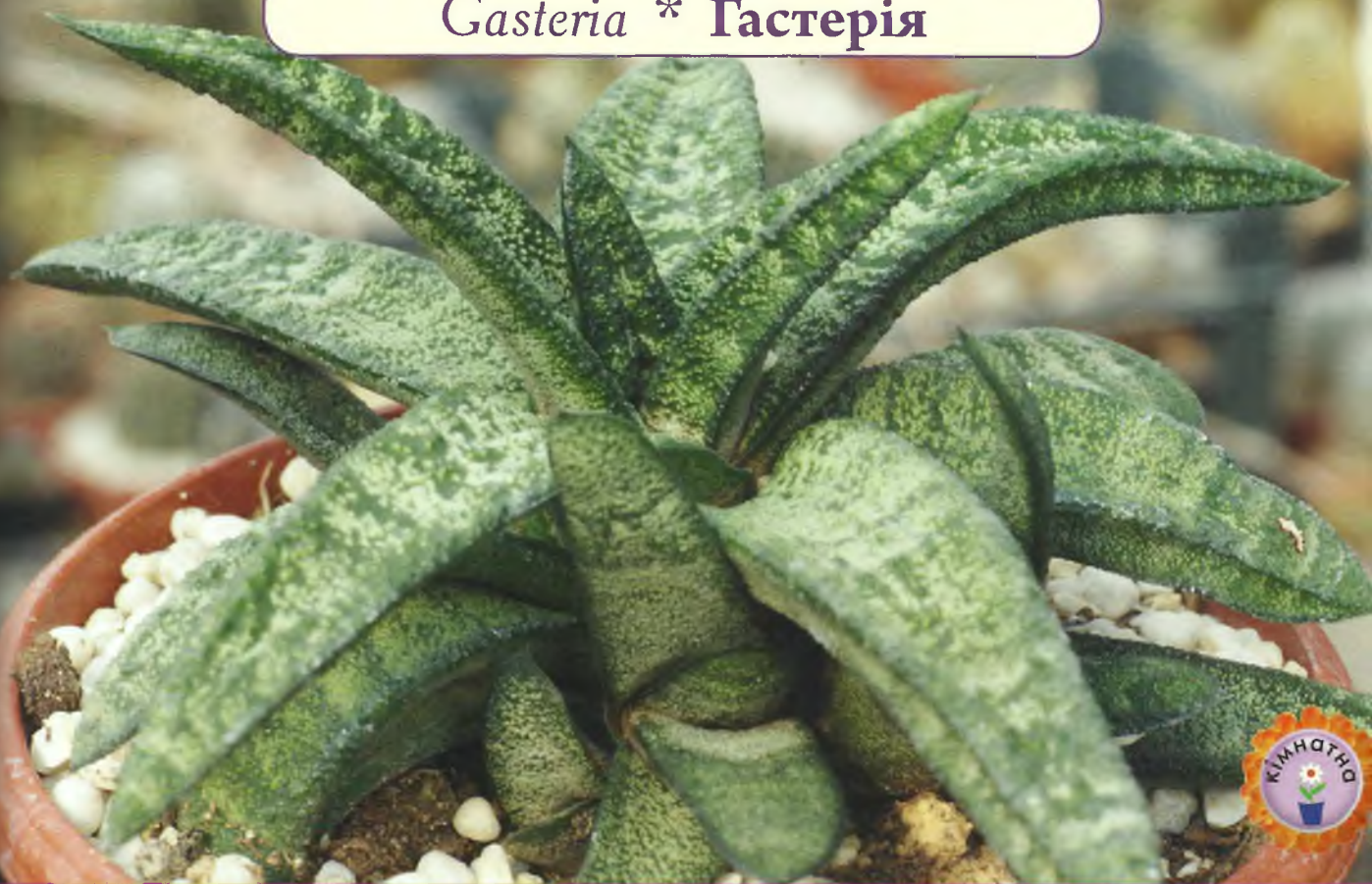

Пагонами, відокремлюваними від материнської рослини, або листовими черешками, що укорінюються після того, як підсохне місце зрізу.

Попелиця, щитівка.

Gasteria * Гастерія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
коренева гнилизна, листя стає м'яким, млявим та блідим	закисання ґрунту, надлишкове поливання	скоротити поливання
поява сухих коричневих плям	тривале пересушування	злегка оббризкувати рослину
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину її місце, де вона стояла, інсектицидом

Багаторічні трав'янисті низькорослі рослини із бульбоподібним кореневищем, з товстим, бархатистим листям і дзвоникоподібними квітами. Глоксинії за досягнення 3-4 років за належного догляду дуже рясно цвітуть.

Люблять яскраве, розсіяне світло, із притіненням від прямих сонячних променів. Улітку глоксинії люблять рівномірну температуру 20-22 °С вдень та 18 °С уночі. Узимку, у період спокою, - 10-14 °С.

Під час вегетації поливання рясне, у край горщика або піддон. Коли закінчується цвітіння, поливання скорочують, до кінця вересня поливають ще менше.

Починаючи із квітня й до кінця серпня глоксинії підживлюють добривами для квітучих кімнатних рослин раз на 7-10 днів. Під час спокою глоксинію не удобрюють.

Пересаджують рослини після періоду спокою, приблизно в лютому-березні. Ґрунтова суміш із 2 частин листової, 1 частини торф'яної землі і 1 частини річкового піску. Гарний дренаж обов'язковий.

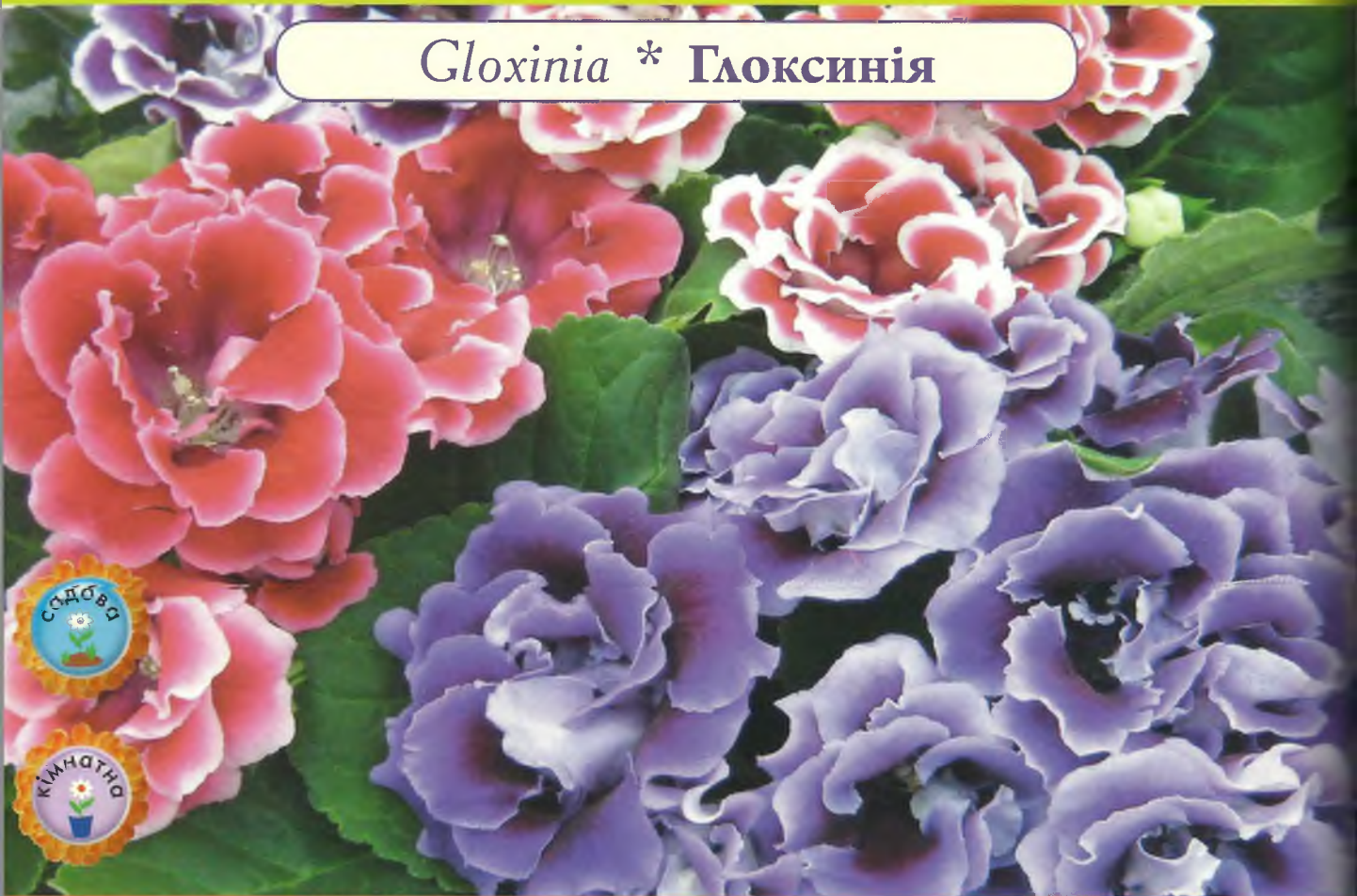

Листовими черешками й насінням.

Павутинний кліщ, білокрилка, щитівка, борошнистий червець.

Gloxinia * ГЛОКСИНІЯ

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
коричневі плями на листі	поливання холодною водою	використовувати для поливання воду кімнатної температури
листя жовтіє	занадто сухе або занадто вологе повітря, передозування добривами	відкоригувати умови, за яких перебуває рослина
сірий наліт на листі та квітках	ураження сірою гнилизною або мучнистою россою	необхідно відрегулювати поливання, обробити системним фунгіцидом
листя витягнуте, забарвлення бліде	нестача світла	поставити рослину в більш освітлене місце

Однолітня трав'яниста рослина із прямими стеблами й лілейно-ланцетним, пильнокрайнім, черговим листям. Куці рясно покривається «азалієподібними» квітками. Квітки великі, дзвоникоподібні або чашоподібні, прості або махрові, 3–10 см у діаметрі.

Відносно холодостійка рослина, не дуже чутлива й до високої температури повітря, можна вирощувати як на відкритому сонці, так і в півтіні.

Навесні й улітку поливають рясно, щоб підтримувати ґрунт у вологому стані. Не переносить перезволоження.

Підживлюють рослину 1–2 рази на місяць комплексним добривом.

Однолітня рослина. Не пересаджують.

Посівом насіння в ґрунт у квітні.

Попелиця, щитівка.

Godetia grandiflora * **Годеція крупноквіткова**

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
з'являються плями на листі і стеблах	пероноспороз та іржа	застосувати відповідні фунгіциди
загнивання коріння	занадто вологий і холодний ґрунт	необхідно скоригувати температуру й скоротити на певний час поливання
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Вічнозелене дерево заввишки до 2 м. Листя зелене, двічі перисте, розсічене, сегменти ланцетоподібні близько 20 см завдовжки, мають ніжне опушення з нижнього боку. Квітки червоні або жовтогарячі, утворюють гроноподібні суцвіття.

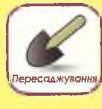
Розміщують гревілею у світлих кімнатах поруч із вікном або на застеленій лоджії із зимовою температурою 5–8 °С. Температура, за якої вирощується рослина, – близько 18 °С.

Поливання рівномірне, підсушування грудки землі не допускається. Рослина легко переносить сухість повітря, але у разі зимівлі за кімнатних умов все-таки не слід установлювати її поблизу опалювальних приладів. Час від часу варто обприскувати листя.

Підживлюють із березня по жовтень два рази на місяць.

Пересаджують навесні раз на два роки. Рекомендується використовувати не надто просторий посуд. Ґрунтова суміш із дернової землі, торфу, компосту й піску (1:1:1:1).

Насінням і напівздерев'янілими черешками з використанням фітогормонів і підігріву ґрунту.

Павутинний кліщ, білокрилка, тля.

Grevillea * Гревілея

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
білясті плями на листі, листя починає обпадати	павутинний кліщ, занадто сухе повітря	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан та актелік
липкий наліт на листках	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
листя знебарвлюється	недостача добрив	підживлюйте рослину два рази на місяць

Трав'янисті рослини з розеткою подовженого шкірястого листя і колосоподібним суцвіттям, з яскраво забарвленими глясовими приквітками. Висота гусманії визначається в основному завдяки її листю, що витягуються на 30–45 см. Материнська рослина після цвітіння найчастіше гине.

Освітлення неяске, захищати від прямих сонячних променів. Зимова температура не нижче +20 °С. Гусманії досить теплолюбні й цілий рік мають потребу у високій вологості повітря.

Навесні й улітку рясне, у зимовий період помірне.

Підживлюють у весняно-літній період два рази на місяць дуже розведеними квітковими добривами.

Під час пересаджування основу розетки в ґрунт не заглиблюйте. Наступне пересаджування – після відділення дочірніх розеток.

Дочірніми розетками; нові розетки листя утворюються біля основи материнської рослини. Їх відокремлюють і висаджують в окремі горщики для того, щоб вони підросли. Материнська розетка згодом гине.

Бромелієві щитівки, борошнисті червці, попелиці, червоні павутинні кліщі.

Guzmania * Гусманія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загниває коріння та основа стебла	надлишок води в ґрунті	зменшити поливання, перевірити дренаж
не утворюються дочірні розетки	можливо, не вистачає живлення	підживлювати рослину мінеральними й органічними добривами
листя м'яке, никне	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні
на листі сірі плями	можливо, результат ураження грибком	обробити рослину розчином фунгіциду
відмирає материнська розетка	природна стадія розвитку після цвітіння	відсадити дочірні розетки, якщо вони вже сформувалися

Вічнозелений чагарник з гарним зубчастим листям. Пагони й листя покриті дрібними фіолетовими волосками, через які вся рослина на світлі набуває фіолетового кольору. Дрібні жовті, жовтогарячі квітки декоративної цінності не мають, зате мають не дуже приємний запах, тому їх краще видаляти в стадії бутонізації.

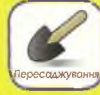
Для розміщення обирають сонячні вікна із зимовою температурою не нижче 16 °С. Можна вирощувати й у півтіні, але за нестачі світла рослини витягуються.

Поливання улітку рясне, узимку помірне, без пересушування ґрунту. Обприскують у ранкові години.

У період росту гинуру підживлюють 1–2 рази на місяць слабким розчином добрив.

Пересаджують щорічно навесні. Для посадки використовується ґрунтова суміш із дернової й листової землі, компосту (1:1:1).

Верхівковими черешками в будь-яку пору року, переважно навесні. Укорінюють у суміші торфу й піску (1:1).

Попелиця.

Гинура * Гинура

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
зникає типове забарвлення, рослина дуже витягується, втрачаючи декоративність	недостатнє освітлення	переставити рослину в більш світле місце
бурі плями на листі	застій вологи на листках	під час обприскування не торкатися листя рослин
обпадає листя	недостатнє поливання	відкоригувати поливання
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом

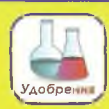
Рослина з величезним листям, з яких на високому потужному квітконосі розташовується велика куля із квітів-зірочок з безліччю гарних тичинок. Суцвіття червоного, білого або жовтогарячого кольору.

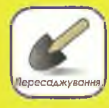
Віддає перевагу яскравому розсіяному світлу. Температура влітку 20–22 °С, узимку – 15 °С.

Поливання з весни до осені має бути помірним, але між двома поливаннями верхній шар ґрунту має підсихати. Узимку поливання обмежують.

У період росту й під час цвітіння вносять органічні добрива кожні 2–3 тижні. Восени й у період спокою рослину не підживлюють.

Навесні раз на 3–4 роки в легку поживну земляну суміш, що складається з рівних частин дернової, парникової та листяної землі із додаванням кісткового борошна й торфу.

Насінням, дитинками-цибулинками.

Щитівка, червоний павутинний кліщ.

Haemanthus * Хемантус

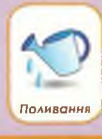
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
кінчики листя стають білими й відмирають	сонячний опік, занадто інтенсивне освітлення	треба затінювати від прямих сонячних променів
листя сохне	надмірне поливання	видаляйте зайву воду з піддону після поливання
бурі плями на листі, листя жовтіє і засихає	червоний павутинний кліщ	обмити листя теплою водою, обробити інсектицидним милом або актеліком
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Опис
Одна з невибагливих тіньовитривалих пальм. У продажу найчастіше можна знайти кушеподібну хамедорею витончену, висота якої не перевищує 1,5-2 м. Плоди хамедореї висять невисоко над землею.

Освітлення
Не потребує багато яскравого світла й добре росте в півтіні і навіть у тіні. Погано переносить прямі сонячні промені. Найкраще почуває себе в об'ємній діжці, що стоїть біля вікна, яке виходить на захід або на схід.

Поливання
Навесні й улітку – рясне, однак без надлишку води в горщику. Узимку полив помірний, земля в горщику в цей період має бути лише ледь вологою. Надлишок води в ґрунті може викликати загнивання коріння.

Удобрення
Підживлюють звичайно починаючи з весни раз на 2-4 тижні, при цьому використовують удвічі меншу концентрацію порівняно із зазначеною нормою.

Пересаджування
Хамедорея погано переносить пересаджування, тому робіть це якомога рідше. Краще посадити хамедорею відразу в об'ємний горщик і потім не тривожити пересаджуванням.

Розмножування
Насінням й розподілом під час пересаджування. Насіння висівають у теплички на глибину 1 см за температури 22-25 °С.

Шкідники
Червоний павутинний кліщ, борошнистий червець, щитівки.

Hamedorea * Хамедорея

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє	можливо, надлишок кальцію в ґрунті	поливайте тільки м'якою водою
листя сохне	занадто сухе повітря	збільшити інтенсивність обприскування, улітку частіше провітрювати кімнату
загниває коріння	надлишок вологи в ґрунті	можна спробувати пересадити рослину, обрізавши підгниле коріння і створивши надійний дренаж
листя темніє і в'яне	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні

Низькоросла сукулентна рослина з м'ясистим листям, зібраним в розетку. Листя кілповате з верхнього боку й опукле з нижнього, із зубчиками або війками по краях. Квітки розташовуються гроном на довгому квітконосі. Самі квітки мають дзвоникоподібну форму.

Яскраве розсіяне світло, від прямих променів сонця затінюють. Температура з весни до осені 22-27 °С, узимку - 10-12 °С.

З весни до осені поливання помірне, узимку - обмежене.

Підживлюють рослину влітку один раз на місяць слабким розчином добрив для сукулентів.

Пересаджують навесні раз на 2 роки, використовуючи ґрунтову суміш із листової й дернової землі, крупного піску (1:1:1).

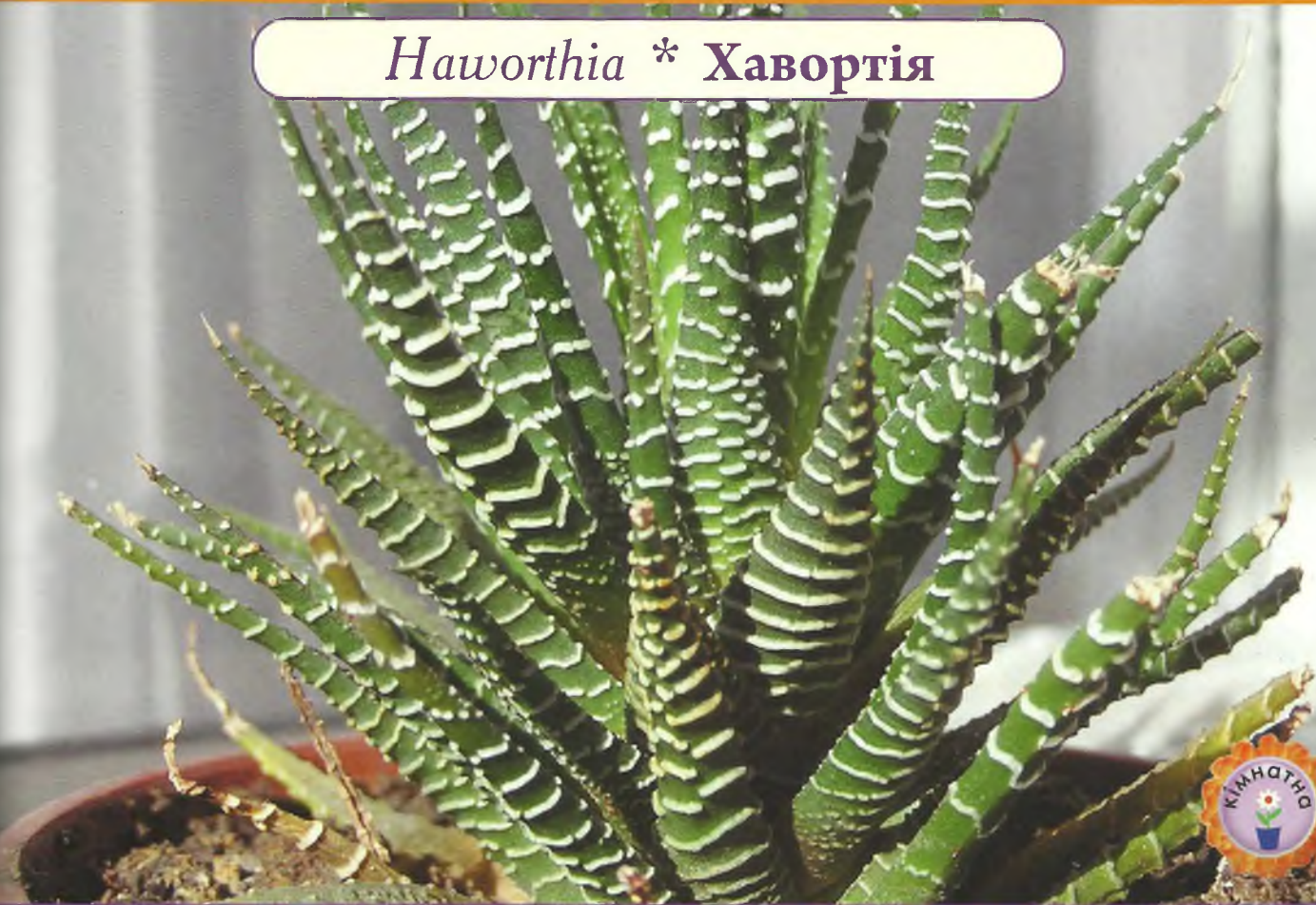

Розмножують хавортію рано навесні бічними розетками або пагонами, які перед посадкою потрібно підсушити. Можна розмножувати насінням.

Рослини рідко уражуються шкідниками.

Нaworthia * Хавортія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя подовжене, розетка пухка й витягнута	нестача світла	поставте рослину в світліше місце
листя витягнуте, із краями, що загинаються, бородавки тьмяні	узимку занадто тепло й сухо	краще розмістити рослину за температури близько 10 °С
рослина витягується, листя стають червонуватого відтінку	нестача поживних речовин	пересаджуйте щорічно, періодично відокремлюйте дитинки
листя червоніє, з'являються бурі плями або сохнуть кінці	розміщення на прямому сонці тривалий час	досить 3-4 години прямого сонця, навесні привчають до сонця поступово

Рослина з великими схожими на йоржики суцвіттями і шкірястим блискучим листям. Квітки звичайно фіолетові або темно-червоні. Для того щоб чебе росла у вас в домі багато років, рослині необхідно забезпечити прохолодну зимівлю.

Рослина досить світлолюбна, однак прикривати її від прямого сонця все-таки варто. Чебе добре росте в півтіні та легкій тіні, непогано себе почуває на «західних» і «східних» вікнах.

Улітку поливання постійне, але помірне. Грунт у горщику між поливаннями має не повністю висихати. У зимовий період поливання скорочують.

Навесні й улітку чебе підживлюють комплексними добривами двічі на місяць. Починаючи із середини літа підживлення припиняють.

Під час пересаджування рослину разом з її кореневою системою можна розділити на кілька кущиків і висадити кожний в окремий горщик.

Черешками і розподілом куща. Черешки нарізають навесні й укорінюють у тепличках з підвищеною температурою й вологістю. Розподіл куща виконують під час пересаджування.

Павутинні кліщі, білокрилка, тля, щитівки, червці.

Hebe * Хебе

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
обпадає листя й бутони	занадто жарко	зменшити температуру в приміщенні
обпадають листя й бутони	нестача вологи	збільшити частоту обприскування: не давати ґрунту повністю пересихати
кіпчики листя коричневі	сухе повітря	збільшити вологість і поливати частіше
цвітіння не починається	можливо, занадто жарко зимівля	забезпечте прохолодну зимівлю
нові пагони тонкі, листя дрібне	швидше за все, нестача живлення	дайте додаткове підживлення

Кучерява рослина, що кріпиться до опори за допомогою коренів-присосків. Має різноманітні форми й різновиди. Краще надати рослині опору, щоб вона не розросталася по стіні.

Досить тіньовитривала рослина. Вона добре росте не тільки за яскравого розсіяного світла, а й у тіні та півтіні. Під прямі сонячні промені горщик із плющем ставити не варто. Форми із барвистим листям вимагають більше світла.

Улітку ґрунт варто тримати постійно помірно вологим, забезпечивши рослині гарний дренаж. Рослину можна вирощувати за допомогою методів гідропоніки.

Підживлюють у період вегетації 1 або 2 рази на місяць комплексними добривами, що містять азот і калій.

Рекомендується пересаджувати раз на кілька років у горщик, діаметр якого на 15–20 см більше попереднього. Втім, ріст рослини можна обмежувати за допомогою прищипки й обрізування.

Стебловими черешками. Черешки завдовжки 10–20 см укорінюють у суміші землі й піску, за підвищеної вологості й температури 20–24 °С.

Щитівки, трипси, червці, попелиці, павутинні кліщі.

Hedera * Плющ (хедера)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя сортів із барвистим листям блякне	нестача світла	збільшити інтенсивність освітлення
нове листя дрібне	нестача світла	збільшити інтенсивність освітлення
кінчики листя коричневі	сухе повітря або недостатнє поливання	збільшити вологість і поливати частіше
занадто повільний ріст	не вистачає живлення	пересадити рослину і підживити її
обпадає тільки нижнє листя	природна стадія розвитку	рослину, яка розрослася, можна омолодити, укорінивши кінці її пагонів

Це швидкоросла деревоподібна рослина, висота якої в кімнаті може досягати 1 м. Пальчасте листя, що нагадує листя каштана, у довжину досягає 10 см.

Рослина потребує багато світла, але має потребу в притіненні від прямих променів сонця. Температура – 18–21 °С.

Поливання – регулярне, але не дуже часте, узимку – обмежене. Також необхідно періодично обприскувати рослину.

Підживлення мінеральними або органічними добривами 2 рази на місяць у період з весни до осені. Узимку підживлювати не потрібно.

Щороку навесні рослину потрібно пересаджувати. Коли рослина занадто велика, її пересаджування може бути утруднене. У цьому разі можна замінити тільки верхній шар ґрунту в горщику.

Розмножується стебловими черешками, узятими з верхівки рослини.

Попелиця, борошністий червець, червоний павутинний кліщ.

Heptapleurum * Гептаплеурум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя починає сохнути й обпадати	сухе повітря	частіше обприскувати приміщення
білясті плями на листі, листя починає обпадати	ураження павутинним кліщем	для повного знищення кліщів необхідно обприскати рослину потрібним акарицидом
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
листя жовтіє і обпадає	рослина уражена борошністим червцем	рослину протирають вологою губкою, використовують мильний або спиртовий розчин

Опис

Листя у формі паска досягає 70 см у довжину. На соковитому порожньому всередині квітконосі завдовжки до 90 см утворюється зонтичне суцвіття з 2-6 квіток. Різноманітні за забарвленням: червоно-білі, однотонні червоні, жовтогарячі, світло-малинові, лососево-рожеві, чисто білі й навіть лілові.

Освітлення

Світлолюбна рослина, але необхідно закривати від прямих сонячних променів. Любить досить теплу температуру.

Поливання

Улітку дорослі рослини систематично рясно поливають. Слідкувати, щоб у горщиках не пересихала земля.

Удобрення

Раз на два тижні підживлюють універсальним добривом для квітів.

Пересаджування

Через 30-40 днів після цвітіння пересаджують. Щорічне пересаджування не обов'язкове, але необхідно щороку міняти верхній шар землі.

Розмножування

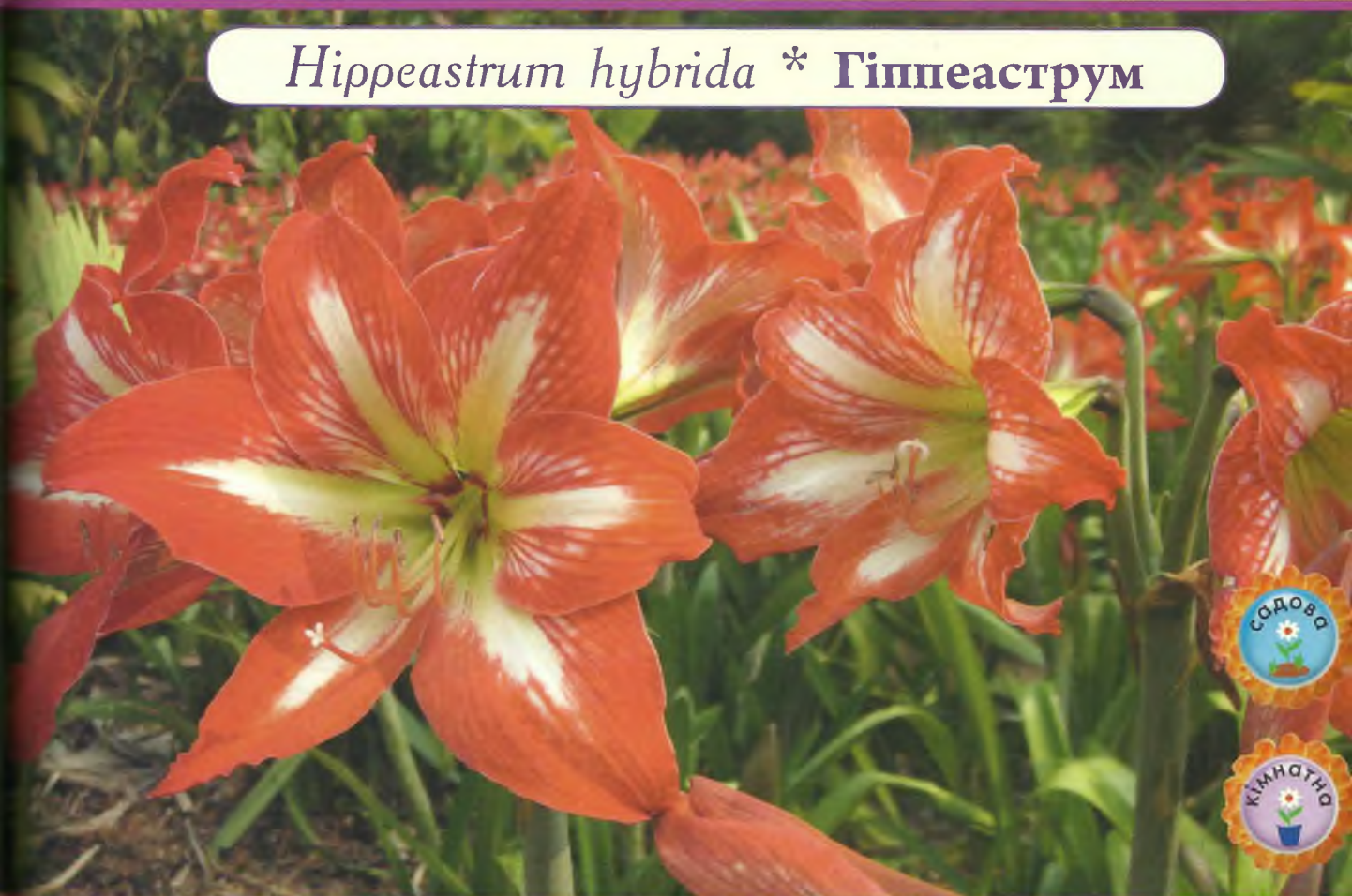
Цибулинами, рідше - насінням.

Шкідники

Павутинний кліщ, трипси.

Hippeastrum hybrida * Гіппеаструм

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
на листі з'являються плями, які збільшуються, зливаються й призводять до відмирання листя	неправильний догляд, висока вологість за низької температури	протягом 5 днів потрібно дати цибуліні підсохнути
розсип червоних плям на цибуліні	надлишок сонця	перенести рослину в притінене місце
білясті плями на листі, листя починає обпадати	ураження павутинним кліщем	для повного знищення кліщів необхідно обприскати рослину потрібним акарицидом

Опис

Багаторічні рослини, що утворюють невеликі куртини. Стебла низькі, вилягають, злегка піднімаються, розгалужені біля основи, з великими зубчиками по краях. Пагони – м'ясисті, голі, сірувато-зелені, часто червоніють або буріють на сонці, біля основи молодих пагонів утворюються квітки.

Освітлення

Рослина віддає перевагу яскравому, розсіяному світлу. Краше не допускати потрапляння прямих сонячних променів.

Поливання

Поливання навесні й улітку помірне. Восени і взимку поливання скорочують.

Удобрення

Підживлюють із весни до осені кожні два тижні спеціальними добривами для кактусів або сукулентних рослин у рекомендованих виробником дозах.

Пересаджування

Молоді рослини пересаджують щорічно, дорослі – раз на два роки. Можна використовувати субстрат для кактусів, додавши у нього шматочки вугілля й вапно. Горщики беруть неглибокі. Дренаж обов'язковий.

Розмножування

Розмножують насінням й відрізками стебла з обов'язковим підв'ялюванням їх на повітрі протягом доби.

Шкідники

Гнилизна, борошнистий червець.

Нуернія * Гуернія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
на листі плями	прямі сонячні промені	уникати потрапляння прямих сонячних променів, притінювати у літні дні
стебла мляві, біліють	надлишок вологи	обмежити поливання
стебла витягуються, рослина не цвіте	не вистачає корисних речовин або освітлення	удобрити, забезпечити яскраве розсіяне світло

Має безлистяний квітконіс, на якому розташовуються більше тридцяти щільно сидячих запашних квіток у вигляді дзвіночків. Кожна цибулина має по одному квітконосу. Воскові квіти досягають у довжину 2,5–5 см, які не в'януть упродовж двох–трьох тижнів.

Яскраве світло, без потрапляння прямих сонячних променів, за температури 10–16 °С.

Помірне і регулярне у весняний і зимовий період, обмежене у період спокою.

Удобрювати один раз на місяць комплексним мінеральним добривом.

Не пересаджують. Однолітня рослина.

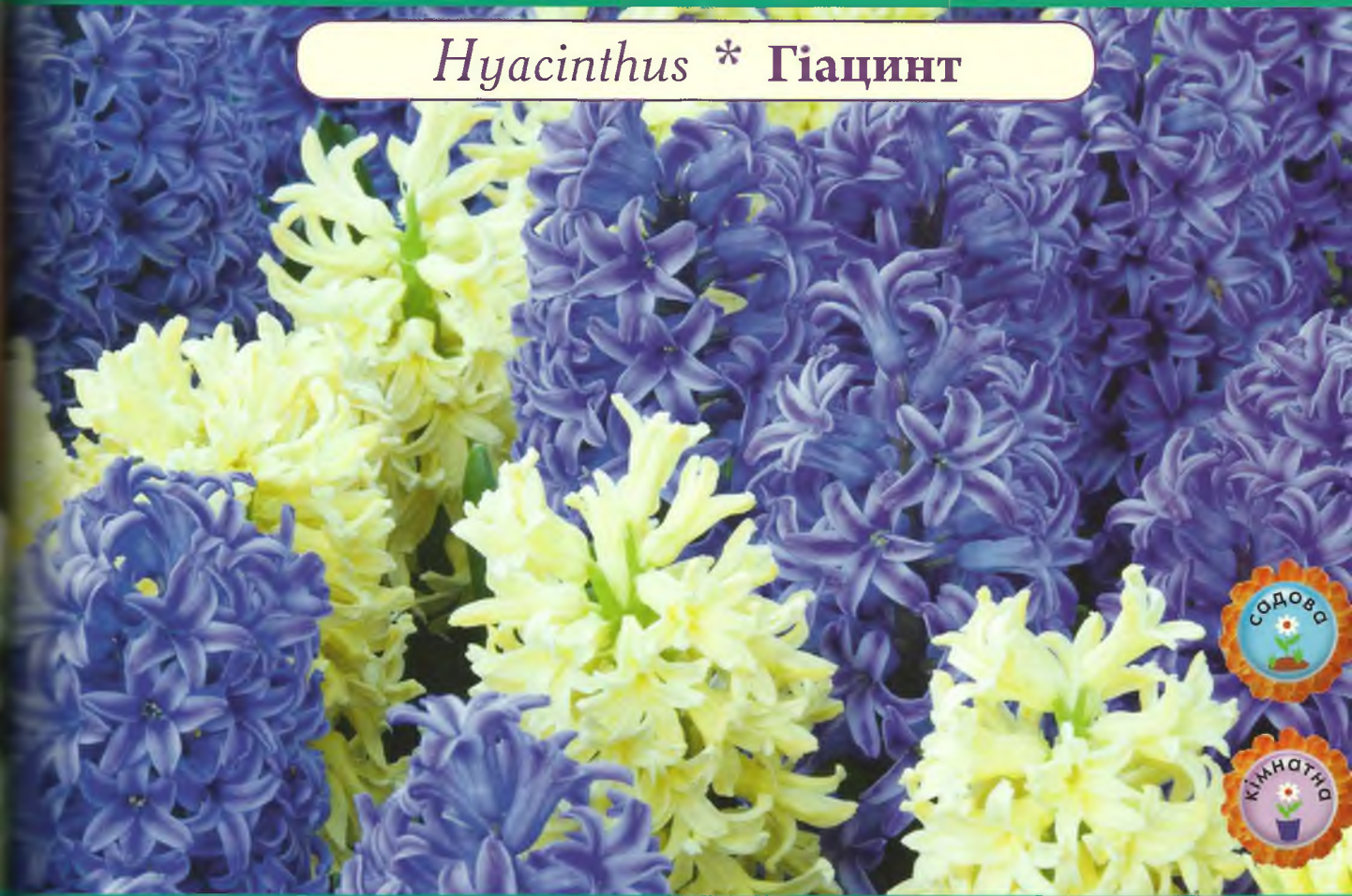

Розмножування дочірніми цибулинами, цибулинами, цибулинними лусочками.

Кореневий цибульний кліщ, цибульна й горбкувата дзюрчалки, стеблова нематода.

Hyacinthus * Гіацинт

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
тканини цибулини перетворюються на слиз з різким неприємним запахом	жовта бактеріальна гнилизна	у всіх випадках хворі рослини й цибулини знищують
білясті плями на листі, листя починає обпадати	ураження павутинним кліщем	для повного знищення кліщів необхідно обприскати рослину потрібним акарицидом
витягування черешків листя, а також бліде їхнє забарвлення	недостатнє освітлення	помістити рослину в більш освітлене місце

Вічнозелений чагарник, схожий на маленьке деревце. На відміну від звичайних троянд тичинки й маточка квіток гібіскуса видаються далеко за межі площини пелюстків. Довжина зрослих з маточкою тичинок може досягати 8 см.

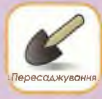
Гібіскуси прекрасно себе почувають на добре освітленому підвіконні. Улітку рослину рекомендується все-таки прикривати від прямого полуденного сонця. У цей період горщик з рослиною можна виносити на свіже повітря й на сонце.

Поливання досить інтенсивне навесні й улітку; ґрунт при цьому має бути постійно вологим, однак вода в горщику має не застоюватися. В осінньо-зимовий період поливання помірне, не допускаючи пересихання земляної грудки.

Регулярне підживлення азотовмісними мінеральними добривами, які проводять раз на місяць, стимулюють тривале цвітіння.

Молоді рослини, що швидко розвиваються, можна пересаджувати щороку навесні; дорослі екземпляри пересаджують раз на 3-4 роки, замінюючи при цьому частину старої землі на нову.

Верхівковими пагонами навесні або влітку за високої вологості й температури ґрунту 22-24 °С.

Борошнисті червці, павутинні кліщі, трипси, попелиця.

Hibiscus * Гібіскус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
листя набуває білястого відтінку, темніє і обпадає	рослина уражена трипсами	уражену рослину необхідно ізолювати й обробити інсектицидом.
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом

Квіти з розкішними шапками великих напівсферичних суцвіть. Забарвлення квіток визначається не тільки спадковими задатками, а й складом ґрунту. Наприклад, на ґрунті, багатому солями заліза, ясно-зелені квітки набувають гарного блакитного відтінку.

Гортензії добре ростуть у півтіні; постарайтеся вибрати в будинку таке місце, щоб на рослину не потрапили прямі сонячні промені. Температура – 8-18 °С.

Гортензії досить вологолюбні. Горщик опустіть на певний час у воду, а потім дайте воді повністю стекти. Використовуйте тільки дощову або кип'ячену воду. У зимовий період поливання скорочують доти, доки не почнуть розвиватися бутони.

Рекомендується підживлювати щотижня протягом двох періодів – улітку, під час росту, і взимку – для стимуляції наступного цвітіння. Використовують комплексне мінеральне добриво.

Пересаджують раз на 2-3 роки; діаметр нового горщика при цьому має бути разів у 1,5 більше попереднього.

Черешками. Черешки завдовжки 7-10 см занурюють до першого листка в чистий річковий пісок або в ґрунт із температурою 22-25 °С і накривають банкою.

Павутинні кліщі, борошнисті червці, трипси.

Hydrangea * Гортензія (гідрангея)

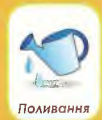
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє	можливо, зменшення кислотності ґрунту	перевірте кислотність, додайте в 1 л води кілька крапель соку лимона й полийте рослину
сохнуть кінчики листя	сухе повітря або недостатнє поливання	збільшити вологість і поливати частіше
на листі коричневі плями	недостатньо інтенсивне поливання	збільшити вологість і поливати частіше
на листі світлі плями	надлишок світла	поставити рослину в тінь, прикривати від прямого сонця

Листя має строкате забарвлення, у півтіні стає зеленим. Гарний невисокий кущ, за регулярного прищипування не перевищує 30–60 см заввишки. Декоративність цієї рослині надає зелене листя із червоними, рожевими або білими цяточками або пятачками.

Рослина любить сонце, однак її потрібно захищати від прямих сонячних променів. Рослина зимує за температури не нижче 12–18 °С.

Ґрунт має бути постійно помірно вологим. Для поливання й для обприскування використовують м'яку воду кімнатної температури. Узимку поливання помірне.

З березня по серпень кожні 3 тижні підживлюйте універсальними добривами.

Навесні й улітку верхівковими й стебловими черешками.

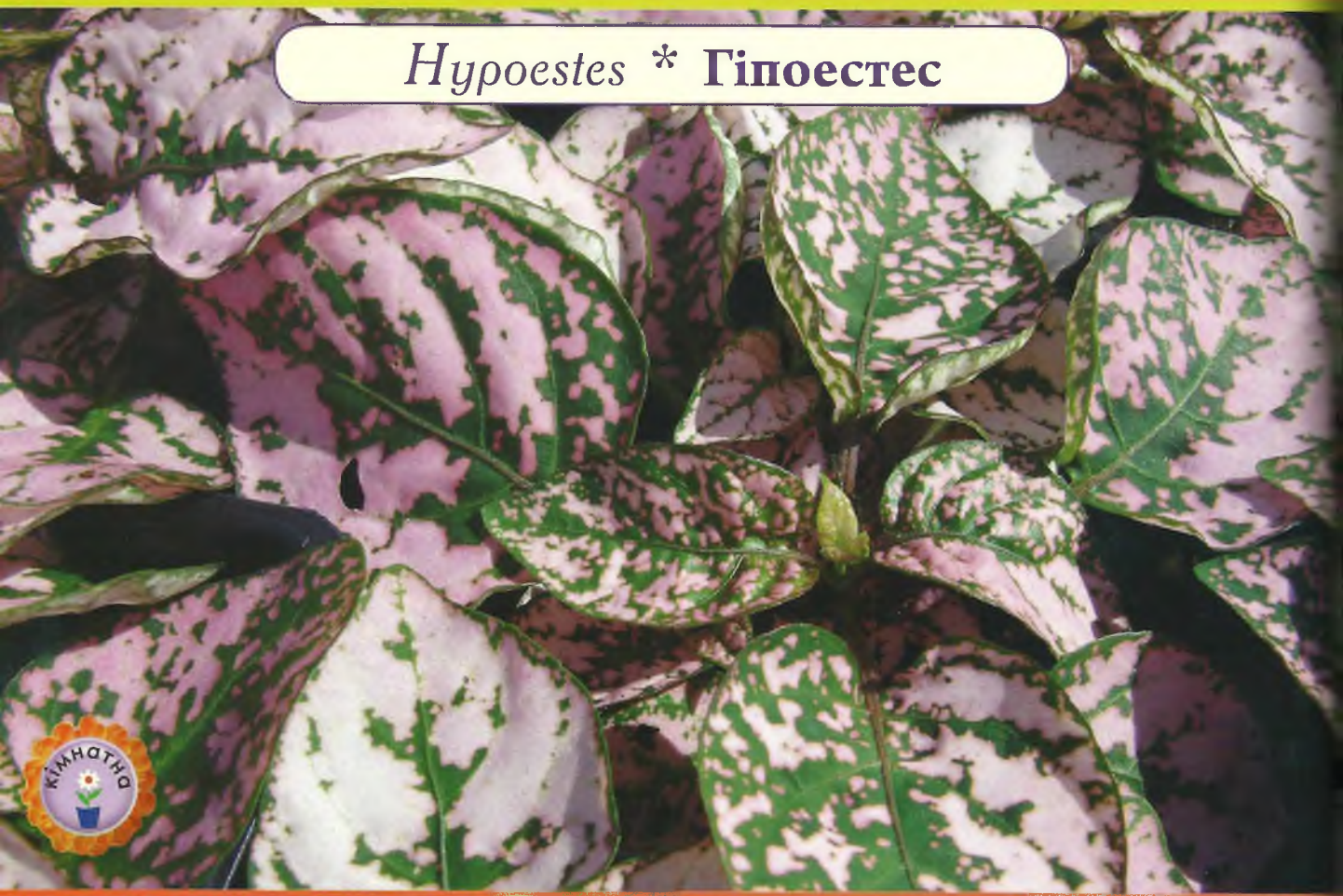

Насінням.

Щитівки, білокрилка, тля.

Hypoestes * Гіпоестес

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
буре листя	не вистачає вологи	регулярно поливайте й обприскуйте рослину
плями на листі	вогкість і холод	перенесіть рослину на світле й тепле місце
краї листя темніють	надлишок вологи	зменшити поливання
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом: дерисом, фітовермом, децисом
білуваті плями на листі	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан та актелік

Опис

Дуже гіллястий кущ заввишки 30-40 см. Листя ланцетоподібне, чергове. Квітки іберису дрібні, зібрані в щільні зонтикоподібні суцвіття. Забарвлення квіток біле, ясно-рожеве, темно-рожеве, рожево-бузкове й темно-червоне. Цвіте із червня до осені.

Освітлення

Світлолюбна рослина, але виносить і легке затінення.

Поливання

Улітку помірне, узимку поливання скорочують.

Удобрення

Підживлюють два рази на місяць комплексом мінеральних добрив.

Пересаджування

Погано переносить пересаджування, може перебувати на одному місці до 10 років. Але якщо виникає необхідність, пересаджують навесні.

Розмножування

Посівом насіння у ґрунт рано навесні або восени.

Шкідники

Земляна блішка, нематоди.

Iberis umbrellata * Іберис зонтичний

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
на листі утворюються круглі дірки, деяке листя об'їдене повністю	занадто сухий ґрунт, рослина уражається земляною блішкою	видалити уражене листя, для подальшої боротьби зі шкідником постійно зволожувати ґрунт
сірий наліт на листі та квітках	сіра гнилизна або борошниста роса, старий ґрунт, що закисає, і погано провітрюване приміщення	видалити уражені частини, обприскати фунгіцидом
листя стає бурим або чорним і зрештою обпадає	нематоди, занесені разом із квітковою землею	замінити субстрат, зменшити вологість повітря

Опис

Багаторічна куцоподібна рослина із соковитими тендітними прямостоячими стеблами. Квітки червоні, білі, рожеві, жовтогарячі, лілові. Листя досягає довжини 8–12 см, овальне або ланцетне, зубчасте, на м'ясистих черешках, зелене або пурпурово-бронзове.

Освітлення

Інтенсивне розсіяне, за кімнатних умов у полуденні години треба затінювати. Температура у весняно-літній період 20–25 °С, у зимовий період – не нижче 12–15 °С.

Поливання

У весняно-літній період поливання рясне, після підсихання верхнього шару субстрату. В осінньо-зимовий – помірне, через день-два після підсихання верхнього шару субстрату.

Удобрення

Удобрюють із весни до осені 1 раз на 2 тижні комплексним добривом у половинній концентрації.

Пересаджування

Пересаджують рослину щорічно навесні.

Розмноження

Насінням, верхівковими черешками.

Шкідники

Павутинний кліщ, попелиця, білокрилка.

Impatiens * Розрив-трава (бальзамін)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослина не цвіте	нестача світла або занадто висока температура повітря	забезпечити оптимальну температуру й гарне освітлення
обпадання бутонів	пересушування субстрату	збільшити поливання
загнивання коріння і стебел	перезволоження субстрату, надлишок вологи	скоротити поливання, поки рослина не відновиться
рослина в'яне	занадто висока температура, сухе повітря	за підвищення температури повітря необхідно обприскувати рослину водою з пульверизатора

Рослина має довгі й тонкі стебла; дуже облиствені, швидко ростуть, вимагають вертикальної опори. Листя супротивне, кругле, рідше – овальне, яскраво-зеленого кольору. Природний відтінок квітки блакитний, відцвітаючи, вона згортається в трубочку і стає блакитнувато-бузкового або малинового забарвлення (звідси й назва – «триколірна»).

Має потребу в дуже світлому місці розташування. Мінімальна зимова температура має не опускатися нижче 12 °С.

Поливання помірне, ґрунт має встигати просохнути у верхніх шарах. Узимку поливання обмежене, залежно від температури, 1 раз на 3–4 тижні.

Підживлюють у період росту з березня по серпень через кожні 2–3 тижні. Використовують добрива для кактусів або добрива для декоративно-квіткових рослин.

Пересаджують рослину в лютому-березні щорічно.

Насінням або розподілом бульби за пересаджування.

Павутинний кліщ.

Ipomoea tricolor * Іпомея триколірна

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
молоде листя блякне і стає світлим	надмірно низька температура	підвищити температуру
загнивання бульби	рослина занадто часто підживлюється	розпушити ґрунт і тимчасово не підживлювати
квітки в'януть, листя темніє по краях	надлишок вологи	скоротити поливання
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Низькорослі або кучеряві рослини з листям різного забарвлення. Листя за формою овальне, майже серцеподібне, завдовжки 6–8 см, часто темно-червоного і навіть коричнюватого кольору.

Любить яскраве, але без прямого сонця освітлення. У літній період температура кімнатна, узимку більш прохолодна, але не нижче 12 °С.

Необхідне рясне і регулярне поливання. Узимку його скорочують.

Улітку щотижня вносять органічні або мінеральні добрива.

Пересаджують кожні 2–3 роки, при цьому як ґрунт береться суміш дернової, перегнійної, листової й торф'яної землі, а також трохи піску.

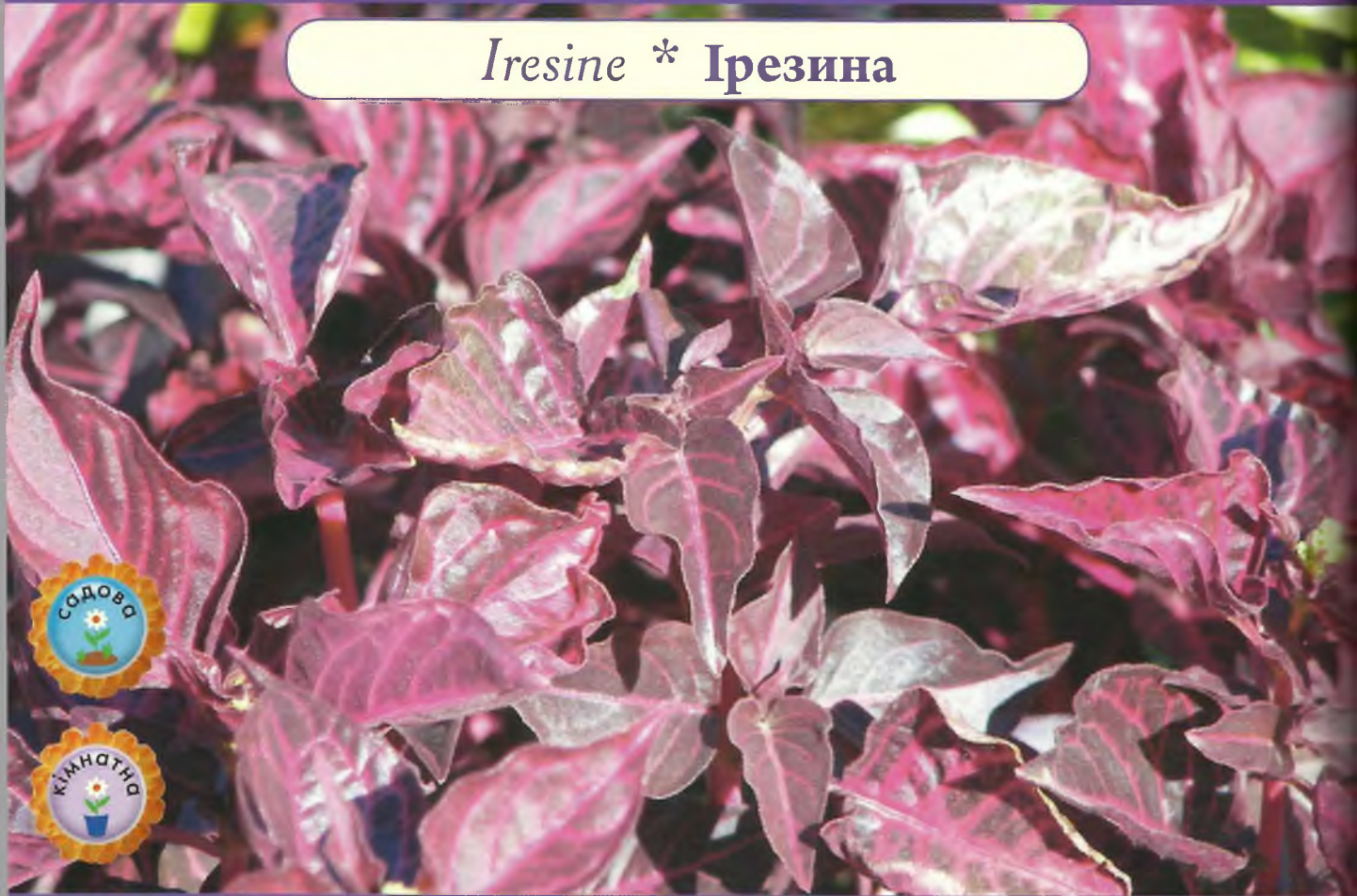

Навесні живцюванням.

Попелиця, білокрилка, павутинний кліщ, трипси, щитівки.

Iresine * Ірезина

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання цибулини й листя	порушення режиму поливання	правильно поливати
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом: дерисом, фітовермом, децисом
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан та актелік
поверхня листя пабуває білястого відтінку, потім листя темніє і обпадає	рослина уражена трипсами	уражену рослину необхідно ізолювати і обробити інсектицидом

Опис

Багаторічна рослина із квітами, дуже схожими на орхідеї, забарвлення найрізноманітніше, обумовлене численністю (близько 800) видів. Квіти ірису мають вигадливі форми.

Освітлення

Любить яскраве розсіяне світло, температура влітку - 18-20 °С, узимку - 5-10 °С.

Поливання

Улітку - рясне, узимку - без поливання.

Удобрення

Підживлюють у весняно-літній період 1 раз на 2 тижні мінеральними й органічними добривами. Зима-осінь - без підживлення.

Пересаджування

Щорічно навесні. Земляна суміш: дернова та листовая земля й пісок (1:1:1).

Розмножування

Насінним і вегетативним способом.

Шкідники

Трипси.

Iris * Ірис

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивають кореневища, потім основи листя	бактеріальна гнилизна кореневиць	очищені кореневища поміщують на 20-30 хв. у розчин марганцівки (2-3 г на 10 л води)
дрібні темно-коричневі плями на листі	неправильний догляд	обрізка усього ураженого листя, яке потім обов'язково спалити
уповільнений ріст	недостатнє поливання	збільшити поливання
деформовані квіти	занадто висока температура	понижити температуру

Опис
Вічнозелені багатолітники з м'ясистими стеблами й листям. Є красиво квітучі види, декоративно-листові й лікарські. Добре переносять посушливий клімат.

Світлення
Інтенсивне освітлення сприяє тому, що квітки стають більш яскравими й великими. Для стимуляції цвітіння в зимовий період довжину світлового дня рекомендується поступово скорочувати, накриваючи рослину пакетом з темного паперу.

Поливання
Помірне. Навесні та влітку рослину поливають епізодично, восени й узимку поливання скорочують. Можна наливати воду не зверху, а в піддон.

Удобрення
Мінеральні добрива рекомендується вносити влітку щотижня, органічні добрива – раз на два тижні. Коли восени почнуть закладатися бутони, підживлення рекомендується повторити. Можна підживлювати добривами для кактусів.

Пересаджування
Каланхое – рослина не занадто об'ємна, тому без зайвої необхідності її пересаджувати не варто. У новий горщик пересаджують екземпляри, що дуже розрослися.

Размножування
Черешками, листям, дитинками.

Шкідники
Борошнисті червці, щитівки, павутинні кліщі.

Kalanchoe * Каланхое

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослина витягується вгору	не вистачає світла	зробити освітлення більш інтенсивним
стебла загніваються	надлишок вологи в ґрунті	давати ґрунту підсихати між поливанням, забезпечити надійний дренаж
рослина не цвіте	занадто висока температура в осінньо-зимовий період	знижити температуру
повільний ріст	можливо, не вистачає живлення	зробити додаткове підживлення
листя сохне, відмирає	занадто сухо	частіше поливати рослину, можна обприскати

Опис

Рослина з темно-зеленим листям, покритим густим опушенням, і великими квітками дзвоникової форми з характерними крапками на внутрішній частині віночка. Забарвлення листя у гібридів може бути й срібliste, і бронзове. Колерії цвітуть дуже рясно. Квітки одиночні або по 2-3 на квітконосі.

Освітлення

Улітку розміщують у світлому, теплому, вологому приміщенні, у полуденні години необхідно затінювати від прямих сонячних променів. Узимку з настанням періоду спокою рослину переносять у прохолодне приміщення з температурою 10-12 °С.

Поливання

Помірне з весни до осені. Узимку поливають зрідка, не допускаючи опадання листя. Обприскування не рекомендується, тому що краплі води залишають на опушеному листі некрасиві плями.

Удобрення

Підживлюють рослину регулярно навесні й улітку 1 раз на місяць.

Пересаджування

Пересаджують щорічно навесні, використовуючи ґрунтову суміш із листової землі, торфу й піску (3:1,5:1).

Розмножування

Насінням, верхівковими черешками й розподілом кореневища.

Шкідники

Попелиця.

Kohleria * Колерія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
пагони слабкі, стебла повисають, листя дрібніє	нестача світла	перенести рослину в більш освітлене місце
коричневі плями на листі	поливання холодною водою	вода для поливання має бути теплою
ясно-жовті плями на листі	сонячні опіки	притініть від прямих сонячних променів
рослина витягнулася, стебла огодилися	нестача освітлення	перенести на сонячне місце
квітки не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом

Опис
Невисокий вічнозелений чагарник. Листя вузьке, темно-зелене, блискуче, містить велику кількість ефірних олій. Квітки одиночні, до 1 см у діаметрі, розташовуються в пазухах листя. Існують сорти з білими, червоними й рожевими квітками.

Освітлення
Дуже світлолюбна рослина. На літо її можна винести на балкон або в сад. Узимку розміщують у прохолоді, за температури не вище 10 °С.

Поливання
Регулярне, без пересушування ґрунту. У теплу пору року поливання рясне, м'якою водою, у холодну – обмежене. Постійне обприскування.

Удобрення
З березня по серпень підживлюють добривами для азалій або бонсаю. Підживлюють кожні два тижні.

Пересаджування
Молоді рослини перевалюють щорічно навесні в більш просторий горщик; старі пересаджують рідше, у міру необхідності. Субстрат, що рекомендується: 3 частини дернової землі, 1 частина листової землі, 1 частина торфу, 1 частина перегною, 1 частина річкового піску.

Розмножування
Верхівковими черешками, що укорінюються в теплиці за температури близько 25 °С, або насінням.

Шкідники
Не піддаються ураженню шкідниками.

Leptospermum * Лептоспермум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
обпадає листя	нестача вологи	рясне поливання у жаркий час
сніє коріння	надмірне поливання у холодний час	обмежити поливання
рослина скидає листя	пересушування ґрунту	дотримувати регулярного рясного поливання в літню пору, обприскувати рослину
листочка сохнуть і обпадають	занадто яскраве освітлення протягом дня	уникати прямих сонячних променів тривалий час

Опис
Пальма-карлик із круглим, яскраво-зеленим блискучим «лісірованим» листям, що нагадує китайське віяло. Ширина такого листа досягає 1 м. Молоде листя лікуала схоже на невеликі лопатки.

Освітлення
Потрібно багато світла, але прямі сонячні промені можуть ушкодити її чудове листя. Найкраще ця пальма почуває себе в об'ємній діжці, що стоїть біля «західних» або «східних» вікон.

Поливання
Навесні й улітку за підвищеної температури поливання має бути інтенсивним. Його трохи скорочують, коли середньодобова температура опускається нижче 16 °С. Узимку поливання помірне.

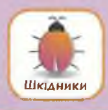
Удобрення
Підживлення можна проводити протягом усього року, раз на 2–4 тижні влітку й раз на місяць узимку. Використовують органічні добрива, оскільки лікуала погано реагує на засолення ґрунту.

Пересаджування
Лікуала, як і багато інших пальм, погано переносить пересаджування; його здійснюють не частіше одного разу на кілька років.

Розмножування
Насінням, яке саджають на глибину близько 1 см у вологу теплу землю і потім прикривають склом або поліетиленом.

Шкідники
Павутинні кліщі, борошнисті червці, щитівки.

Licuala * Лікуала

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
жовтіс листя	недостатнє поливання	збільшити інтенсивність поливання, стежачи за тим, щоб надлишки води стікали в піддон
кінчики листя коричневі	занадто сухе повітря	збільшити інтенсивність обприскування, у літній період частіше провітрювати кімнату
на листі сухі світлі плями	надлишок світла	переставте горщик у півтінь
листя темніс і в'яне	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні
цвіль на ґрунті або на стінках горщика	наслідок рясного поливання взимку	забрати цвіль, трохи зменшити поливання

Опис

Однолітня трав'яниста рослина. Стебла прямостоячі, рясно гілкуються у верхній частині, голі, до 60 см заввишки. Квітки яскраво-червоні, зібрані в кінцеві, пухкі, щіткоподібні суцвіття, розкриваються тільки в сонячну погоду. Плід – суха, куляста, п'ятигніздна коробочка із численним плоским насінням.

Освітлення

Яскраве світло. Морозостійкість до – 15 °С. Улітку рекомендується вирощувати на відкритому ґрунті.

Поливання

Навесні й улітку поливання регулярне, рясне, мінімум два рази на тиждень, в особливо жаркі дні можна поливати частіше.

Удобрення

Підживлюють рослину під час активної вегетації комплексними добривами раз на два тижні.

Пересаджування

Пересаджують раз на рік навесні. До складу ґрунтів невимогливі.

Розмножування

Насінням.

Шкідники

Попелиця.

Linum grandiflorum * **Льон крупноквітковий**

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
сірі плями на листі та стебла	ураження сірою цвілью, занадто вологе повітря	обробити фунгіцидним препаратом
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
загнивання кореня та основи стовбура	зайве поливання	поливання має бути рясне, але в піддоні має не застоюватися вода, не поливати, поки не просохне верхній шар ґрунту

Опис

Квітки нагадують троянду, але мають дуже різноманітне забарвлення і структуру як прості, так і махрові. Заввишки рослина близько 70 см, є й низкорослі види. Цвіте з липня по вересень. Плід – коробочка, що розкривається двома стулками. Насіння численне, дуже дрібне.

Освітлення

Віддає перевагу яскравому розсіяному світлу. Температура взимку – 12–15 °С, улітку – 20–24 °С.

Поливання

У період росту поливання рясне. Узимку – помірне. Рослина чутлива до надлишку вологи.

Удобрення

Мінеральними добривами, щотижня, низькоконцентрованим розчином.

Пересаджування

Щорічно навесні. Грунт – легкий, торф'янистий, підійде готовий для сенполій. Використовувати дренаж.

Ротлякжування

Насінням, черешками.

Шкідники

Павутинний кліщ, трипси.

Lisianthus * Лизиантус (еустома)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання коріння	перезволоження ґрунту	не поливати, поки ґрунт не просохне, надалі поливання більш помірне
поява на рослині білястої цвілі	сіра гнилизна, надлишок вологи	щотижнева обробка трифорином і бензімідазолними фунгіцидами
листя набуває білястого відтінку, темніє і обпадає	рослина уражена трипсами	уражену рослину необхідно ізолювати й обробити інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Безстеблова сукулентна рослина з м'ясистим листям, що нагадує дрібні камені. Верхня поверхня листя конічна, опукла або плоска, різних відтінків (зелена, сіра, коричнева), поцяткована плямами і візерунками. Біла або жовта квітка з'являється із щілини між зрослим листям.

Переважно повноцінне сонячне освітлення увесь час. Температура помірною. Узимку період спокою за температури 10-12 °С, мінімум - 8 °С, за сухого утримання. Улітку рослину краще тримати на відкритому повітрі.

Поливання помірне у період вегетації. У період спокою поливання припиняють зовсім.

Можна підживлювати із червня по вересень 1 раз на місяць добривами для кактусів у половинній дозі від рекомендованої, якщо рослину не пересаджували більше двох років.

Пересаджують рослину, коли коріння заповнить увесь горщик у широкій й неглибокій ємності з високим шаром дренажу. Ґрунт має не містити навіть невеликих домішок вапна. Потрібний і верхній дренаж із дрібного ґравію.

Розмножують ранньої весни насінням.

Борошнистий червець.

Lithops * Літопс (живий камінь)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
коріння швидко загниває	надлишок вологи	скоротити поливання, полити з піддону
листя лопається	потрапляння води на листя	обережне поливання, краплі води мають не потрапляти в щілину між листям та на їхню поверхню
втрачає колір і погано розвивається	поливання під час спокою, низька температура	з січня по березень не поливати, температура має не опускатися нижче 10 °С

За характерну будову листя рослину інакше називають «віяловими пальмами». Листя велике, складчасте, за формою нагадує віяло. Ця пальма майже не утворює стовбура, розростаючись за рахунок великої кількості листя.

Потребує багато світла й добре переносить прямі сонячні промені. Для рівномірного розвитку крони пальму рекомендується повертати різними боками до світла.

Навесні й улітку – рясне, однак не допускати надлишку води в горщику. Узимку поливання помірне, земля в горщику в цей період має бути ледь вологою.

Підживлюють рослину у весняно-літній період раз на 2–4 тижні.

Лівістона погано переносить пересаджування, тому робіть це не частіше одного разу на 4 роки, коли коріння заповнить весь об'єм горщика. Грунтова суміш із дернової землі, перегною, торфу й піску в співвідношенні 2:2:2:1.

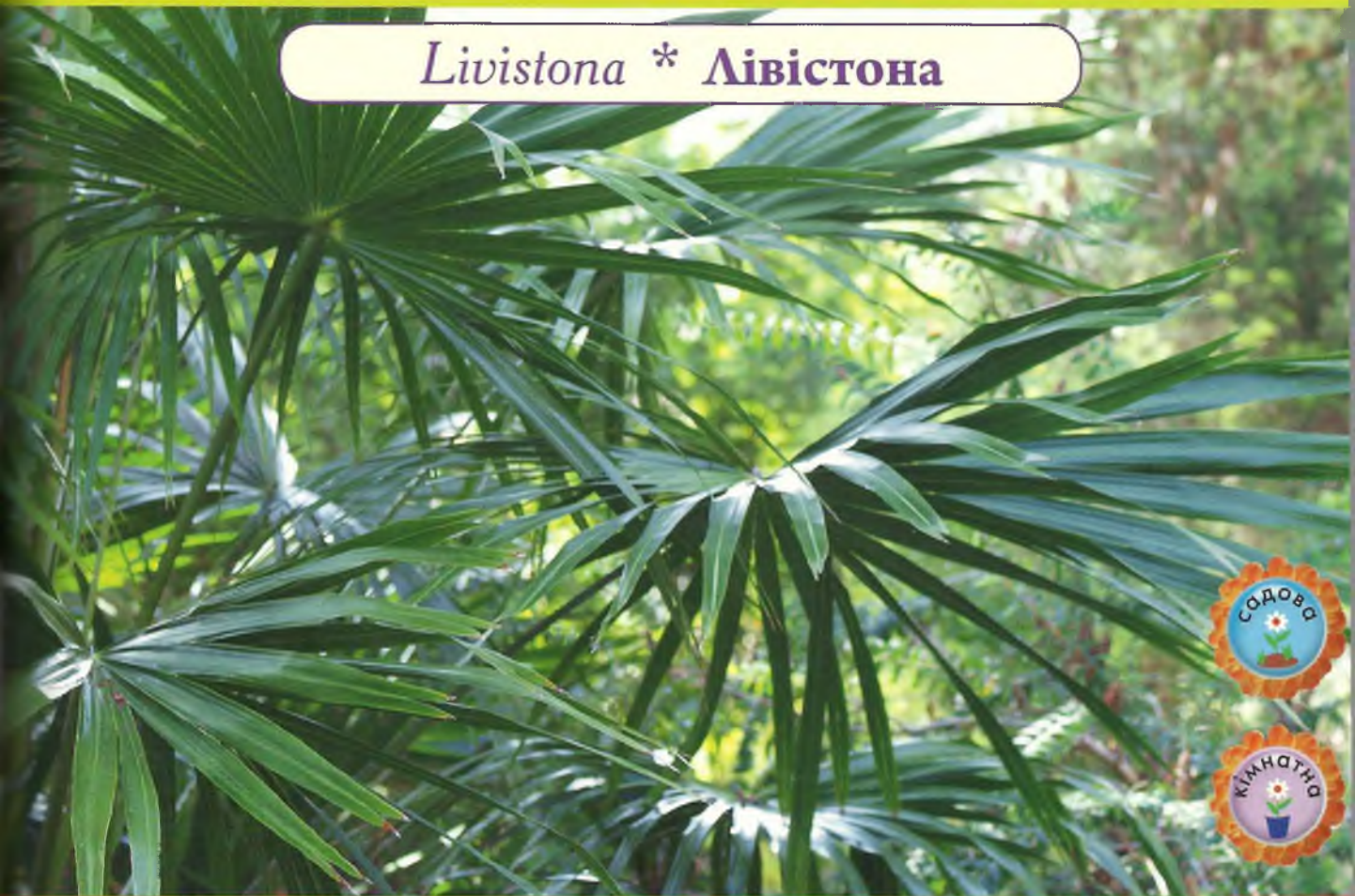

Насінням, яке саджають на глибину близько 1 см у вологу теплу землю.

Щитівки, павутинні кліщі, борошнистий червець.

Livistona * Лівістона

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
жовтіє листя	недостатнє поливання	збільшити інтенсивність поливання
кінчики листя сухі	занадто сухе повітря	збільшити інтенсивність обприскування, улітку частіше провітрювати кімнату
листя никне	нестача вологи, пересушений ґрунт	збільшити інтенсивність поливання й обприскування
листя темніє і в'яне	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні
уповільнюється ріст	недостатнє живлення	провести додаткове підживлення

Висота рослини за кімнатних умов може досягати 25 см. Поеднання темних і світлих плям створює на їхній поверхні вигадливий геометричний візерунок, що накладається на ритм розташування листових жилок. За денного світла листя маранти опущене вниз, з настанням ночі воно піднімається вгору.

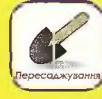
Горщик з марантою краще поставити на світле місце, захищене від прямих сонячних променів. Маранта непогано росте й у півтіні. Улітку температура 20–25 °С, узимку – не нижче 18 °С.

Поливати тільки теплою м'якою водою. Улітку поливання рясне, однак слід уникати застою води в горщику. Восени й узимку поливання скорочують. Маранту можна вирощувати за допомогою методів гідропоніки.

Підживлюють маранту навесні й улітку один раз на два тижні сильно розведеним розчином мінеральних добрив і настоєм коров'яку в пропорції 1:10.

Молоді рослини пересаджують щороку в другій половині весни, великі екземпляри пересаджують кожні 3–5 років. Під час пересаджування можна акуратно розділити рослину на два-три нових екземпляри, намагаючись не ушкодити при цьому корінь.

Навесні розподілом куща, пересадженням. Черешки непогано вкорінюються в тепличках з підвищеною температурою й вологістю повітря.

Павутинні кліщі, білокрилка, тля, щитівки, червці.

Maranta * Маранта

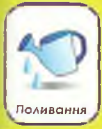
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя блякне і засихає	занадто яскраве світло	захистити рослину від прямих сонячних променів
стебла стають млявими й загнивають	низька температура й перезволоження ґрунту	підвищити температуру, організувати надійний дренаж, знизити частоту поливання
сохнуть кінчики листя	сухе повітря в приміщенні	збільшити частоту обприскування
обпадає листя	сухе повітря в приміщенні	оточити горщик з рослиною вологим торфом
листя покривається темними плямами й скручується	нестача вологи в ґрунті	не давайте ґрунту просихати між поливанням

Трав'янисті рослини, іноді напівчагарники. Стебла прямостоячі 20–80 см заввишки, гіллясті, голі або повстяно-опушені. Листя довгасте, ланцетне, тільне або виімчасте. Квітки рожеві, білі, лілові або брудно-жовті, зібрані в гронаподібні або колосоподібні суцвіття. Плід – стручок.

Світлолюбна рослина. Найбільшої декоративності досягає на відкритих сонячних місцях з достатньою вологістю ґрунту й повітря.

Поливання помірне, у міру підсихання ґрунту. Не переносить застою води й тривалої посухи.

Потребує постійного підживлення в посушливу погоду.

Ґрунт: віддає перевагу родючому, не кислому, дерново-суглинному або дерново-супіщаному ґрунту. У рік посадки органічні добрива вносити не можна.

Насінням. Висівають у середині березня в ящики із сумішшю дернової землі й піску в співвідношенні 3:1.

Попелиця, павутинний кліщ, хрестоцвіті блішки.

Matthiola incana * Левкой сивий

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
загнивання кореня та основи стовбура	надмірне поливання	поливання має бути помірним, не поливати, поки ґрунт не просохне
немахрові квіти	занадто рясне поливання у період дозрівання насіння	варто штучно створювати посушливі умови вироццвання в період дозрівання насіння

Опис

Багаторічні папороті з повзучим кореневищем. Листя сидяче або черешкове, просте або перисторозсічене із сітчастим жилкуванням. Соруси безладно розкидані по всій нижній поверхні листя або розташовані в один або два ряди уздовж центральної жилки.

Освітлення

Підходить яскраве світло або півтінь. Потрібно уникати потрапляння прямих сонячних променів. Температура в період росту – 21–23 °С, узимку – не нижче 10 °С.

Поливання

Поливають м'якою водою, із просування верхнього шару ґрунту. Узимку поливання обмежують.

Удобрення

Із квітня по вересень 1 раз на 2 тижні підживлюють у половинній концентрації квітковими добривами. Добре реагують на органічні добрива.

Пересаджування

Пересаджують рослини в міру розростання кореневища.

Розмножування

Розмножують розподілом кореневища або спорами.

Шкідники

Попелиця, білокрилка.

Microsorium * Мікросорум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя пожовкло й в'яне	надлишок вологи	зменшити поливання, не допускаючи пересушування ґрунту
листя поникло й в'яне	недостатнє поливання	збільшити поливання м'якою водою
листя стає блідим	недостатнє освітлення	переставити рослину до світла, уникаючи прямих сонячних променів
коричневі плями на листі	понижена температура	підвищити температуру в кімнаті, де знаходиться рослина

Опис
Багаторічна трав'яниста рослина, спочатку із прямостоячими стеблами, що потім вилягають. Листя ромбічної форми, виймчасті по краях, темно-зеленого кольору, червонуваті уздовж жилок, злегка опушені. Зворотний бік листя пурпурний.

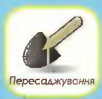
Освітлення
Яскраве розсіяне світло з деякою кількістю прямого сонця вранці або ввечері. Температура помірна: улітку близько 18–20 °С, узимку – у межах 14–15 °С, не нижче 12 °С.

Полівання
Улітку поливають рясно – ґрунт має бути увесь час ледь вологим. Узимку поливають помірно – ґрунт має встигати добре підсихати, але не персихати повністю.

Удобрення
Підживлюють раз на місяць мінеральними добривами.

Пересаджування
Пересаджують навесні у разі необхідності, приблизно раз на 2–3 роки в підвісні контейнери, у ґрунтову суміш, що складається з дернової та листової землі, торфу й піску (1:2:1:1).

Розмножування
Верхівковими черешками з березня по травень, укорінюючи їх у суміші торфу з піском (1:1).

Шкідники
Червоні павутинні кліщі, трипси.

Mikania * Міканія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
сірувато-білий борошнистий наліт, листя скручується й обпадає	борошниста роса, підвищена вологість повітря	обприскування фунгіцидом, провітрювання приміщення
утворення попелясто-сірого, пухнатоного нальоту на рослині	сіра гнилизна, підвищена вологість за низьких температур	регулярне провітрювання, розпушення ґрунту, гарне освітлення
тонка павутинка між листям, на листі білясті плями	червоний павутинний кліщ, сухе повітря в приміщенні	обприскування дерисом або системним інсектицидом (фітоверм, фуфан, актелік)

Опис

Вічнозелена невисока напівчагарникова рослина заввишки 30–60 см, із двічі перистим листям, що складається під впливом механічного впливу. Квітки ясно-рожеві або бузкові, зібрані на кінцях гілочок у ніжні головчасті суцвіття 1,5–2 см у діаметрі.

Освітлення

Яскраве світло, добре підходить деяка кількість прямого сонячного світла. Температура для сприятливого росту й цвітіння – 20–24 °С.

Поливання

Рясне поливання удітку, узимку – помірно. Використовують м'яку воду кімнатної температури. Обприскування часте.

Удобрення

Раз на 2–3 тижні розчином повного мінерального добрива. Можна посипати поверхню ґрунту в горщику сухим коров'яком.

Пересаджування

Раз на рік навесні. Ґрунтова суміш із рівних частин дернової землі, листового перегною, торфу й піску.

Розмножування

Насінням, верхівковими черешками.

Шкідники

Павутинний кліщ, попелиця.

Mimosa * Мімоза

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
пагони оголюються, й рослина втрачає декоративність	рослину звичайно вирощують як однолітник або дволітник	пересадити в новий ґрунт
листя в'яне і обпадає	висихання ґрунту, сухе повітря, нерегулярне поливання	земля в горщику має бути постійно вологою, постійно обприскуйте рослину
листя не розкривається вдень, жовтіє	занадто вологий ґрунт	обмежте поливання
росте повільно, не цвіте	нестача поживних речовин у ґрунті, мало світла	регулярно підживлюйте рослину, не допускайте протягів

Рослина із красиво розсіченим темно-зеленим шкірястим листям з отворами різної форми. Висота досягає 50 см. Монстера не тільки прикрасить своїм видом будь-який інтер'єр, але й сприяє іонізації повітря в приміщенні.

Добре росте в півтіні, хоча за більш яскравого освітлення зовнішній вигляд рослини стає більш ефектним, монстера погано реагує на прямі сонячні промені, якщо вони падають на листя протягом усього дня.

Грунт має бути увесь час вологим, але не сирим; воду можна наливати в піддон з рослиною. Якщо в зимовий період ріст припинився, поливання трохи скорочують, не допускаючи пересихання земляної грудки.

Монстери, що розрослися, вдобрюють із квітня по серпень один раз на два тижні мінеральними й органічними добривами. За зниженої температури підживлення варто припинити. Без підживлення ріст дорослих рослин уповільнюється.

Через 3-4 роки монстеру, що розрослася, пересаджують в об'ємний горщик з піддоном або в діжку. Обрізка старого листа часом стимулює появу бічних пагонів, які роблять монстеру більш «рунистою».

Черешками, що укорінюються, бічними й повітряними відсаджуваннями.

Попелиця, павутинні кліщі.

Monstera * Монстера

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
краплі на кінцях листя	підвищена вологість повітря	вологість спеціально знижувати не потрібно
листя жовтіє і в'яне	перезволоження ґрунту, звичайно взимку за низьких температур	варто скоротити поливання
листя жовтіє, але не в'яне	нестача живлення	варто зробити підживлення
дрібне, бліде й недостатньо «розрізане» листя	надлишок сонячного світла	зменшити освітлення

Багатолітник з коротким кореневищем і щільною розеткою прикореневого сіруватого, волосистого листя. Низькі щільні купчики заввишки 5–15 см навесні покриваються масою квіток. Квітки темно-блакитні, у досить коротких суцвіттях. Цвіте рясно в травні.

Цвітуть і на сонці, й у півтіні.

Поливання регулярне. Не допускається пересихання ґрунту.

Підживлюють рослини навесні перед цвітінням. Чутливі на органічне й мінеральне добриво.

Восени. Віддають перевагу добре проникним, свіжим і вологим суглинним ґрунтам, багатим на органічні речовини.

Насінням, розподілом купчиків.

Попелиця, хрестоцвіті блішки.

Myosotis alpestris * Незабудка приальпійська

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
наліт на листі та стеблах	чорна гнилизна, перезволоження й погане провітрювання	уражені частини рослини видаляють, скорочують поливання, додають світло
жовтуваті й коричневі плями на листі	борошниста роса, підвищена вологість	обробити рослину фунгіцидом

Вічнозелений чагарник із дрібним шкірястим блискучим ароматним листям темно-зеленого кольору. Розташоване на гілочках супротивно. Квітки невеликі, п'ятипелюсткові із численними золотавими тичинками, розташованими по одному на довгих квітконіжках. Восени з'являються плоди - темно-зелені ягоди.

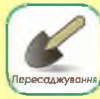
Любить сонячне світло. Температура влітку 18-20 °С, узимку - 4-6 °С.

Рясне з весни до осені, узимку поливають так, щоб ґрунт тільки повністю не пересихав.

У період вегетації роблять підживлення раз на 3-4 тижні, використовуючи мінеральні суміші. Рослина погано переносить вапно.

Активно зростаючі молоді екземпляри пересаджують щорічно, як тільки з'явиться молоде листя. Дорослі - раз на 2-3 роки.

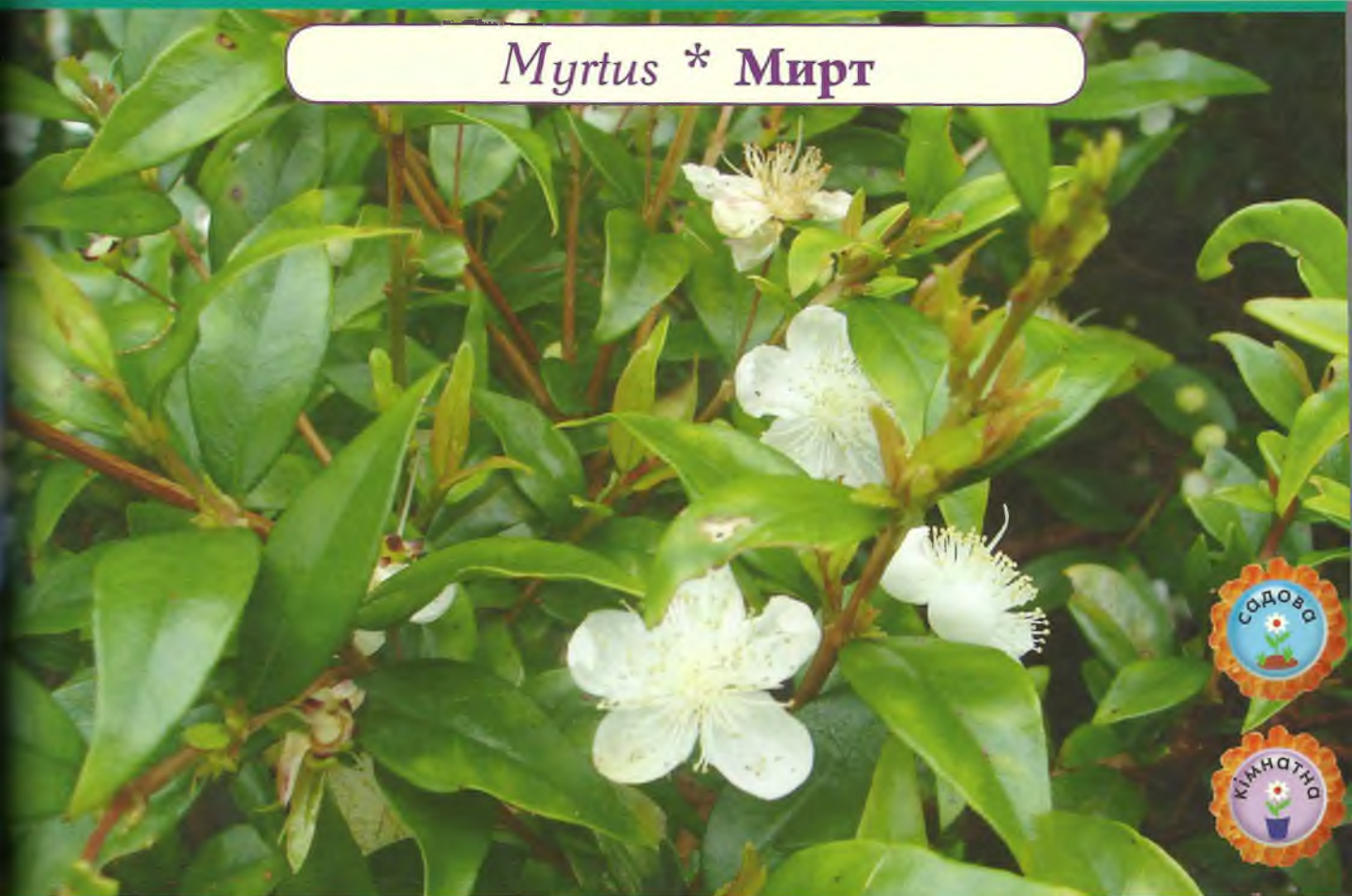

Насінням, черешками.

Павутинний кліщ, білокрилка, тля, щитівка.

Myrtus * Мирт

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя тьмяніє, жовтіє, краї його скручуються	занадто яскраве освітлення	перенесіть рослину в притінок
листя взимку швидко обпадає	занадто тепло й мало світла, занадто вологий ґрунт	перенесіть рослину у світле прохолодне приміщення, обмежте поливання
стебла подовжуються, листя блідне	нестача світла	необхідне яскраве сонячне освітлення
рослина в'яне, основа головного стебла гниє	грибкове захворювання	пересадити на новий ґрунт від черешка

Опис
Рослина заввишки 30–40 см, дуже гілкується. Листя сидяче: нижнє – овальне, верхнє – лінійне. Квітки роздуті, неправильної форми, без шпорки, з опущеним зівом, до 2,5 см у діаметрі, жовтогарячі, жовті, рожеві, червоні або строкаті, зібрані в пухкі суцвіття на кінцях стебел.

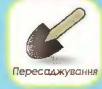
Освітлення
Яскраве світло. Переносить півтінь. Температура має не опускатися нижче 13 °С.

Поливання
Мають потребу в щоденному поливанні.

Удобрення
Вирощують рослину з регулярним підживленням комплексними добривами й обов'язковим поливанням у посушливу погоду, без чого цвітіння швидко припиняється.

Пересаджування
Щорічно навесні. Рекомендується легкий ґрунт із кислим рН.

Размножування
Насінням, яке сіють наприкінці березня.

Шкідники
Павутинний кліщ.

Nemesia strumosa * Немезія зобоподібна

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
відмирання сіянців	недостатнє поливання, сильні перепади температури	ясно поливати молоді рослини
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
ушкодження на листі та стеблах, утворення плям і гнилизни	занадто низька температура повітря	оптимальна температура для життя цієї рослини має не опускатися нижче 13 °С

Опис

Трав'янисті безстеблові рослини. Листя зібране в розетку, широколінійне, схоже на пасок, по краю дуже шипувате або пильчасте; центральні часто світло-лілові або білуваті. У період утворення суцвіть внутрішні частини листя, лійки або кінчики листя забарвлюються в яскраво-червоний колір.

Освітлення

Яскраве інтенсивне. Улітку в полуденні години треба затінювати. Температура помірна, у весняно-літній період 20–25 °С, в осінньо-зимовий – 16–20 °С, не нижче 13 °С.

Поливання

У вегетаційний період (з березня по жовтень) поливають рясно, у міру підсихання ґрунту. Воду заливають у воронкоподібну розетку, бажано вранці. Узимку поливання помірне, воду нижче 20 °С в лійки не наливають, але обприскують рослину.

Удобрення

Із травня по вересень підживлюють раз на місяць спеціальними добривами для бромелієвих.

Пересаджування

Пересаджують навесні раз на 2–3 роки. Віддає перевагу керамічним контейнерам. Для посадки використовується ґрунтова суміш із порубаного коріння папороті осмунди й сфагнуму (2:1).

Розмножування

Розмножують рослину паростками, які можна відокремлювати від материнської рослини тільки після того, як вони досить укоріняться.

Шкідники

Щитівка, борошнистий червець.

Neoregelia * Неорегелія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
блідо-коричневі плями на листі	сонячний опік	прибрати рослину від прямих сонячних променів
коричневі кінчики листя	сухе повітря	обприскуйте рослину в особливо жаркі години
загнивання розетки	перезволоження субстрату	на деякий час припиніть або обмежте поливання
загнивання нижньої частини рослини	надлишок вологи	почекайте, поки ґрунт підсохне, скоротіть поливання
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом

Рослина, що інтенсивно гілкується, з ароматними квітками, які утворюють волотисте суцвіття. З яскраво-рожевих бутонів з'являються сніжно-білі віночки. Листя чергове, еліптичне з м'яким опушенням, зелене.

Віддає перевагу сонячним місцям. Може витримувати слабкі заморозки.

Рясне регулярне поливання. Підвищена вологість повітря.

Повним комплексним добривом для квітів протягом усього періоду цвітіння не рідше 1 разу на два тижні.

Щорічно навесні. Ґрунт пухкий, помірно родючий.

Насінням.

Попелиця, павутинний кліщ.

Nicotiana hybrida * Тютюн гібридний

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
слабке цвітіння	нестача вологи	збільшити поливання
поява цвілі на квітках	холод і підвищена вологість	поставити квітку в місце, добре освітлюване сонцем
ураження верхівок пагонів і квітів, липкі сліди	ураження попелицею	видалити ушкоджені ділянки, обробити рослину системним інсектицидом
поява світлих плям на пагонах і тонкої павутинки	павутинний кліщ, занадто висока температура повітря	обробити рослину акарицидами, регулярно обприскувати водою

Багаторічні трав'янисті безстеблові рослини. Тверде, із шипами по краях листя утворює щільну ліжку. Суцвіття являє собою голівку, розташовану в середині листя. Перед тим як рослина розквітає, її внутрішнє листя змінює свій колір на червоний.

Яскраве розсіяне світло. Рослина прекрасно себе почуває за слабкого освітлення, а також у півтіні й повній тіні. У весняно-літній період оптимальна температура – 20–25 °С. Узимку, у стані спокою, не нижче 15–18 °С.

Поливають прямо в розетку листя. Розетка заповнюється водою на 2/3. Вода має бути обов'язково добре вистояною й мати кімнатну температуру. Навесні й улітку вода в розетці листя має бути завжди. Узимку нідуляріум поливають більш обмежено.

Із травня по вересень підживлюють раз на місяць спеціальними добривами для бромелієвих.

Після цвітіння материнська рослина відмирає, тому з неї беруться дочірні паростки й укорінюють у ґрунтовій суміші, що складається з 1 частини легкої дернової землі, 1 частини торф'яної, 1 частини листової і 1 частини перегнійної землі з домішкою піску.

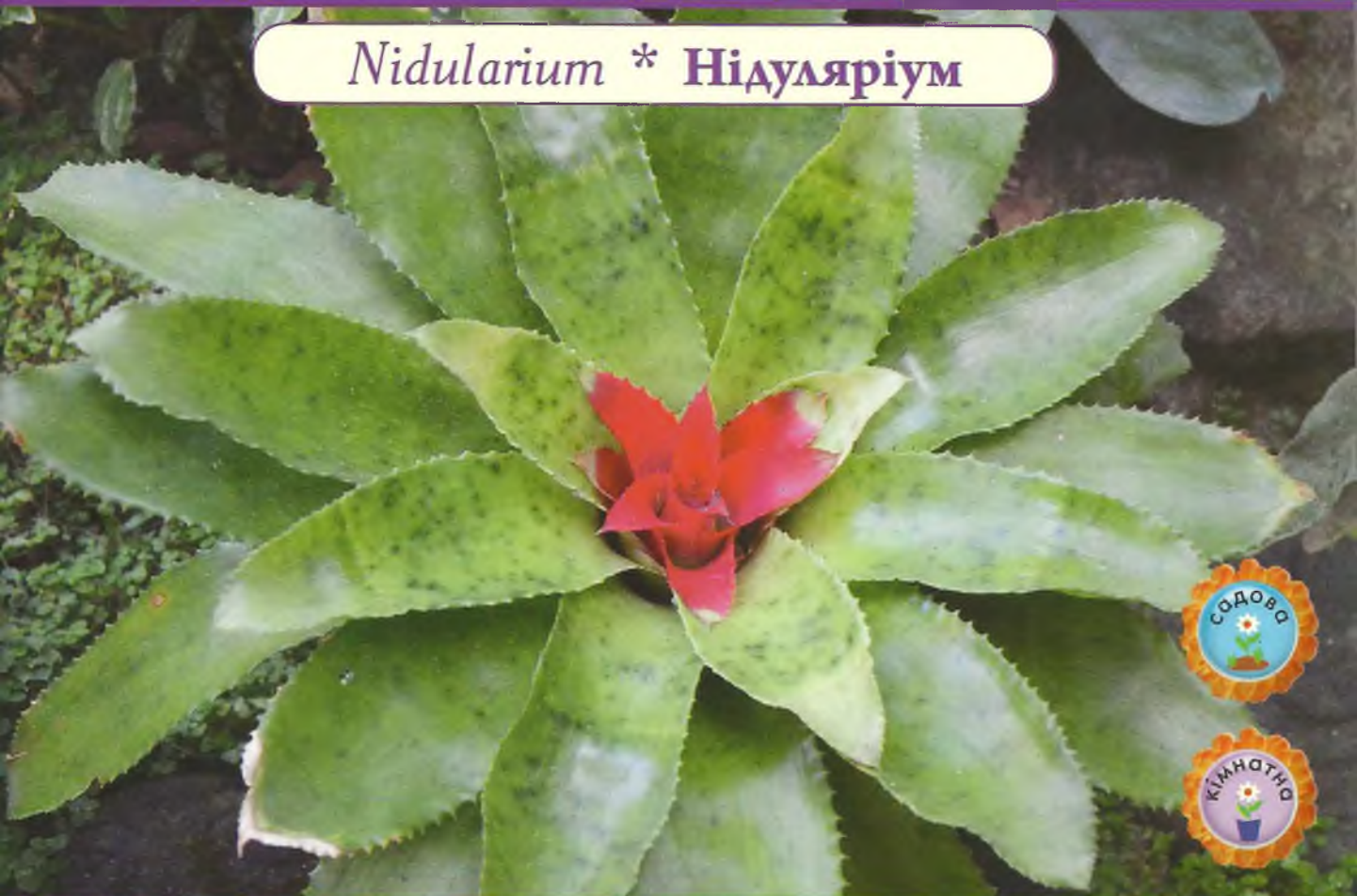

Насінням, дочірніми паростками.

Щитівка, борошнистий червець.

Nidularium * Нідуляріум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання коріння	занадто сирий і холодний ґрунт	скоротити поливання
листя стає бурим	відсутність води в ліжці або поливання твердою водою	дотримуйтесь режиму поливання, обприскуйте рослину влітку
ватоподібні виділення на нижньому боці й у пазухах листя, поява липкої рідини	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Опис
Вічнозелені листяні квіткові рослини. Листя супротивне, просте на черешках, із гладким або зубчастим краєм. Золотаво-жовті квітки вічнозелених кущів османтуса мають незвичайний приємний запах.

Освітлення
Можна тримати як на сонці, так і в півтіні. Це стійкі до коливань температури повітря рослини, але бояться сильних тривалих заморозків.

Поливання
Навесні й улітку поливання регулярне. У зимовий період скорочується до мінімуму.

Удобрення
Навесні й улітку, раз на 30-40 днів, у воді для поливання розчиняють комплексне добриво в кількості 20-30 г на відро.

Пересаджування
Роблять навесні раз на 5-6 років, якщо рослині малий колишній горщик. Взагалі ж досить заміняти поверхневий шар ґрунту. Ґрунт складається із 2/3 родючої землі й 1/3 торфу, додають також 30 г комплексного мінерального добрива на відро ґрунту.

Розмножування
Напівздерев'янілими або здеревілими черешками завдовжки 10-15 см. Відсаджуюванням рідше - насінням.

Шкідники
Щитівки, попелиця.

Osmanthus * Османтус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослини не цвітуть	пов'язане з обрізуванням рослини	обрізування звичайно не потрібне, необхідно видаляти тільки сухі й ушкоджені гілки
коричневі циткоподібні нерухливі утворення на листі й стеблі	ушкодження цитівкою	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом

Опис

Невеликий безстебловий кущик. Листя на тонких і довгих черешках по 4–6 штук зібрані в розетки. Листя ясно-зеленого кольору з пурпурною плямою в центрі, з настанням темряви вони складаються. Квітки червоні або з фіолетовим відтінком, з жовтим зівом, зібрані в зонтикоподібне суцвіття. Плід – коробочка.

Освітлення

Віддає перевагу дуже світлому місцю, але потрібно закрити від прямих сонячних променів. Температура влітку 18–25 °С, узимку – 12–14 °С.

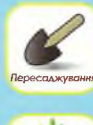
Поливання

Улітку, під час активно росту поливання рясне. З осені поливання скорочують.

Удобрення

Із квітня по серпень кислцю підживлюють рідкими добривами для кімнатних рослин. Підживлюють через два-три тижні.

Пересаджування

Щорічно навесні в легку ґрунтову суміш, що складається з 1 частини дернової землі, 1 частини листової, 2 частин торф'яної, 1 частини перегнійної землі й 1 частини піску.

Розмножування

Бульбочками й дитинками під час пересаджування.

Шкідники

Іноді уражається попелицею.

Oxalis deppei * Кислиця деппе

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листочки стають дрібними, а черешки витягуються	нестача світла	перенести на більш сонячне місце
загнивання кореневої системи	зайва волога в ґрунті	скоротити на якийсь час поливання
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом

Опис

Листя пахіри формою нагадують листя каштана. Цвітіння за домашніх умов практично ніколи не настає. Висота рослини в кімнаті всього за кілька років може досягти 2,5–3 м.

Освітлення

Світлолюбна, потрібно багато сонячного світла. Пахіра добре росте біля південного вікна, хоча краще не піддавати її дії прямих полуденних сонячних променів. Непогано почуває себе пахіра й у півтіні.

Поливання

Земельна грудка має не пересихати. Улітку поливання більш інтенсивне, аніж узимку. Водночас намагайтеся не залити рослину; надлишок вологи призводить до загнивання стебел.

Удобрення

Підживлювати пахіру рекомендується в період росту один раз на 2–3 тижні комплексними добривами.

Пересаджування

Для прискорення росту молоді рослини можна пересаджувати щорічно. Діаметр нового горщика має бути на 4–5 см більшим за попередній. Дорослі екземпляри пересаджують раз на кілька років у міру необхідності.

Розмножування

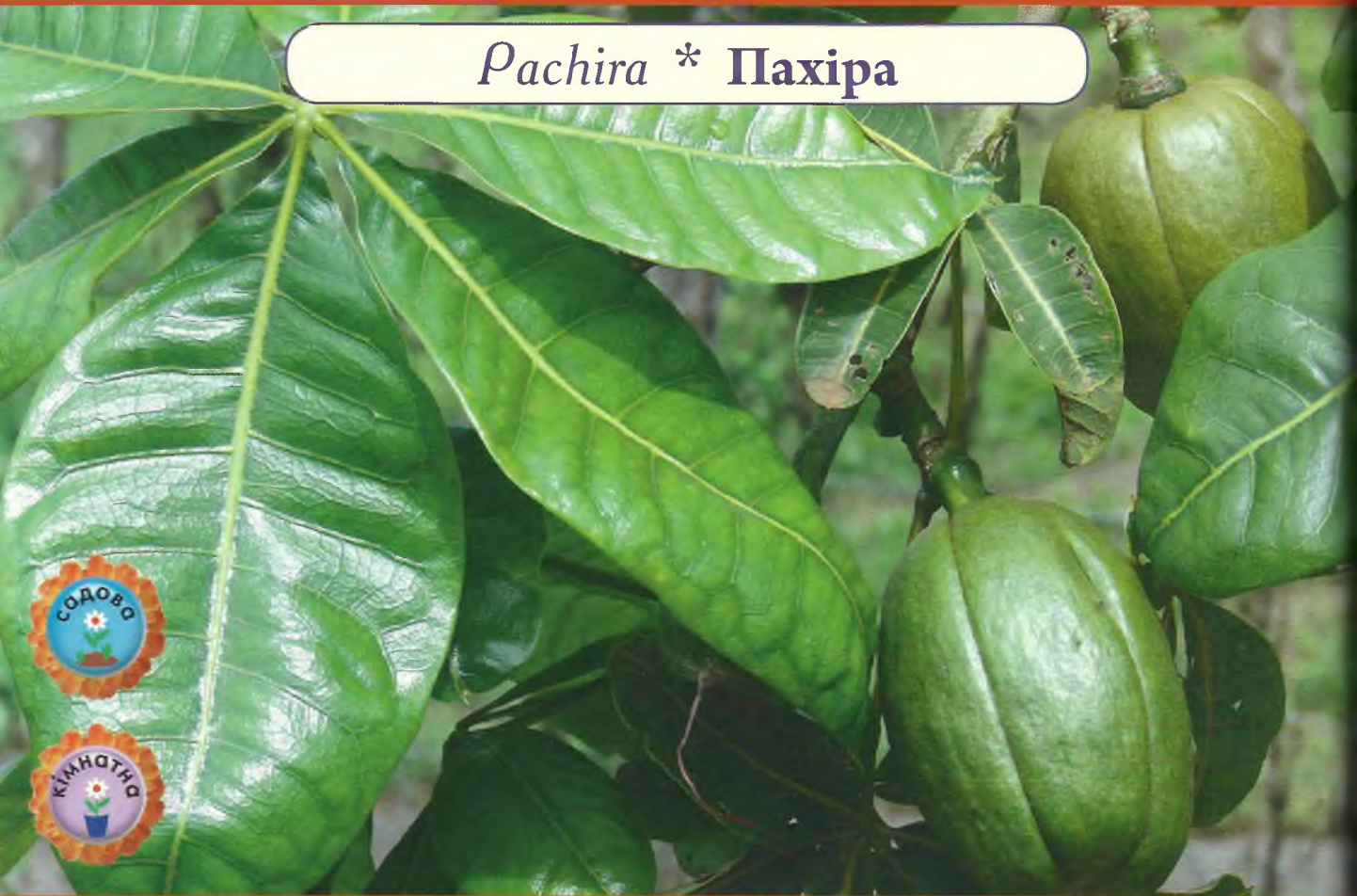
Черешками й насінням. Несучий лист і бруньки черешків пахіри непогано вкорінюються за підвищеної температури й вологості. Живцюють рослину звичайно наприкінці літа.

Шкідники

Павутинні кліщі, трипси, щитівки, попелиця.

Pachira * Пахіра

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
листя набуває білястого відтінку, листя темніє і обпадає	рослина уражена трипсами	уражену рослину необхідно ізолювати й обробити інсектицидом.
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Опис

Багаторічні сукулентні рослини. Стебла прямостоячі з часом вилягають. Листя м'ясисте, сидяче, сіро-зелене або блакитнувато-зелене. Досягає висоти до 30 см і більше, близько 2 см у діаметрі.

Освітлення

Розташовують на сонячному місці. Температура в період спокою 7-10 °С, у період активного росту - 16-24 °С.

Поливання

Поливання рідке. У період спокою - скупе, у період активного росту - помірне. В обприскуванні не має потреби. Вологість повітря низька.

Удобрення

Підживлюють рослину тільки влітку щомісяця добривом для кактусів.

Пересаджування

Пересаджують рослину один раз на кілька років навесні в суміш із листової землі, верхівкового торфу, піску й керамзиту.

Розмножування

Листовими черешками.

Шкідники

Щитівка.

Rachyphytum * Пахіфітум

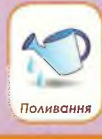
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
<i>сильно витягується, втрачаючи декоративні властивості</i>	<i>нестача освітлення</i>	<i>поставити рослину в добре освітлюване місце</i>
<i>загнивання коріння і стебел</i>	<i>перезволоження ґрунту</i>	<i>на якийсь час припинити поливання, надалі необхідне помірне поливання</i>
<i>невеликі коричневі пляшки, прикріплені до нижнього боку листка</i>	<i>щитівка</i>	<i>видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом</i>

Опис
За природних умов це ліана, тому висота рослини за домашніх умов залежить від інтенсивності обрізки. Цвітіння – найбільш яскрава риса пассифлори. Забарвлення квіток у різних видів і сортів різні.

Освітлення
Поставте горщик з пассифлорою на яскраве, сонячне місце. Рослина добре реагує на прямі сонячні промені за умови достатньої кількості вологи в ґрунті й у повітрі.

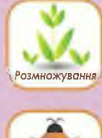
Поливання
Улітку поливання рясне, стежте, щоб ґрунт у горщику був увесь час вологий; надлишки води з піддона варто видаляти; узимку поливання помірне, його скорочують, але не припиняють зовсім.

Удобрення
Підживлювати рослину рекомендується в період вегетації один раз на 2–3 тижні комплексними добривами.

Пересаджування
Пересаджують раз на 2–3 роки; діаметр нового горщика має бути разів у 1,5 більше попереднього. Ріст пассифлори добре регулюється за допомогою обрізки.

Размножування
Верхівковими черешками, які укорінюють у тепличці з високою вологістю за температури 20–22 °С.

Шкідники
Павутинні кліщі, борошнисті червці, щитівки, попелиця.

Passiflora * Пассифлора

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
кінчики листя коричневі	сухе повітря, недостатнє поливання	збільшити вологість і поливати частіше
листя м'яке, скручується	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні
листя жовтіє і обпадає	нестача вологи або низька температура	збільшити температуру в приміщенні, перевірити вологість ґрунту
занадто повільний ріст	не вистачає живлення	підживлювати рослину мінеральними й органічними добривами
нові пагони тонкі, листя дрібне	нестача живлення або світла	збільшити інтенсивність освітлення, дати додаткове підживлення

Вічнозелені чагарники, шерстисто-опушені, рідше – голі. Листя цільне або часточкове. Квітки розташовані у верхній частині пагона на ніжках.

Узимку й улітку має бути достатньо освітлення, але не під прямими сонячними променями. Узимку розміщують за температури не нижче 15 °С.

Улітку поливання помірно м'якою водою кімнатної температури. Узимку – обмежене. Поливають рослину тільки м'якою, вистояною водою.

У весняно-літній період підживлюють рослину один раз на два тижні комплексними добривами для квітучих кімнатних рослин. Узимку – фосфорно-калійні добрива в половинній дозі 1 раз на місяць.

Пересаджують рослину в міру необхідності навесні, після цвітіння.

Верхівковими черешками, що укорінюються тільки в теплиці за температури ґрунту не нижче 30 °С і за використання препаратів, що стимулюють утворення коріння.

Павутинний кліщ, попелиця, білокрилка.

Pavonia * Павонія (триплохламід)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
захворювання коріння	переохолодження за рясного поливання та низької температури	скоротити поливання, підвищити температуру в приміщенні
з'являються бутони, але не розкриваються й незабаром опадають	недостатньо поживних речовин	підживити
листя никне і стає м'яким	не вистачає вологи	обприскати

Рослина зі стеблами темно-зеленого відтінку, що гілкуються і ростуть зигзагом, із загостреним хвилястим листям ясно-зеленого кольору. Квіти дрібні, зібрані в суцвіття, що мають білі основи червоні приквітки загостреної форми.

Освітлення має бути яскравим, але потрібно притінювати від прямих сонячних променів. Узимку температура не може опускатися нижче 18 °С. Педілантус зовсім не переносить протягів.

Улітку поливання рясне, у міру підсихання верхнього шару субстрату. Узимку поливають помірно, не допускаючи надмірного перезволоження й пересушування субстрату.

Підживлюють із весни до осені один раз на місяць добривами для сукулентів з низьким вмістом азоту. Узимку не підживлюють.

Пересаджують навесні, коли починає з'являтися нове листя. Поки рослина не укоріниться у квітковому горщику, до неї не торкаються.

Розмножують навесні верхівковими черешками. Перед укоріненням черешок, що виділяє молочний сік (отруйний), варто занурити в теплу воду, а потім просушити.

Попелиця, павутинний кліщ, борошністий червець.

Pedilanthus * Педілантус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
кінчики листя жовтіють і засихають	сухе повітря або багато сонця	перенести рослину в легкий притінок, підвищити вологість повітря
розвивається дрібне зелене листя, яке швидко обпадає	не вистачає світла	перенести на добре освітлене місце
листя зеленіє, їхні черешки не розвиваються	надлишок азоту в ґрунті	не підживлювати, забезпечити достатнє освітлення

Опис

Низькорослі трав'янисті рослини, що мають коротке повзуче кореневище, заввишки до 20–40 см. Листя перисте і тричі перисте, густо сидить на рахісі. Листочки однорідні за розміром, цілі, гладкі, рідше покриті короткими волосками, шкірясті або лускаті.

Освітлення

Яскраве розсіяне світло. Не переносить прямих сонячних променів. Температура у весняно-літній період помірна – у районі 20 °С. У період спокою – 14–16 °С.

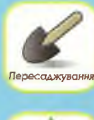
Поливання

У весняно-літній період помірно, вистояною водою кімнатної температури, поверхня земляної грудки між поливанням має підсохнути. В осінньо-зимовий період поливання скорочують. Вологість повітря – 50 %.

Удобрення

З березня по серпень 1 раз на три тижні підживлювати рослину рідкими добривами для декоративно-листяних кімнатних рослин.

Пересаджування

Навесні або влітку, раз на два роки.

Размножування

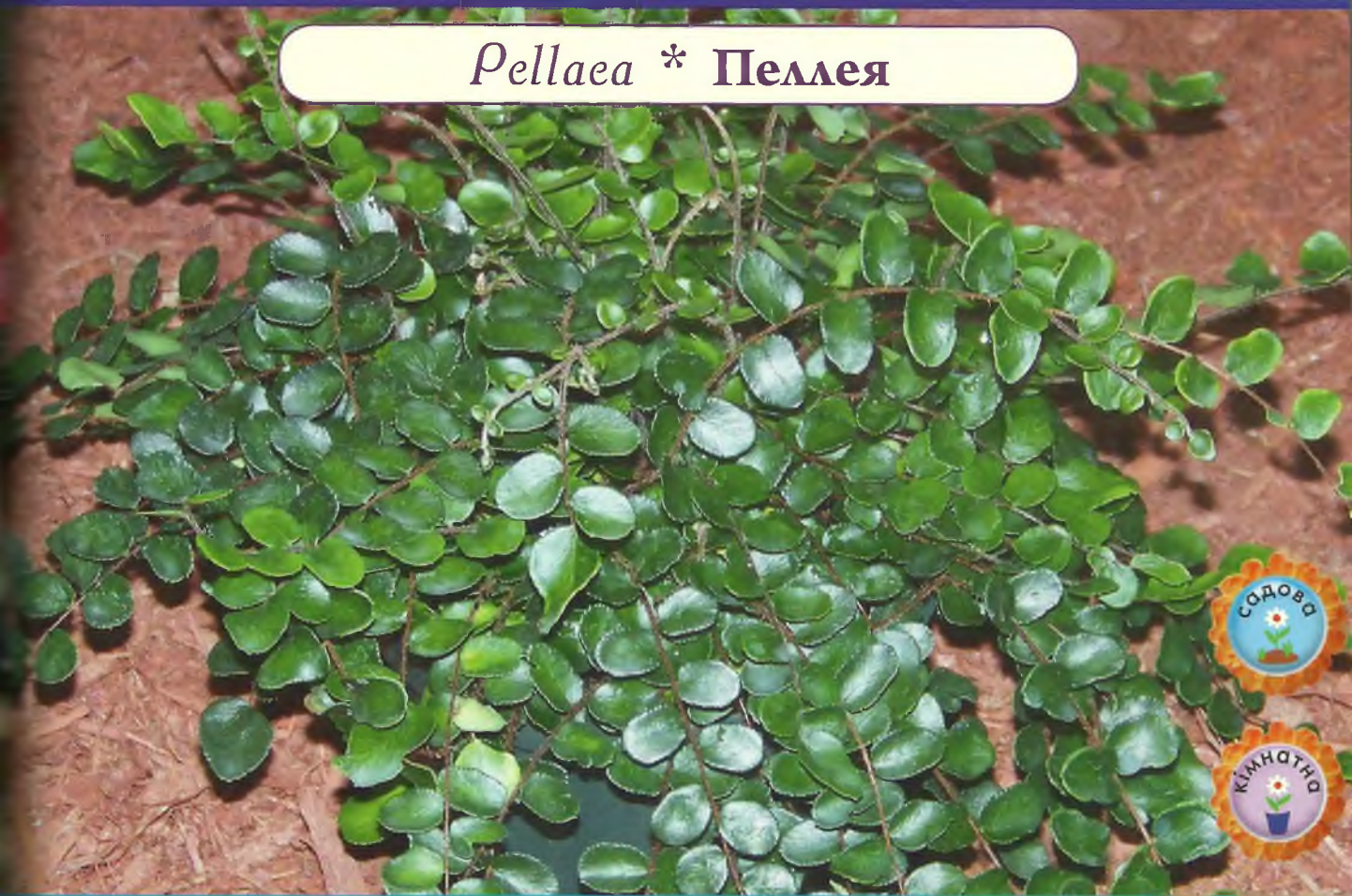
Спорами й розподілом куща.

Шкідники

Щитівка й попелиця.

Pellaea * Пеллея

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
повільний ріст, листя втрачає забарвлення	кількість світла менша за необхідну	забезпечити рослині місце з яскравим розсіяним світлом і доступом свіжого повітря
листя мляве, чорніє і обпадає, відбувається розм'якшення стебел	надлишок вологи в ґрунті	дати ґрунту підсохнути, надалі поливання скоротити
листя зморщується, засихає і обпадає	занадто висока температура, пересихання ґрунту	обприскувати теплою м'якою водою так, щоб вода не стікала струменем, а розпорошувалася навколо листя

Трав'яниста рослина з повзучими пагонами, що гілкуються від основи пагонами. Листя зверху зеленувато-буре з атласним блиском, з більш світлою смугою уздовж середньої жилки, знизу сірувато-зелене із червонуватим відтінком. Біля основи кожного листка – пара червонуватих пливчастих прилистків. Квітки зібрані в невеликому зонтикоподібному пазушному суцвітті.

Півтінь або непряме сонячне освітлення. Температура помірна, узимку 18–22 °С.

Рясно з весни до осені, помірно взимку. Ніколи не допускайте висихання коріння. Потребує дуже високої вологості.

Підживлення рослини з весни до осені кожні 3–4 тижні або рідше, використовуючи комплексне добриво в слабкій концентрації.

У міру необхідності, навесні. Листова й дернова земля з перегноєм, торфом і піском у співвідношенні відповідно 2:1:1:1.

Розподілом при пересаджуванні, верхівковими черешками, рідше – насінням.

Білокрилка, попелиця.

Pellionia * Пелліонія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя блідне, пагони витягуються	нестача світла	зробити освітлення більш інтенсивним
листя жовтіє, загниває	перезволоження ґрунту	скоротити поливання, не допускати переливів
листя сохне	пересихання ґрунту	потрібне більш рясне поливання
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами, такими як інтавір, фуфан та актелік
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом

Вічнозелені напівчагарники або трав'янисті рослини, що мають сланкі або прямі пагони. Листя супротивне, яйцеподібне, яйцеподібне-ланцетне. Квітки зібрані в зонтикоподібне суцвіття, верхівкові. Із червоними, рожевими, білими й ліловатими квітками в зонтикоподібних суцвіттях.

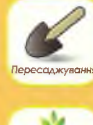
Яскраве світло. Добре переносять прямі сонячні промені. Притінення тільки в сильну жару влітку. Температура у весняно-літній період 20–25 °С, в осінньо-зимовий – близько 16 °С, не нижче 10 °С.

У весняно-літній період рясне, у міру підсихання верхнього шару субстрату, в осінньо-зимовий період поливання скорочують. Вологість повітря не нижче 60 %.

У весняно-літній період підживлюють раз на 2 тижні комплексним добривом з перевагою азоту.

Пересаджують молоді рослини щорічно, дорослі – раз на 2 роки.

Насінням й черешками.

Попелиця, павутинний кліщ.

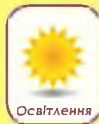
Pentas * Пентас

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослина витягується, втрачає стійкість	рослина схильна до витягування й оголення	кінці стебел варто регулярно прищипувати
листя жовтіє	пересушування ґрунту, нестача азоту й заліза	регулярно поливати, підживлювати добривами з перевагою азоту
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Характерна ознака пеперомії – вигнуті, схожі на вигнуті хвостики суцвіття, що складаються з дуже маленьких квіток. Цвітіння звичайно відбувається влітку, у цей час квітконоси у формі довгого виросту білого кольору починають підніматися над листям.

Пеперомії необхідно багато світла, хоча вона може рости в півтіні: форми з барвистим листям вимагають більше світла. Рослину треба захищати від прямих сонячних променів.

Воду в горщик варто підливати обережно, у міру підсихання ґрунту. Водночас земля в горщику має не повністю пересихати. За нестачі вологи листя никне, а потім обов'язково обпадає. Вода має бути на 2–3 °С тепліше, ніж повітря в кімнаті.

Пеперомію підживлюють у період вегетації один або два рази на місяць комплексними добривами, розводячи їх удвічі порівняно з рекомендованими в інструкції.

Пересаджують раз на 2–3 роки; діаметр нового горщика при цьому має бути разів у 1,5 більше попереднього.

Укоріненням черешків або розподілом кореневища під час пересаджування.

Павутинні кліщі, трипси, щитівки.

Peperomia * Пеперомія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя никне, а потім обпадає	нестача вологи в ґрунті	трохи збільшити інтенсивність поливання
листя обпадає узимку	можливо, занадто висока або низька температура	дотримуватися температурного режиму, частіше обприскувати
коричневі кінчики листя	наслідок протягу або зниження температури	видалити ушкоджене листя, не тримати горщик в холодному місці
зимку листя м'яве, блякле	надлишок вологи в ґрунті	зменшити інтенсивність поливання
влітку листя м'яве, зморщується	надлишок світла	зменшити інтенсивність освітлення

Чагарник з гарними жовтими або червоними квітками. Часто використовується як підщепа для кактусів. У деяких з них декоративне блискуче листя з верхнім зеленим боком і нижнім рожево-фіолетовим. Відомо близько 20 видів перескії.

У весняно-літній період необхідно підживлювати два рази на місяць добривами для кактусів у половинній концентрації. У період спокою не підживлюють.

Світлолюбна рослина, але треба притінювати в особливо жаркі години. У літній період корисно виносити на відкрите повітря. При цьому варто розмістити рослину так, щоб вона була захищена від потрапляння опадів.

Молоді рослини пересаджують кілька разів на рік, у міру росту. Дорослі – у міру необхідності, коли коріння заповнить горщик.

Розмножуються насінням і черешками.

У весняно-літній період поливання у міру підсихання верхнього шару ґрунту. З початком осені поливання скорочують, узимку поливання рідке, слідкувати, щоб не облетіло листя.

Борошнистий червець.

Pereskia * Перескія

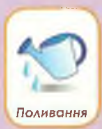
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання кореневої шийки і коріння	надлишок вологи	стежити за поливанням, забезпечити гарний дренаж ґрунту
знижується яскравість забарвлення листя	занадто яскраве освітлення	забезпечити притінення рослини
відсутність приросту	не вистачає корисних речовин	забезпечити підживлення
рослина витягується, збільшується довжина міжвузля	не вистачає світла	забезпечити достатнє освітлення, притінюючи в жаркі години

Розміри й форма філодендронів залежать від конкретного виду. Це висока ліана з великим розсіченим шкірястим листям стрілоподібної форми. Їхня довжина може досягати 60 см, а сама рослина здатна витягнутися вгору до 2 м.

Не потребує яскравого освітлення, добре росте за розсіяного світла або навіть у півтіні. Прямі сонячні промені можуть обпалити листя.

Вода для поливання має бути ледь теплою. Поливання рясне з весни по кінець осені, ґрунт постійно має бути вологим. Узимку поливання скорочують. Незважаючи на великі розміри, рослину можна вирощувати за допомогою гідропоніки.

Підживлюють з весни до осені один раз на 2-3 тижні рідкими мінеральними добривами.

Пересаджують звичайно навесні; молоді рослини можна пересаджувати щорічно; дорослі – один раз на кілька років.

Верхівковими й стебловими черешками. Черешки укорінюють у суміші мохів з піском у тепличці з високою вологістю за температури 20-22 °С.

Павутинні кліщі, борошністі червці, трипси.

Philodendron * Філодендрон

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
краплі на кінцях листя	підвищена вологість повітря	спеціально знижувати вологість не потрібно
листя жовтіє, але не в'яне	нестача живлення	варто зробити підживлення
листя обпадає, на його кінчиках і краях коричневі плями	звичайно результат занадто сухого повітря	збільшити вологість
загнивають стебла	надлишок вологи за зниженої температури	дати ґрунту підсохнути, підвищити температуру
листя бліде	надлишок сонячного світла	поставити горщик з рослиною в півтінь

Стебла тонкі, прямостоячі, 30-50 см заввишки, дуже гілкуються, клейкі. Вся рослина опушена. Квітки запахні, білі, рожеві, червоні, фіолетові, однотонні або з вічком у центрі, зібрані в кінцеві щіткоподібні суцвіття.

Два-три рази протягом літа рослини підживлюють комплексними мінеральними добривами, наприклад нітрофоскою: 10-20 г добрива на 10 л води.

Яскраве світло. Температура помірна, 20-22 °С.

Пересаджують рослини щорічно навесні. Ґрунт – легкий суглинний, помірно вдобрений.

Помірне поливання. Рясне тільки в першій половині вегетації.

Насінням, розподілом, живцюванням.

Нематоди.

Phlox drummondii * Флокс друммонда

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
убоге цвітіння	нестача поживних речовин у ґрунті	підживлювати мінеральними добривами в період росту відповідно до інструкції
квітки вянуть і втрачають забарвлення	постійне потрапляння вологи на квітки	поливайте рослину так, щоб волога не потрапляла на квітки
загнивання коріння і стебел, м'яккість листя	застій води в коріннях	поливати більш помірно, якщо ушкодження сильне, пересадити рослину в новий ґрунт

Дерева або чагарники з товстими, м'ясистими пагонами. Виростають до 2 м і вище. Листя яйцеподібне, подовжено-ланцетне, на довгих черешках. Квіти різноманітної форми й різних відтінків – білі, жовтуваті або пурпурово-рожеві. Складаються з п'яти й більше пелюсток, досягають у діаметрі 5–10 см, дуже ароматні.

Яскраве світло. Рослина здатна переносити пряме сонячне світло. Температура в літній період 24–29 °С, восени й узимку – не нижче 16–18 °С.

У весняно-літній період поливання рясне, у міру підсихання верхнього шару субстрату. Восени й узимку, після опадання листя, поливання зменшують. Поливають дуже обережно, однак до повного висушування земляної грудки не доводять.

Навесні, коли починають рости нові листочки, вносять комплексне добриво. Потім застосовують добрива «для квітучих рослин» з підвищеним вмістом фосфору й мікроелементами кожні 2 тижня. У період спокою не підживлюють.

Пересаджують на початку весни. Молоді рослини – щорічно, рослини у великих горщиках – кожні 2 роки.

Насінням й напівздерев'янілими черешками.

Павутинний кліщ.

Plumeria * Плумерія

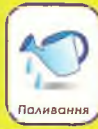
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослина не цвіте, пагони тоншають і витягуються	недостатнє освітлення	бажано тримати рослину під прямим сонцем не менше 6 годин на день
листя никне, жовтіє і обпадає, ріст дерева зупинився	нестача води	необхідне більш рясне поливання
гниють коріння й стебла	занадто рясне поливання	стежити, щоб земля не була перезволожена, зробити поливання більш помірним
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Не дуже високий вічнозелений злак з дугоподібно вигнутими стеблами. Має ніжні ланцетні листочки зеленого забарвлення на соломистих стеблах, що куцяться. Усе разом нагадує зарості бамбука в мініатюрі. Для кімнатних умов підходить погонатерум кошлатий - *Pogonatherum crinitum*.

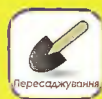
Віддає перевагу яскравому світлу. Необхідне добре освітлене приміщення з гарним доступом сонячних променів. У зимовий час температура має бути не нижче 18 °С.

Має потребу у великій кількості води, тому його варто рясно поливати, не допускаючи висихання ґрунту навіть у період зимового відпочинку.

Підживлюють рослину навесні й улітку кожні 2-3 тижні збалансованим рідким добривом.

Пересаджують погонатерум щорічно навесні. Ґрунтова суміш: глиниста дернова земля, перегній, торф (2:1:1).

Розподілом дернини під час пересаджування, але при цьому треба намагатися мінімально ушкоджувати коріння; живцюванням за температури ґрунту не менше 25 °С і високої вологості повітря.

Борошнистий червець.

Pogonatherum * Погонатерум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
на листі коричневі плями	ушкодження під час пересаджування	акуратно пересаджувати, не ушкоджуючи коріння
листя вигорас	надлишок світла	притінювати у жаркі години від прямих сонячних променів
листя жовтіє і висихає	не вистачає вологи	необхідне обприскування

Однолітні й багаторічні безстеблові трави. Листя зелене, злегка гофроване. Квітки одиночні або утворюють зонтичні суцвіття, із простими або махровими віночками, широко відкриті. Квітки різних відтінків: білі, жовті, червоні, фіолетові або сині, з яскравою серцевиною, двоколірними пелюстками, зі срібленим нальотом.

Яскраве розсіяне світло. Від прямих сонячних променів треба затінювати. Температура помірна, під час цвітіння не вище 12–16 °С.

Поливання помірне, рясне під час цвітіння (підтримувати рівномірну вологість ґрунту), м'якою вистояною водою в міру підсихання верхнього шару субстрату. Потребує підвищеної вологості повітря.

Підживлюють у червні й наприкінці серпня, перший раз органічним добривом, другий – аміачною селітрою (1–1,5 г на 1 л води).

Пересаджують рослину щорічно в жовтні. Суміш із перегнійної, листяної, дернової землі (по 1 частині) і піску або ж з компосту (3 частини), торфу й піску (по 1 частині).

Насінням, розподілом старих кушів, укоріненням пазушних пагонів.

Павутинний кліщ, попелиця.

Primula * Примула

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
сірувато-білі плями на листі	сіра гнилизна, зайва волога	зрізати ушкоджене листя й обприскати відповідним фунгіцидом
пожовтіння листя і жиллок	підвищена кислотність ґрунту	під час поливання додавати сульфат або хелат заліза
пожовтіння країв листя	надлишкове підживлення	підживлювати суворо за інструкцією
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами

Опис

Чагарники, напівчагарники й трав'янисті рослини заввишки до 1,5 м. Листя яйцеподібне, блискуче з пурпурними плямами. Суцвіття верхівкові, іноді пазушні. Квітки білі, рожеві, фіолетові.

Освітлення

Яскраве розсіяне світло, від прямих сонячних променів рослину треба затінювати. Температура в літній період близько 22–25 °С, не нижче 18 °С. В осінньо-зимовий період – не нижче 20 °С.

Полівання

Цілий рік рясне, м'якою вистояною водою, у міру підсихання верхнього шару субстрату. Бажане регулярне обприскування, створення підвищеної вологості додатковими методами.

Удобрення

Підживлюють рослину навесні й улітку кожні 3–4 тижні, восени й узимку не підживляють.

Пересаджування

Пересаджують у міру необхідності навесні. Для посадки використовують ґрунтову суміш із листяної землі й перегною (1:1).

Розмножування

Розмножують черешками з використанням підігріву ґрунту й фітогормонів.

Шкідники

Борошнистий червець, павутинний кліщ, щитівка, білокрилка.

Pseuderanthemum * Псевдерантемум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє і обпадає	недостаття вологості, пересихання кореневої частини	рясне регулярне поливання, не допускати пересихання земляної грудки
поява бурих плям і підсихання кінчиків листя	надлишкове освітлення	затінювати від прямих сонячних променів, рекомендоване яскраве розсіяне світло
засихання верхівок листя	сухе повітря	регулярно обприскувати рослину
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом

Опис
Багаторічні трав'янисті рослини з коротким кореневищем, покритим лусочками або волосками. Листя перисто- або лапчасто-розсічене, еластичне або шкірясте, зазвичай голе або у волосках. Спорангії розташовані суцільно уздовж країв листя, на нижньому боці.

Освітлення
Необхідне досить світле приміщення, але із приміщенням від прямих сонячних променів, легка тінь. Може рости й у досить темному місці, але кущ при цьому буде рідким і непривабливим.

Поливання
У весняно-літній період поливання рясне, після просихання верхнього шару субстрату. У зимовий період поливання помірне, через день-два після того як верхній шар субстрату підсохне.

Удобрення
Підживлюють рослину із травня по серпень рідким добривом для кімнатних декоративно-листяних рослин через кожні два тижні, у дозі, взятою в 2 рази менше рекомендованої. Восени й взимку не підживлюють.

Пересаджування
Пересаджують у міру необхідності, навесні, тільки тоді, коли корінь заповнить увесь горщик.

Розмножування
Розмножують спорами й розподілом куща.

Шкідники
Щитівка, трипси.

Pteris * Птерис

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
Листя жовтіє	висока температура	намагаються не допускати температуру вище 25 °C
Листя з'являються коричневіми крапчастими плямами	сонячний опік	притінювати рослину, не допускати потрапляння прямих сонячних променів
Листя бліде, нективрозгоріє, мляве	недостаток світла	притінювати рослину від прямих сонячних променів
Рослина повільно росте	занадто низька вологість	обприскувати, не розміщувати поблизу опалювальних приладів

Опис

Вічнозелені чагарники або дерева. За кімнатних умов досягають висоти 1–1,5 м. Велике широке листя розділене на безліч дрібних зелених глясових листочків 2–4 см у довжину.

Освітлення

Яскраве розсіяне світло. Затінювати від прямого сонця. Температура в період вегетації 20–25 °С, узимку – 16–18 °С, не нижче 14 °С.

Поливання

З весни до осені поливання рясне, у міру підсихання верхнього шару субстрату. Восени й узимку помірне. Поливають м'якою вистояною водою.

Удобрення

Підживлюють рослину в період активного росту й розвитку із квітня по вересень один раз на 15–20 днів збалансованим мінеральним добривом.

Пересаджування

Навесні, молоді рослини – щорічно, дорослі – 1 раз на 2–3 роки. Грунтова суміш із 1 частини дернової землі, 2 частин листової, 1 частини торф'яної і 1 частини перегнійної землі з додаванням піску.

Розмножування

Живцюванням, паростками й насінням.

Шкідники

Щитівка, попелиця, павутинний кліщ.

Radernachera * Радермахера

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
верхівки листя засихають	низька вологість повітря	постійне поливання чергувати з обприскуванням
деформація крони	нерівномірне освітлення	періодично повертати рослину
жовтіє і обпадає листя	нестача світла	поставити рослину на яскраве розсіяне світло
листя рослини никне	недостатнє поливання	після поливання рослина відновиться
кілочки листя сохнуть	яскраве освітлення або занадто сухе повітря	зробити освітлення менш інтенсивним, щодня обприскувати, якщо температура піднімається вище норми

Кущоподібні пальми з тонкими бамбукоподібними трубчастими стовбурцями, покритими повстяно-сітчастими волокнами. Листя віялове, невелике, глибоко розчленоване на 5-10 часток з дрібнопильчастими краями.

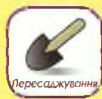
Добре відгукується на достаток світла, хоча буде непогано рости й у півтіні. Для рівномірного розвитку крони рослину повертають різними боками до світла.

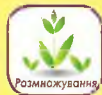
Навесні й улітку - рясне, однак не допускаючи надлишку води в горщику. Узимку поливання помірне, земля в горщику в цей період має бути лише ледь вологою.

Підживлюють звичайно раз на 2-4 тижні, починаючи з весни; в осінньо-зимовий період підживлення можна не здійснювати.

Пересаджування не частіше одного разу в 4 роки й тільки в тому разі, коли горщик став для рослини дуже малий. Ґрунт для екземплярів, що розрослися, може бути більш «важкий» - з більшою часткою дернової землі.

На відміну від багатьох інших пальм, рапис можна розмножити, розділивши його кореневище в процесі пересаджування.

Щитівки, павутинний кліщ, борошнистий червець.

Rhapis * Рапис

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя опускається вниз	недостатнє поливання	збільшити інтенсивність поливання
кінчики листя сухі	занадто сухе повітря	починайте обприскувати листя, улітку частіше провітрюйте кімнату
молоде листя розкривається завчасно	надлишок вологи в ґрунті або наслідок ушкодження коріння	пересадити рослину, обрізавши підгнилий корінь і організувавши надійний дренаж
листя темніє і в'яне	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні
уповільнюється ріст	недостатнє живлення	провести додаткове підживлення

Рипсалидопсис часто плутають зі шлюмбергерою, але це дві різні рослини. У рипсалидопсису радіально симетрична будова віночка квітки. Цвітуть вони навесні. Період спокою – з жовтня по січень.

Переважно світле місце, легка півтінь, але обов'язково притінення від прямих сонячних променів. Розміщують за помірних температур або трохи прохолодних близько 18–20 °С, з жовтня по січень, у період спокою – 15–17 °С.

З появою бутонів до кінця цвітіння поливання рясне, земля має бути увесь час вологою. Із закінченням цвітіння поливання ледь скорочують. З вересня поливати так, щоб ґрунт тільки не пересихав зовсім.

Підживлюють із березня по червень добривами для кактусів через кожні два тижні. Використовувати органічні добрива не можна.

Пересаджують після цвітіння. Ємність для посадки простора й не глибока. Віддають перевагу ґрунту зі слабкою кислотою реакцією – рН 4,5–6.

Розмножують насінням і черешками, які висаджують по кілька штук в один горщик.

Павутинний кліщ.

Rhipsalidopsis * Рипсалидопсис

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загниває коріння	надлишок вологи	зменшити поливання
обпадають бутони	холодне повітря	не допускати протягів, забезпечити температурний режим у межах 20 °С
зів'яла рослина у разі вологого ґрунту	ураження грибними хворобами	використовувати фунгіцидні препарати від грибкових захворювань

Опис

Це гігант, що росте вертикально. Має червоний відтінок нижньої поверхні листя. Відрізняється незвичайним цвітінням: білі квіти вилазять із двох покривалець, складених, як губи. Ці приквітки утворюються у кожного листка, іноді по кілька штук. Цвітіння триває довго.

Освітлення

Освітлення може бути яскравим; рослина світлолюбна. За нестачі світла яскраве забарвлення листя рео блікне. Улітку температура кімнатна, узимку має не опускатися нижче 12°C.

Полівання

Земля в горщику з рео має бути помірно вологою протягом усього року. Земляна грудка має не повністю пересихати.

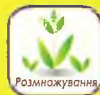
Удобрення

Рео добре реагує на регулярне підживлення органічними добривами, які проводять два рази на місяць під час активного росту.

Пересаджування

Молоді рослини пересаджують щороку в другій половині весни, великі екземпляри пересаджують кожні 3-5 років.

Розмножування

Розподіл у процесі пересаджування, черешками й насінням. Якщо материнську рослину ґрунтовно підрізати, незабаром утворяться прикореневі нащадки.

Шкідники

Павутинний кліщ.

Rhoeo * Рео

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя влітку жовтіє	результат сонячних опіків	поставити горщик з рослиною в півтінь
кінчики листя підсихають	занадто сухе повітря	частіше обприскуйте рослину
обпадає тільки нижнє листя	природна фаза розвитку рослини	спеціальні заходи не потрібні
листя втрачає забарвлення, рослина витягується	нестача світла	збільшити інтенсивність освітлення
листя м'яке, никне	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні

Опис
Рослина з невеликим листям овальної форми із загостреними кінчиками, забарвленими в жовтувато-зелений колір. Цвіте невеликими рожево-червоними п'ятипелюстковими квітками, зібраними в невеликі сидячі зонтичні суцвіття.

Освітлення
Яскраве розсіяне світло. Помірна кімнатна температура, узимку – не вище 10 °С.

Поливання
Улітку поливання помірне, узимку – зовсім незначне, лише щоб ґрунт не висохнув остаточно.

Удобрення
Підживлення здійснюють із весни до пізнього літа кожні 2 тижні добривом для кактусів або 1 раз на місяць сильно розведеним квітковим добривом.

Пересаджування
Пересаджують рослину щорічно навесні або влітку.

Розмножування
Стебловими черешками.

Шкідники
Коричневий червець.

Rochea * Рошея

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
гниють стебла, листя й коріння	надлишкова вологість	обрізати хворі частини й переставити рослину в менш вологе місце, тимчасово скоротивши поливання
сірувато-білі плями на пагонах, поява пухлика, загнівання	сіра гнилизна, низька температура й висока вологість	зрізати ушкоджене листя й обприскати відповідним фунгіцидом
маленькі плоскі парости на стеблах	коричневий червець	обприскати рослину спеціальним інсектицидом

Існує кілька видів троянд, які можна розмістити в будинку в невеликих горщиках. У разі правильного догляду час їхнього цвітіння може тривати з весни до кінця літа. Горщиківі троянди відрізняються невеликими розмірами. Вони можуть бути представлені найрізноманітнішими формами – від компактних кущів до карликових гітамбових дерев.

Яскраве. Час від часу повертайте горщик з рослиною іншим боком до світла. Узимку, під час короткого світлового дня, рекомендується додаткове підсвічування.

Рясне. Роблять під корінь, у міру підсихання верхнього шару ґрунту, поливати бажано прохолодною водою. У жаркі літні дні поливання можна здійснювати двічі – вранці та ввечері. Узимку перед черговим помірним поливанням дайте ґрунту добре просохнути.

Троянди підживлюють 3-4 рази на місяць, чергуючи повні мінеральні добрива з органічними. Наприкінці літа підживлення припиняють.

Пересаджують рослини, що розрослися. Діаметр нового горщика на 2-2,5 см більше попереднього. Пересаджуйте троянди обережно, намагаючись не ушкодити ніжне коріння.

Укоріненням черешків, у домашніх тепличках за підвищеної вологості, за температури 22-26 °С.

Павутинні кліщі, борошністі червці, щитівки, попелиця.

Rosa * Троянда

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
кінчики листя коричневі	сухе повітря або недостатнє поливання	збільшити вологість і поливати частіше
листя в'яне і обпадає	пересихання земляної грудки	збільшити інтенсивність поливання й обприскування
цвітіння починається пізно	не проводилось осіннє підрізування; жарка зима	підріжте троянду восени і тримайте взимку за температури 15-17 °С
жовті й коричневі плями на листі	грибкові захворювання	обробити рослину фунгіцидними препаратами

Багаторічні трав'янисті чагарники й напівчагарники. Листя еліптичне, яйцеподібне, зелене й строкате. Квітки у верхній частині пагонів розташовані поодинокі в пазухах листя або зібрані по кілька, фіолетові, білі, червоні, рідше – жовті.

Яскраве розсіяне світло, без прямих сонячних променів. Температура з весни до осені 22–24 °С, в осінньо-зимовий період – до 20°С.

З лютого по жовтень Поливання рясне. З осені поливають помірно. Вологість повітря висока.

Підживлюють рослину в період вегетації (із квітня по жовтень) 1 раз на 2 тижні комплексним добривом для декоративно квітучих рослин.

Молоді рослини перевалюють щорічно, дорослі – у міру необхідності навесні. Грунт – листова земля (1 частина), дернова земля (1 частина), торф (0,5 частини), пісок (0,5 частини).

Черешками, рідше – насінням.

Білокрилка, тля, борошнистий червець, щитівка, павутинний кліщ.

Ruellia * Руелія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
опадання листя	недостатнє поливання, протяги	оберігати рослину від холодного повітря, підтримувати нормальну температуру
сухі кінчики листя, листя скручується	сухе повітря	потрібна підвищена вологість повітря, щоденне обприскування
рослина оголилася й витягнулася	природний процес старіння рослини	варто омолоджувати живцюванням
білі плями на листі, листя скручується й обпадає	рослина уражена білокрилкою	багаторазове обприскування інсектицидами (інтавір, фуфан, актелік)

У природі росте у тріщинах та ущелинах каменів, звідси й назва. Виділяють мохоподібні ломикамені, які легко упізнати за округлою формою листя. Квітки ломикаменю дрібні й мають різноманітну колірну гаму.

Раз на тиждень можна підживлювати рослину рідкими добривами.

Краще розмістити у світлому місці, але не на яскравому сонці. Оптимальна зимова температура становить 12-15 °С.

Пересаджують рослину навесні за необхідності.

Поливання помірне, регулярне.

Насінням, черешками й розподілом материнського куща.

Попелиця, щитівка.

Saxifraga * Ломикамінь

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
блякне листя	занадто яскраве освітлення	поставити рослину в біляви затемнене місце
загнивання коріння	зайве поливання за прохолодного утримання	скоригувати температуру, скоротити поливання
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Листя шефлери нагадує долоню із широко розставленими пальцями. Листові пластинки цієї рослини глибоко розсічені на 4–12 часток. У кімнатах росте значно повільніше, ніж у природі, але може витягнутися до 2 м у висоту.

Для шефлери необхідно знайти світле, але захищене від прямих сонячних променів місце. Сорти із зеленим листям непогано ростуть і в півтіні, сортам із барвистим листям необхідно більше світла.

Регулярне. Улітку ґрунт слід тримати постійно помірно вологим, не допускаючи застою води в горщику. Узимку поливання варто обмежувати. Рослину можна вирощувати методами гідропоніки.

Підживлюють у період активної вегетації два рази на місяць універсальним добривом для кімнатних рослин.

Молоді рослини рекомендується пересаджувати щорічно, велику дорослу рослину можна раз на 2–3 роки навесні пересадити в горщик трохи більшого діаметра.

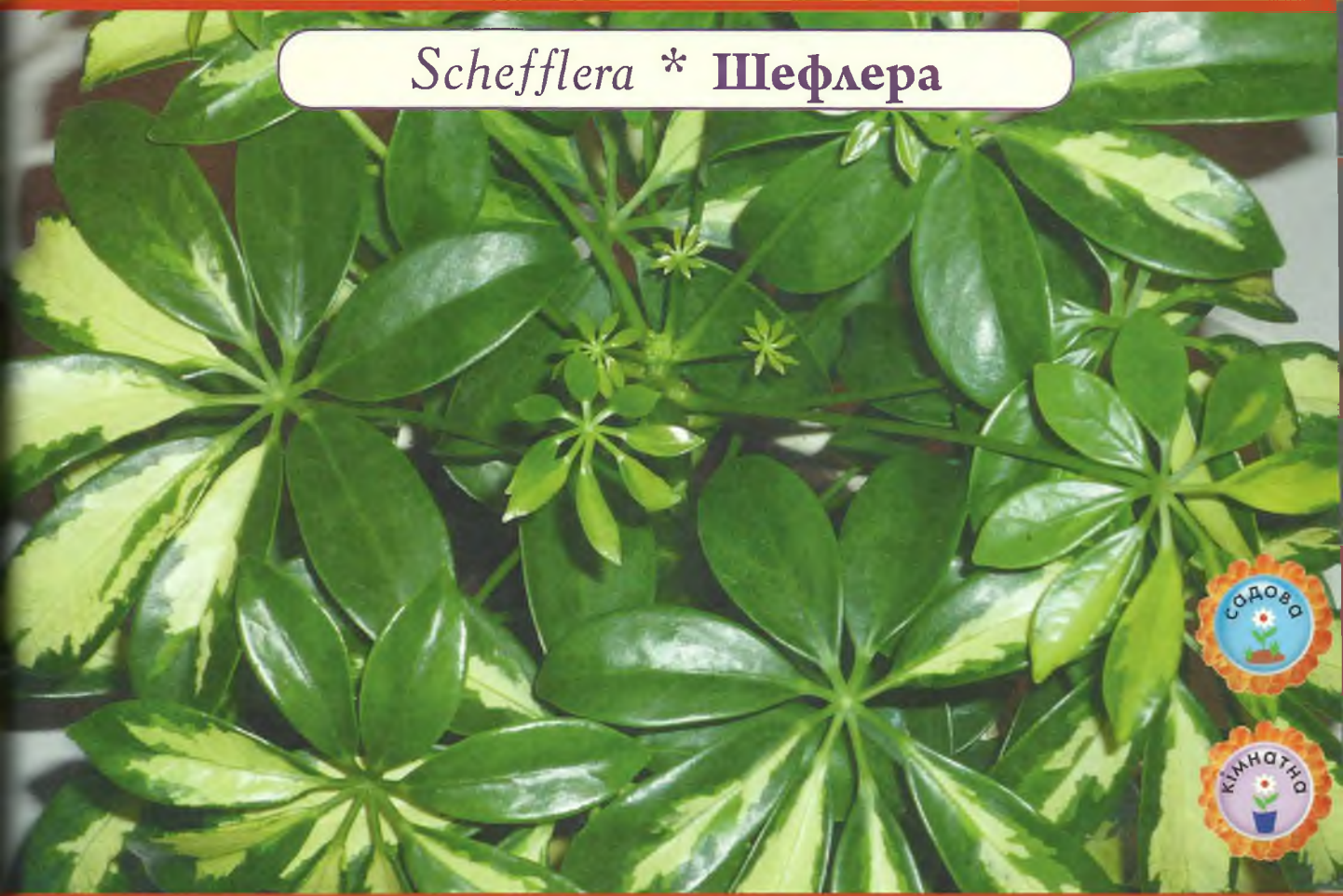

Черешками, що вкорінюються, і насінням.

Щитівки, попелиця, павутинні кліщі.

Schefflera * Шефлера

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя опадає узимку	низька температура й надлишок вологи в ґрунті	підняти температуру, дати земляній грудці підсохнути перед поливанням
обпадає листя влітку	можливо, занадто спекуче	температура має бути не вище 20 °С
загниває коріння	надлишок вологи в ґрунті	знижити інтенсивність поливання, обробити фунгіцидним препаратом
кінчики листя коричневі	сухе повітря, недостаттє поливання	збільшити вологість і поливати частіше
на листі світлі плями	надлишок світла	поставити рослину в півтінь

Сциндапсус трохи нагадує монстеру. Цвітіння за кімнатних умов буває рідко. Рослину вирощують заради її гарного шкірястого листя із золотавим відтінком і швидко зростаючих стебел.

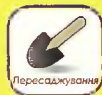
Сциндапсус не потребує яскравого освітлення. Рослина добре росте за розсіяного світла або навіть у півтінні. Прямі сонячні промені можуть обпалити її листя. Рослина погано реагує на протяги й холодне повітря.

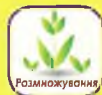
Вода для поливання має бути відстояною й ледь теплою. Поливання з весни по кінець осені регулярне. Ґрунт у горщику зі сциндапсусом між поливаннями має підсихати, але не пересихати повністю. Узимку поливання скорочують.

Підживлюють з весни до осені один раз на 2-3 тижні рідкими мінеральними добривами.

Пересаджують звичайно навесні, молоді рослини можна пересаджувати щорічно; дорослі – один раз на кілька років.

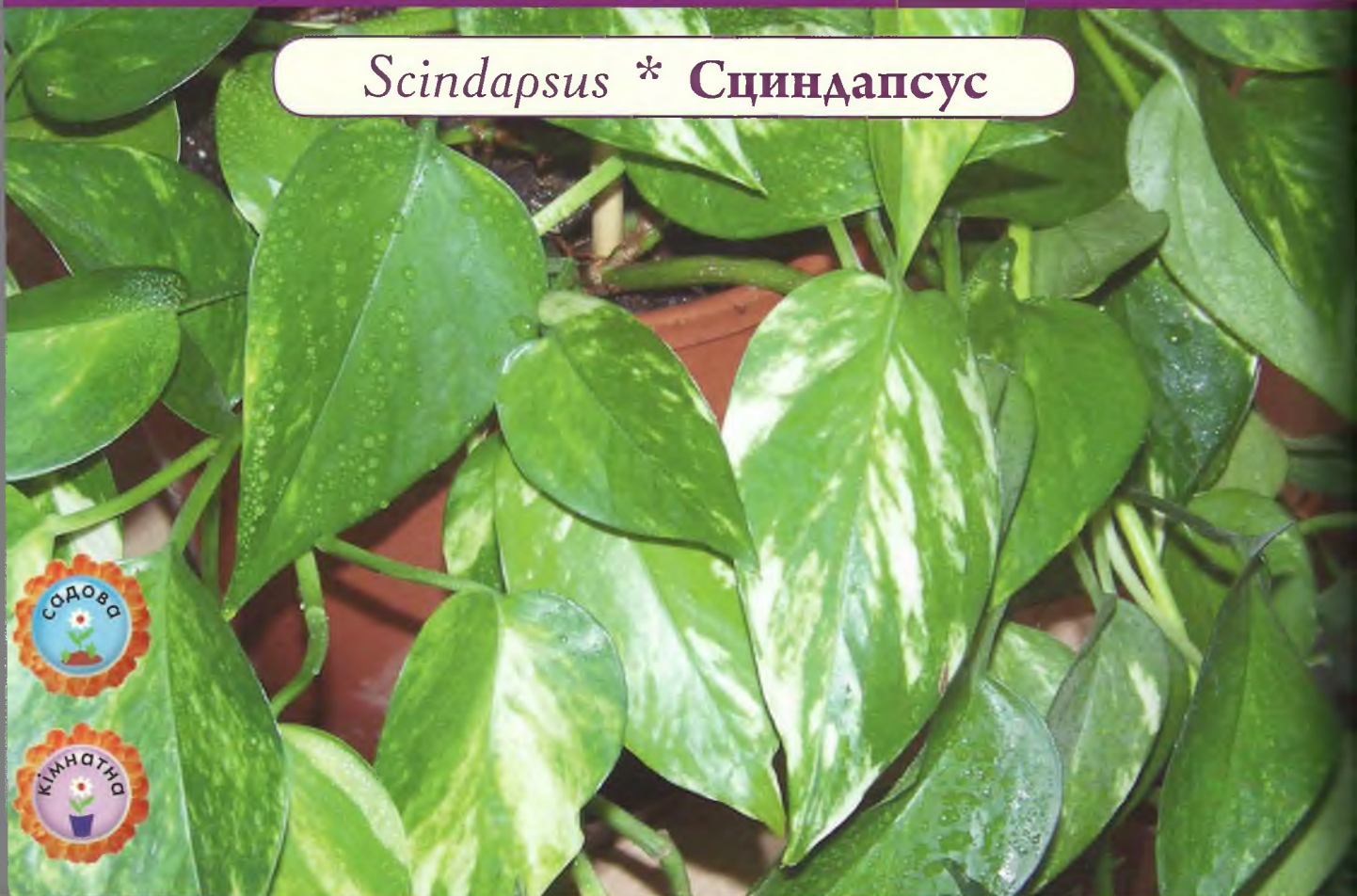

Верхівковими й стебловими черешками. Кожний черешок має нести два-три листки. Черешки укорінюють у суміші мохів з піском у тепличці з високою вологістю за температури 20-22 °С.

Щитівки, павутинні кліщі.

Scindapsus * Сциндапсус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє, але не в'яне	нестача живлення	вартو зробити підживлення
на листі коричневі плями, кінчики листя скручуються	занадто сухе повітря	збільшити вологість, частіше обприскувати рослину
загнивають стебла	надлишок вологи за зниженої температури	дати ґрунту підсохнути, підвищити температуру, обрізати підгниле коріння
листя бліде	надлишок сонячного світла	поставити горщик з рослиною в півтінь
листя маленьке й бліде	нестача сонячного світла	збільшити освітлення

Багаторічна трав'яниста невелика рослина з довгим, ніжним, ниткоподібним листям-стеблинками. Куш складається з безлічі густо зрослих між собою окремих пучків листя, на кінцях якого утворюються маленькі колоски.

Звичайно не потрібно багато світла. Рослину можна ставити в кімнатах на світлих південних і західних вікнах, якщо ж необхідно створити прямостоячі «зарості», у підвісній кашпо в глибині кімнат – поруч із північним або східним вікном.

Поливання досить рясне.

Підживлювати з березня по серпень добривами слабкої концентрації, які потрібно додавати у воду для поливання.

Пересаджують щорічно, навесні або влітку, у посуд різної форми й глибини, переважно в широкі, неглибокі ємності.

Розмножують щорічно або 1 раз на 2 роки розподілом кушика при пересаджуванні, рідше – насінням.

Попелиця, павутинний кліщ.

Scirpus cernuus * Очерет пониклий

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя сильно витягується	не вистачає світла	переставити рослину ближче до світла
листя також жовтіє і в'яне	недостатнє зволоження	обприскати
кінчики листя підсихають	недостатнє поливання	поливати досить рясно
листя вигорас	сонячний опік	уникати потрапляння прямих сонячних променів

Це чудова сукулентна рослина зі стеблами, що гілкуються, й численними м'ясистими листочками. Всі очитки відрізняються легкістю вирощування й розмноження.

Очитки не просто прекрасно переносять прямі сонячні промені – їм просто необхідно багато яскравого світла для хорошого самопочуття. У зимовий період деякі види рекомендується додатково освітлювати за допомогою люмінесцентних ламп.

Між рідкими, але досить рясними поливаннями необхідно дати ґрунту підсохнути (при цьому він має залишатися ледь вологим), узимку поливання істотно скорочують.

Підживлюють влітку, щомісяця, цілком підійде добриво для кактусів.

Без зайвої необхідності пересаджувати очиток не варто. Пересаджують екземпляри, що розрослися, яким горщик став явно малим.

Укоріненням листочків і стеблових черешків.

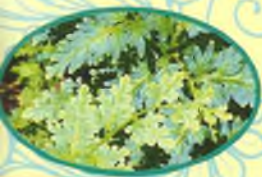

Очитки рідко уражуються шкідниками.

Sedum * ОЧИТОК

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання коріння	надлишок вологи в ґрунті, занадто низька температура	дати ґрунту добре просохнути, збільшити температуру
обпадають листочки	можливо, наслідок пересаджування	пересаджуйте рослину рідше
листя сохне, зморщується	нестача вологи, пересушування земляної грудки	збільшити інтенсивність поливання, даючи землі просихати
стебла витягуються, листочки розташовані рідко	нестача світла	збільшити інтенсивність освітлення

Опис
Мініатюрні рослини з витонченими різьбленими листочками. Належать до плаунів – ще більш древньої групи рослин, аніж папороті. Гілочки плаунів покриті численними дрібними листочками, схожими на плоскі голочки. Висота цієї ґрунтопокривної рослини досягає всього 10–15 см.

Освітлення
Прекрасно себе почувають у півтіні й тіні. Занадто яскраве світло буде пригнічувати розвиток цих рослин, від прямих сонячних променів селлагіNELу необхідно прикривати.

Поливання
Поливати треба тільки м'якою водою кімнатної температури. Ґрунт протягом усього року має бути постійно помірно вологий. Найкраще поливати через піддон, щоб ґрунт сам усмоктував необхідну вологу.

Удобрення
СеллагіNELу підживлюють мінеральними добривами, які вносять 1 раз на два тижні. Вираженого періоду спокою в селлагіNELі немає. Вносячи підживлення, корисно трохи підпушити верхній шар ґрунту для вільного доступу повітря.

Пересаджування
Гілочки добре зростаючих екземплярів незабаром починають звисуватися через край горщика. Екземпляри, які дуже розрослися, можна пересадити в ємність побільше.

Розмножування
Розподілом кущиків за пересаджування.

Шкідники
СеллагіNELі рідко уражуються шкідниками.

Selaginella * СеллагіNELа

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
сохнуть кінчики стебел	занадто сухе повітря	збільшити інтенсивність обприскування
листочки темніють і відмирають	занадто висока температура	знизити температуру до 16–17 °C
повільний ріст	недостача поживних речовин	провести додаткове підживлення
стебла витягуються, листочки бліді	нестача світла	збільшити інтенсивність освітлення
листочка м'які й мляві	немає доступу повітря до коріння	підпушити ґрунт, зменшити поливання

Багаторічні трав'янисті рослини з м'ясистим, щільним вічнозеленим листям, голим або опушеним, зібраним в прикореневі розетки до 10 см у діаметрі. На квітконосних пагонах листя рідке, розташоване в черговому порядку. Квітки дрібні зірчасті або дзвоникоподібні, жовті, білі, рожеві, червоні, фіолетові.

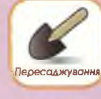
Чудово себе почувають на сонячних ділянках на кам'янистому, піщаному, бідному ґрунті. Затінення протипоказане – витягуються, втрачають компактну форму і яскраве забарвлення.

Практично не мають потреби в поливанні. У літню пору поливання помірне, узимку не поливають зовсім.

Підживлення необов'язкове.

Щорічно. Висаджують у водопроникну суміш із садової землі й піску.

Дочірніми розетками, які утворюються на повзучих пагонах.

Попелиця, червець, зрідка – павутинний кліщ.

Sempervivum * Молодило

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя загинається донизу, пові розетки не цвітуть	нестача світла й тепла	забезпечити рослині доступ до прямого сонячного світла
витягується стовбур рослини	нестача світла	забезпечити яскраве сонячне освітлення, відрізати й укорінити верхівку
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом

Опис

Багаторічний листовий сукулент. Стебла довгі, тонкі, сланкі. Листя чергове, з коротким черешком і сферичною пластинкою з вузьким, напівпрозорим «вікном», добре видимим на просвіт.

Освітлення

Світлолюбні рослини. Узимку тримають за температури 10-12 °С.

Поливання

Поливання помірно, не допускати пересушування земляної грудки.

Удобрення

У період активного росту підживлюють 1 раз на два тижні.

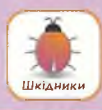
Пересаджування

Пересаджують молоді рослини щорічно, дорослі - 1 раз на два роки в суміш дернової, перегнійної, листової землі, торфу й піску.

Размножування

Стебловими черешками навесні й улітку.

Шкідники

Щитівки, павутинні кліщі, трипси.

Senecio * Жовтозілля

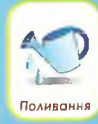
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
дрібніше листя, стебла оголюються, пагони витягуються	недостатнє освітлення	перенести рослину в більш освітлене місце
білясті плями на листі, листя починає обпадати	рослина уражена павутинним кліщем	рослину протирають вологою губкою, обприскують акарицидами
листя набуває білястого відтінку, темніє і обпадає	рослина уражена трипсами	уражену рослину необхідно ізолювати й обробити інсектицидом.

Трав'янистий багатолітник з пагонами, що никнуть, і опушеним яскраво-фіолетовим листям. У основі зігнутого, як човник, листа, що охоплює стебло, ростуть кльочкуваті волоски. Дрібні квітки зібрані в щільні пучки на верхівках пагонів.

Яскраве забарвлення листя зберігається тільки за високої освітленості. Улітку рослини бажано виносити на відкрите повітря, у сад або на балкон.

У теплу пору року поливання рясне; з настанням холодів його зводять до мінімуму. Улітку рекомендується обприскувати водою кімнатної температури.

Підживлюють рослину з березня по вересень універсальним комплексним добривом відповідно до інструкції.

Пересаджують рослину 1 раз на 2-3 роки навесні. Грунтова суміш із листової, перегнійної землі з додаванням піску (2:1:1).

Черешками в теплу пору року.

Попелиця, щитівка, павутинний кліщ.

Setcreasea * Сеткреазія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
білі плями на листі	потрапляння води на листя	поливання у прикореневу розетку
підсихання кінчиків листя	недостатнє поливання	поливати рясно, не допускати пересихання ґрунту
поява клейкого нальоту на листі, листя деформується	ураження рослини попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Опис

Характерна риса шлюмбергери - сплюснені пагони, що складаються з члеників, які гілкуються і прикрашені по краях невеликими зубчиками. На вершинах пагонів з'являються гарні квітки, заради яких шлюмбергеру й вирощують. У нас шлюмбергери називають «декабристами».

Освітлення

Шлюмбергеру слід оберігати від прямих яскравих сонячних променів, навесні та влітку рекомендується півтінь і розсіяне світло.

Поливання

Поливають тільки теплою водою. Рослини не переносять надлишкового зволоження й пересихання земляної грудки. З кінця серпня до жовтня поливання скорочують, знову підсилюючи після появи на кінцях сегментів бутонів.

Удобрення

Шлюмбергеру підживлюють у період росту й цвітіння два рази на місяць звичайними квітковими добривами.

Пересаджування

Після періоду цвітіння шлюмбергеру можна пересадити й забезпечити їй після цього період спокою.

Розмножування

Стебловими сегментами, які трохи підсушують і укорінюють у суміші землі й піску.

Шкідники

Павутинні кліщі.

Shlumbergera * Шлюмбергера

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
бутони не закладаються	температура восени нижче 10 °С	забезпечити не занадто холодний період спокою
бутони й квітки опадають	переміщення горщика з рослиною	не переміщати горщик з рослиною під час цвітіння
бутони й квітки опадають	різкі перепади температури або холодні протяги	забезпечити більш сприятливий температурний режим
на стеблових сегментах світлі плями	можливо, надлишок світла	поставити рослину в півтінь, прикривати від полуденного сонця

Вічнозелені дерева або чагарники до 6 м заввишки. Листя цільне або лопатеве. Квітки білого кольору, зібрані в зонтикоподібне суцвіття.

Яскраве розсіяне світло. Від прямих сонячних променів треба затінювати. Температура в період активної вегетації 19–24 °С, узимку – 10–12 °С.

Полівання з весни до осені рясне. Узимку – помірне, без пересушування земляної грудки. Рослину можна акуратно обприскувати.

Підживлюють рослину щотижня в період активної вегетації, чергуючи органічні й мінеральні добрива.

Молоду рослину (до 3 років) перевалюють двічі в рік. Дорослу рослину пересаджують через рік. Грунтова суміш із дернової, перегнійної землі й піску в співвідношенні 1:1:1/2.

Черешками, насінням.

Борошнистий червець, павутинний кліщ, щитівка, білокрилка.

Spartannia * Спарманія

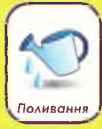
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя блідне, покривається бурими плямами	сонячний опік	затініть рослину, світло має бути розсіяним
скручується й сохне листя	занадто висока температура, нестача вологи в субстраті	підтримуйте температуру не вище 24 °С, регулярно поливайте рослину
рослина витягується, листя жовтіє, починає обпадати	нестача світла	не тримайте рослину в тіні
рослина затримується в рості, не цвіте	нестача поживних елементів	щотижня підгодовуйте рослину

Вічнозелений трав'янистий кореневищний багатолітник з розеткою блискучого зеленого листя на довгих черешках і квітками, що являють собою вузький качан білого кольору, обкутаний білим листям покривала, довшого за качан.

Прямі сонячні промені можуть викликати опіки листя. Спатифілум можна вирощувати в півтіні. Узимку рослині обов'язково потрібно яскраве розсіяне світло. Температура цілий рік має бути 20-27 °С. Узимку має не опускатися нижче 16 °С.

Улітку рясно. Поливають водою кімнатної температури. Ґрунт у горщику має не пересихати. Для підвищення вологості горщик поставте в піддон з вологим керамзитом. Узимку поливання скорочують.

Підживлюють з весни до кінця літа раз на 10 днів розведеним рідким добривом для кімнатних рослин.

Сигналом для пересаджування слугує коріння, що заповнило увесь горщик з рослиною. Візьміть горщик побільше або розділіть рослину під час пересаджування на 2-3 нових екземпляри.

Розподілом куща за пересаджування. Кожний шматок кореневища має нести мінімум 2-3 листки.

Павутинні кліщі, червці й попелиці.

Spathiphyllum * Спатифілум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
краї листя жовті	можливо, занадто тверда вода	поливайте рослину тільки м'якою відстояною водою
листя скручується	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні
листя зморщується	нестача вологи в повітрі	збільшити частоту обприскування
коричневі кінчики листя	занадто сухе повітря	збільшити вологість
на листі біло-жовті плями	опік прямими сонячними променями	прибрати рослину в тінь

Опис
Рослина з м'ясистими чотиригранними пагонами й квітками у вигляді п'ятикутної зірки, по-різному забарвленими, покритими довгими ворсинками, із сильним неприємним запахом тухлого м'яса.

Освітлення
Яскраве розсіяне освітлення. Прямі сонячні промені тільки восени й узимку. Температура з весни до осені 22–26 °С, узимку – 14–16 °С, не нижче 12 °С.

Поливання
Поливання з березня по жовтень рясне, у міру підсихання верхнього шару субстрату. З осені поливання скорочують, узимку поливання рідке, приблизно один раз на місяць.

Удобрення
Підживлюють рослину з весни до осені кожні два тижні спеціальними добривами для кактусів або сукулентних рослин у рекомендованих виробником дозах.

Пересаджування
Пересаджують молоді рослини щорічно, дорослі – раз на два роки. Грунтова суміш із 2 частин дернової землі й 1 частини грубозернистого піску.

Розмножування
Насінням й черешками.

Шкідники
Борошнисті червці, павутинний кліщ.

Stapelia * Стапелія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
плями або опіки на пагонах	занадто яскраве сонячне освітлення	привчати до яскравого світла поступово, бажане яскраве розсіяне світло
стебла рослини стають млявими, бліднуть і загнивають	надлишкове поливання	поливайте більш оцадливо, почекайте, поки ґрунт просохне
стебла витягуються й стонують, рослина не цвіте	нестача поживних речовин, світла	удобрювати кожні два тижні у весняно-осінній період, підтримувати яскраве розсіяне світло
загнивання кореня й стебел	борошнисті червці	пересадити рослину живцюванням у новий ґрунт, горщик продезінфікувати

Опис
Ліана з овальним темно-зеленим листям і пухкими суцвіттями з білих запашних квіток. Її стебла можна фігурно обвити навколо дуги або опори, сформованої з товстого дроту.

Освітлення
Стефанотис світлолюбний, йому необхідно яскраве освітлення, але світло має бути розсіяним. Улітку рослину треба прикривати від прямих сонячних променів, а ось узимку корисно її додатково освітлювати лампами денного світла.

Поливання
Улітку ґрунт у горщику зі стефанотисом увесь час має бути помірно вологим. У цей час поливання рясне, не допускаючи застою води в горщику. В осінньо-зимовий період поливання помірне.

Удобрення
У весняно-літній період двічі на місяць у ґрунт вносять комплексні й мінеральні добрива.

Пересаджування
Стефанотис, що розрісся за сезон активної вегетації, корисно пересадити в більший горщик. У протилежному разі слід добре підрізати його гілки.

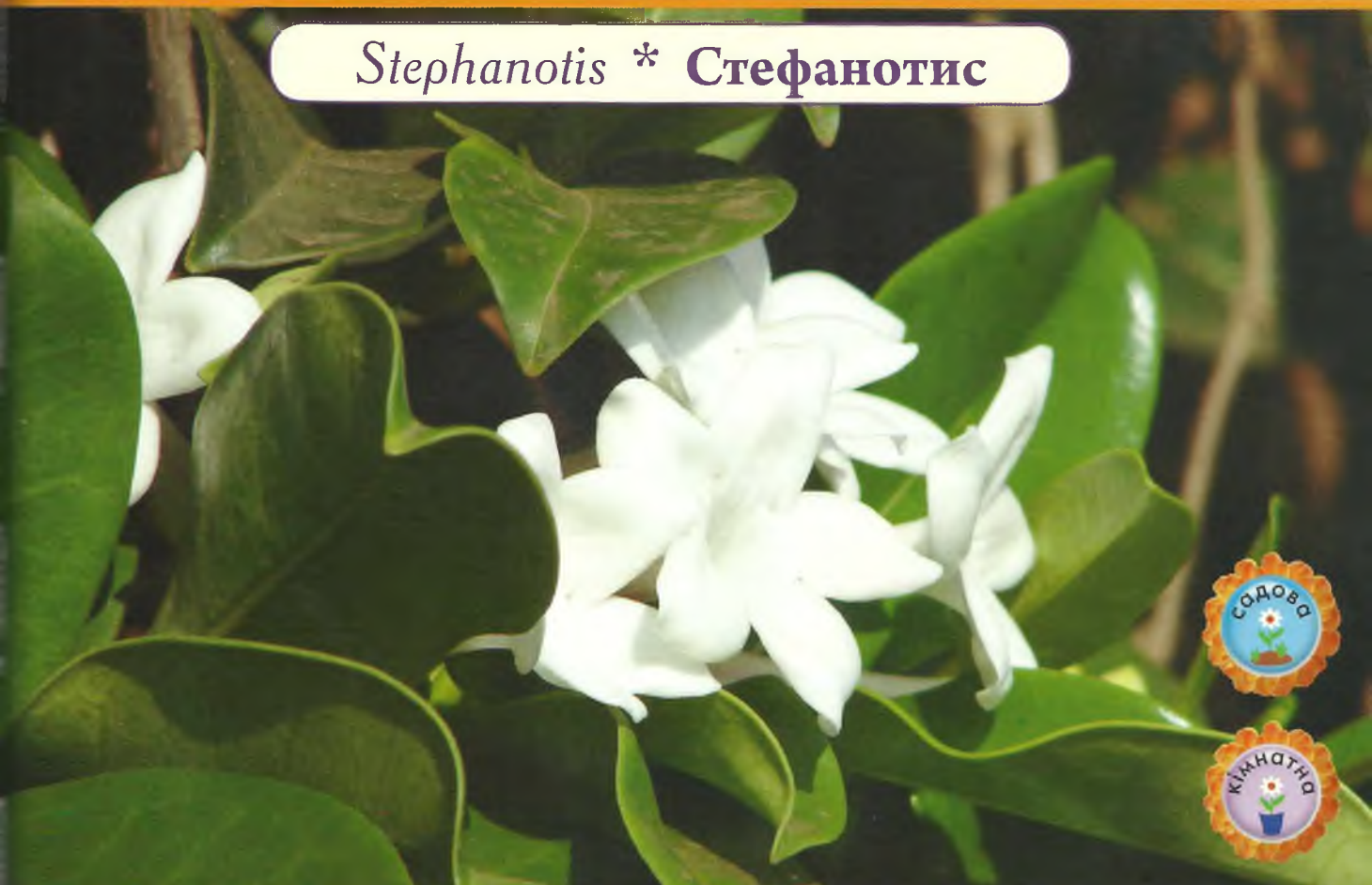

Розмножування
Черешками. Найкраще живцювати стефанотис навесні. Використовують пагони попереднього року з однією парою листя.

Шкідники
Попелиця, щитівки, борошнисті червці.

Stephanotis * Стефанотис

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
обпадають бутони	можливо, не вистачає світла	збільшити інтенсивність освітлення
обпадають бутони	можливо, пересушений ґрунт	збільшити інтенсивність поливання
листя жовтіє, темніє	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні
занадто повільний ріст	не вистачає живлення	підживлювати рослину мінеральними й органічними добривами

Багаторічні кореневищні рослини з довгим шкірястим листям еліптичної форми й квітками, зібраними в суцвіття, що за формою нагадують голову птаха.

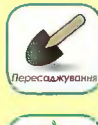
Стреліції потрібне розсіяне світло без прямих сонячних променів, рослина добре себе почуває й у півтіні, і навіть у тіні.

Поливання рясне з весни по кінець осені. Ґрунт має бути постійно вологим. Поливають стреліцію м'якою водою кімнатної температури. Узимку поливання скорочують.

Підживлюють з весни до осені три рази на місяць мінеральними й органічними добривами. Стреліція добре відгукується на наявність у ґрунті азоту.

Молоді рослини можна пересаджувати щорічно навесні, дорослі – один раз на кілька років, сполучаючи пересаджування з розподілом кореневища. Урахуйте, що в стреліції ламкий корінь.

Насінням, розподілом кореневища, бічними пагонами. Насіння труть дрібним наждаковим папером, замочують на добу в теплій воді й висівають потім у вологий пісок за 24–26 °С.

Павутинні кліщі, щитівки.

Strelitzia * Стреліція

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
темні плями на листі	надлишок вологи в ґрунті	зменшити поливання, перевірити дренаж
рослина скидає квітки	можливо, результат переміщення горщика	не торкайтесь горщика з рослиною під час цвітіння
листя никне узимку	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні
повільний ріст, цвітіння не починається	не вистачає живлення	підживлювати рослину органічними добривами
загнивають коріння й основа стебла	надлишок вологи в ґрунті	зменшити інтенсивність поливання

Трав'яниста розеткова рослина з укороченим стеблом. Листя густоопушене, зморщувате, широколанцетне. Квітки по одній-дві у пазухах листя на високих квітконосах різних відтінків червоного й рожевого, також від блакитного до оксамито-фіолетового, майже чорного кольору.

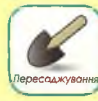
Яскраве розсіяне світло. Від прямих сонячних променів рослину потрібно затінювати. Температура з весни до осені 20–25 °С, узимку – 15–17 °С.

Поливання помірне з весни до осені, узимку – обережне.

Підживлення в період активної вегетації регулярне (кожні 7–10 днів) розчином комплексного мінерального добрива.

Пересаджувати навесні. Молоді рослини пересаджують щороку, дорослі – кожні 3 роки.

Розподілом, черешками, насінням.

Попелиця, борошнистий червець, цикламеновий кліщ, трипси.

Streptocarpus * Стрептокарпус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання кореневої системи	занадто рясне поливання	дочекайтесь, коли ґрунт просохне перед наступним поливанням
білястий наліт на листі, стеблах або квітках	борошниста роса	забезпечити гарну вентиляцію повітря, обробити системним фунгіцидом
листя липке й скручується, з'являється білий наліт	ураження попелицею	рослину обприскати мильним розчином, обробити препаратом, що містить перметрин
плями коричневого кольору на листі біля основи рослини	цикламеновий кліщ	ізолювати від інших рослин, обприскати рослину інсектицидом кілька разів

Компактна й низькоросла рослина з довгим гострим листям. Висота досягає 1,5 м. Строманта викидає довгий квітконіс із яскраво-червоними приквітками, у пазухах яких розташовані дрібні квітки, однак цвіте за кімнатних умов рідко.

Горщик зі стромантою краще поставити на світле місце, захищене від прямих сонячних променів, які можуть обпалити її листя. Строманта непогано росте в півтіні.

Поливати строманту треба тільки теплою м'якою водою кімнатної температури. Улітку поливання рясне, однак не допускати застою води в горщику. Грунт має бути при цьому постійно вологим. Восени й узимку поливання скорочують.

Підживлюють строманту навесні й улітку один раз на два тижні сильно розведеним розчином мінеральних добрив і настоем коров'яку в пропорції 1:10.

Молоді рослини пересаджують щороку в другій половині весни, великі екземпляри пересаджують кожні 3-5 років.

Розподілом куща під час пересаджування, намагаючись не ушкодити при цьому його корінь.

Павутинні кліщі, білокрилки, тля, щитівки, червці.

Stromanthe * Строманта

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя блякне і засихає	занадто яскраве світло	захистити рослину від прямих сонячних променів
стебла стають м'якими й загнивають	низька температура й перезволоження ґрунту	підвищити температуру, організувати надійний дренаж, знизити частоту поливання
сохнуть кінчики листя, обпадає листя	сухе повітря в приміщенні	збільшити частоту обприскування, помістити горщик у вологий торф або керамзит
листя покривається темними плямами й скручується	не вистачає вологи в ґрунті	не давайте ґрунту повністю просихати між поливанням
рожеві смуги на листі блякнуть	не вистачає світла	зробити освітлення більш яскравим

Зовнішнім виглядом і особливостями росту сингоніум нагадує філодендрон. Сингоніуми вирощують заради їхнього гарного листя, яке в багатьох видів формою нагадує наконечник стріли. Молочний сік сингоніума може викликати подразнення слизових оболонок.

Для форм із барвистим листям потрібне розсіяне світло без прямих сонячних променів. Сорти із зеленим листям добре ростуть у півтіні.

Поливання рясне з весни по кінець осені, ґрунт постійно має бути вологим. Поливають м'якою водою кімнатної температури. Узимку поливання скорочують.

Здійснюється з весни до осені один раз на 2-3 тижні рідкими мінеральними добривами.

Пересаджують звичайно навесні. Молоді рослини можна пересаджувати щорічно, дорослі – один раз на кілька років.

Верхівковими й стебловими черешками, які укорінюють у суміші мохів з піском у тепличці з високою вологістю за температури 20-22 °С.

Щитівки, попелиця.

Syngonium * Сингоніум

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
краплі на кінцях листя	підвищена вологість повітря	спеціально знижувати вологість не потрібно
листя жовтіє, але не в'яне	не вистачає живлення	варто зробити підживлення
листя обпадає, на кінчиках і краях листя коричневі плями	звичайно результат заподто сухого повітря	збільшити вологість у приміщенні
загнивають стебла, листя бліде	надлишок вологи за зниженої температури, надлишок сонячного світла	дати ґрунту підсохнути, підвищити температуру, поставити горщик з рослиною в півтінь

Вічнозелена рослина з великим глясовим листям довгастої форми, загостреним на кінці. На звороті листка чітко виступають поперечні жилки. Квітки білі, віночок чітко виступають поперечні жилки. Пелюстки квітки злегка вигнуті за спіраллю, прості або махрові.

Для вирощування краще обирати дуже світле місце, з розсіяними променями сонця або з деякою кількістю прямих сонячних променів уранці або наприкінці дня.

Чутлива до перезволоження, поливання улітку помірне, узимку більше обмежене – грунт у верхніх шарах має добре просихати.

Підживлюють із березня по серпень через кожні два тижні добривами для квітучих кімнатних рослин.

Пересаджують рослину щорічно навесні. Грунт має бути пухким та добре пропускати воду.

Розмножують черешками й насінням.

Попелиця, павутинний кліщ.

Tabernaemontana * Табернемонтана

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квіти швидко в'януть і опадають	не вистачає сил для цвітіння	можна видалити частину бутонів, особливо, якщо це молода рослина
жовтіє листя	захворювання хлорозом	для пересаджування використовувати тільки слабкокислий субстрат, обробляти рослину розчином мікроелементів
листя засихає, на ньому з'являється дірка	надлишкове поливання або висока вологість повітря	зменшити поливання

Рослина, у якої на верхівках довгих, товстих стебел, завдовжки до 60 см, зібрані в грона багрянисті квіти, з яких звисають довгі «бакенбарди».

Має потребу у світлому, але захищеному від прямих сонячних променів місці розташування. Температура взимку не нижче 18 °С.

Рясне поливання у літню пору м'якою вистояною водою й обприскування не рідше двох разів у день. Узимку поливають тільки в міру підсихання поверхні ґрунту в горщику.

Раз на два тижні навесні, улітку й восени підживлюють добривами для орхідей.

У міру необхідності навесні, приблизно раз на два-три роки, коли коріння повністю заповнює горщик. Пересаджують у суміш із дернової, листової землі, торфу, піску (1/2:1:1:1/2). Дренаж обов'язковий.

Розподілом кореневища навесні.

Павутинний кліщ.

Тасса * Такка

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
білясті плями на листі, листя починає обпадати	червоний павутинний кліщ, зайва сухість повітря	урегулювати вологість повітря
розвиток гнилизни	надмірне поливання	скоротити на якийсь час поливання
листя в'яне	недостатнє поливання у літню пору	у літню пору необхідне рясне поливання
рослина зупинилася в рості	поплутане коріння й зайві дитинки	у разі пересаджування видаліть дитинки і упорядкуйте корінь рослини

Оліс

Трав'яниста багаторічна рослина з укороченим стеблом. Листя сильно зближене, до 13 см завдовжки. Квітки зібрані в зонтикоподібні, щільні суцвіття на червонуватих біля основи квітконосах. Віночок лідуватий з більш темними плямами, воронкоподібний, двогубчастий з вигнутою трубкою.

Освітлення

Світло пряме сонячне або яскраве розсіяне.

Поливання

Помірне у будь-яку пору року.

Удобрення

Весна і літо – 1 раз на 2 тижні мінеральними й органічними добривами.

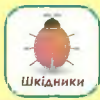
Ліресаджування

Навесні у разі необхідності. Земляна суміш: дернова і листова земля, торф і пісок (1:1:1).

Розмножування

Насінням або розподілом куща.

Шкідники

Попелиця.

Tetranema * Тетранема

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя жовтіє, скручується	ураження попелицею	обрискування настоєм піретруму або тютюну з додаванням мила
білий борошністий наліт на листі	борошніста роса	обпилити рослину сіркою, у разі сильного прояву хвороби необхідне обрискування фундазолом
погано цвіте або не цвіте зовсім	не вистачає поживних речовин у ґрунті	у весняно-літній період необхідно вносити рідкі квіткові добрива в ґрунт

Трав'яниста ліана з кучерявим стеблом, супротивним, трикутно-серцеподібним, знизу опушеним листям на довгих крилатих черешках, і жовтими або жовтогарячими, воронкоподібними квітками. Квітки мають характерну ознаку – темне вічко в центрі.

Яскраве розсіяне світло. Рослина здатна переносити ранкові й вечірні сонячні промені. Температура з весни до осені близько 20–25 °С, до зими рекомендується знизити до 15–17 °С.

Помірне поливання. Перед тим як знову полити рослину, переконайтеся, що верхній шар ґрунту в горщику просохнув.

Підживлювати рослини з весни до осені регулярно, кожні 2–3 тижні, повним мінеральним добривом.

Пересаджування рослини раз на рік, навесні. Ґрунтова суміш із дернової, перегнійної землі й піску в співвідношенні 2:2:1.

Черешками й насінням.

Попелиця, білокрилка, павутинний кліщ.

Thunbergia * Тунбергія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
поява цвілі	занадто волога земля	перед поливанням ґрунт має підсохнути
рідке листя	не вистачає поживних речовин або світла	переставте рослину на більш світле місце, а під час цвітіння підживлюйте добривами
квітки й бутони опадають	пересушування субстрату	улітку в жарку погоду не допускайте пересушування субстрату, поливайте рослину регулярно
лишковий наліт на листі	ураження попелицею	обприскуйте рослину мильною водою з додаванням спирту

Рослина із прямостоячими стеблами й гарними білими квітами з жовтою або жовтогарячою губою. Листя лінійно-ланцетне, довго-загострене, 15-20 см завдовжки, знизу сизувате; обідає взимку. Рослини можуть досягати висоти 50-100 см.

Улітку, у період вегетації, слід розмістити на сонячному місці. Узимку під час спокою рослини тримають у сухому, світлому, добре провітрюваному прохолодному приміщенні. За зимового зберігання в темряві рослини потім не цвітуть.

Улітку поливають рясно, узимку - дуже обережно, після відмирання листя лише стежать, щоб земля зовсім не пересохнула.

Раз на два тижні навесні, улітку й восени підживлюють добривами для орхідей.

Пересаджують навесні, за висоти молодих пагонів 5-8 см. Грунтова суміш -1 частина дернової землі, 1 частина верхівкового торфу, 1 частина сфагнуму, 1 частина листової підстилки й 1/2 частини піску.

Черешками й розподілом куща.

Павутинний кліщ, попелиці, трипси.

Thunia * Тунія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
білі крапки на листі, павутинка	павутинний кліщ	обприскувати рослину акрексом
на листі з'являється срібliste забарвлення з темними крапками	трипси	трикратне обприскування рослин актеліком
чорна гнилизна	низька температура й висока вологість повітря	оптимізація умов зволоження
корінь і листя загнивають, розм'якшуються й буріють	коренева гнилизна	поливання і обприскування рослин суспензією фундазолу

Епіфітна рослина, листя якої утворює розетку, а основну декоративність суцвіттям надають яскраво забарвлені приквітки, що довго зберігаються, або густо переплетені пагони з крихітними розетками листя.

Освітлення має не бути зайво інтенсивним. Горщик з рослиною краще поставити в закритому приміщенні на світле місце, захищене від прямих сонячних променів – тилландсія може рости й у півтіні.

Навесні й улітку поливання рясне, у зимовий період помірне. Поливати рослину рекомендується під кореневу шийку м'якою водою кімнатної температури.

Звичайно здійснюється два рази на місяць сильно розведеним квітковим добривом.

Пересаджують раз на 2-3 роки. В процесі пересаджування основу розетки в ґрунт не заглиблюють. Земельна суміш із торфу, сфагнуму й шматочків кори (1:1:1).

Дочірніми відсаджуваннями, які утворюються біля основи материнської розетки. Їх відокремлюють і висаджують в окремі горшечки для того, щоб вони підросли. Материнська розетка згодом гине.

Павутинні кліщі.

Tillandsia * Тилландсія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивають коріння й основа стебла	надлишок вологи в ґрунті	зменшити поливання, перевірити дренаж
відмирає материнська розетка	природна стадія розвитку після цвітіння	відсадить дочірні розетки, якщо вони вже сформувалися
не утворюються дочірні розетки	можливо, не вистачає живлення	підживить рослину мінеральними й органічними добривами
листя м'яке, никне	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні

Опис

Трав'янисті ґрунтопокривні рослини. Утворюють компактний купчик з опушеного яскраво-зеленого листя заввишки до 25 см. Листя своїми обрисами нагадує листя смородини. Як і стебла, воно покрите тонкими колючими ворсинками.

Освітлення

Розсіяне світло. Температура цілий рік помірна - 15-20 °С.

Поливання

Рясне поливання, у міру підсихання верхнього шару субстрату.

Удобрення

Підживлення рослини комплексним мінеральним добривом один раз на два-три тижні в період активної вегетації.

Пересаджування

Пересаджувати рослину можна у будь-яку пору року. Рекомендується ґрунтова суміш із листової землі й грубозернистого піску в рівних пропорціях.

Розмноження

Розподілом, дочірніми розетками.

Шкідники

Павутинний кліщ, борошністі червці, щитівки, трипси.

Tolmiea * Толмія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
листя витягується, блідне, зменшується в розмірі	не вистачає світла	переставте рослину в добре освітлене місце
опіки на листі	занадто яскраве сонце	переставити рослину на розсіяне світло
листя жовтіє і в'яне	пересихання кореневої грудки	поливання має бути рясним і частим
листя в'яне, черешки біля основи загнивають	надмірне поливання	припинити поливання, коли ґрунт у горщику підсохне, пересадити рослину у свіжій ґрунт

Опис

Компактна однолітня рослина 10–25 см заввишки. Відрізняється пишним листям і цвітінням протягом тривалого періоду часу. Квітки дуже своєрідні за формою й забарвленням. Віночок квітки ніжно-ліловий, із плямою на нижній губі. Забарвлення сортів від синього до фіолетового з жовтими плямами, також рожеве, біле й пурпурово-червоне.

Освітлення

Рослина віддає перевагу яскравому розсіяному світлу. Температура бажана помірна – 16–20 °С.

Поливання

Регулярне рясне поливання. Кілька разів на тиждень рослину варто обприскувати м'якою водою.

Удобрення

Підживлювати раз на тиждень кальцієвим добривом.

Пересаджування

Пересаджують рослину щорічно навесні. Ґрунт краще легкий родючий, добре дренований.

Розмножування

Насінням.

Шкідники

Червоний павутинний кліщ, борошнистий червець, трипси.

Torenia * Торенія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
зелень скручується й обпадає	сонячний опік	поставити на місце з яскравим розсіяним світлом без потрапляння прямих сонячних променів
кінчики листя забарвлюються в червоний колір	низька температура	температура має бути не нижче 16 °С
ватоподібне відкладення на листі	борошнисті червці, сухе й тепле повітря	підвищити вологість повітря, щотижня обприскувати системним інсектицидом
листя набуває білястого відтінку, деформується й обпадає	рослина уражена трипсами	уражену рослину необхідно ізолювати й обробити інсектицидом

Опис

Досить невибаглива віялова пальма. За домашніх умов досягає 2,5 м. Зворотний бік листя має сизий наліт, що легко стирається. Черешки довгі, мають дрібні шипи. Суцвіття пазушні, квітконіс завдовжки близько 30–40 см, квітки білі та яскраво-жовті.

Освітлення

Необхідне яскраве світло, з деякою кількістю прямих сонячних променів, притінювати тільки в полуденні години. У кімнаті відводиться найясніше місце.

Поливання

Улітку поливання рясне, узимку – дуже помірне, залежно від температури, один раз на 1,5–3 тижні.

Удобрення

Підживлюють із травня по вересень через кожні три тижні добривом для пальм, узятим у дозі в 2 рази менше рекомендованої.

Пересаджування

Не любить пересаджування, тому пересаджують тільки тоді, коли коріння заповнить весь горщик або діжку й починає вилазити за межі ємності.

Розмножування

Насінням тільки свіжим та за підігрівання ґрунту. Насіння замочують на кілька днів, добу бажано вимочити в розчині циркону, потім висадити. Сходи з'являються приблизно через 3 місяці.

Шкідники

Щитівка, борошнистий червець, павутинний кліщ.

Trachycarpus * Трахікарпус

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
кінчики листя буріють	висока температура	забезпечити температуру взимку 16 °С, провітрювати приміщення влітку
пожовтіння листя	недостатнє поливання або теплі умови	забезпечити поливання або понизити температуру
коричневі кінчики листя	сухе повітря	обприскувати, підвищити вологість повітря
коричневі плями на листі	надлишок вологи	зменшити поливання, поливати у разі підсихання ґрунту

Опис

Трав'янистий багатолітник з повзучими стеблами, з маленьким овально-загостреним зеленим або фіолетовим знизу листям і дрібними білими квітками, зібраними в суцвіття-завитки. Дуже підходять для вирощування в підвісних кошиках і кашпо.

Освітлення

Для гарного самопочуття традесканції необхідно багато світла, рослина може витримувати прямі сонячні промені, хоча чудово росте й у півтіні. Формам з барвистим листям потрібно більше світла.

Поливання

З весни до осені поливають у міру рясно, стежачи лише за тим, щоб вода не застоювалася в горщику. Узимку поливання досить помірне. У цей час земля має бути лише ледь вологою. Традесканція не переносить пересихання земляної грудки.

Удобрення

Підживлюють під час вегетаційного періоду не рідше двох разів на місяць. Використовують звичайно органічні й комплексні мінеральні добрива. Форми з барвистим листям не слід надмірно підживлювати органічними добривами.

Пересаджування

Пересаджування можна проводити через 2-3 роки навесні, сполучаючи його з обрізуванням довгих пагонів. Рослини з оголеними стеблами, що дуже розрослися, згодом замінують молодими вкоріненими черешками.

Розмножування

Верхівковими черешками, які вкорінюються у вологій суміші торфу й піску.

Шкідники

Павутинні кліщі, борошністі червці.

Tradescantia * Традесканція

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
зелене листя стає жовтим	можливо, надлишок світла	помістіть горщик з рослиною в тіні
кінчики листя жовтіють і сохнуть	занадто жарко й сухо	знизити температуру, збільшити частоту обприскування
занадто повільний ріст	не вистачає живлення	підживлювати рослину добривами
загнивають основи стебел	надлишок вологи в ґрунті	за серйозного ураження відріжте й укорініть здорові пагони
оголюються основи пагонів	природна стадія розвитку рослини	можна омолодити рослину, укорінивши її черешки

Рослина зі шкірястим листям, темно-зеленого кольору із червонуватою основою завдовжки до 60 см. Квітки симетричні, шестипелюсткові. Біля основи суцвіття 2 великі приквіткові луски. Оцвітнина воронкоподібна або дзвоникоподібна, біла, рожева або яскраво-червона.

Віддає перевагу світлим місцям, але може рости й у півтіні. Необхідний захист від полуденних променів сонця. Узимку рослини розміщують за температури 5-10 °С, улітку - 22-25 °С.

Улітку, у період росту й цвітіння, необхідне рясне поливання, за прохолодної зимиwлі поливання дуже рідке.

Підживлюють рослину один раз на 2 тижні мінеральними й органічними добривами, які стимулюють цвітіння.

Пересаджують зазвичай через 2-3 роки в невеликі горщики. Пересаджують тільки тоді, коли купка цибулин розростеться. Оптимальний час пересаджування - з березня по травень.

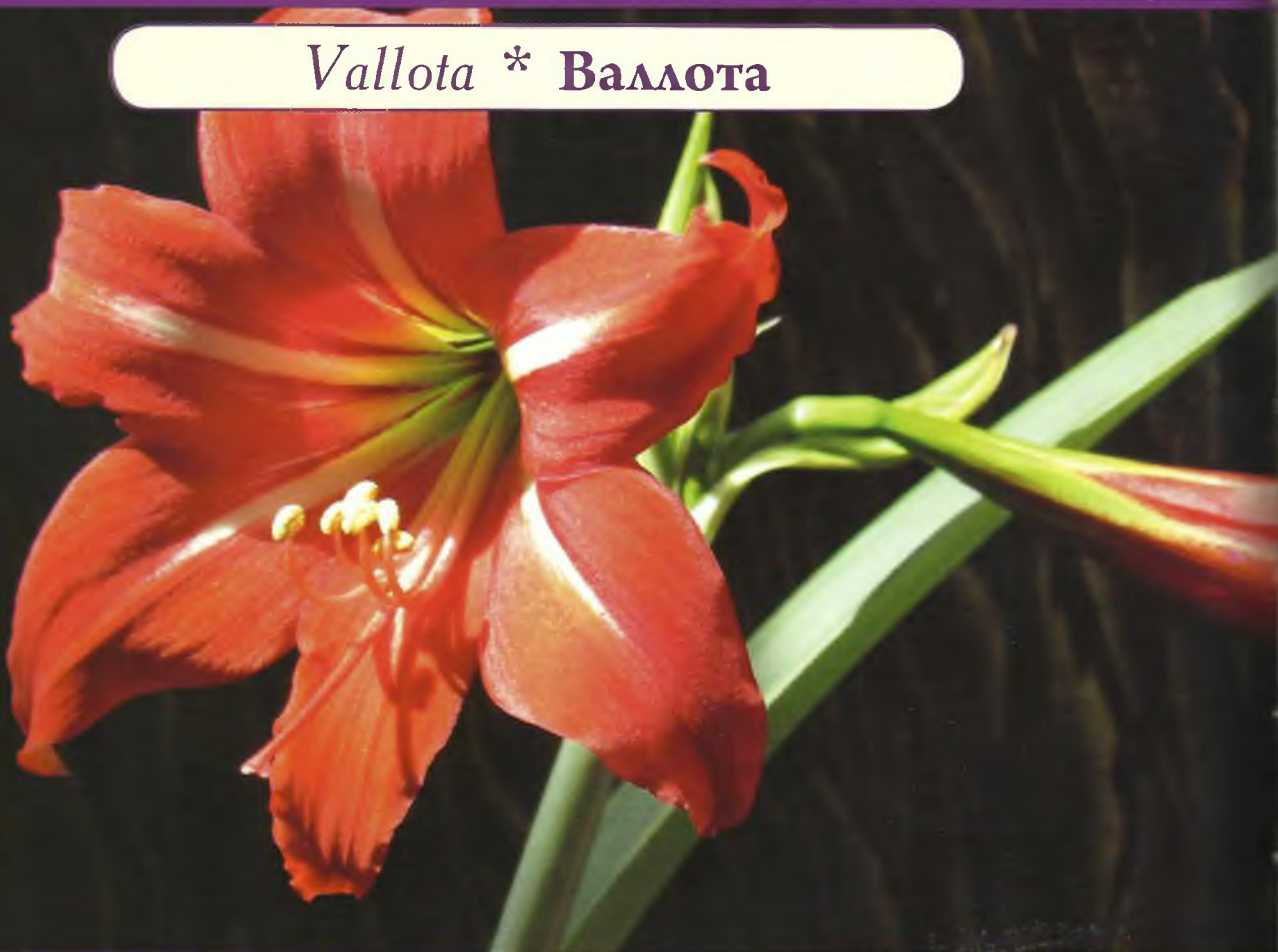

Дочірніми цибулинами, які відокремлюють від материнської під час пересадження рослин, рідше насінням, тому що воно швидко втрачає схожість.

Червці, попелиця, щитівка.

Vallota * Валлота

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загнивання цибулини й листя	порушення режиму поливання	відкоригувати режим поливання
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
листя жовтіє і обпадає, рослина починає відставати в рості	ураження борошнистим червцем	листя протирають вологою губкою з мильним розчином, обробляють інсектицидом
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Опис

Рослина з листям із хвилястим краєм завдовжки 30–40 см, розташованим розеткою. Квіти на міцному квітконосі завдовжки 40 см, суцвіття-колоски з 20–60 трубчастих квіток бежево-жовтогарячого кольору з жовтими пятачками.

Освітлення

Рослина світлолюбна, необхідна температура – 10–12 °С. У літній період рекомендується висаджувати рослину у відкритий ґрунт.

Поливання

Поливання регулярно з весни до літа, суворо обмежене у період спокою, між двома поливаннями дати землі висохнути на 3–4 см.

Удобрення

Підживлюють рослину в період росту, 1 раз на місяць, добривом для цибулинних квітів.

Пересаджування

Пересаджують рослину кожні 2–3 роки. Вельтгеймія може рости в ємності з водою як гіацинт.

Розмножування

Розмножуються цибулинками-дитинками в жовтні.

Шкідники

Попелиця.

Veltheimia capensis * Вельтгеймія капська

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
квіти не розкриваються, листя скручується, жовтіє і обпадає	рослина уражена попелицею	шкідників видалити, обприскати рослину інсектицидом
загнивають цибулини рослини	сіра гнилизна	видалити уражені частини, зробити обприскування фунгіцидом
рослина не цвіте	занадто висока температура повітря	для цвітіння необхідно підтримувати температуру не вище 10–12 °С

Багаторічна рослина 20–30 см заввишки. Листя опукло-овальне. Квітки великі, одиночні, до 10 см у діаметрі, різноманітного забарвлення, частіше триколірні. Деякі сорти мають гофровані краї пелюстків. Нектарник витягнутий у коротку шпору, біля основи завжди з жовтим «вічком», навіть у найбільш темнозабарвлених сортів. Цвіте у квітні-жовтні.

Рослина віддає перевагу яскравому розсіяному світлу. Температура вирощування – не менше 16 °С.

Поливання помірне. Приблизно раз на тиждень, у жарку погоду частіше. Земля має не пересихати.

Підживлювати раз на місяць рідким гумусолом, розведеним у воді.

Пересаджувати рослину щороку. Ґрунтова суміш із листового перегною, верхівкового торфу, чернозему, річкового піску, сфагнуму (1:3:1:1:1). На відро отриманої суміші додати 1 л подрібненого деревного вугілля та дві столові ложки суперфосфату.

Насінням, черешками.

Цикламентовий і червоний павутинний кліщі, попелиця, борошнистий червець, трипси.

Viola wittrockiana * Фіалка гібридна (братки)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
білий або сіруватий павутинний наліт на рослині	борошниста роса, надмірна вологість, затхле повітря	обприскати рослину топсіном-М, фундазолом БМК або морестаном, провітрити приміщення
сірий пухнатий наліт на листі і стеблах	сіра гнилизна, висока вологість повітря, не вистачає світла	провітрювання, обережне поливання, обприскування потрібним фунгіцидом
листя жовтіє і сохне	сонячний опік	притінити рослину від прямих сонячних променів
коричневі плями на листі	поливання холодною водою	поливати вистояною водою кімнатної температури

Епіфітна рослина, листя утворює розетку, з якої під час цвітіння з'являється високе колосоподібне суцвіття із дрібних і малодекоративних квіток із приквітками різного забарвлення (від жовтого до бордово-червоного).

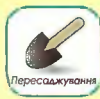
Освітлення має бути не надміру інтенсивним. Температура має бути однаковою протягом усього року – 18–25 °С. Узимку – не нижче 18 °С.

У розетку листя. Навесні й улітку рясне, у зимовий період – помірне.

Підживлення звичайно здійснюють два рази на місяць сильно розведеним квітковим добривом.

Пересаджують тільки рослини, що розрослися, а також у разі відділення дочірніх розеток.

Дочірніми відсаджуваннями, відсаджування утворюються біля основи материнської розетки. Їх відокремлюють і висаджують в окремі горщики для того, щоб підросли. Материнська розетка згодом гине.

Павутинні кліщі, борошнисті червці.

Vriesea * Врезія

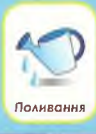
ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
загниває коріння та основа стебла	надлишок вологи в ґрунті	зменшити поливання, перевірити дренаж
відмирає материнська розетка	природна стадія розвитку	відсадить дочірні розетки, якщо вони вже сформувалися
не утворюються дочірні розетки	можливо, не вистачає живлення	підживлювати рослину добривами
на листі сірі плями	рослина уражена грибок	обробити рослину розчином фунгіциду
листя м'яке, никне	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні, стежити, щоб уночі вона не опускалася занадто низько

Опис
Велика пальма з віяловим листям, розщепленим на складчасті частки, утворює на вершині стовбура густу крону. Суцвіття довге, до 3 м завдовжки, волотисте. Квітки двостатеві, запахні, однак цвітіння в культурі рідке, відбувається не раніше ніж на 12-15 рік життя.

Освітлення
Освітлення яскраве, захищати від прямих сонячних променів. Температура влітку 18-21 °С, узимку - не вище 10 °С.

Поливання
Навесні й улітку - рясне, Узимку поливання помірне.

Удобрення
Підживлюють звичайно раз на 2-4 тижні, починаючи з весни; в осінньо-зимовий період підживлення можна не робити.

Пересаджування
Пересаджуйте якомога рідше - тільки в тому разі, коли горщик став для рослини малий.

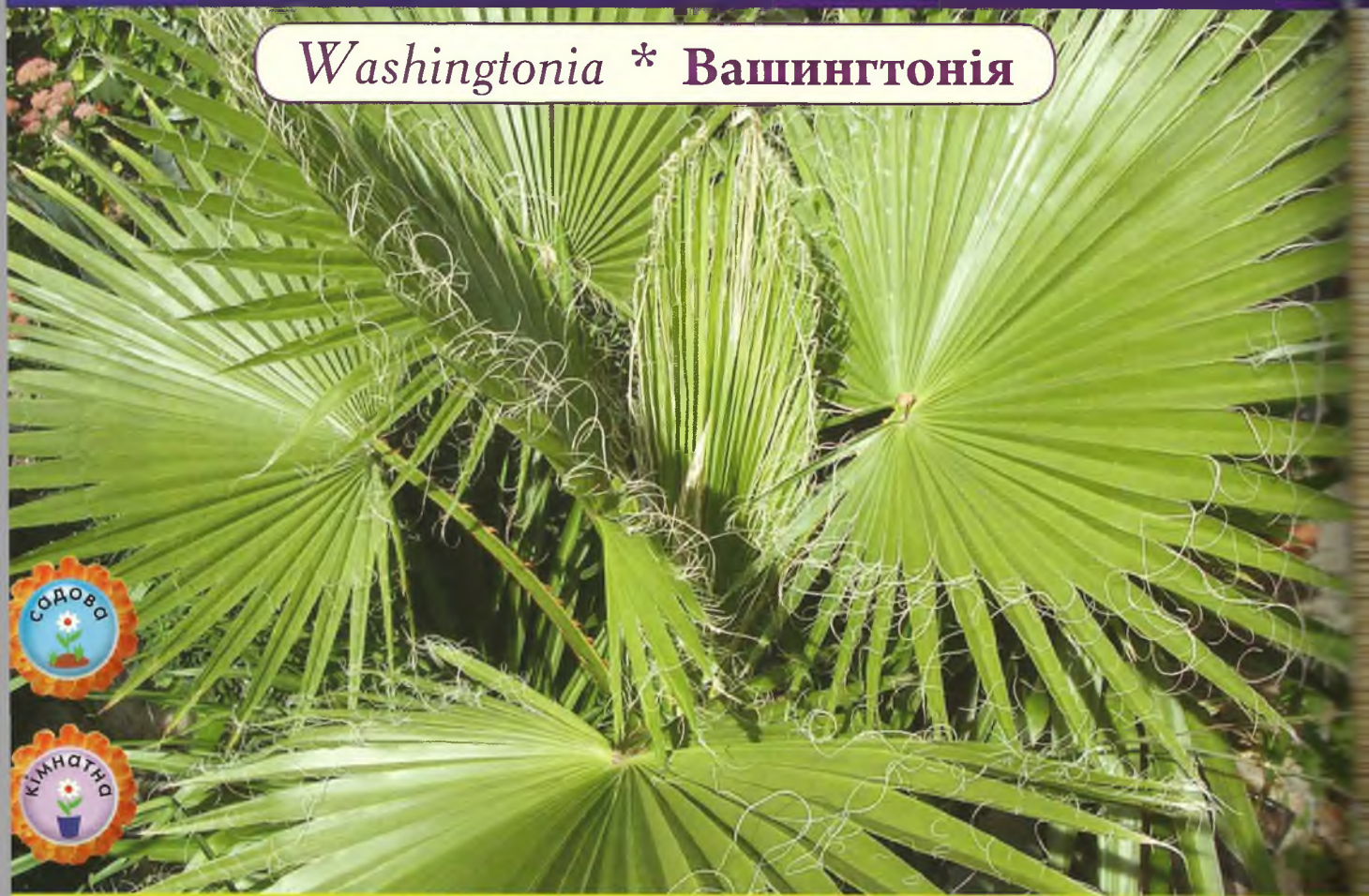

Розмножування
Насінням, яке саджають на глибину близько 1 см у вологу теплу землю, потім прикривають склом або поліетиленом.

Шкідники
Щитівки.

Washingtonia * Вашингтонія

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
жовтіє листя	недостатнє поливання	збільшити інтенсивність поливання, стежачи за тим, щоб надлишки води стікали в піддон
кінчики листя коричневі	занадто сухе повітря	збільшити інтенсивність обприскування, улітку частіше провітрювати
на листі світлі сухі плями	надлишок світла	переставте горщик у півтінь
листя темніє і в'яне	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні
цвіль на ґрунті або на стінках горщика	наслідок рясного поливання взимку	трохи зменшити поливання

Опис
Пальмоподібне дерево з коротким стовбуром і короною довгого шкірястого або мечоподібного листя різного забарвлення (від блідо-зеленого, сизого до жовто-смугастого).

Освітлення
Необхідне досить інтенсивне освітлення, хоча рослина непогано себе почуває й у півтіні. Може якийсь час постояти і під прямими сонячними променями, однак зловживати такими сонячними ваннами явно не варто.

Поливання
Юка досить вологолюбна, однак поливати рослину треба обережно, даючи грудці землі добре підсохнути. Рослину краще трохи пересушити, аніж залити водою.

Удобрення
Підживлюють рослину в період росту один або два рази на місяць комплексними добривами.

Пересаджування
Пересаджують навесні: молоді рослини – раз на два роки, дорослі – рідше. Для посадки використовують ґрунтову суміш із дернової землі, перегною й піску (1:1:2).

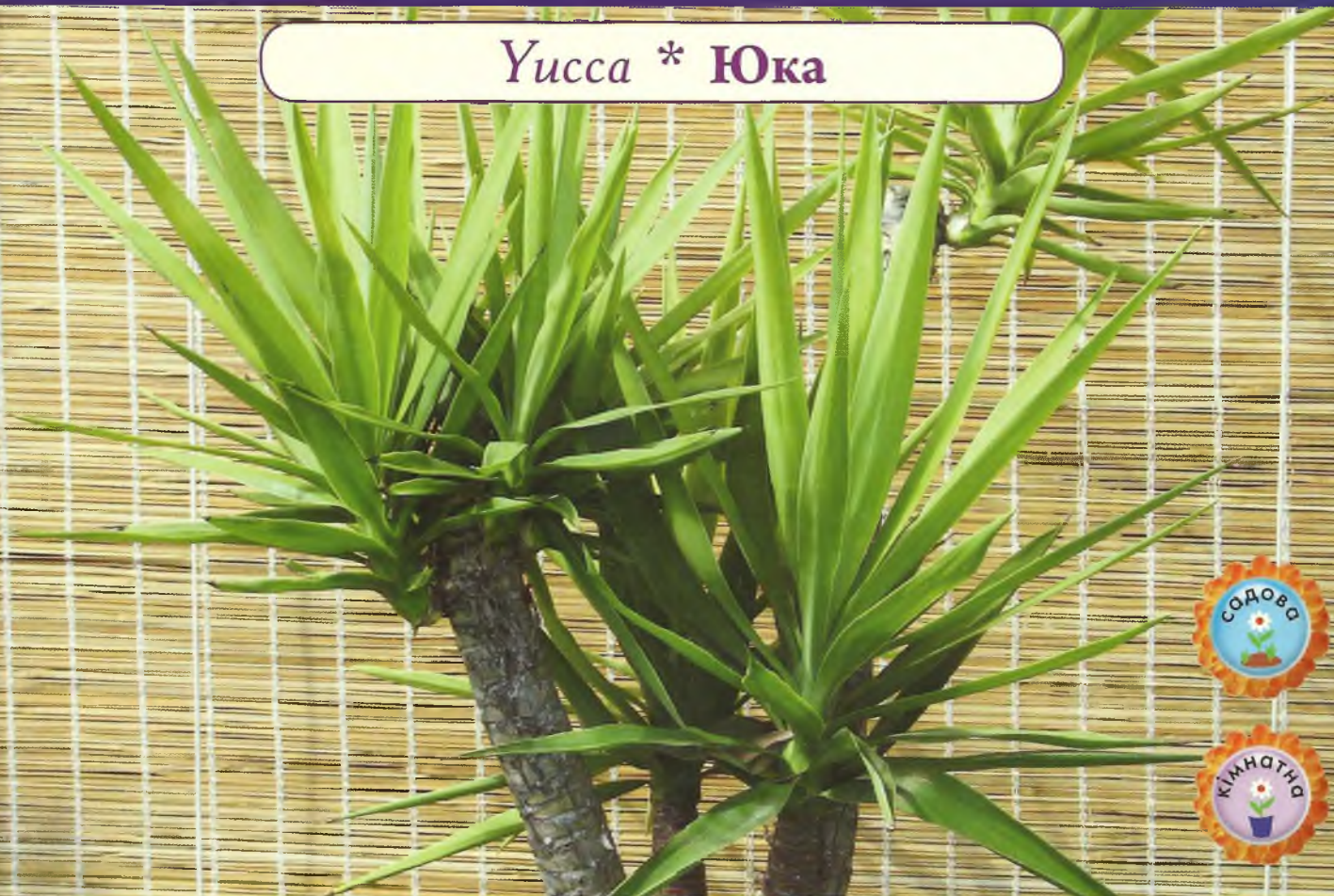

Розмножування
Насінням, стебловими черешками й корневими відгалуженнями. Для одержання стеблових черешків стовбур зрізують трохи вище кореневої шийки й укладають горизонтально на вологий пісок.

Шкідники
Рідко ушкоджується шкідниками.

Yucca * Юка

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
кінчики листя коричневі	сухе повітря, недостатнє поливання	збільшити вологість і поливати частіше
на листі коричневі плями	недостатньо інтенсивне поливання	тримати земляну грудку постійно вологою
листки м'які, скручуються	занадто низька температура	збільшити температуру в приміщенні, не тримати горщик з рослиною поблизу холодного віконного скла
на листі світлі плями	надлишок світла	поставити рослину в тіні, прикривати від полуденного сонця

Опис
Бульбова рослина зі складним глянсовим непарноперистим листям з 17–21 листочків на сильно стовщеному біля основи черешку. Заради цього листя і потужних трав'янистих стебел заміокулькас і вирощують у кімнатах та холах.

Освітлення
Рослина може витримувати прямі сонячні промені, однак у півтіні також почуває себе непогано. Температура має бути однаковою упродовж усього року – 20–25 °С, має не опускатися нижче 16 °С.

Поливання
Помірне. Поливати його можна не занадто часто. Узимку поливання скорочують до 1–2 разів на місяць.

Удобрення
У весняно-літній період рослину можна підживлювати добривами, які рекомендується застосовувати для кактусів і сукулентів.

Пересаджування
Росте заміокулькас повільно, тому в одній і тій самій ємності рослина може перебувати до п'яти років. Якщо ви хочете прискорити його ріст, щорічно навесні пересаджуйте рослину в більший горщик.

Розмножування
Розподілом кореневища й укоріненням листових пластинок, які поміщають у теплички, у суміш землі й піску. Перший пагін з'являється через півроку.

Шкідники
Рослина рідко уражається шкідниками.

Zamiokulkas * Заміокулькас

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
корінь і стебла загнивають	надмірне поливання за низької температури	скоротити поливання, підвищити температуру
на листі і стеблах світлі овальні цятки	ураження щитівкою	листки та стебла промити й обробити інсектицидним препаратом
на листі темні плями, падає тургор	результат низьких температур	збільшити температуру, берегти від холодних протягів
нижні листки на стеблах опадають	природна стадія розвитку рослини	спеціальні заходи не потрібні

Оліс

Булбова рослина зі стрілоподібним листям, що цвіте навесні характерними квітками – біле воскове воронкоподібне покривало прикриває кремово-жовтий качан.

Освітлення

Любить яскраве розсіяне світло. Температура під час вирощування має не падати нижче 18 °С. Цвітіння за температури не нижче 23 °С. Зимівля холодна.

Поливання

Рясне рівномірне поливання. Рослині потрібна висока вологість, її зручно вирощувати в горщику із глибоким піддоном, наповненим водою. Після закінчення цвітіння поливання скорочують.

Удобрення

Підживлюють рослину спеціальним добривом для цибулинних рослин один раз на два тижні.

Пересаджування

Пересаджують рослини в середині літа після цвітіння й засихання листя. Використовується ґрунтова суміш із парникової землі, торфу, садової землі, піску й 20 % компосту із гною й водоростей (1:1:1:1).

Розмножування

Розмножують навесні розподілом бульби, зацвітає на 4–5 рік.

Шкідники

Щитівка, павутинний кліщ.

Zantedeschia aethiopica * Зантедексія ефіопська (калла)

ПРОБЛЕМИ	ПРИЧИНИ	РІШЕННЯ
рослина не цвіте	занадто низька температура	підвищити температуру повітря
на листі з'явилися плями	занадто сухе повітря, павутинний кліщ	обробити рослину спеціальним розчином, підвищити вологість повітря
жовті плями на листі, листя скручується й обпадає	ураження щитівками	видалити шкідників ватяним тампоном з розчином спирту, обробити рослину й місце, де вона стояла, інсектицидом

Інтер'єр у будинку згідно з фен-шуй

Коридор, передпокії

Для передпокою головне правило, щоб енергія протікала через приміщення повільно й спокійно, а не проносилася галопом і не гальмувала. Довгі коридори, які є в багатьох приміщеннях, для позитивної енергії можна порівняти зі швидкісною трасою – вона проноситься ними зі свистом. Але дзеркала здатні знизити швидкість і спрямувати живлющу Ци в усі кабінети й завулки.

У передпокої варто розмішувати великі предмети й прикраси інтер'єру – це відволікає увагу тих, хто входить у приміщення, від внутрішніх кімнат. Ідеальним рішенням, якщо дозволяють площа та освітленість передпокою, може стати декоративна велика рослина в діжці.

Велику рослину також доречно розташувати в передпокої у тому разі, коли вхідні двері в будинку відкриваються до сходів, що ведуть у кімнати господарів, – для уповільнення потоку Ци та для спрямування вхідних потоків енергії у протилежний бік. Рослину краще розмістити навскоси від входу поруч зі сходами. Із передпокою енергія Ци коридорами поширюється в будинку, і її рух має відбуватися без перешкод. Довгі порожні коридори, однакові двері, а також глухі кути створюють ефект похмурості й зневіри, перешкоджають вільному потоку Ци. У таких випадках доцільно використовувати настінні прикраси, неяскраві світильники або підвісні кашпо з кімнатними рослинами.

Для коридору ідеально підійдуть фікуси, апельсинове або лимонне дерево, пальми.

Вітальня

Це те місце, де ми приймаємо гостей. Тут завжди має бути чисто, світло й затишно, щоб ми й наші гості завжди почували себе комфортно. Ваза із квітами помітно поліпшує якість Ци у вітальні, де квіти завжди мають бути свіжими, а воду потрібно регулярно міняти.

Не слід захаращувати вітальню великою кількістю предметів меблів, рослин і прикрас. Центр кімнати краще й зовсім звільнити від меблів або поставити низький стіл з жовтою вазою із квітами – знак благополуччя і процвітання родини. Користуйтеся свічками не лише як прикрасою – вони з успіхом можуть підвищити енергію в кімнаті. Якщо у вас є плани, які ви сподіваєтеся успішно здійснити, стимулюйте східний сектор кімнати. Коли вішаєте картини, орнаменти або прикраси, думайте про ті образи, які вони створюють. Приміром, уникайте образів, що будять почуття самотності й занедбаності в південно-західному секторі; замість цього оберіть парні предмети або радісні сцени. Гарні гірські або водні ландшафти добре виглядають у північному боці кімнати.

Для вітальні ідеально підійдуть товстянка деревоподібна, амариліс, гіптеаструм, а також хризантеми – кущова та у горщиках.

Кухня

На кухні не повинно бути багато рослин. Одного, двох квіткових вазонів з акуратною кроною буде досить. Кухня пов'язана з елементом Води, символом добробуту. Тому за китайським уявленням зовнішній вигляд, порядок на кухні віддзеркалює добробут родини. Дуже важливо не захаращувати кухню безліччю дрібних предметів і зберігати її в порядку й чистоті. У багатьох будинках кухня є центром активності, і в ній має переважати начало Ян. Дерево схиляє баланс у бік Інь, а метал підкреслює якості Ян, тому варто зрівноважити ці протилежності. Але надлишок дерева на кухні надасть приміщенню ноти манірності й похмурості, а надлишок металу – зайву технологічність і агресивність.

Для кухні ідеально підійдуть маранта, квітучі бегонії.

Інтер'єр у будинку згідно з фен-шуй

Ідальня

Ідальня – це споконвічно кімната для прийому їжі. У ідальні людина має бути повністю розслабленою для того, щоб із задоволенням провести трапезу. Для цієї кімнати зовсім не підходять рослини з колючками і гострим листям. А ось пишні квіти із плавно закругленим листям ідеально підійдуть для створення спокійної утихомиреної обстановки. Також варто звернути увагу й на забарвлення листя і бутонів рослини, в ідеалі вони мають бути ніжних, спокійних тонів.

Для ідальні добре підійдуть альпійська фіалка, китайська троянда, цикламен.

Кабінет

У цій кімнаті не повинно бути занадто багато яскравих фарб, оскільки це постійно буде вас відволікати. У кабінеті – місці активної розумової діяльності – має переважати начало Ян. Цього дотриматися нескладно, оскільки всі офісні меблі традиційно виконані в прямокутних формах, мають гострі кути, а офісна техніка сама по собі стимулює енергію Ци. Але для ще більшої активації енергії Ци, що попадає в кімнату, можна використовувати велику кімнатну рослину в горщику, розташовану біля стіни відразу біля дверей. А нейтралізувати вплив відкритих шаф і книжкових полиць, особливо якщо вони розташовані за спинкою робочого крісла, можна, використовуючи розповсюджений для фен-шуй прийом: підвісні кашпо з кучерявими й сланкими рослинами. Ці поради також стосуються й офісних кабінетів. Величезне значення, на погляд експертів фен-шуй, має місце розташування письмових столів в офісах. Вони мають розташовуватися за діагоналлю, якнайдалі від дверей. Ті, хто сидить спиною до дверей, притягають до себе неприємності й невдачі. Взагалі деталі, що здаються не дуже важливими, висмоктують енергію.

Головне в плануванні робочого місця – правильно поставити письмовий стіл. Орієнтація на схід сприятлива для бізнесменів-початківців. Енергія висхідного сонця буде діяти з вами заодно. Північний захід благотворно діє на тих, хто прагне до лідерства, охоче бере на себе організаторські й управлінські обов'язки, шукає

відповідальні пости. Південний схід залучає творчу енергію. Захід гарний для стабільного бізнесу. А ось строго південний напрямок може викликати напругу й стрес.

Для кабінету ідеально підійдуть фікус, цисус, папороть.

Спальня

Для спальні майстри фен-шуй рекомендують альпійську фіалку або цикламен перський, екзакум, гарденію, жасмин, мирт, нефролепис, троянду в горщику, узамбарську фіалку, адіантум, камелію, бамбук звичайний, хлорофітум чубатий, толмію та ін.

У спальні має бути спокійна обстановка. Це місце відпочинку, і тут має переважати начало Інь – м'які тони, неяскраве світло й округлі форми. У спальні особливо важливо, щоб предмети меблів і конструктивні характеристики кімнати не створювали гострих кутів. Для зм'якшення гострих кутів і полегшення вільного руху Ци в спальні можна використовувати великі рослини в горщиках або рослини в підвісних кашпо. Крім цього, рослини будуть освіжати повітря в кімнаті й по-своєму сприяти гарному сну.

Для спальні ідеально підійдуть бугенвілля, герані, кальцеоларія, камелія.

Енциклопедія РОСЛИН

Садові та кімнатні

Книга «Енциклопедія рослин» містить інформацію про рослини, які можна вирощувати в кімнатних умовах та висаджувати у відкритий ґрунт. На сторінках цієї книги ви знайдете кольорові фотографії, безліч корисних порад щодо вирощування, розмноження, лікування, поливання та підживлення рослин. Наводяться й практичні рекомендації, як правильно доглядати й розміщувати рослини в домі, щоб вони створили затишок і принесли радість їх власникам.

ISBN 978-617-536-353-9

9 786175 363539

«Глорія Трейд»

